

EUROPOS OMBUDSMENAS 2005 M. METINIS PRANEŠIMAS

ŠVENČIAMAS 10 METŲ VEIKLOS JUBILIEJUS 1995–2005

EUROPOS OMBUDSMENAS 2005 M. METINIS PRANEŠIMAS

© 2006 Europos ombudsmenas

Visos teisės saugomos.

Dauginimas švietimo ir nekomerciniais tikslais, nurodžius šaltinį, leidžiamas.

Visos nuotraukos, išskyrus esančias viršelyje ir jei nenurodyta kitaip, yra Europos ombudsmeno autorinė nuosavybė.

**Visas pranešimo tekstas skelbiamas internete:
<http://www.ombudsman.europa.eu/report/lt/default.htm>**

Printed in Belgium

SPAUSDINTA BALTAME POPIERIUJE, BLUKINTAME NENAUDOJANT CHLORO

EUROPOS OMBUDSMENAS 2005 M. METINIS PRANEŠIMAS

ŠVENČIAMAS 10 METŲ VEIKLOS JUBILIEJUS 1995-2005

EUROPOS OMBUDSMENAS

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Josep BORRELL FONTELLES
Europos Parlamento
Pirmininkui
Rue Wiertz
1047 Brussels
BELGIQUE

2006 m. kovo 13 d., Strasbūras

Gerb. Pirmininke,

Vadovaudamasis Europos bendrijos steigimo sutarties 195 straipsnio 1 dalimi ir Europos Parlamento sprendimo dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų 3 straipsnio 8 dalimi, pateikiu savo 2005 m. pranešimą.

Pagarbiai,

P. Nikiforos Diamandouros

ĮVADAS	17
1 VEIKLOS SANTRAUKA	23
2 SKUNDAI IR TYRIMAI	37
2.1 OMBUDSMENO VEIKLOS TEISINIS PAGRINDAS	37
2.2 EUROPOS OMBUDSMENO ĮGALIOJIMAI	37
2.2.1 Neteisėti skundai	38
2.2.2 Bendrijos institucijos ir įstaigos	38
2.2.3 „Netinkamas administravimas“	39
2.2.4 Europos tinkamo administravimo kodeksas	40
2.3 SKUNDŲ PRIIMTINUMAS IR PAGRINDAI PRADĖTI TYRIMĄ	40
2.4 2005 M. IŠNAGRINĖTŲ SKUNDŲ ANALIZĖ	41
2.5 SKUNDŲ PERDAVIMAS IR PATARIMAI	42
2.6 OMBUDSMENO PROCEDŪROS	44
2.6.1 Tyrimo pradžia	44
2.6.2 Sąžininga procedūra	45
2.6.3 Bylų tikrinimas ir liudytojų apklausa	45
2.6.4 Atvira procedūra	45
2.7 TYRIMŲ REZULTATAI	46
2.7.1 Administravimo pažeidimo nerasta	46
2.7.2 Atvejai, kuriuos išnagrinėjo institucija, ir draugiški sprendimai	46
2.7.3 Kritinės pastabos ir rekomendacijų projektai	47
2.7.4 Specialūs pranešimai Europos Parlamentui	47
2.8 SPRENDIMAI, PRIIMTI DĖL 2005 M. BYLŲ	48
2.8.1 Atvirumas, vieša prieiga ir asmens duomenų apsauga	48
2.8.2 Komisija kaip „Sutarties sergėtoja“	50

2.8.3	Konkursai, sutartys ir dotacijos	52
2.8.4	Personalo klausimai	53
2.8.5	Kiti klausimai	54
3	SPRENDIMAI, PRIIMTI ATLIKUS TYRIMĄ	59
3.1	ATVEJAI, KAI NEBUVO RASTA ADMINISTRAVIMO PAŽEIDIMŲ	59
3.1.1	Europos Komisija	59
	NESIĖMIMAS VEIKSMŲ GAVUS SKUNDĄ DĖL DISKRIMINACIJOS SUSIJUSIOS SU SEKSUALINE ORIENTACIJA.....	59
	SUTARTIES PASIBAIGIMAS.....	60
	ES FINANSINĖS PAGALBOS PANAUDOJIMAS.....	61
	SKUNDAS, SUSIJĘS SU MAISTO SAUGĄ REGLAMENTUOJANČIAIS TEISĖS AKTAIS IR PATENKANTIS Į 226 STRAIPSNIO TAIKYMO SRITĮ.....	61
	ĮTARIMAI DĖL DISKRIMINUOJANČIŲ DARBO SKELBIMŲ.....	62
	EUROPOS REGIONINIŲ PLĖTROS FONDŲ LĖŠŲ VALDYMAS.....	63
	PROJEKTO PASIŪLYMO ĮVERTINIMAS (1).....	64
	Į 226 STRAIPSNIO TAIKYMO SRITĮ PATENKANČIO SKUNDO NAGRINĖJIMAS.....	64
	PROJEKTO PASIŪLYMO ĮVERTINIMAS (2).....	65
	ŽMOGAUS TEISIŲ IŠLYGOS TAIKYMAS BENDRADARBIAVIMO SUTARTIES SU VIETNAMU ATVEJU.....	66
	KONSULTACIJOS DĖL STRUKTŪRINIŲ FONDŲ ATEITIES.....	66
	EUROPOS SKUBIOS PAGALBOS TELEFONO NUMERIS 112.....	67
	LAIPSNIS KALBŲ SKYRIŲ LIKVIDAVIMAS VIENOJE EUROPOS MOKYKLŲ.....	67
	ĮTARIMAI DĖL NEDERAMŲ KONTAKTŲ VYKDANT KONKURSO PROCEDŪRĄ.....	68
	DOKUMENTŲ SKELBIMAS INTERNETE.....	69
	GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU MISIJOS ATASKAITA, VYKSTANT 228 STRAIPSNYJE NUSTATYTAI PROCEDŪRAI.....	69
	PROJEKTO DIREKTORIAUS PAKEITIMAS HONDŪRE.....	70
3.1.2	Europos Komisija ir Europos Sąjungos Taryba	71
	SKUNDAS DĖL NEĮGALIESIEMS SKIRTŲ AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO VIETŲ PRIE KOMISIJOS IR TARYBOS PASTATŲ TRŪKUMO.....	71
3.1.3	Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO)	72
	KANDIDATŲ GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU VERTINIMO KRITERIJAIŠ.....	72
	LEIDIMAS DALYVAUTI ATRANKOS TESTUOSE.....	73
3.1.4	Europos centrinis bankas	74
	INFORMACIJA APIE GALIMĄ ECB ĮSIKIŠIMĄ.....	74
3.2	ATVEJAI, KURIUOS IŠSPRENDĖ INSTITUCIJA	74
3.2.1	Europos Parlamentas	74
	TEISIŲ Į PENSIJĄ PERDAVIMAS.....	74
3.2.2	Europos Sąjungos Taryba	75
	DARBO SUTARTIES NUTRAUKIMAS ES POLICIJOS MISIJOJE.....	75
3.2.3	Europos Komisija	76
	NEPATEISINAMAS DELSIMAS IR ATSAKOMO Į PRAŠYMĄ SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTAIS NEPAATEIKIMAS.....	76
	PRAŠYMO LEISTI SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTAIS ATMETIMAS.....	76
	KELIONĖS IR APGYVENDINIMO IŠLAIDŲ PADENGIMAS.....	77
	KELIONĖS IŠLAIDŲ PADENGIMAS.....	77
	TARIAMAI VĖLUOJANTYS MOKĖJIMAI KOMISIJOS VERTINTOJAMS.....	78

3.3 OMBUDSMENO PASIEKTI DRAUGIŠKI SPRENDIMAI	78
3.3.1 Europos Parlamentas	78
LEIDIMAS PATEIKTI Į EUROPOS PARLAMENTO PATALPAS.....	78
TEISINIŲ IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMAS.....	79
INFORMACIJOS PATEIKIMAS SKIRTINGOMIS KALBOMIS VYKDANT RINKIMŲ KAMPANIJĄ.....	80
3.3.2 Europos Komisija	80
„SKAMBUČIŲ CENTRO“ OPERATORĖS DARBO SUTARTIES NUTRAUKIMAS.....	80
TEISĖ GAUTI PENSIJĄ.....	81
IŠIMTIS, SUSIJUSI SU STAŽUOTOJŲ AMŽIAUS APRIBOJIMU.....	81
PAVĖLUOTAS MOKĖJIMAS MARIE CURIE STIPENDININKELI.....	82
3.4 BYLOS, BAIGTOS OMBUDSMENUI PAREIŠKUS KRITINĘ PASTABĄ	83
3.4.1 Europos Parlamentas	83
DELSIMAS LEISTI SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTU.....	83
NEATSAKYMAS Į PRAŠYMĄ PATEIKTI INFORMACIJĄ.....	84
3.4.2 Europos Sąjungos Taryba	85
GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS DOKUMENTAIS.....	85
3.4.3 Europos Komisija	86
TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMO PROCESO TRUKMĖ IR GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTAIS.....	86
TINKAMOS KONSULTACIJOS DĖL DOTACIJŲ NESUTEIKIMAS.....	86
SU DUOMENŲ APSAUGA SUSIJUSIOS INFORMACIJOS NEPATEIKIMAS.....	87
PAVĖLUOTAS MOKĖJIMAS UŽ PRISIDĖJIMĄ PRIE „GALILEI“ PROJEKTO ĮGYVENDINIMO.....	88
KOMISIJOS SURENGTO KONKURSO PROCEDŪROS ĮGYVENDINIMAS.....	89
TEISĖ GINTIS ATLIEKANT ADMINISTRACINĮ TYRIMĄ.....	90
GALIMYBĖ ŽVEJOTI AZORŲ SALŲ VANDENYSE.....	90
GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTAIS, SUSIJUSIAIS SU SUTARTIMI DĖL DARBO KINijoje.....	92
KLAIDINANTIS PRANEŠIMAS, IŠREIŠKIANČI NUOMONĘ APIE ANKSTESNĮ SKUNDĄ.....	92
SKUNDO PRIEŠ PRIVAČIĄ BENDROVĘ NAGRINĖJIMAS.....	93
PELNO SIEKIANČIŲ SUBJEKTŲ NETINKAMUMAS.....	94
3.4.4 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)	95
OLAF NEINFORMAVIMAS APIE TIKETINĄ TYRIMO TRUKMĘ.....	95
3.4.5 Europos investicijų bankas	96
SUSIRAŠINĖJIMAS EL. PAŠTU SU IEŠKANČIU GALIMYBĖS ĮSIDARBINTI ASMENIU.....	96
PRAŠYMO LEISTI SUSIPAŽINTI SU INFORMACIJA NAGRINĖJIMAS EIB.....	96
3.5 ATVEJAI, KAI INSTITUCIJOS PRIĖMĖ REKOMENDACIJŲ PROJEKTUS	97
3.5.1 Europos Komisija	97
STAŽUOČIŲ PROGRAMOSE TAIKOMI AMŽIAUS APRIBOJIMAI.....	97
ATSISAKYMAS VYKDYTI FINANSINĮ ĮSIPAREIGOJIMĄ.....	98
MOKINIŲ ATRANKA Į EUROPOS MOKYKLAS.....	98
GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTU, SUDARYTU VIENOJE IŠ VALSTYBIŲ NARIŲ, VYKDANT PERVERŠINIO DEFICITO PROCEDŪRĄ.....	99
3.5.2 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)	100
KLAIDINANTI INFORMACIJA SPAUDOS APŽVALGOJE.....	100

3.6	DĖL KITŲ PRIEŽASČIŲ UŽBAIGTI ATVEJAI	101
3.6.1	Europos Komisija	101
	Į 226 STRAIPSNIO TAIKYMO SRITĮ PATENKANTIS SKUNDAS DĖL TEISIŲ Į PENSIJĄ PERDAVIMO.....	101
	Į 226 STRAIPSNIO TAIKYMO SRITĮ PATENKANTIS SKUNDAS DĖL ATVEJO, NAGRINĖJAMO NACIONALINIAME AUKŠČIAUSIAJAME TEISME.....	101
	NEMOKAMAS KNYGŲ SKOLINIMASIS IŠ VIEŠŲJŲ BIBLIOTEKŲ	102
3.7	ATVEJAI, UŽBAIGTI PO SPECIALAUS PRANEŠIMO	103
3.7.1	Europos Sąjungos Taryba	103
	NEPATEIKIMAS PATEISINAMOS PRIEŽASTIES, DĖL KURIOS TEISĖKŪROS PROCESAS NEGALI VYKTI VIEŠAI.....	103
3.7.2	Europos Komisija	103
	VAIKŲ SU SPECIALIAIS UGDYMO POREIKIAIS UGDYMO IŠLAIDOS.....	103
3.7.3	Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)	104
	NETEISINGOS IR KLAIDINANČIOS INFORMACIJOS PATEIKIMAS OMBUDSMENUI ANKSTESNIO TYRIMO METU	104
3.8	OMBUDSMENO TYRIMAS SAVO INICIATYVA	105
	UŽMOKESTIS UŽ PAPUOŠIMUS IŠ GĖLIŲ.....	105
4	RYŠIAI SU EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJOMIS IR ĮSTAIGOMIS	109
4.1	EUROPOS PARLAMENTAS	110
4.2	EUROPOS KOMISIJA	110
4.3	EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS	111
4.4	KITOS INSTITUCIJOS IR ĮSTAIGOS	112
5	RYŠIAI SU OMBUDSMENAIŠ IR PANAŠIOMIS TARNYBOMIS	115
5.1	EUROPOS OMBUDSMENŲ TINKLAS	115
5.2	KITI OMBUDSMENO SEMINARAI IR KONFERENCIJOS	120
5.3	KITI RENGINIAI, KURIUOSE DALYVAVO OMBUDSMENAI IR JŲ PERSONALAS	123
6	PRANEŠIMAI	127
6.1	SVARBIAUSI METŲ ĮVYKIAI	127
6.2	INFORMACINIAI VIZITAI	134

6.3	KITOS KONFERENCIJOS IR SUSITIKIMAI	137
6.4	RYŠIAI SU ŽINIASKLAIDA	144
6.5	LEIDINIAI	149
6.6	ELEKTRONINĖS PRIEMONĖS PATEIKTI PRANEŠIMAI	150
7	PRIEDAI	153
A	STATISTIKOS DUOMENYS	155
B	OMBUDSMENO BIUDŽETAS	162
C	PERSONALAS	164
D	SPRENDIMŲ RODYKLĖ	171
E	EUROPOS OMBUDSMENO RINKIMAI	176
	KAIP SUSISIEKTI SU EUROPOS OMBUDSMENU	178

IVADAS

Europos ombudsmeno institucija 2005 m. atšventė savo 10-ąjį jubiliejų. Šis svarbus įvykis suteikė mums galimybę pamąstyti apie pirmųjų dešimties metų laimėjimus ir, bendradarbiaujant su mūsų pagrindiniais pašnekovais, numatyti optimalų ateities veiksmų planą. Organizuodami įvairius renginius, mes įgijome išsamių žinių apie veiksmingas priemones ir apie tai, kas dar gali būti padaryta gerinant mūsų santykius su Europos Sąjungos (ES) institucijomis ir įstaigomis, ombudsmenų bendruomene, skundų pareiškėjais ir piliečiais apskritai. Tačiau prieš nuodugniai apsverdamas įvairias kilusias idėjas, norėčiau pirmiausia išsakyti kelias mintis apie institucijos darbą per pastarąjį dešimtį metų.

Nuo 1995 m. rugsėjo Europos ombudsmenas išnagrinėjo per 20 000 skundų ir padėjo dar daugybei piliečių, atsakęs į jų informacijos paklausimus. Užbaigęs kadenciją, mano pirmtakas, pirmasis Europos ombudsmenas Jacob SÖDERMAN, kaip svarbiausią laimėjimą galėtų paminėti įvairių ES institucijų ir įstaigų pageidavimą su juo bendradarbiauti sprendžiant piliečių skundus. Institucijos ir įstaigos, įgyvendinusios įvairias priemones nuo amžiaus apribojimų įdarbinimo srityje panaikinimo iki pavėluoto mokėjimo atveju taikomų procedūrų tobulinimo bei nuo galimybių susipažinti su dokumentais didinimo iki didesnės pagarbos ES pagrindinių teisių chartijai skatinimo, įrodė norą bendradarbiauti su Europos ombudsmenu, siekiant gerinti piliečiams teikiamas paslaugas. Mes, kaip Sąjungos piliečiai, būsimė visada dėkingi Jacob SÖDERMAN už šiuos ir, žinoma, daugybę kitų laimėjimų.

Be pastangų tobulinti Sąjungos administravimą, Europos ombudsmeno institucija atkakliai siekė plėtoti santykius su visos Sąjungos šalių, regionų ir vietos ombudsmenais, kad ES teisėje numatytos piliečių ir gyventojų teisės, tarp jų ir pagrindinės teisės, virstų realybe. Šis bendradarbiavimas daugiausia yra plėtojamas Europos ombudsmenų tinklo pagalba, kuris pastaruoju dešimtmečiu virto neįkainojamu skubaus ir veiksmingo piliečių skundų nagrinėjimo mechanizmu. 2005-ieji metai suteikė mums galimybę kritiškai įvertinti tinklo laimėjimus nuo jo įkūrimo Strasbūre 1996 m. ir numatyti, kokių bendrų priemonių reiktų imtis ateityje.

Europos ombudsmenas nuo 1995 m. rugsėjo nenuilstamai siekė užmegzti ryšius su piliečiais ir padėti jiems suvokti savo teises ir ypač teisę pateikti skundą ir teisę į skundo nagrinėjimą. Šių iniciatyvų sėkmę rodo tai, kad šiuo metu Europos ombudsmenui kiekvieną mėnesį pateikiama per 300 skundų, o 2005 m. buvo gauta didžiausias skundų skaičius.

Europos ombudsmeno santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis

Žinoma, būtų kur kas geriau, jei piliečiams niekada nereikėtų kreiptis į Europos ombudsmeną ir jei klausimus, dėl kurių jie teikia skundus, kaip įmanoma ankstyvesniame etape išspręstų skunde nurodyta administracija. Piliečiams nesvarbu, kas sprendžia jų problemą. Dažnai jie paprasčiausiai siekia paaiškinimo, priežasties, atsiprašymo ar patarimo, ir administracija turi daugiausia galimybių tai jiems suteikti.

Jei piliečiai jaučia poreikį skųstis, vadinasi, jie nori, kad problema būtų išspręsta kuo greičiau ir veiksmingiau. Mano nuomone, administracijos siūlomas sprendimas yra greitesnis ir apskritai visas puses labiau patenkinantis problemos sprendimo būdas, nes tokiu atveju problemos sprendimo nuopelnas tenka institucijai, skundo pareiškėjas labiau pasitiki institucijos veikla ir laimėjimai užtikrinami visoms susijusiosioms šalims. Kitaip tariant, viešosios administracijos reagavimas į skundo pareiškėjus yra esminė priemonė išsiaiškinti, kiek dėmesio ji skiria piliečiams. Tai yra pagrindinė idėja, kurią siekiau perteikti įvairiuose renginiuose, kuriuos mūsų jubiliejiniais metais organizavome kartu su ES institucijomis ir įstaigomis.

Gerindama santykius su piliečiais, savo vaidmenį gali atlikti kiekviena ES institucija ir įstaiga. Pasimokyti, kaip pagerinti teikiamas paslaugas, galime mes visi, nesvarbu ar tai būtų sutartinių problemų sprendimas, galimybių susipažinti su dokumentais užtikrinimas ar paaiškinimas, kodėl kandidatas nebuvo pasirinktas. Galutinis šio proceso rezultatas yra užtikrinti, kad Europos ombudsmeno darbas būtų naudingas ne tik tiems, kurie teikia skundus, bet visiems, kurie kreipiasi į institucijas.

Skundai dažnai yra rimtesnių, sudėtingesnių ar labiau sistemingų klausimų ar problemų požymiai. Viena iš Europos ombudsmeno funkcijų yra nustatyti šiuos požymius ir skatinti įvairius šių problemų sprendimo būdus. Atlikdamas išorinės kontrolės funkcijas, Europos ombudsmenas iš esmės taip pat yra vertingas šaltinis vadovams – šaltinis, kuris pajėgus padėti administracijai tobulinti savo veiklą, atkreipiant dėmesį į padėties pagerinimo reikalaujančias sritis.

Šiuo atveju neįkainojama priemonė yra Europos tinkamo administravimo elgesio kodeksas. 2001 m. Europos Parlamento priimtas kodeksas paaiškina piliečiams, ko jie gali tikėtis iš Europos administracijų. Jis taip pat yra naudingas valstybės tarnautojų vadovas, skatinantis taikyti aukščiausius administravimo standartus. 2005 m. išleistas naujas kodekso leidimas 24 kalbomis. Europoje ir už jos ribų buvo išplatinta per 100 000 egzempliorių. Tačiau nacionalinės administracijos ir vietos valdžios institucijos, mokyklos ir universitetai, mokymo centrai ir viešosios bibliotekos, o taip pat pavieniai gyventojai paprašė išplatinti papildomų egzempliorių. Tai iš tiesų yra Europos sėkmės istorija. Kodeksas buvo pritaikytas nacionalinėms, regioninėms ir vietos administracijoms nuo Portugalijos iki Italijos, nuo Valonijos iki Graikijos ir nuo Rumunijos iki Kroatijos. Atsižvelgdamas į tai, kad Europos kodeksą priėmė tiek įvairių Europos administracijų, aš ir toliau tikiu, kad jį gali priimti visos ES institucijos ir įstaigos, galbūt tarpinstitucinio susitarimo forma. Ryšiai, kuriuos šiuo klausimu 2005 m. palaikiau su Europos Komisijos pirmininku José Manuel BARROSO ir vicepirmininkais Margot WALLSTRÖM ir Siim KALLAS buvo ypač konstruktyvūs, ir aš labai tikiuosi, kad mes galėsime pasiekti sparčios pažangos, įgyvendinant šį projektą. Tai leistų aiškiai parodyti, kad mes esame pasiryžę ateityje bendradarbiauti mūsų piliečių labui.

2005 m. Komisija priėmė komunikatą, kuriame buvo pateikta nauja atsakymo į Europos ombudsmeno tyrimus vidaus procedūra, ir, mano nuomone, tai yra ypač didelių vilčių teikianti priemonė. Šiame komunikate numatoma, kad atskiri komisarai, sprenddami kiekvieną bylą, atlieka svarbų politinį vaidmenį ir kartu išsaugo vertingą Generalinio sekretoriato vaidmenį. Ši nauja procedūra, kuria, kaip suprantu, siekiama didinti Komisijos atsakymų nuoseklumą ir kokybę, taip pat užtikrinti laiku vykdomą Europos ombudsmeno rekomendacijų ir pastabų įgyvendinimą, yra išties sveikintina. Komisija, kaip institucija, yra apie 70 proc. Europos ombudsmeno tyrimų objektas, todėl yra gyvybiškai svarbu, kad ji atliktų pagrindinį vaidmenį, sprendžiant netinkamo administravimo klausimus ir skatinant piliečių aptarnavimo kultūrą. Tarp šiame metiniame pranešime paminėtų pavyzdžių yra nemažai atvejų, kai Komisija tikrai skubiai ir konstruktyviai ėmėsi priemonių spręsti problemas, į kurias aš atkreipiau jos dėmesį.

Bendradarbiavimas su Europos ombudsmenų tinklu

Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiavo su savo kolegomis nacionaliniu, regiono ir vietos lygmeniu Europos ombudsmenų tinkle nuo pirmųjų savo veiklos metų. Pagrindinis tinklo tikslas šiandien yra toks pat svarbus ir svarbus, kaip ir jo veiklos pradžioje – paversti ES teisėje numatytas piliečių ir gyventojų teises realybe.

Už ES teisės įgyvendinimą valstybėse narėse dažniausiai atsakingos administracijos. Taigi praktikoje ES teisėje įtvirtintų teisių paisymas nemažai priklauso nuo jų kasdienio darbo kokybės ir nuo priežiūros įstaigų, įskaitant ombudsmenus, sėkmės skatinant kokybišką administravimą ir, kai reikia, užtikrinant veiksmingas teisių gynimo priemones. Plečiantis bendradarbiavimo tarp įvairių valstybių narių administracijų ir ES institucijų mastui ir intensyvumui, ši užduotis tampa vis svarbesnė. Siekiant apginti teises ir užtikrinti veiksmingas teisių gynimo priemones, bendradarbiavimas tarp ombudsmenų turi prilygti bendradarbiavimui tarp administracijų.

Turėdamas tai omenyje, 2005 m. išnagrinėjau galimybę dar labiau stiprinti ir skatinti ombudsmenų vaidmenį besivystančioje Europos teisinėje ir politinėje kultūroje. Taigi siekiau įrodyti, kad tinklas turi aiškiau parodyti pridėtinę vertę, kurią piliečiams suteikia bendradarbiavimas, tiek patiems

piliečiams, tiek visų Sąjungos lygmenų politikos kūrėjams. Su pastaraisiais dar reikėtų gerokai padirbėti. Mums dar reikia įtikinamai įrodyti, kad įvairovė nereiškia, jog valstybių narių valdžios institucijos ir ES institucijos bei įstaigos, toliau plėtodamos Europos politiką, kai kuriais atvejais gali nekreipti dėmesio į ombudsmenus.

Norėdamas prisidėti prie aiškesnio viešojo mūsų bendradarbiavimo, paskelbiau, kad mano tarnyba planuoja investuoti į tolesnį mūsų interneto naudojimą bendrauti su visuomene ir tarpusavyje. Mes planuojame pateikti Europos ombudsmeno tinklavietėje interaktyvų vadovą „Kas gali man padėti?“ (angl. *Who can help me?*), kuris padėtų nukreipti piliečius į atitinkamą Europos, nacionalinio ar regioninio lygmens ombudsmeną. Mes taip pat sieksime per ateinančius dvejus metus savo tinkle parengti pranešimą, kuris paaiškintų piliečiams, ko jie gali tikėtis, jei kreiptųsi į tinklui priklausančią ombudsmeną. Mes galėtume apsvarstyti klausimą dėl šio pranešimo priėmimo šeštajame nacionalinių ombudsmenų seminare, kuris vyks Strasbūre 2007 m. Nors aš visiškai suprantu, kad toks pranešimo projektas turėtų būti itin kruopščiai rengiamas, esu įsitikinęs, kad mes visi puikiai suvokiame, koks turėtų būti ombudsmenas ir ką jis turėtų daryti, kad tokio pranešimo projektas realiai galėtų būti parengtas per mano pasiūlytą laiką. Toks pranešimas būtų vertingas piliečiams, kuriems gali prireikti ombudsmeno paslaugų už jų valstybės narės ribų, ir taip pat taptų svarbiu atskaitos tašku ombudsmeno santykiuose su kolektyviniais ir individualiais politikos kūrėjais. Projekto rengimo procesas, be jokios abejonės, taip pat skatins ir stiprins mūsų galimybes mokytis vieniems iš kitų ir todėl bus savaime vertingas. Taigi, tokia užduotis gali tik sustiprinti iki šiol plėtotą bendradarbiavimą.

Europos ombudsmeno santykiai su piliečiais ir potencialiais skundų pareiškėjais

Europos ombudsmeno pastangos glaudžiai bendradarbiauti su ES institucijomis ir įstaigomis bei su ombudsmenais visoje Sąjungoje turi vieną svarbiausią tikslą – užtikrinti optimalių paslaugų piliečiams teikimą. Siekdami geriau aptarnauti Sąjungos piliečius, 2005 m. švęsdami savo dešimtąjį jubiliejų, mes organizavome renginius žiniasklaidai, nevyriausybinėms organizacijoms, interesų grupėms, regionų ir vietos atstovybių tarnyboms ir eiliniams piliečiams. Mes manėme, kad būtų verta išnagrinėti įvairias temas, kurios ateinančiais metais dar labiau padėtų suvokti savo teisę teikti Europos ombudsmenui skundus ir taip siekti tobulinti ES administracijų darbą visų naudai.

Buvo pripažinta, kad galima daug ką pagerinti siekiant teikti teisingą informaciją atitinkamiems žmonėms. Europos ombudsmenas turi priimti du tiesioginius su informuotumo didinimo procesu susijusius iššūkius: nemažai žmonių nežino, kas yra Europos ombudsmenas ir nemažai žmonių nežino, ką daro ES. Bet kokia mūsų rengiama informacinė medžiaga turi padėti aiškiai ir nesudėtingai aptarti šiuos du klausimus. Europos ombudsmenas turi plėtoti savo veiklą internete. Mes turime kreipti daugiau dėmesio į potencialius skundų pareiškėjus. ES institucijos turėtų nuolat informuoti žmones, su kuriais jie palaiko ryšius, apie jų teisę skųstis.

Europos ombudsmenas taip pat turi padėti suprasti, kad skundų teikimas yra labai paprastas procesas. Apskritai Europos ombudsmenas siūlo greitą, nemokamą ir lanksčią paslaugą. Tiems, kurie būgštauja dėl neigiamų atgarsių iš institucijų, jei jie pateiktų skundą, aš ir toliau stengsiuosi išaiškinti, kad bet koks bandymas sukelti kliūčių ar grasinti sukelti kliūčių asmeniui, kuris pasinaudojo savo teise teikti skundą Europos ombudsmenui, jau būtų netinkamo administravimo atvejis. ES institucijos ir įstaigos turėtų imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad jų pareigūnai tai žinotų ir atitinkamai elgtųsi.

Išvada

Šis laikotarpis Europos Sąjungai yra išbandymų metas. Prancūzijos ir Nyderlandų piliečiai balsavo prieš Konstitucijos Europai ratifikavimą, rinkėjų aktyvumas Europos rinkimuose ir toliau mažėja, o Sąjunga vis dar stengiasi įveikti įsitikinimą, kad ji įkūnija politinio elito sukurtą nuo žmonių nutolusią biurokratiją. Neseniai atliktas „Eurobarometer“ tyrimas parodė, kad tik 38 proc. visuomenės mano, kad „mano balsas ES šį tą reiškia“.

Europos ombudsmeno institucija buvo įkurta siekiant padėti priartinti Sąjungą prie piliečių ir suteikti ES administracijai „žmogiškąjį veidą“. Esminis šios institucijos aspektas yra tas, kad Europos ombudsmenas yra fizinis asmuo, kuris asmeniškai bendrauja su atskirais piliečiais rašydamas jiems

laiškus, peržiūri jų bylą ir stengiasi išspręsti jų skundą. Kiekvienas iš šių „mažųjų bendravimo“ būdų padeda sužmoginti ES administravimą ir priartinti jį prie piliečio. Europos ombudsmenas yra pagrindinė struktūra, kuri kuria pasitikėjimą tarp piliečių ir institucijų, dalis. Jis gali padėti skatinti konstruktyvų šių dviejų pusių dialogą.

Kaip rašė vienas skundo pareiškėjas, „Man ši byla galiausiai baigėsi ir aš tikiuosi, kad dabar mano veikloje, kuri yra artimai susijusi su Europa, gali atsiverti naujas puslapis. Norėčiau padėkoti Jums už naudingą tarpininkavimą. Jūsų institucija siūlo labai svarbią pagalbą, kuri suteikia piliečiams galimybę draugiškai spręsti aktualias problemas, su kuriomis jie gali susidurti bendraudami su Europos institucijomis.“

Europos ombudsmenas negali dirbti vienas. Aukščiausio lygio administravimo užtikrinimas yra bendradarbiavimo su ES institucijomis ir įstaigomis reikalaujanti užduotis. Pačios svarbiausios priemonės, stiprinančios piliečių pasitikėjimą, yra pažadų tesėjimas, tinkamų atitaisymo priemonių užtikrinimas, mokymasis iš klaidų, darbo skaidrumas ir galimybių visuomenei įvertinti šį darbą užtikrinimas. Kartu Europos ombudsmenas turi koordinuotai ir sistemingai dirbti su šalių, regionų ir vietos lygmens ombudsmenais, siekdamas užtikrinti, kad piliečių teisės būtų visiškai paisomos visoje Sąjungoje. Galiausiai jis turi toliau stengtis megzti ryšius su piliečiais ir potencialiais skundų pareiškėjais, kad jie būtų informuoti apie jo teikiamas paslaugas.

Kaip Europos ombudsmenas, stengsiuosi remtis pirmojo dešimtmečio laimėjimais ir nuoširdžiai vykdyti savo institucinį mandatą – priartinti Sąjungą prie piliečių ir suteikti ES administravimui „žmogiškąjį veidą“.

Strasbūras, 2006 m. vasario 14 d.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

1 VEIKLOS SANTRAUKA

Vienuoliktajame Europos ombudsmeno metiniame pranešime Europos Parlamentui pateikiama 2005 m. Europos ombudsmeno veiklos ataskaita. Tai trečiasis Europos ombudsmeno Nikiforos DIAMANDOUROS, kuris pradėjo darbą 2003 m. balandžio 1 d., teikiamas metinis pranešimas.

PRANEŠIMO STRUKTŪRA

Pranešimą sudaro šeši skyriai ir penki priedai. Jis prasideda įžangine dalimi, kurioje Europos ombudsmenas apžvelgia pagrindinę metų veiklą ir pasiekimus bei bendrais bruožais nusako ateities planus. Ši veiklos santrauka sudaro 1 skyrių.

2 skyriuje aprašoma Europos ombudsmeno darbo su skundais ir tyrimų atlikimo tvarka. Jame pristatomos svarbios naujovės ir apžvelgiami per praėjusius metus spęsti skundai, įskaitant po atliktų tyrimų užbaigtų bylų teminės analizės rezultatus. Analizuojamos svarbiausios išvados dėl įstatymų ir faktai, kurie nagrinėjami 2005 m. Europos ombudsmeno sprendimuose.

3 skyriuje pateikiamos atrinktos šių sprendimų santraukos, iliustruojančios, kokiais subjektais ir institucijomis yra skundžiamasi ir dėl kurių atliekami tyrimai savo iniciatyva. Į jį įtrauktos visų 2 skyriaus teminėse analizėse minėtų sprendimų santraukos. Sprendimų dėl skundų santraukos pirmiausia sugrupuojamos pagal išvadų ar rezultatų rūšį, o paskui – pagal susijusią instituciją ar įstaigą. Savo iniciatyva atliktų tyrimų sprendimų santraukos pateikiamos skyriaus pabaigoje.

4 skyriuje aptariami santykiai su kitomis Europos Sąjungos institucijomis ir įstaigomis. Pradžioje pabrėžiama konstruktyvių Europos ombudsmeno darbo santykių su institucijomis ir įstaigomis svarba, o paskui išvardijami įvairūs su Europos ombudsmeno veikla susiję 2005 m. vykę susitikimai ir įvykiai.

5 skyriuje aptariami Europos ombudsmeno santykiai su atskirų šalių, regionų ir vietos ombudsmenais Europoje ir už jos ribų. Detaliai aprašoma Europos ombudsmenų tinklo veikla, taip pat aptariamas Europos ombudsmeno dalyvavimas seminaruose, konferencijose ir susitikimuose.

6 skyriuje pateikiama Europos ombudsmeno bendravimo veiklos apžvalga. Skyrius padalytas į šešias dalis, kuriose pristatomi svarbiausi metų įvykiai, Europos ombudsmeno informaciniai vizitai, konferencijos ir susitikimai, kuriuose dalyvavo Europos ombudsmenas ir jo darbuotojai, taip pat santykiai su žiniasklaida, publikacijos ir bendravimas internetu.

A priede pateikiama Europos ombudsmeno 2005 m. darbo statistika. B ir C prieduose pateikiama informacija apie Europos ombudsmeno biudžetą ir atitinkamus pareigūnus. D priede pateikiama 3 skyriuje minėtų sprendimų rodyklė pagal bylos numerį, sprendžiamą dalyką ir skundžiamo netinkamo administravimo rūšį. E priede aprašoma Europos ombudsmeno rinkimų procedūra ir pateikiama ataskaita apie p. DIAMANDOUROS perrinkimą 2005 m. sausį.

APŽVALGA

Europos ombudsmeno misija

Europos ombudsmeno tarnyba buvo įkurta vadovaujantis Maastrichto sutartimi kaip viena Europos Sąjungos pilietybės gynimo institucijų. Europos ombudsmenas tiria skundus dėl netinkamo administravimo atvejų Bendrijos institucijose ir įstaigose, išskyrus Teisingumo Teismą bei Pirmosios instancijos teismą, kai šie vykdo teismines funkcijas. Europos Parlamentui pritarus, Europos ombudsmenas „netinkamo administravimo“ sąvoką apibrėžia kaip pagarbos žmogaus teisėms, teisinės valstybės principų ir tinkamo administravimo principų nepaisymą.

Europos ombudsmenas ne tik nagrinėja asmenų, įmonių ir asociacijų skundus, bet taip pat atlieka tyrimus savo iniciatyva ir kreipiasi į piliečius, informuodamas juos apie jų teises ir apie tai, kaip jomis naudotis.

Skundai ir tyrimai 2005 m.

2005 m. Europos ombudsmenas gavo 3 920 skundų – 5 proc. daugiau, palyginti su 2004 m.¹ Elektroniniu būdu, t. y. elektroniniu paštu arba užpildžius elektroninę skundo formą ombudsmeno tinklavietėje, buvo atsiųsti 59 proc. visų Europos ombudsmeno gautų skundų. Pavieniai piliečiai Europos ombudsmenui tiesiogiai pateikė 3 705 skundus, o asociacijos ar įmonės – 215 skundų.

Daugiau kaip 75 proc. atvejų Europos ombudsmenas, pradėdamas skundo tyrimą, perduodamas jį kompetentingai įstaigai ar patardamas, į ką reikėtų kreiptis norint greitai ir veiksmingai išspręsti problemą, galėjo padėti skundo pareiškėjui. Iš viso per metus buvo pradėti 338 nauji skundų tyrimai (įskaitant vieną bendrą tyrimą, kuriame buvo nagrinėjami 389 atskiri skundai). Europos ombudsmenas taip pat pradėjo penkis tyrimus savo iniciatyva.

2005 m. Europos ombudsmenas iš viso atliko 627 tyrimus, iš kurių 284 buvo perkelti iš 2004 m.

Kaip ir ankstesniais metais, dauguma tyrimų buvo susiję su Europos Komisijos veikla (68 proc. visų pradėtų tyrimų). Kadangi Komisija yra pagrindinė Bendrijos institucija, kuri priima tiesioginės įtakos piliečiams turinčius sprendimus, todėl normalu, kad ji yra pagrindinis piliečių skundų objektas. Be to, buvo pradėti 73 tyrimai dėl Europos Bendrijų personalo atrankos tarnybos (angl. *EPSO*) veiklos, 58 – dėl Europos Parlamento veiklos ir 14 – dėl Europos Sąjungos Tarybos veiklos.

Pagrindiniai apskundžiamo netinkamo administravimo atvejai buvo skaidrumo stoka, įskaitant atsisakymą suteikti informacijos (188 atvejai), nesąžiningumas arba piktnaudžiavimas valdžia (132 atvejai), diskriminavimas (103 atvejai), nepatenkinamai atliktos procedūros (78 atvejai), delsimas (73 atvejai), aplaidumas (44 atvejai), išpareigojimų nevykdymas, t. y. Europos Komisijos negebėjimas atlikti „Sutarties sergėtojos“ vaidmens *vis-à-vis* valstybių narių (37 atvejai) ir teisinės klaidos (29 atvejai).

Iš viso elektroniniu paštu gauti 3 269 individualūs prašymai suteikti informacijos, palyginti su maždaug 3 200 prašymų 2004 m. ir 2 000 prašymų 2003 m.

Ombudsmeno tyrimų rezultatai

2005 m. Europos ombudsmenas užbaigė 312 tyrimų, iš jų 302 tyrimai buvo atlikti dėl skundų ir dešimt buvo paties Europos ombudsmeno iniciatyva atlikti tyrimai. Padarytos šios išvados:

Nenustatyti netinkamo administravimo atvejai

114 atvejų Europos ombudsmeno tyrimas neatskleidė netinkamo administravimo. Tai nereiškia, kad skundo pareiškėjas gauna neigiamą atsakymą, nes jis bent gauna išsamų su skundu susijusios institucijos ar įstaigos veiksmų paaiškinimą arba atsiprašymą. Pavyzdžiui:

- Europos Komisija paaiškino argumentus, kuriais buvo pagrįstas jos sprendimas nepradėti tyrimo dėl įtarimų diskriminacija dėl lytinės orientacijos Ispanijos institucijose. Konkrečios problemos, su kuriomis susidūrė pareiškėjai – Ispanijos pilietis ir Argentinos pilietis – nebuvo numatytos Bendrijos teisės aktų taikymo srityje, pareiškė Komisiją. Atsižvelgę į Komisijos pasiūlymą reikalauti atsiteisimo nacionaliniu lygiu, pareiškėjai pateikė skundą Ispanijos ombudsmenui. (1687/2003/JMA)
- Gavęs Europos piliečių veiklos tarnybos (angl. *ECAS*) skundą, Europos ombudsmenas nustatė, kad minimalūs Komisijos standartai dėl suinteresuotųjų pusių konsultavimo struktūrinių fondų ateities klausimais buvo pakankamai aiškūs, ir kad aptariamam atveju Komisija jų laikėsi. Tačiau jis neatmetė galimybes, kad minimalūs standartai galėtų būti dar aiškesni arba kai

¹ Reikėtų pažymėti, kad 335 iš šių skundų buvo susiję su tuo pačiu klausimu ir buvo nagrinėjami atliekant vieną bendrą tyrimą (žr. bylos 3452/2004/JMA ir kitų poskyryje „nenustatyti netinkamo administravimo atvejai“ nurodytų bylų santraukas).

kuriais atvejais konsultuojant būtų geriau remtis daugiau tarpsektorinio ir visuminio pobūdžio požiūriu, ir pranešė ECAS apie galimybę pateikti tokius pasiūlymus Komisijai. (948/2004/OV)

- Europos ombudsmeno tyrimas dėl nemokamo knygų skolinimo iš viešųjų bibliotekų padėjo išaiškinti priežastis, kodėl Komisija priėmė sprendimą pradėti pažeidimo procedūrą prieš Ispaniją, ir nustatyti galimybes tinkamai įgyvendinti atitinkamą Bendrijos direktyvą nekenkiant šiam nemokamam skolinimui. Europos ombudsmenas atsižvelgė į 389 skundus, kuriuose buvo pareikšta, kad Komisijos sprendimas pradėti šią bylą prieš Ispaniją kenkė viešųjų bibliotekų, kaip pagrindinės viešosios tarnybos, egzistavimui ir prieštaravo pagrindinėms piliečių teisėms į kultūrą. Tyrimas buvo užbaigtas, Europos ombudsmenui gavus informacijos, kad Komisija perdavė šį klausimą Europos Teisingumo Teismui. (3452/2004/JMA ir kt.)

Net jei Europos ombudsmenas nenustato netinkamo administravimo atvejų, jis gali nubrėžti institucijai ar įstaigai gaires, kaip ateityje pagerinti jų administravimo kokybę. Tokiais atvejais Europos ombudsmenas pateikia papildomą pastabą, kaip, pavyzdžiui, šiais atvejais:

- Europos ombudsmenas pasiūlė Komisijai peržiūrėti vidaus taisyklės dėl pokalbių telefonu, susijusių su kvietimais teikti paraiškas, registracijos žurnalo. Šis pasiūlymas buvo pateiktas, Europos ombudsmenui ištyrus pokalbio telefonu tarp Komisijos tarnybų ir su pareiškėju konkuravusio konkurso dalyvio tinkamumą. Europos ombudsmenas nerado jokių klaidų įrodymų, tačiau pažymėjo, kad Komisijai būtų paprasčiau atsakyti į pareiškėjo klausimus, jei ji galėtų pateikti rašytinį aptariamo pokalbio telefonu įrašą. (1808/2004/JMA)
- Ištyręs skundus, kad Komisija ir Taryba šalia savo pagrindinių pastatų Briuselyje neužtikrino žmonėms su negalia pakankamai vietų automobiliams statyti, Europos ombudsmenas pasveikino šias institucijas pateikus prašymus Belgijos institucijoms įrengti papildomų vietų automobiliams statyti ir paprašė informuoti jį apie rezultatus. Be to, jis pasiūlė Tarybai peržiūrėti žmonėms su negalia saugumo sumetimais taikomus apribojimus naudotis jos automobilių stovėjimo vietomis ir pasiūlė jai sekti Komisijos pavyzdžiu. (2415/2003/JMA ir 237/2004/JMA)
- Siekdamas užtikrinti veiksmingesnius ir skaidresnius savo santykius su piliečiais, Europos ombudsmenas nurodė, kad Komisija turėtų išaiškinti savo procedūras, kurios taikomos skundams, susijusiems su ES finansine pagalba, nagrinėti. Ši rekomendacija pateikta, Europos ombudsmenui ištyrus, kaip Komisija nagrinėjo skundą dėl Madrido regioninių institucijų dotacijos mažinimo. Atsižvelgusi į Europos ombudsmeno tyrimą, Komisija sutiko suteikti pareiškėjui informacijos, pripažinti delsimą informuojant jį apie jo bylos nagrinėjimą ir atsiprašyti. (274/2004/JMA)
- Europos Bendrijų personalo atrankos tarnyba (angl. EPSO) sutiko būsimuose pranešimuose su konkurso sąlygų paaiškinimais nurodyti, kad i) kvietimas išlaikyti išankstinės atrankos testus nereiškia, kad kandidato tinkamumas pareigoms eiti buvo galutinai patikrintas ir kad ii) kandidatų, kurie vėliau pripažįstami netinkamais pareigoms eiti, rašytiniai testai nebus ištaisyti ir įvertinti pažymiu. Šis sprendimas priimtas atsižvelgus į tolesnę Europos ombudsmeno pastabą, kuri buvo pateikta ištyrus Vengrijos piliečio, pateikusio paraišką dalyvauti atvirame konkurse vertėjų padėjėjų pareigoms eiti, skundą. Europos ombudsmenas manė, kad tokios informacijos pateikimas padėtų išvengti nesusipratimų ir gerinti santykius su kandidatais. (839/2004/MHZ)

Pačioje institucijoje išspręstos bylos ir draugiški sprendimai

Esant galimybei Europos ombudsmenas siekia teigiamo rezultato, tenkinančio tiek skundo pareiškėją, tiek ir skundžiamą instituciją. Siekiant tokių rezultatų, būtinas Bendrijos institucijų ir įstaigų bendradarbiavimas, nes šie rezultatai padeda stiprinti institucijų ir piliečių santykius ir padeda išvengti brangių ir daug laiko reikalaujančių teisminių ginčų.

2005 m. pačioje institucijoje ar įstaigoje, po to, kai Europos ombudsmenui buvo pateiktas skundas, buvo išspręstos 89 bylos. Tarp šių bylų buvo šie atvejai:

- Komisija išsprendė klausimą dėl mokėjimo vėlavimo vokiečių žurnalistui, paaiškino delsimą priežastis ir sutiko sumokėti palūkanas. Ji patvirtino, kad kartu ėmėsi priemonių, kurios leis greičiau sumokėti ekspertams. Vėliau pareiškėjas pažymėjo, kad už paskutinę jo įvykdytą sutartį jam buvo sumokėta vos per 30 dienų. (1266/2005/MF)
- Taryba talkino Europos ombudsmenui nagrinėjant bylą dėl Europos Sąjungos Policijos misijos (angl. EUPM) Sarajeve sutarties nutraukimo su civiliu informacinių technologijų ekspertu, ir EUPM sutiko sumokėti pareiškėjui iki nustatytos jo sutarties pabaigos jam priklausančią atlyginimą. Atsakydamas į pareiškėjo reikalavimą, kad Taryba turėtų panaikinti visus jam reikštus įtarimus, ombudsmenas pareiškė, kad pareiškėjas turi teisę manyti, jog Europos ombudsmeno išvados jo ankstesnėje byloje jį išteisino, nes ombudsmenas patvirtino, kad tuo atveju pareiškėjo teisės į gynybą nebuvo paaiskintos. (471/2004/OV)
- Komisija perdavė du laiškus, kuriuos, pažeisdama procedūrą, nusiuntė Jungtinės Karalystės institucijoms, taip pat Jungtinės Karalystės atsakymą bei atsiprašė už netinkamą vilkinimą nagrinėjant paraišką pateikti šiuos dokumentus. Atlikus tolesnius tyrimus, Komisija taip pat sutiko leisti pareiškėjams naudotis trimis kompaktinėmis plokštelėmis, kuriose buvo įrašyta Jungtinės Karalystės Komisijai atsiųsta informacija jų bylai paremti. Pažeidimo procedūra buvo susijusi su skundžiamu Jungtinės Karalystės institucijų nesugebėjimu vadovautis Bendrijos teisės aktais dėl didelės atliekų užkasimo aikštelės šalia pareiškėjų namų. (3381/2004/TN)

Europos ombudsmenui nustačius netinkamo administravimo atvejį, jis visuomet, jei tik įmanoma, stengiasi surasti draugišką sprendimą. Kai kuriais atvejais draugiškas sprendimas pasiekiamas suinteresuotai institucijai ar įstaigai pasiūlius kompensaciją pareiškėjui. Bet kuris toks pasiūlymas yra pateikiamas *ex gratia*, t. y. nepriimanant teisinės atsakomybės ir nesukuriant precedento.

2005 m. buvo pasiūlyti 22 draugiški sprendimai. Septynios bylos 2005 m. buvo užbaigtos draugišku sprendimu (įskaitant vieną atvejį, kai pasiūlymas buvo pateiktas 2004 m.). 2005 m. pabaigoje 18 pasiūlymų dėl draugiškų sprendimų, įskaitant du atvejus, kai ombudsmenas paprašė Komisijos iš naujo įvertinti anksčiau atmetus, 2004 m. pateiktus pasiūlymus, dar buvo svarstomi. Be to, 2005 m. buvo draugiškai išspręstos šios bylos:

- Komisija sutiko sumokėti pareiškėjui, kurio byla nebuvo tinkamai ir laiku išnagrinėta, 596 eurų kompensaciją. Ji pripažino, kad dėl kelių nesusipratimų ir administravimo klaidų pareiškėjui nebuvo sumokėta laiku. Ji pridūrė, kad tam tikri Europos ombudsmeno nurodyti klausimai, taip pat išskirtinės šio atvejo aplinkybės paskatino ją pasiūlyti pareiškėjui 596 eurų kompensaciją. Ši suma atitinka nuo nesumokėtos sumos priaugusių palūkanų sumą. (1772/2004/GG)
- Europos ombudsmenui atlikus 2004 m. birželį Suomijoje Parlamento surengtą Europos rinkimų informacinės kampanijos tyrimą, institucija pažadėjo, kad jos informacinis biuras Helsinkyje užtikrins, kad ateityje kalbų vartojimui bus skiriamas dar didesnis dėmesys. Švedų bendruomenė Suomijoje pateikė skundą, kad informacinės kampanijos plakatai buvo spausdinti tik suomių kalba. Parlamentas pripažino kampanijos trūkumus, taip pat ir tai, kad suomių kalba kalbančių Suomijos gyventojų proporcija nėra svarbi tos kalbos, kaip oficialios ES kalbos, statusui arba jos statusui pagal Suomijos Konstituciją. (1737/2004/TN)
- Komisija pripažino, kad galėjo imtis tinkamų priemonių pranešti Portugalijos pilietei, kad ji negalės pradėti dirbti anksčiau negu kad ji iš tikrųjų pradėjo eiti pareigas, ir, norėdama susitaikyti, sutiko sumokėti jai 1000 eurų. Pareiškėja įtarė Komisiją nesąžiningumu, nes institucija priėmė sprendimą, kad ji negalinti dirbti skambučių centro operatore tik jai pradėjus dirbti šį darbą. Ji taip pat užginčijo Komisijos taikytas taisykles, dėl kurių ji buvo pripažinta netinkama dirbti operatorės darbą. Komisija nepritarė Europos ombudsmeno nuomonei, kad taisyklių taikymas pareiškėjos skunde nurodytu klausimu galėjo būti netinkamo administravimo atvejis. (1336/2003/IP)

Kritinės pastabos, rekomendacijų projektai ir specialūs pranešimai

Kai draugiškas sprendimas neįmanomas, Europos ombudsmenas gali išspręsti ginčą, pateikdamas kritinę pastabą arba rekomendacijos projektą.

Paprastai kritinė pastaba pareiškama tuomet, kai suinteresuota institucija nebegali pašalinti administravimo trūkumo, kai netinkamas administravimo atvejis yra pavienis ir kai tolimesni Europos ombudsmeno veiksmai nereikalingi. Kritinė pastaba patvirtina skundo pareiškėjui, kad jo ar jos skundas yra pagrįstas, ir nurodo apskundžiamai institucijai ar įstaigai jos klaidas, siekiant ateityje išvengti netinkamo administravimo atvejų. 2005 m. Europos ombudsmenas pareiškė 29 kritines pastabas. Pavyzdžiui:

- Europos ombudsmenas kritikavo Tarybos nesugebėjimą tinkamai ir atidžiai išnagrinėti prašymą suteikti visuomenei galimybę susipažinti su dokumentais. Prieš tai atlikto tyrimo metu buvo nustatyta, kad, priešingai negu nurodyta pradiname Tarybos pareiškėjui pateiktame atsakyme dėl susijusių dokumentų skaičiaus, iš tikrųjų egzistavo nemažai papildomų dokumentų. Europos ombudsmenui atlikus tyrimą, skundo pareiškėjui buvo suteikta galimybė susipažinti su papildomais dokumentais. Tarybai įdiegus šioje srityje naujas vidaus taisykles, Europos ombudsmenas pareiškė tikįs, kad šioje byloje nustatyto pobūdžio problemos nepasikartos. (1875/2005/GG)
- Europos ombudsmenas kritikavo Komisiją byloje dėl pavėluoto mokėjimo nedidelei Vokietijos bendrovei, kuri buvo viena iš subrangovų Galilėjaus projekte. Šio tyrimo metu buvo nustatyta bendresnio pobūdžio problema, t. y. kad taikytuose sutarties pagrinduose pagrindiniam rangovui nebuvo numatytas reikalavimas ir jis nebuvo skatinamas reikalauti palūkanų subrangovų vardu, jei Komisija vėluotų sumokėti. Todėl Europos ombudsmenas pasiūlė Komisijai apsvastyti standartinių sutarčių pakeitimus, kad palūkanos tokiais atvejais būtų mokamos automatiškai. Komisija patvirtino, kad, rengdama būsimas standartinės sutartis, atsižvelgs į mažų ir vidutinių įmonių interesus, jei tai atitiks Bendrijos finansinius interesus ir galiojančias teisės aktų nuostatas. (530/2004/GG)
- Europos ombudsmenas kritikavo OLAF dėl informacijos, kurią jai pateikė vienas Vokietijos pareigūnas, apie įtariamus neteisėtus veiksmus vienoje Bendrijos įstaigoje, nagrinėjimo. Skundo pareiškėjas apskundė OLAF nesugebėjimą suteikti pakankamai informacijos apie laikotarpį, kurio jai pagrįstai reikėtų jo skundai iširti. Europos ombudsmenas nustatė, kad, vadovaujantis taisyklėmis, OLAF turėjo suteikti skundo pareiškėjui informacijos apie laikotarpį, per kurį ji tikėjosi užbaigti savo tyrimą. (140/2004/PB)

Svarbu, kad institucijos ir įstaigos atsižvelgtų į Europos ombudsmeno kritines pastabas ir imtų spręsti svarbiausias problemas ir ateityje vengtų netinkamo administravimo. 2005 m. Komisija informavo Europos ombudsmeną, kokių veiksmų imtasi dėl 18 kritinių pastabų, įskaitant:

- Bylą, kurioje Europos ombudsmenas kritikavo Komisijos nesugebėjimą tinkamai paaiškinti priežastis, dėl kurių tyrimas užsitęsė beveik iki trejų metų. Komisija, nurodžiusi bendruosius veiksmus, pavyzdžiui, didelį darbo krūvį, kuris gali užvilkti procesą, pranešė Europos ombudsmenui sieksianti teikti tikslesnius paaiškinimus, jei panašus atvejis pasitaikytų ateityje. (2229/2003/MHZ)
- Bylą, kurioje Europos ombudsmenas kritikavo Komisijos atstovybės Kopenhagoje atsakymą į skundo pareiškėjo prašymą suteikti informacijos apie su juo susijusių duomenų apdorojimą. Komisija pareiškė apgailestaujanti, kad jos atstovybė pažeidė Bendrijos duomenų apsaugos taisykles ir pareiškė priminsianti atstovybei, kad duomenų apsaugos taisyklių turi būti paisoma visais atvejais. (224/2004/PB)

Kai netinkamo administravimo atvejai yra ypač rimti ar turi visuotinės reikšmės, arba kai suinteresuota institucija vis dar gali pašalinti administravimo trūkumus, Europos ombudsmenas

paprastai parengia rekomendacijos projektą. Apskundžiama institucija ar įstaiga per tris mėnesius privalo atsakyti Europos ombudsmenui ir pateikti išsamią nuomonę.

2005 m. buvo parengta 20 rekomendacijų projektų. Be to, 2005 m. buvo priimti sprendimai dėl aštuonių 2004 m. gautų rekomendacijų. Suinteresuotai institucijai priėmus rekomendacijos projektą, devynios bylos per šiuos vienerius metus buvo užbaigtos. Dėl trijų atvejų buvo pateiktas specialus pranešimas Europos Parlamentui. Šešios bylos buvo užbaigtos dėl kitų priežasčių. 2005 m. pabaigoje 11 rekomendacijų projektų, įskaitant vieną, kuris buvo pateiktas 2004 m., vis dar buvo svarstoma. Be to, 2005 m. buvo priimti šie rekomendacijų projektai:

- Komisija sutiko sumokėti vienam prancūzų žurnalistui 56 000 eurų kompensaciją. Tai buvo didžiausia kada nors dėl Europos ombudsmenui pateikto skundo išmokėta kompensacija. Prieš tai Europos ombudsmenas nustatė, kad Komisija nepateisino pagrįstų skundo pareiškėjo lūkesčių. Komisija panaikino savo finansinį įnašą į skundo pareiškėjo projektą. (2111/2002/MF)
- Pateikus skundą dėl stažuotės darbo laiku programai taikomų taisyklių, Komisija panaikino 30 metų amžiaus apribojimą kaip vieną iš atrankos šiai programai kriterijų. Europos ombudsmenas pažymėjo, kad amžiaus apribojimą savo stažuotės programose taiko dar kelios Bendrijos institucijos ir įstaigos. Todėl jis pareiškė savo iniciatyva pradėsią šių programų tyrimą. (2107/2002/(BB)PB)
- Komisija sutiko suteikti visuomenei galimybę susipažinti su laišku, kurį jai atsiuntė Portugalijos finansų ministras dėl Portugalijos perviršinio deficito procedūros. Komisija atsisakė suteikti Europos Parlamento nariui galimybę susipažinti su šiuo laišku, teigdamą, kad jo atskleidimas pažeistų visuomenės interesų, susijusių su Portugalijos finansų, pinigų ar ekonomine politika, apsaugos nuostatas. Europos ombudsmenas kreipėsi į Portugalijos institucijas, kurios jį informavo, kad, atsižvelgiant į dabartinę šalies biudžeto padėtį, laiške nebuvo jokių klausimų, kurie galėtų pakenkti Portugalijos ekonominei ar finansų politikai. (116/2005/MHZ)

Jei Bendrijos institucija ar įstaiga tinkamai nereaguoja į rekomendacijos projektą, Europos ombudsmenas gali pateikti specialųjį pranešimą Europos Parlamentui. Tai paskutinis Europos ombudsmeno ginklas ir paskutinis savarankiškas žingsnis, sprendžiant ginčą, nes rezoliucijos priėmimas ir Parlamento galių vykdymas priklauso nuo Parlamento politinių sprendimų. 2005 m. buvo parengti trys specialieji pranešimai:

- Europos ombudsmenas pateikė specialųjį pranešimą Parlamentui po to, kai Taryba nesugebėjo pagrįstai paaiškinti, kodėl, atlikdama savo įstatymų leidybos funkcijas, ji atsisako rengti viešus posėdžius. Europos ombudsmeno tyrimas šiuo klausimu buvo atliktas pagal Vokietijai atstovaujančio Europos Parlamento nario Elmar BROK ir CDU (Krikščionių demokratų sąjunga) jaunimo grupės atstovo skundą, kuriame jie pažymėjo, kad Tarybos darbo reglamentas neatitinka Europos Sąjungos sutarties nuostatų, pagal kurias Taryba ir kitos Bendrijos institucijos ir įstaigos turi priimti kuo viešesnius sprendimus. Europos ombudsmenas rekomendavo Tarybai peržiūrėti savo atsakymą rengti viešus posėdžius, kai ji atlieka savo įstatymų leidybos funkcijas. (2395/2003/GG)
- Europos ombudsmenas pateikė Europos Parlamentui specialųjį pranešimą apie pareiškimus, kuriuos padarė Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (angl. OLAF). Tyrimas buvo susijęs su OLAF pareikštais įtarimais davus kyši, kurie, kaip buvo galima suprasti, buvo skirti konkrečiam žurnalistui. Vėliau žurnalistas pateikė ombudsmenui kitą skundą, kuriame pareiškė, kad to tyrimo metu OLAF pateikta informacija galėjo „suklaidinti Europos ombudsmeną ir paveikti tyrimą“. Savo specialiajame pranešime Europos ombudsmenas rekomendavo OLAF pripažinti savo pareiškimuose ombudsmeno tyrimo metu pateikus neteisingų ir klaidinančių teiginių. Europos ombudsmeno nuomone, ši byla iškėlė svarbų principinį klausimą, turintį neigiamos įtakos piliečių pasitikėjimui ES institucijomis ir įstaigomis. (2485/2004/GG)
- Europos ombudsmenas pateikė Europos Parlamentui specialųjį pranešimą, nustatęs nepateisinamą diskriminaciją, taikant skirtingą darbo užmokesčio tvarką ES darbuotojams, kurie

turi vaikų su specialiais ugdymo poreikiais. Jis pateikė rekomendacijos projektą, kad Komisija turėtų imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad vaikų, kurie turi specialių ugdymo poreikių ir dėl savo neįgalumo laipsnio nėra priimami į Europos mokyklas, tėvai neprivalėtų prisidėti prie savo vaikų ugdymo išlaidų atlyginimo. Nors Komisija savo atsakyme pareiškė iš esmės esanti pasiruošusi peržiūrėti galiojančią tvarką, atsižvelgdama į biudžeto suvaržymus, kurie galėtų būti aptariami biudžeto formavimo procese, ombudsmenas padarė išvadą, kad toks atsakymas nereikia aiškaus sutikimo su rekomendacijos projektu. (1391/2002/JMA ir kt.)

Savo iniciatyva atliekami tyrimai

Europos ombudsmenas teise pradėti tyrimus savo iniciatyva naudoja dviem pagrindiniais atvejais. Pirmia, jis gali tirti galimus netinkamo administravimo atvejus gavęs skundą iš pareiškėjo, kuris neturi teisės pateikti skundą (t. y. kai skundo pareiškėjas nėra Sąjungos pilietis ar joje negyvena, arba kai jis nėra juridinis asmuo, turintis kurioje nors valstybėje narėje registruotą buveinę). 2005 m. buvo pradėti trys tokie tyrimai savo iniciatyva. Europos ombudsmenas gali pasinaudoti šia savo iniciatyvos teise, sprenddamas ir institucijų sisteminės problemas. 2005 m. jis pasinaudojo šia teise dviem atvejais, įskaitant šį:

- Europos ombudsmenas savo iniciatyva pradėjo tyrimą dėl kandidatams suteikiamų galimybių peržiūrėti atrankos komisijos nustatytus įvertinimo kriterijus. Šis tyrimas pradėtas, 2005 m. jam išnagrinėjus tris atvejus, susijusius su konkursuose darbo vietoms užimti kandidatams teikiama informacija. EPSO atsakymuose dėl šių atvejų buvo pateikta išsami papildoma informacija, kuri padėtų skundus pateikusiems pareiškėjams suprasti jiems skirtus įvertinimus. Nagrinėjant šias bylas, iškilo svarbių bendresnio pobūdžio faktų ir teisinių klausimų, todėl Europos ombudsmenas nusprendė pradėti tyrimą savo iniciatyva. (OI/5/2005/PB)

Tolesnė analizė

Šie ir kiti atvejai nagrinėjami pagal šio metinio pranešimo 2 skyriaus paskutinėje dalyje nurodytas temas: atvirumas ir duomenų apsauga, Komisija kaip „Sutarties sergėtoja“, konkursai, sutartys ir dotacijos, darbuotojų klausimai, įskaitant įdarbinimą.

Pranešimo 3 skyriuje pateikiamos 65 iš 312 sprendimų, kurie 2005 m. buvo priimti užbaigus tyrimus, santraukos. Santraukose atskleidžiama su ombudsmeno atliktais tyrimais susijusių dalykų ir institucijų įvairovė, taip pat skirtingų išvadų rūšys.

Sprendimai, kurie priimami atlikus tyrimą, paprastai yra skelbiami ombudsmeno tinklavietėje (<http://www.ombudsman.europa.eu>) anglų ir skundo pareiškėjo kalba, jei tai nėra anglų kalba.

Santykiai su ES institucijomis ir įstaigomis

Konstruktivūs dalykiniai santykiai su Europos Sąjungos institucijomis ir įstaigomis yra būtina prielaida, kad Europos ombudsmenas galėtų dirbti piliečių labui. Šis bendradarbiavimas vyksta nuolat rengiant susitikimus ir bendrus renginius, kurių metu Europos ombudsmenas ir jo pašnekovai geriau suvokia vieni kitų darbą, aptaria, kaip geriausiai ginti ir skatinti piliečių teises, ir nustato sritis, kuriose ateityje galėtų dirbti kartu.

Europos ombudsmenas pasinaudojo institucijos dešimtųjų veiklos metų sukakties proga konstruktiviems santykiams, kurie buvo plėtojami pirmąjį dešimtmetį, sustiprinti. 2005 m. lapkričio 17 d. jis surengė oficialią vakarienę ES institucijų vadovams ir generaliniams sekretoriams, taip pat Sąjungos įstaigų ir agentūrų vadovams. Vakarienėje dalyvavo daugiau kaip 45 žmonės, atstovavę ES institucijoms, įstaigoms ir agentūroms iš visos Sąjungos. Šio renginio tikslas buvo pabrėžti Europos ombudsmeno pasiryžimą ateinančiais metais bendradarbiauti su visomis ES institucijomis, įstaigomis ir agentūromis ES administravimo kokybei gerinti. Atsižvelgus į tai, kad Komisijai tenka apie 70 proc. visų Europos ombudsmeno atliekamų tyrimų, Komisijos pirmininkas José Manuel BARROSO buvo pakviestas perskaityti pagrindinį pranešimą. Savo kalboje Komisijos pirmininkas bendrais bruožais nusakė naujos vidaus tvarkos, kurią Komisija patvirtino atsakymams į Europos ombudsmeno tyrimus teikti, privalumus. Europos ombudsmenas pasinaudojo proga pabrėžti, kad, atlikdamas išorinio valdymo mechanizmo funkcijas, jis taip pat yra vadovams vertingas šaltinis –

šaltinis, galintis padėti administracijoms gerinti savo veiklą, nukreipdamas jų dėmesį į patobulinimų reikalaujančias sritis.

Europos ombudsmenas pakartojo šią mintį ir kituose 2005 m. susitikimuose su institucijų ir įstaigų nariais bei jų pareigūnais. Šiuose renginiuose buvo surengti jo darbo pristatymai, kurių metu jis pateikė pasiūlymų dėl geriausių būdų atsakyti į skundus ir tobulinti procedūras. Šiuo atžvilgiu ypač svarbus buvo susitikimas su Komisarų kolegija gegužės 25 d. Be to, 2005 m. organizuotų susitikimų metu buvo nagrinėjamos iniciatyvos, kurios leistų plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir keistis informacija bei geriausia praktika su pagrindiniais pašnekovais. Tolesniuose susitikimuose buvo aptariami Europos ombudsmeno prioritetai ir ištekliai šiems prioritetams įgyvendinti, ypatingą dėmesį skiriant institucijos 2006 m. biudžetui.

Kiekvienais metais Europos ombudsmenas pateikia pranešimą Europos Parlamentui ir nuolat informuoja jo narius apie savo veiklą, pateikdamas jiems visų per metus parengtų publikacijų kopijas. 2005 m. Europos Parlamento nariams buvo pateiktos devynios publikacijos. Europos ombudsmenas palaiko konstruktyvius dalykinius santykius su Europos Parlamento Peticijų komitetu ir kartais, jei reikia, šios dvi institucijos keičiasi bylomis, siekdamos kuo efektyviau tarnauti Europos piliečiams. Be to, Europos ombudsmenas konsultuoja skundų pareiškėjus, pageidaujančius Europos teisės ar politikos pokyčių, apie galimybę pateikti peticiją Europos Parlamentui. Europos Parlamento nariui Manolis MAVROMMATIS savo 2004 m. ataskaitoje apie Europos ombudsmeno veiklą pabrėžus konstruktyvių dalykinių santykių tarp Europos ombudsmeno ir Peticijų komiteto svarbą, 2005 m. šie santykiai dar labiau sustiprėjo. 2005 m. spalio 12 d. Peticijų komiteto susitikime Europos ombudsmenas, vadovaudamasis Parlamento darbo reglamento 195 taisyklės 3 dalies nuostatomis, pasižadėjo savo prašymu susitikti su komitetu, kiekvieną kartą pristatydamas Parlamentui specialųjį pranešimą.

Santykiai su kitais ombudsmenais ir panašiomis institucijomis

Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su šalies, regiono ir vietos lygmeniu dirbančiais ombudsmenais, siekdamas užtikrinti, kad piliečių skundai dėl Europos Sąjungos teisės būtų skubiai ir veiksmingai nagrinėjami. Šis bendradarbiavimas yra ne mažiau svarbus norint sekti visus svarbius įvykius ombudsmenų veikloje, keistis informacija apie ES teisę ir dalytis geriausios praktikos patirtimi. Šis bendradarbiavimas daugiausia vyksta Europos ombudsmenų tinklo ribose, nors Europos ombudsmenas taip pat dalyvauja už šio tinklo ribų organizuojamose konferencijose, seminaruose ir susitikimuose.

Europos ombudsmenų tinklas

Europos ombudsmenų labai svarbus yra Europos ombudsmenų tinklas, palaipsniui išaugęs į galingą bendradarbiavimo priemonę. Šiuo metu tinklas vienija beveik 90 tarnybų 30 šalių, įskaitant nacionaliniu ir regiono mastu veikiančias tarnybas Sąjungos valstybėse narėse bei nacionaliniu mastu veikiančias tarnybas ES narystės siekiančiose šalyse – Norvegijoje ir Islandijoje. Veikia efektyvus bendradarbiavimo nagrinėjant bylas mechanizmas. Jis ypač svarbus, nes daugelis pareiškėjų į Europos ombudsmeną kreipiasi susidūrę su sunkumais bendraudami su šalies, regionų ar vietos valdžios administracijomis. Daugeliu atvejų efektyvią pagalbą gali suteikti tos valstybės ombudsmenas. Kai įmanoma, Europos ombudsmenas perduoda klausimą spręsti tiesiogiai šalies ar regiono ombudsmenui, arba tinkamai pataria skundą pareiškusiam asmeniui. 2005 m. Europos ombudsmenas patarė 945 skundus pareiškusiems piliečiams kreiptis į šalies ar regiono ombudsmeną ir 91 skundą perdavė spręsti tiesiogiai kompetentingam ombudsmenui. Tinklo suvienyti ombudsmenai taip pat turi daug galimybių informuoti piliečius apie jų teises, užtikrinamas ES teisės aktais, ir apie tai, kaip jomis naudotis ir jas ginti.

Be reguliarių neoficialių informacijos mainų tinkle yra taikoma specialioji procedūra, pagal kurią šalies ar regionų ombudsmenai gali prašyti rašytinių atsakymų į paklausimus dėl ES teisės aktų ir jų aiškinimo, įskaitant paklausimus, kurie kyla jiems nagrinėjant konkrečias bylas. Europos ombudsmenas teikia atsakymą tiesiogiai arba, jei įmanoma, perduoda paklausimą kitai ES institucijai ar įstaigai, kad pateiktų atsakymą. 2005 m. buvo gauti keturi paklausimai (du iš šalies ir du iš regionų ombudsmenų) ir į tris paklausimus buvo atsakyta (įskaitant du, kurie buvo perkelti iš 2004 m.).

Tinklas taip pat aktyviai keičiasi patirtimi ir geriausia praktika. Šis keitimasis vyksta rengiant seminarus ir susitikimus, reguliariai leidžiant informacinį biuletinį, bendraujant elektroniniame diskusijų forume ir naudojantis kasdiene elektronine naujienų paslauga.

Nacionaliniai ombudsmenų seminarai, kuriuos kartu organizuoja Europos ombudsmenas ir jo kolega priimančioje šalyje, organizuojami kartą per dvejus metus. Penktasis seminaras, kurį organizavo Nyderlandų ombudsmenas Roel FERNHOUT ir Europos ombudsmenas vyko Hagoje, Nyderlanduose, 2005 m. rugsėjo 11–13 d. Seminaro metu buvo surengta iškilminga vakariinė dešimtajai Europos ombudsmeno institucijos sukakčiai paminėti, kuri suteikė p. DIAMANDOUROS galimybę padėkoti savo kolegoms už jų neįkainojamą paramą pirmajame institucijos veiklos dešimtmetyje.

Tai buvo pirmasis seminaras, kuriame dalyvavo ombudsmenai iš valstybių kandidačių ir pirmasis po didžiausios istorijoje Sąjungos plėtros dienos. Susitikime buvo atstovaujama visoms 25 ES valstybėms narėms, taip pat Kroatijai, Rumunijai, Islandijai ir Norvegijai. Seminaro tema – „Ombudsmeno institucijų ir panašių įstaigų vaidmuo taikant ES teisę“ – ypač svarbi visos išsiplėtusios Sąjungos ombudsmenams. Ombudsmenai, kaip priežiūros įstaigos, turi atlikti lemiamą vaidmenį, užtikrindami visapusi ir teisingą ES teisės taikymą valstybėse narėse. Diskusijos Hagoje akcentavo tinkamiausius ombudsmenų bendradarbiavimo būdus tinkamai savo funkcijoms atlikti. Buvo padarytos svarbios išvados dėl būsimo tinklo narių bendradarbiavimo, o šių iniciatyvų pažanga bus įvertinta ateinančiame nacionalinių ombudsmenų seminare, kuris vyks Strasbūre 2007 m.

2005 m. leidinys „Europos ombudsmenai – informacinis biuletenis“ ir vėl buvo itin vertinga keitimosi informacija apie ES teisę ir dalijimosi geriausia praktika priemonė. Dviejuose numeriuose, išleistuose balandžio ir spalio mėn., aptariami tokie klausimai, kaip būsima ES pagrindinių teisių agentūra, galimybė susipažinti su dokumentais ir duomenų apsauga, diskriminacija ir kliūtys laisvam judėjimui, su kalėjimais susijusios problemos tam tikrose valstybėse narėse, sveikatos apsaugos užtikrinimas ir imigrantų problemos. Ombudsmeno elektroniniai dokumentų ir diskusijų forumai šiais metais buvo plėtojami toliau, suteikiant ombudsmenų tarnyboms galimybę dalytis informacija pateikiant klausimus ir atsakymus. Buvo inicijuota keletas svarbesnių diskusijų labai įvairiais klausimais nuo nemokamo knygų skolinimo viešosiose bibliotekose iki ombudsmenų sprendimų viešo paskelbimo internete. Be to, kiekvieną darbo dieną buvo teikiama Europos ombudsmeno elektroninių naujienų paslauga „Ombudsman Daily News“ – skelbiami visų tinkle dalyvaujančių šalių ombudsmenų tarnybų pateikti straipsniai, pranešimai spaudai ir skelbimai.

Europos ombudsmeno informaciniai vizitai valstybėse narėse ir valstybėse kandidatėse taip pat buvo itin veiksmingi tinklui plėtoti, ir jie yra puiki priemonė, padedanti geriau suprasti įvairias šio tinklo siūlomas bendravimo priemones.

Susitikimai

Per metus Europos ombudsmeno pastangos bendradarbiauti su kitais ombudsmenais išsiplėtė už Europos ombudsmenų tinklo veiklos ribų. Siekdamas skatinti ombudsmenų veiklos plėtrą, aptarti tarpinstitucinius santykius ir keistis geriausia praktika, jis dalyvavo įvairiuose nacionalinių ir regionų ombudsmenų organizuojamuose renginiuose ir susitiko su įvairiais ombudsmenais ir ombudsmeno institucijų atstovais iš Europos Sąjungos valstybių ir už ES ribų.

Ryšių palaikymas

Pasiryžęs didinti piliečių sąmoningumą dėl jų teisės skųstis, ombudsmenas institucijos dešimtujų veiklos metinių sukakties proga organizavo įvairius renginius, kuriuose stengėsi suteikti kuo daugiau informacijos apie save. Spalio 28 d. Strasbūro Roberto Šumano universiteto (pranc. *Université Robert Schuman*) Europos studijų institutas (pranc. *Institut des hautes études européennes*) organizavo kolokviumą pavadinimu „Le Médiateur européen: bilan et perspectives“ („Europos ombudsmenas – įvertinimas ir perspektyvos“). Šiame renginyje, kurį atidarė Strasbūro senatorė ir merė Fabienne KELLER, dalyvavo per 80 mokslininkų, studentų, teisininkų, ES pareigūnų ir kitų dalyvių. Gruodžio 6 d. Europos ombudsmenas Briuselyje surengė du renginius bendru pavadinimu „Europos ombudsmenas: 10 metų, 20 000 skundų – pernelyg daug? Pernelyg mažai?“ Bendradarbiaujant su Europos žurnalistų centru, buvo organizuotas spaudai skirtas seminaras ir viešasis pasitarimas,

kuris buvo skirtas žiniasklaidai, nevyriausybinėms organizacijoms, interesų grupėms, regionų ir vietos valdžios atstovams, taip pat piliečiams, susidomėjusiems ombudsmeno darbu. Šių renginių metu surengtose diskusijose Europos ombudsmenui buvo iškelti pagrindiniai klausimai, kuriuos jis turėtų apmąstyti, institucijai pradėdant antrąjį savo veiklos dešimtmetį.

2005 m. Europos ombudsmenas toliau rengė informacinius vizitus į valstybes nares, ir lapkritį lankėsi Jungtinėje Karalystėje. Šio vizito metu Europos ombudsmenas susitiko su piliečiais, potencialiais skundų pareiškėjais, oficialiais pareigūnais, teismų sistemos atstovais ir aukštesnio rango politikais. Šis vizitas pasirodė esąs puiki priemonė, didinanti piliečių sąmoningumą dėl jų teisių, atkreipianti pagrindinių teisminės, įstatymų leidžiamosios ir įstatymų vykdomosios valdžios atstovų dėmesį į Europos ombudsmeno darbo svarbą ir stiprinanti vertingą Europos ombudsmeno bendradarbiavimą su savo Jungtinės Karalystės kolegomis.

Europos ombudsmenas ir jo darbuotojai 2005 m. toliau siekė pristatyti institucijos darbą konferencijose, seminaruose ir susitikimuose, ir per metus surengė apie 120 tokių pristatymų. Šie susitikimai padėjo potencialiems skundų pareiškėjams ir kitiems suinteresuotiems piliečiams geriau susipažinti su Europos ombudsmeno darbu.

Buvo sparčiai plėtojami ryšiai su žiniasklaida, žurnalistams visoje Europoje išplatinus 17 pranešimų spaudai. Europos ombudsmenas davė per 50 interviu spaudai, transliuotojams ir elektroninės žiniasklaidos atstovams Strasbūre, Briuselyje ir su informaciniais vizitais aplankytose šalyse. Be to, jis pristatė savo darbą ir atsakė į klausimus spaudos konferencijose ir susitikimuose.

Visus metus buvo platinama medžiaga apie Europos ombudsmeno darbą, ypač per Europos Parlamento organizuotas Atvirų durų dienas. Balandžio 30 d. Atvirų durų dieną Briuselyje buvo pristatytas 24 kalbomis išleistas atvirukas „Europos ombudsmeno dešimtųjų veiklos metinių sukaktis“. Ombudsmenas taip pat parengė proginį leidinį dešimtajam jubiliejui pažymėti. Šis leidinys *Europos ombudsmenas: kilmė, įkūrimas, raida* buvo išleistas įrišus kietu ir minkštu viršeliu ir pristatytas Penktojo nacionalinių ombudsmenų seminaro Hagoje metu. Be to, 2005 m. 24 kalbomis buvo išleista atnaujinta *Europos tinkamo administravimo elgesio kodekso* versija. Ombudsmenams, Europos Parlamento nariams, ES institucijų ir įstaigų vadovams, Komisijos atstovybėms ir Parlamento biurams valstybėse narėse, ES informacijos centrams ir tinklams, viešosioms administracijoms valstybių narių nacionaliniu ir regionų lygmeniu, taip pat piliečiams ir organizacijoms, kurios ypač domėjosi ES institucijų darbu buvo išdalyta per 100 000 egzempliorių. Šis leidinys sukėlė didelį susidomėjimą, ir iki metų pabaigos buvo gauta prašymų pateikti ne vieną tūkstantį papildomų egzempliorių.

Visi šie leidiniai buvo pristatyti Europos ombudsmeno tinklavietėje, kurioje taip pat reguliariai buvo skelbiami sprendimai, pranešimai spaudai, statistiniai duomenys ir informacija apie ombudsmeno veiklą ryšiams palaikyti. 2005 m. buvo sukurtas naujas, vien tik institucijos dešimtmečio jubiliejui skirtas tinklavietės skyrelis. Šiame skyrelyje buvo paskelbtas *Proginis leidinys*, taip pat dar keli dokumentai, susiję su dešimtojo jubiliejaus renginiais. Be to, buvo sukurtas dar vienas tinklavietės skyrelis, kuriame yra pateikiami su Europos ombudsmeno institucijos kūrimu susiję istoriniai dokumentai.

Nuo 2005 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Europos ombudsmeno tinklavietės tinklalapiuose buvo apsilankyta 304 300 kartų. Dažniausiai buvo lankomasi tinklavietės puslapyje anglų kalba – 71 166 kartų, kiek mažiau, eilės tvarka, tinklavietės versijose prancūzų, italų, ispanų, vokiečių ir lenkų kalbomis. Pagal geografinę padėtį daugiausia lankytojų buvo sulaukta iš Belgijos (27 517 apsilankymų), po to iš Italijos, Ispanijos, Prancūzijos, Vokietijos ir Lenkijos.

Naujosios institucijos viduje

2005 m. Europos ombudsmenas toliau dėjo daug pastangų siekdamas užtikrinti, kad institucija būtų pasirengusi nagrinėti 25 valstybių narių piliečių skundus 21 Sutarties kalba.

2005 m. buvo pertvarkytas Europos ombudsmeno administravimo ir finansų departamentas, kuris buvo suskaidytas į keturis skyrius – Administravimo skyrių, Finansų skyrių, Skundų nagrinėjimo skyrių ir Ryšių skyrių. Šia pertvarka buvo siekiama užtikrinti didesnę specializaciją atskiruose skyriuose, kurių veiklos koordinavimą užtikrintų departamento vadovas. Teisės departamente

buvo sugriežtintos bylų tyrimo ir kokybės kontrolės procedūros, siekiant užtikrinti, kad didesnė teisės pareigūnų grupė galėtų kuo nuosekliau stebėti ir kuo geriau išnagrinėti skundus.

Nuolatinių etatų skaičius Europos ombudsmeno institucijoje padidėjo nuo 38 darbuotojų 2004 m. iki 51 darbuotojo 2005 m., kaip ir buvo numatyta 2002 m. Europos Parlamento patvirtintame daugiamečiame biudžeto plane. Šiame plane buvo numatyta 2003–2005 m. palaipsniui įsteigti naujų pareigybių, kurių prireiks išsiplėtusioje ES. 2005 m. gruodžio mėn. biudžeto valdymo institucijų patvirtintame 2006 m. biudžete etatų skaičių numatyta padidinti iki 57. Šis padidėjimas daugiausia yra susijęs su kitu Europos Sąjungos plėtros etapu (Bulgarija ir Rumunija) ir su įgyvendinamu sprendimu užtikrinti visišką Europos ombudsmeno personalo valdymo nepriklausomumą nuo Parlamento tarnybų. Vienas iš šių, dešimtųjų institucijos veiklos metų prioritetų iš esmės buvo iš naujo peržiūrėti galiojančius bendradarbiavimo susitarimus su Parlamentu, pritaikant juos prie naujų realijų. 2006 m. pradžioje numatyta pasirašyti naują susitarimą, pagal kurį būtų intensyviau bendradarbiaujama su Parlamentu visose srityse, kuriose yra įmanoma pasiekti reikšmingą masto ekonomiją ir taupyti biudžeto lėšas.

Europos ombudsmenas, vadovaudamasis nauja biudžeto struktūra (nomenklatūromis), parengė 2006 m. biudžetą. Šios naujos struktūros tikslas yra didinti skaidrumą ir supaprastinti biudžeto valdymo institucijos vykdomą griežtesnę kontrolę, suteikiant galimybę geriau stebėti panašaus pobūdžio išlaidas, kurios iki šiol naudotoje struktūroje buvo paskirstomos po kelias antraštines dalis ar skyrius. Iš viso 2006 m. asignavimai siekia 7 682 538 eurų (palyginti su 7 312 614 eurų 2005 m.).

2 SKUNDAI IR TYRIMAI

Vienas iš svarbiausių būdų, kuriais Europos ombudsmenas skatina gerą administravimą, yra galimų netinkamo administravimo atvejų tyrimas ir prireikus – rekomendacijų dėl tinkamų veiksmų pateikimas. Apie netinkamo administravimo atvejus ombudsmenas dažniausiai sužino iš skundų, kurių nagrinėjimas yra svarbiausias ombudsmeno reaktyvios veiklos aspektas.

Teisė kreiptis į Europos ombudsmeną yra viena iš Europos Sąjungos piliečių teisių (EB steigimo sutarties 21 straipsnis) ir yra įtraukta į Pagrindinių teisių chartiją (43 straipsnis).

Ombudsmenas taip pat gali vykdyti tyrimus savo paties iniciatyva ir imtis aktyvaus vaidmens kovojant su netinkamu administravimu.

2.1 OMBUDSMENO VEIKLOS TEISINIS PAGRINDAS

Ombudsmenas atlieka pareigas pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 195 straipsnį, Ombudsmeno statutą (kuris yra priimtas Europos Parlamento sprendimu¹) ir pagal Statuto 14 straipsniu ombudsmeno priimtas įgyvendinimo nuostatas.

Įgyvendinimo nuostatose aprašoma Ombudsmeno tarnybos vidaus darbo tvarka. Kad šis dokumentas būtų suprantamas ir naudingas piliečiams, jame pateikiama ir tam tikros su kitomis institucijomis ir įstaigomis susijusios medžiagos, minimos ir Ombudsmeno statute. Naujosios įgyvendinimo nuostatos įsigaliojo 2003 m. sausio 1 d. Jos paskelbtos ombudsmeno interneto svetainėje (<http://www.ombudsman.europa.eu>) visomis oficialiosiomis kalbomis. Ombudsmeno įstaigoje galite gauti ir spausdintinę šių tekstų versiją.

2.2 EUROPOS OMBUDSMENO ĮGALIOJIMAI

Pagal EB steigimo sutarties 195 straipsnį ombudsmenas yra įgaliotas priimti kiekvieno Sąjungos piliečio arba kiekvieno bet kurioje valstybėje narėje gyvenančio arba savo registruotą būstinę turinčio fizinio arba juridinio asmens skundus dėl netinkamo Bendrijos institucijų ar įstaigų administravimo atvejų, išskyrus Teisingumo Teismą ir Pirmosios instancijos teismą, kai šie vykdo teismines funkcijas. Taigi skundas viršija ombudsmeno įgaliojimus, kai:

1. skundą pareiškia tokios teisės neturintis asmuo;
2. skundžiamasi ne Bendrijos institucijos arba įstaigos veiksmais;
3. skundas pareiškiamas prieš Teisingumo Teismą ir Pirmosios instancijos teismą, kai šie vykdo teismines funkcijas; arba

¹ 1994 m. kovo 9 d. Europos Parlamento sprendimas 94/262 dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų, OL 1994 L 113, p. 15.

4. jis nesusijęs su galimu netinkamo administravimo atveju.

Toliau pateiktas papildomas 1, 2 ir 4 punktų svarstymas.

2.2.1 Neteisėti skundai

Nors teisę pateikti skundą Europos ombudsmenui turi tik piliečiai, gyventojai ir juridiniai asmenys, turintys valstybėse narėse registruotą būstinę, ombudsmenas gali pats savo iniciatyva pradėti tyrimą. Remdamasis iniciatyvos teise, ombudsmenas gali tirti bylą dėl galimo netinkamo administravimo pagal skundą, kurį pateikė net ir neturintis tam teisės pareiškėjas. 2005 m. buvo pradėti trys tokie tyrimai.

Ombudsmenas nusprendžia, ar pasinaudoti jam suteikta iniciatyvos teise, kiekvienu atveju atskirai. Iki šiol nė vienas skundas nebuvo atmestas vien dėl to, kad jį pateikė neturintis tam teisės pareiškėjas.

2.2.2 Bendrijos institucijos ir įstaigos

Ombudsmeno įgaliojimai apima Bendrijos institucijas ir įstaigas. Institucijos yra išvardytos Sutarties 7 straipsnyje, tačiau Bendrijos institucijos ten nėra nei apibrėžtos, nei pateiktas tinkamas jų sąrašas. Sąvoka apima institucijas, įsteigtas sutarčių pagrindu, pvz., Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas ir Europos centrinis bankas, taip pat agentūras, įkurtas remiantis teisės aktų nuostatomis, pvz., Europos aplinkos agentūra ir Europos rasizmo ir ksenofobijos kontrolės centras.

Skundų, pateiktų ne prieš Bendrijos institucijas arba įstaigas, pavyzdžiai

SKUNDAS DĖL EUROPOS VADOVŲ TARYBOS SPRENDIMO

Kipro pilietis pasiskundė dėl Europos Vadovų Tarybos sprendimo pradėti su Turkija derybas dėl stojimo į ES. Skundo pareiškėjas tvirtino, kad toks sprendimas pažeidžia pagrindinius ES principus, tokius kaip laisvė, demokratija ir pagarba žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms, ir reikalavo panaikinti Europos Vadovų Tarybos susitikimo rezultatus.

Europos Vadovų Taryba, priešingai negu Europos Sąjungos Taryba, nėra Europos bendrijos institucija. Vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties 4 straipsniu, Europos Vadovų Taryba „deramai skatina Sąjungos plėtrą ir nustato jos bendras politines gaires“.

Byla 221/2005/TN

ĮTARIMAS DĖL NETINKAMŲ MUITINĖS PAREIGŪNŲ VEIKSMŲ

Sajungos pilietis pasiskundė, kad jam gabenant prekes iš Ispanijos miesto Santanderio į Romą, esančią Italijoje, važiuojant greitkelio netoli Nicos jį sustabdė ir apieškojo muitinės pareigūnai. Skundo pareiškėjas tvirtina, kad su juo buvo elgiamasi nederamai, kad jo prekės buvo paliktos atidarytos ant kelio dangos ir kad muitinės pareigūnai atsisakė kaip nors paaiškinti savo veiksmus.

Skundas nebuvo susijęs su kurios nors Bendrijos institucijos ar įstaigos veiksmu, todėl neapėmė Europos ombudsmeno įgaliojimų.

Europos ombudsmenas perdavė šią bylą Prancūzijos ombudsmenui, kuris yra įgaliotas nagrinėti skundus prieš Prancūzijos muitinę.

Byla 3484/2005/JMA

2.2.3 „Netinkamas administravimas“

Europos ombudsmenas visada laikėsi nuomonės, kad netinkamas administravimas yra plati sąvoka ir kad geras administravimas, be kitų dalykų, reikalauja, jog būtų laikomasi juridinių taisyklių ir principų, įskaitant pagrindines teises. Tačiau tinkamo administravimo principai suvokiami dar plačiau; jų laikymosi Bendrijos institucijos ir įstaigos privalo ne tik gerbti savo juridines pareigas, bet taip pat orientotis į paslaugas ir užtikrinti, kad su visuomenės nariais būtų elgiamasi tinkamai ir kad jie nevaržomi galėtų naudotis savo teisėmis. Taigi jeigu neteisėta veikla būtinai reiškia netinkamą administravimą, netinkamas administravimas automatiškai nėra neteisėta veikla. Pvz., jei ombudsmenas nustato netinkamo administravimo atvejį, pagrįstą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (kuri nėra teisiškai įpareigojanti) pažeidimu, tai automatiškai nereiškia neteisėtų veiksmų, už kuriuos teismas gali skirti sankcijas².

Europos Parlamentui paraginus aiškiai apibrėžti netinkamą administravimą, ombudsmenas pasiūlė 1997 m. metiniame pranešime pateiktą apibrėžimą:

Netinkamas administravimas – viešosios institucijos veiksmas, pažeidžiantys jai privalomą taisyklę arba principą.

1998 m. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, kuria pritarė šiam apibrėžimui. 1999 m. iš ombudsmeno ir Europos Komisijos korespondencijos paaiškėjo, kad pastaroji irgi pritaria šiam apibrėžimui.

2000 m. gruodžio mėn. paskelbtoje Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje teisė į gerą administravimą (41 straipsnis) apibrėžta kaip viena pagrindinių Sąjungos piliečių teisių.

²

Žr. 2004 m. spalio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą bylose T-219/02 ir T-337/02 *Herrera prieš Komisiją*, 101 punktas ir 2004 m. spalio 15 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartis byloje T-193/04 R *Hans-Martin Tillack prieš Komisiją*, 60 punktas.

Skundo, kuris nėra susijęs su galimu netinkamu administravimu, pavyzdys**KLAIDA DIREKTYVOS VERSIJOJE VOKIEČIŲ KALBA**

Pareiškėjas buvo įgijęs bendrosios praktikos slaugytojo specialybę buvusioje VDR ir dirbo pagal šią specialybę daugiau kaip 15 metų. Praradęs darbą Vokietijoje, jis įsidarbino Austrijoje. Pastarąją darbo vietą jis prarado po to, kai Vokietijos valdžios institucijos nesugebėjo išduoti pažymos, kurios pareikalavo Austrijos darbdavys.

Pareiškėjo teigimu, vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktais, jis turėjo pateikti įrodymą, kad dirbo šioje srityje be pertraukos tam tikrą laiką. Nepaisant ilgalaikės profesinės patirties, jis nesugebėjo įvykdyti šio reikalavimo, nes du kartus buvo trumpam praradęs darbą. Pareiškėjo manymu, tai buvo neteisinga.

Vadovaujantis Direktyvos 77/452/EEB 4 straipsniu, „valstybės narės pripažįsta pakankamu įrodymu bendrosios praktikos slaugytojų diplomus, pažymėjimus ir kitus oficialią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, išduotus tose valstybėse narėse (...), tačiau turi būti pridėta pažyma, kad tie piliečiai *ne mažiau kaip trejus metus iš penkerių iki tokios pažymos išdavimo dienos* iš tiesų ir teisėtai vertėsi bendrąja slaugos praktika“.

Direktyvos 77/452 4a straipsnio, kuris buvo įtrauktas po Vokietijos susijungimo ir yra susijęs su diplomais, išduotais buvusioje VDR, formuluotė yra tokia pat, kaip ir 4 straipsnio. Tačiau versijoje vokiečių kalba reikalaujama, kad šie asmenys būtų *be pertraukos* dirbę ne mažiau kaip trejus metus iš penkerių iki tokios pažymos išdavimo dienos.

Ombudsmenas nusprendė, kad skundas nepriimtinas, nes jis susijęs ne su netinkamu administravimu, o su ES teisės aktų esme.

Norėdamas duoti pareiškėjui naudingą patarimą, ombudsmenas palygino skirtingas šios direktyvos versijas ir nustatė, kad minėtos nuostatos versijose anglų, prancūzų, ispanų, portugalų, olandų ir italų kalba nereikalavo, kad būtų dirbta be pertraukos. Todėl, ombudsmeno nuomone, versija vokiečių kalba buvo akivaizdžiai klaidinga ir jis atitinkamai pranešė apie tai Komisijai bei pareiškėjui.

Komisija sutiko su ombudsmeno tyrimu ir paprašė pareiškėjo pateikti jo susirašinėjimo su atitinkamomis Vokietijos valdžios institucijomis dokumentų kopijas bei įgalioti Komisiją susisiekti su šiomis institucijomis jo vardu. Ombudsmenas padėkojo Komisijai už greitą ir veiksmingą reagavimą.

Byla 2744/2005/GG

2.2.4 Europos tinkamo administravimo kodeksas

2001 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamentas patvirtino Tinkamo administravimo kodeksą, kurio bendraudamos su visuomene turėtų laikytis Europos Sąjungos institucijos ir įstaigos, jų administracijos ir pareigūnai. Rengiant kodeksą buvo atsižvelgiama į Europos administracinės teisės principus, užfiksuotus Bendrijos teisminių precedentų teisėje, ir semiamasi įkvėpimo iš valstybių narių įstatymų. Parlamentas paragino ir ombudsmeną taikyti Tinkamo administravimo kodeksą. Todėl nagrinėdamas skundus ir vykdydamas tyrimą savo paties iniciatyva ombudsmenas atsižvelgia į Kodekse išdėstytas taisykles ir principus.

2.3 SKUNDŲ PRIIMTINUMAS IR PAGRINDAI PRADĖTI TYRIMĄ

Prieš ombudsmenui pradedant tyrimą, iš teisėto pareiškėjo gautas skundas apie Bendrijos institucijos ar įstaigos netinkamą administravimą privalo atitikti šiuos Ombudsmeno statute numatytus priimtumo kriterijus:

1. iš skundo turi būti įmanoma nustatyti skundą pateikusį asmenį ir skundo objektą (Statuto 2 str. 3 dalis);
2. ombudsmenas negali kištis į teismų bylas ar ginčyti teismo sprendimo teisingumo (1 str. 3 dalis);
3. skundas gali būti pateiktas ne vėliau kaip per dvejus metus nuo tos dienos, kai skundą pateikiantis asmuo sužinojo apie faktus, kuriais grindžia savo skundą (2 str. 4 dalis);
4. skundas gali būti pateikiamas tik po to, kai dėl to buvo kreiptasi į atitinkamas institucijas ir įstaigas (2 str. 4 dalis);
5. skundų dėl Bendrijos institucijų ir įstaigų bei jų pareigūnų ir kitų tarnautojų darbo santykių negalima pateikti tol, kol atitinkamas asmuo nepasinaudojo visomis vidaus administracinėmis galimybėmis reikalavimams ar skundams patenkinti (2 str. 8 dalis).

EB steigimo sutarties 195 straipsnyje nurodyta, kad ombudsmenas „atlieka tyrimus, kurie, jo manymu, yra reikalingi“. Kai kuriais atvejais, nors skundas priimtinas, gali stigti priešasčių ombudsmenui pradėti tyrimą.

Skundo, dėl kurio pradėti tyrimą nebuvo pakankamo pagrindo, pavyzdys

PAREIŠKĖJAS PRANEŠĖ APIE SAVO KETINIMĄ PRADĖTI TEISMINĮ NAGRINĖJIMĄ

Pablogėjęs pareiškėjo, kuris dirbo vienoje iš Bendrijos institucijų, sveikatos būklei, jis ilgą laiką negalėdavo atvykti į darbą dėl ligos. Invalidumo komisiją skirianti institucija atsisakė patenkinti pareiškėjo prašymą skirti šią komisiją ir atmetė pagal Personalo taisyklių 90 straipsnio 2 dalį po prašymo pateiktą apeliaciją. 2005 m. rugsėjo mėn. pareiškėjas kreipėsi į ombudsmeną.

Pareiškėjo skundas atitiko ir procedūrinius, ir turinio reikalavimus, keliamus priimtiniams skundams, ir jam buvo apie tai atitinkamai pranešta. Tačiau pareiškėjas pareiškė ketinąs užginčyti apeliacijos pagal 90 straipsnio 2 dalį atmetimą Pirmosios instancijos teisme. Terminas pradėti šį veiksmą baigėsi 2005 m. gruodžio mėn. pradžioje.

Ombudsmenui pateikiami skundai nedaro įtakos teismo nagrinėjimo terminams (Statuto 2 straipsnio 6 dalis). Be to, jeigu ombudsmenui tenka nutraukti nagrinėjimą dėl to, kad skunde pateikiamas faktas pradėjo nagrinėti teismas, visi iki tol atliktų tyrimų rezultatai turi būti sutvarkyti nešiinant jokių tolesnių veiksmų (Statuto 2 straipsnio 7 dalis). Taip susiklosčius aplinkybėms ombudsmenas pripažino, kad nėra pagrindo pradėti tyrimą.

Pareiškėjui buvo pasiūlyta atnaujinti savo skundą ombudsmenui, jeigu jis nuspręstų nepradėti teismo nagrinėjimo.

Konfidenciali byla

Ombudsmenas taip pat mano, kad jeigu Europos Parlamento Peticijų komitetas jau nagrinėjo skundą kaip peticiją, paprastai nėra jokio pagrindo ombudsmenui pradėti tyrimą, išskyrus atvejus, kai pateikiama naujų įrodymų.

2.4 2005 M. IŠNAGRINĖTŲ SKUNDŲ ANALIZĖ

Per 2005 m. ombudsmenas gavo 3 920 naujų skundų – 5 proc. daugiau, palyginti su 2004 m. Tačiau reikėtų pažymėti, kad 335 naujų skundų objektas buvo tas pats ir juos nagrinėjant buvo atliktas bendras tyrimas (žr. 3 skyriuje pateiktą 3452/2004/JMA bylos ir kitų bylų santrauką). Vadovaujantis nusistovėjusia praktika visi skundai, pagal kuriuos buvo pradėti tyrimai, yra apskaitomi ombudsmeno

rengiamoje statistikoje. Tačiau siekiant išvengti iškraipymų nepriimtini masiniai skundai, gauti el. paštu, kurių dažnai būna keletas tūkstančių, skaičiuojami ir pateikiami statistikoje atskirai, skaičiuojant iki vienuoliktojo skundo imtinai.

3 705 skundai buvo gauti iš pavienių piliečių ir 215 skundų iš asociacijų arba įmonių. Be to, ombudsmenas savo iniciatyva pradėjo penkis tyrimus.

2005 m. 93 proc. atvejų buvo atlikta procedūra, kurios metu patikrinta, ar skundai patenka į ombudsmeno įgaliojimų sritį, atitinka priimtumo kriterijus ir suteikia pagrindą pradėti tyrimą. Tik per 30 proc. visų ištirtų skundų pateko į ombudsmeno įgaliojimų sritį. 858 iš jų atitiko priimtumo kriterijus (įskaitant 389 skundus, pagal kuriuos buvo atliktas bendras tyrimas), bet 132 atvejais nebuvo pagrindo tyrimui pradėti.

Per metus gautų skundų pagrindu iš viso buvo pradėti 338 nauji tyrimai (įskaitant minėtą bendrą tyrimą). Ombudsmenas taip pat pradėjo penkis tyrimus savo paties iniciatyva. A priede pateikiamoje šių tyrimų analizėje 389 skundai dėl to paties objekto buvo išnagrinėti atlikus vieną bendrą tyrimą.

2005 m. Europos ombudsmenas atliko iš viso 627 tyrimus, 284 iš kurių buvo perkelti iš 2004 m.

Kaip ir ankstesniais metais, dauguma tyrimų buvo susiję su Komisija (iš viso 68 proc.). Atsižvelgiant į tai, kad Komisija yra pagrindinė Bendrijos institucija, priimanti tiesiogiai piliečius veikiančius sprendimus, normalu, kad ji yra pagrindinis piliečių skundų objektas. 73 tyrimai buvo susiję su Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO), 58 – su Europos Parlamentu ir 14 – su Europos Sąjungos Taryba.

Pagrindinės netinkamo administravimo rūšys buvo nepakankamas skaidrumas ir atsisakymas suteikti informaciją (188 atvejai), nesąžiningumas arba piktnaudžiavimas valdžia (132 atvejai), diskriminacija (103 atvejai), netinkamos procedūros (78 atvejai), vilkinimas, kurio buvo galima išvengti (73 atvejai), aplaidumas (44 atvejai), neužtikrinimas, kad valstybės narės vykdytų savo įsipareigojimus, t. y. Europos Komisijos nesugebėjimas atlikti savo „sutarčių sergėtojos“ užduoties (37 atvejai), ir teisinės klaidos (29 atvejai).

2.5 SKUNDŲ PERDAVIMAS IR PATARIMAI

Jeigu skundas viršija ombudsmeno įgaliojimų ribas ar yra nepriimtinas, ombudsmenas visada skundą pateikusiam asmeniui stengiasi patarti, kuri institucija galėtų išnagrinėti jo skundą, ypač jeigu atvejis susijęs su Bendrijos teise. Jeigu įmanoma, skundo pareiškėjui sutikus ombudsmenas skundą tiesiogiai perduoda kitai atsakingai institucijai, bet tik tuo atveju, jeigu yra pagrindo skundą nagrinėti.

Europos ombudsmenas per Europos ombudsmenų tinklą (žr. 5 skyrių) glaudžiai bendradarbiauja su tokias pat pareigas einančiais valstybių narių pareigūnais. Vienas iš šio tinklo tikslų yra palengvinti greitą skundų perdavimą atsakingiems atitinkamos šalies arba regiono ombudsmenams ar panašiams pareigūnams. Europos Parlamento Peticijų komitetas taip pat yra visateisis šio tinklo narys.

2005 m. kitoms institucijoms buvo perduoti 114 skundų. 91 iš jų buvo perduoti šalies arba regiono ombudsmenui, 12 – Europos Parlamentui, kad šis juos išnagrinėtų kaip peticijas, šeši – Europos Komisijai ir penki – SOLVIT³.

Patarimas buvo duotas 2 329 atvejais. Iš jų 945 atvejais skundo pareiškėjui buvo patarta skundą pateikti šalies arba regiono ombudsmenui ir 144 skundų pareiškėjams ombudsmenas patarė pateikti peticiją Europos Parlamentui. 376 atvejais buvo patarta kreiptis į Europos Komisiją. Į šį skaičių įeina

³

SOLVIT yra Europos Komisijos sukurtas tinklas, skirtas padėti asmenims, susidūrusiems su kliūtimis, siekiant pasinaudoti savo teisėmis Sąjungos vidaus rinkoje.

atvejais, kai skundai prieš Komisiją buvo pripažinti nepriimtinais, nes skundo pareiškėjas nebuvo pasinaudojęs visomis administracinėmis kreipimosi galimybėmis. 112 atvejų buvo patarta kreiptis į SOLVIT. 752 atvejais skundų pareiškėjams buvo patarta kreiptis į kitas institucijas, dažniausiai valstybių narių specialiųjų sričių ombudsmenus arba skundų tvarkymo institucijas.

Perduotų bylų pavyzdžiai

GYVENTOJAMS, KURIE NĖRA TOS VALSTYBĖS PILIEČIAI, KELIAMAS REIKALAVIMAS GAUTI VIZĄ

Pasak skundo pareiškėjo Švedijos piliečio, Latvijoje rusų tautybės gyventojams išduodami specialūs pasai. Pareiškėjas buvo informuotas, kad Šengeno sutartimi ES valstybės narės yra įpareigosios reikalauti Latvijos piliečių, turinčių specialius pasus, gauti vizas. Pareiškėjo reikalavimu arba Latvijoje turėtų būti išduodami vienodi pasai visiems gyventojams, arba reikėtų panaikinti Šengeno sutarties nuostatą, diskriminuojančią rusų tautybės Latvijos gyventojus.

Dėl skundo prieš Latviją pareiškėjui buvo patarta kreiptis į Nacionalinį žmogaus teisių biurą. Ombudsmenas pažymėjo, kad minėdamas Šengeno sutartį skundo pareiškėjas informavo, jog negalėjo gauti paaiškinimo, kuri iš sutarties nuostatų sąlygojo tokią diskriminaciją. Siekdamas padėti pareiškėjui gauti informaciją, ombudsmenas perdavė bylą Komisijai. Komisijos paaiškinime skundo pareiškėjui buvo pranešta, kad Bendrijos teisė nedraudžia valstybėms narėms atleisti ne Latvijos piliečių pasus turinčius gyventojus nuo reikalavimo gauti vizą. Komisija taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad tuo metu jau buvo iš naujo nagrinėjama teisinė padėtis, siekiant atleisti visus valstybių narių gyventojus, turinčius užsienio šalies piliečio ir ne piliečio pasus, nuo reikalavimo gauti vizą.

Byla 1254/2005/TN

DISKRIMINACINIO POBŪDŽIO NACIONALINIAI MOKESČIŲ ĮSTATYMAI

Vokietijos pilietis, dirbantis Ispanijoje, pasiskundė, kad Ispanijoje įprastinis progresinis pajamų mokesčio tarifas yra taikomas tik užsieniečiams, kurie dirbo Ispanijoje bent 183 dienas. Pareiškėjas teigė esąs diskriminuojamas, nes jam ir jo kolegoms iš Vokietijos buvo taikomas 25 proc. mokesčio tarifas, o jo kolegoms ispanams buvo taikomi 6–9 proc. mokesčio tarifas.

Gavęs pareiškėjo leidimą, ombudsmenas perdavė skundą Komisijai.

Greitai gautame Komisijos atsakyme pareiškėjui buvo teigiama, kad Komisija žino šią problemą ir yra tos nuomonės, jog toks įstatymas tam tikrais atvejais gali kliudyti laisvam darbuotojų judėjimui. Todėl Komisija jau nusiuntė pagrįstą nuomonę Ispanijos valdžios institucijoms, prašydama pakeisti atitinkamas nuostatas.

Vėliau buvo pranešta, kad Komisija perdavė šį klausimą Teisingumo Teismui.

Byla 2703/2005/GG

TEISĖ GAUTI BEDARBIO PAŠALPĄ

Prancūzijos organizacija, tvarkanti bedarbių draudimo išmokas (Assedic) sutiko išmokėti bedarbio pašalpą skundo pareiškėjai Prancūzijos pilietei, jeigu ši lankys profesinio mokymo kursus. Pareiškėja mokėsi bendrosios praktikos slaugytojos specialybės Belgijoje. Assedic atsisakė mokėti jai bedarbio pašalpą, nes mokymo centro būstinė buvo ne Prancūzijoje.

Susisiekęs su skundo pareiškėja, kad gautų jos sutikimą, Europos ombudsmenas perdavė skundą Prancūzijos ombudsmenui.

Po kurio laiko Prancūzijos ombudsmenas informavo Europos ombudsmeną, kad skunde išdėstyta problema išspręsta.

Byla 1363/2004/ELB

ATSISAKYMAS PRIPAŽINTI SANTUOKĄ

Latvijos pilietė pasiskundė, kad Airijos valdžios institucijos atsisako pripažinti jos santuoką, kuri buvo sudaryta Airijoje Rusijos Stačiatikių bažnyčios nustatyta tvarka, ir kad šios institucijos grasina išsiųsti iš šalies jos vyrą Ukrainos pilietį.

Atitinkamai informavęs skundo pareiškėją, Europos ombudsmenas perdavė šį skundą Airijos ombudsmenui.

Kiek vėliau Airijos ombudsmenas informavo Europos ombudsmeną, kad santuoka buvo įregistruota Airijos civilinės metrikacijos biure ir kad byla šiuo metu nagrinėjama Airijos aukštesnės instancijos teisme.

Byla 2622/2005/JMA

2.6 OMBUDSMENO PROCEDŪROS

Paprastai visi ombudsmenui atsiųsti skundai užregistruojami ir jų siuntėjui pranešama apie skundo gavimą per savaitę. Patvirtinimo laišku skundo pareiškėjui pranešama, kokia tvarka bus svarstomas jo skundas, ir pateikiama skundą nagrinėjančio asmens pavardė bei telefono numeris. Skundas išnagrinėjamas, nustatoma, ar galima pradėti tyrimą, ir apie analizės rezultatus pranešama skundo pareiškėjui (paprastai per mėnesį).

Jeigu tyrimas nepradedamas, skundo pareiškėjui pranešamos priežastys. Kai tik įmanoma, skundas perduodamas kitai institucijai arba skundo pareiškėjui patariama, į kokią instituciją jis galėtų kreiptis.

2.6.1 Tyrimo pradžia

Pirmuoju tyrimo etapu skundas siunčiamas institucijoms arba įstaigoms, dėl kurių veiksmų buvo skundžiamasi, kad šios pateiktų ombudsmenui savo nuomonę, dažniausiai per tris kalendorinius mėnesius. 2004 m. Europos Parlamentas ir Komisija sutiko nustatyti trumpesnę – dviejų mėnesių – laikotarpį, per kurį pateikiama nuomonė dėl skundų dėl atsisakymo suteikti prieigą prie dokumentų.

Per 2005 m. Europos Komisija priėmė naują vidinę procedūrą, kuria atskiriems Komisijos nariams suteikiama daugiau galių ir atsakomybės Komisijai rengiant atsakymus į ombudsmeno užklausas. Pagal anksčiau galiojusią tvarką, kuri buvo priimta 1994 m. ir iš naujo apsvarstyta 1995 m., tik Komisijos pirmininkas buvo įgaliojamas perduoti ombudsmenui komunikatus ir dokumentus. Šis įgaliojimas buvo perduodamas generaliniam sekretoriui⁴. Pagal 2005 m. lapkričio 1 d. pradėjusią veikti naująją sistemą, įgaliojimo suteikimo pirmininkui procedūrą pakeitė įgaliojimo suteikimo Komisijos nariui, atsakingam už klausimą, dėl kurio vykdomas tyrimas, procedūra⁵. Nors buvo išlaikytas vertingas generalinio sekretoriaus koordinacinis vaidmuo, teisė perduoti įgaliojimus nesuteikiama. Ombudsmenas palankiai įvertino naująją procedūrą, kuri turėtų užtikrinti Komisijos atsakymų į skundus nuoseklumą ir kokybę.

⁴ Įgaliojimo procedūra Nr. 1995/4749; PV (94)1213, 7/9/2004; PV (95)1260, 13/9/1995.

⁵ Pirmininko komunikatas, kuriam pritarė pirmininko pavaduotoja Margot Wallström: Įgaliojimo suteikimas priimti ir perduoti komunikatus Europos ombudsmenui ir įgalioti valstybės tarnautojus stoti prieš Europos ombudsmeną (SEC(2005) 1227/4), 2005 m. spalio 4 d.

2.6.2 Sąžininga procedūra

Sąžiningos procedūros principas reikalauja, kad ombudsmeno sprendime dėl skundo nebūtų atsižvelgta į informaciją, pateiktą skundo pareiškėjo arba Bendrijos institucijų ar įstaigų atsiųstuose dokumentuose, jeigu kita šalis neturėjo galimybės susipažinti su šiais dokumentais ir pareikšti savo nuomonės.

Todėl ombudsmenas siunčia skundo pareiškėjui Bendrijos institucijos ar įstaigos nuomonę ir prašo pateikti pastabas. Ta pati procedūra taikoma ir tais atvejais, kai skundo tyrimai tęsiami.

Nei EB steigimo sutartyje, nei Ombudsmeno statute nėra numatyti apeliaciniai skundai arba kitokios priemonės prieš ombudsmeno sprendimus, susijusius su skundo nagrinėjimu arba baigtimi. Tačiau, kaip ir visos kitos Bendrijos institucijos ir įstaigos, pagal EB steigimo sutarties 288 straipsnį ombudsmenas privalo atlyginti padarytą žalą. Iš esmės įmanoma iškelti bylą remiantis įtarimais dėl ombudsmeno netinkamo skundo nagrinėjimo.

2.6.3 Bylų tikrinimas ir liudytojų apklausa

Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas reikalavimas Bendrijos institucijoms ir įstaigoms pateikti ombudsmenui visą jo prašomą informaciją ir leisti jam naudotis atitinkamomis bylomis. Jos gali atsisakyti pateikti informaciją tik dėl tinkamai pagrįstų slaptumo priežasčių.

Ombudsmeno teisė tikrinti bylas sudaro jam sąlygas įvertinti informacijos, kurią pateikė atitinkama Bendrijos institucija ar įstaiga, užbaigtumą ir tikslumą. Labai svarbu skundo pareiškėjui ir visuomenei užtikrinti, kad ombudsmenas gali atlikti kruopštų ir išsamų tyrimą.

Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Bendrijos institucijų ir įstaigų pareigūnai bei kiti ombudsmeno prašymu privalo liudyti. Jie kalba savo administracijos vardu, vadovaudamiesi administracijos pateiktais nurodymais, laikydamiesi įsipareigojimo saugoti tarnybines paslaptis.

2005 m. ombudsmenas devynis kartus pasinaudojo savo teise tikrinti institucijų bylas. Teise apklausti liudytojus 2005 m. pasinaudota vieną kartą.

2.6.4 Atvira procedūra

Skundai nagrinėjami viešai, jeigu skundą pateikęs asmuo neprašo nagrinėti jo skundo slapta.

Igyvendinimo nuostatų 13 straipsnyje nurodyta, kad skundo pareiškėjas privalo turėti galimybę gauti ombudsmeno bylą, susijusią su jo skundu. 14 straipsnyje nurodyta, kad galima viešai naudotis ombudsmeno dokumentais, atsižvelgiant į Reglamente 1049/2001⁶ nustatytas sąlygas ir apribojimus. Tačiau jeigu ombudsmenas tikrina atitinkamos institucijos ar įstaigos bylą arba apklausia liudytojus, nei skundo pareiškėjas, nei visuomenė negali susipažinti su jokiais konfidencialiais dokumentais arba konfidencialia informacija, gauta tikrinimo arba apklausos metu (13 str. 3 dalis ir 14 str. 2 dalis). Šio apribojimo tikslas palengvinti ombudsmenui vykdyti tyrimą.

⁶

2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

2.7 TYRIMŲ REZULTATAI

Tyrimo metu skundo pareiškėjas informuojamas apie kiekvieną naują tyrimo etapą. Jeigu ombudsmenas nusprendžia nutraukti tyrimą, jis praneša skundo pareiškėjui apie tyrimo rezultatus ir išvadas. Ombudsmeno sprendimas nėra teisiškai įpareigojantis ir nesukuria teisiškai privalomų teisių ar pareigų nei skundo pareiškėjui, nei atitinkamai institucijai ar įstaigai.

2005 m. ombudsmenas nutraukė 312 tyrimų, iš kurių 302 buvo skundai, o kiti 10 – tyrimai savo iniciatyva.

Jeigu tyrimas apima daugiau negu vieną kaltinimą, ombudsmenas dėl jų gali padaryti skirtingas išvadas.

2.7.1 Administravimo pažeidimo nerasta

2005 m. buvo nutraukta 114 tyrimų (šeši iš kurių buvo savo iniciatyva), nenustačius netinkamo administravimo atvejų. Tokios išvados nebūtinai yra neigiamos skundo pareiškėjui, nes jis bent jau gauna išsamų atitinkamos institucijos ar įstaigos pasiaiškinimą dėl savo veiksmų. Be to, net jeigu ombudsmenas nenustato netinkamo administravimo atvejo, jis gali institucijai ar įstaigai pasiūlyti ateityje pagerinti administravimo kokybę. Šiuo atveju ombudsmenas pateikia dar vieną pastabą.

2.7.2 Atvejai, kuriuos išnagrinėjo institucija, ir draugiški sprendimai

Jeigu tik įmanoma, ombudsmenas bando priimti sprendimą, kuris patenkintų ir skundo pareiškėją, ir apskųstą instituciją. Bendrijos institucijų ir įstaigų bendradarbiavimas – vienas svarbiausių veiksmų, sudarančių sąlygas priimti tokius sprendimus, kurie padėtų stiprinti institucijų bei piliečių ryšius ir padėtų išvengti brangaus ir ilgai trunkančio bylinėjimosi.

2005 m. 89 atvejais ombudsmeno atsiųstą skundą išsprendė pati institucija ar įstaiga. Iš jų 71 atveju įsikišus ombudsmenui pavyko gauti greitą atsakymą į neatsakytus laiškus (apie tokiais atvejais taikomą procedūrą žr. 1998 m. pranešimo 2 skirsnio 9 punktą).

Jeigu tyrimo metu nustatomas netinkamo administravimo atvejis, ombudsmenas visuomet siekia, jeigu tik įmanoma, pasiūlyti taikų sprendimą. 2005 m. buvo pasiūlyti 22 draugiški sprendimai – 83 proc. daugiau negu praėjusiais metais. Be to, vadovaudamasis gero bendradarbiavimo principu, kuriuo pagrįsta 2.6.1 dalyje minima naujoji Komisijos vidaus procedūra, dviem atvejais, kai Komisija nedavė teigiamo atsakymo į 2004 m. pateiktus draugiško sprendimo pasiūlymus, ombudsmenas raštu paprašė asmeninio atitinkamų Komisijos narių dalyvavimo siekiant gerų rezultatų. 2005 m. septyni atvejai buvo baigti pasiekus draugišką sprendimą, įskaitant vieną atvejį, kuriam toks pasiūlymas buvo pateiktas 2004 m. 2005 m. pabaigoje vis dar buvo nagrinėjama 18 draugiškų sprendimų pasiūlymų, įskaitant du pirmiau minėtus atvejus, kuriais Komisija nedavė teigiamo atsakymo į anksčiau pateiktus draugiško sprendimo pasiūlymus.

Kai kuriais atvejais draugiško sprendimo pasiūlymas gali būti priimtas atitinkamai institucijai arba organizacijai pasiūlius skundo pareiškėjui kompensaciją. Institucija moka kompensaciją *ex gratia*, t. y. nepripažįstant teisinės atsakomybės ir nesukuriant precedento.

2.7.3 Kritinės pastabos ir rekomendacijų projektai

Kai draugiškas sprendimas neįmanomas arba pastangos jį pasiekti nesėkmingos, ombudsmenas baigia ginčą, apskųstai institucijai ar įstaigai pareiškdamas kritinę pastabą arba pateikdamas rekomendacijos projektą.

Kritinė pastaba pareiškama tais atvejais, kai apskųstoji institucija nebėgali pašalinti administravimo trūkumų, kai netinkamo administravimo atvejis neturi visuotinės reikšmės ir kai tolesni ombudsmeno veiksmai nėra reikalingi. Kritinė pastaba taip pat pareiškama, jeigu ombudsmenas nusprendžia, kad nebūtų naudingas rekomendacijos projektas arba atitinkamai specialus pranešimas tuo atveju, kai institucija ar įstaiga nepriima rekomendacijos projekto.

Kritinė pastaba skundo pareiškėjui patvirtinama, kad jo skundas pagrįstas, o institucijai ar įstaigai nurodoma, kad ateityje būtų išvengta netinkamo administravimo. 2005 m. ombudsmenas pateikė 29 kritines pastabas.

Reaguodamas į Europos Parlamento pasiūlymą, ombudsmenas pranešė Bendrijos institucijoms ir įstaigoms apie savo ketinimą periodiškai prašyti teikti informaciją apie tolesnius veiksmus, kurių jos ėmėsi gavusios kritinę pastabą. 2005 m. Komisija atsakė į 18 kritinių pastabų. Atsakymai aptariami kitame (2.8) šio skyriaus poskyryje.

Tais atvejais, kai tolesni ombudsmeno veiksmai yra reikalingi (t. y. kai atitinkama institucija gali pašalinti administravimo trūkumus, administravimo pažeidimai yra ypač rimti arba turi visuotinės reikšmės), ombudsmenas atitinkamai institucijai ar įstaigai pateikia rekomendacijos projektą. Pagal Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 6 dalį atitinkama institucija ar įstaiga per tris mėnesius ombudsmenui privalo pateikti išsamią nuomonę. 2005 m. buvo pateikta 20 rekomendacijų projektų. Be to, 2005 m. buvo priimti sprendimai pagal aštuonis 2004 m. rekomendacijų projektus. Devyni atvejai šiais metais buvo užbaigti institucijai pritarus rekomendacijos projektui. Trimis atvejais Europos Parlamentui buvo pateiktas specialus pranešimas. Šeši atvejai buvo užbaigti dėl kitų priežasčių. 2005 m. pabaigoje vis dar buvo nagrinėjama vienuolika rekomendacijos projektų, įskaitant vieną pateiktą 2004 m.

2.7.4 Specialūs pranešimai Europos Parlamentui

Jeigu Bendrijos institucija ar įstaiga nepakankamai atsižvelgia į rekomendacijos projektą, ombudsmenas gali nusiųsti specialų pranešimą Europos Parlamentui. Pranešime gali būti pateikiamos rekomendacijos.

Kaip buvo pažymėta 1998 m. Europos ombudsmeno metiniame pranešime, galimybė pateikti specialų pranešimą Europos Parlamentui yra neapsakomai naudinga ombudsmeno darbui.

Specialus pranešimas Europos Parlamentui – tai paskutinis nepriklausomas ombudsmeno žingsnis nagrinėjant atvejį, kadangi rezoliucijos priėmimas ir naudojimas Parlamento galiomis yra Parlamento politinio sprendimo sritys. Savaimė suprantama, ombudsmenas suteikia Parlamentui visą reikalingą informaciją ir pagalbą, kurios gali prireikti nagrinėjant specialų pranešimą.

Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklėse Peticijų komitetas yra paskirtas atsakingu už Parlamento ryšius su ombudsmenu. 2005 m. spalio 12 d. vykusiame Peticijų komiteto posėdyje, vadovaudamasis Parlamento darbo tvarkos taisyklių 195 straipsnio 3 dalimi, ombudsmenas prisiėmė įsipareigojimą pateikdamas specialų pranešimą Parlamentui teikti informaciją atsakingam komitetui savo iniciatyva.

2005 m. buvo pateikti trys specialūs pranešimai Parlamentui (bylos 1391/2002/JMA, 2395/2003/GG ir 2485/2004/GG).

2.8 SPRENDIMAI, PRIIMTI DĖL 2005 M. BYLŲ

Paprastai visi ombudsmeno sprendimai skelbiami ombudsmeno interneto svetainėje (<http://www.ombudsman.europa.eu>) skundo pareiškėjo ir anglų kalba. 3 skyriuje pateiktos 65 sprendimų, priimtų atlikus tyrimus, santraukos. Santraukos atspindi didžiulę klausimų bei Bendrijos institucijų ir įstaigų, su kuriomis buvo susiję 312 sprendimų, priimtų 2005 m. atlikus tyrimus, įvairovę ir skirtingas tyrimų užbaigimo priežastis. Santraukų sąvadas sudarytas pagal atvejo kodą, bendrą nagrinėjamą temą, patenkančią į Bendrijos įgaliojimų sritį ir skundo pareiškėjo nurodyto netinkamo administravimo rūšį.

Toliau šiame 2 skyriaus poskyryje analizuojamos sprendimuose pateiktos svarbiausios teisinės ir faktinės išvados. Jie sugrupuoti pagal nagrinėjamas temas (horizontali klasifikacija), suskirstytas į penkias pagrindines kategorijas:

- Atvirumas (įskaitant galimybę susipažinti su dokumentais ir informacija) ir duomenų apsauga;
- Europos Komisija kaip „Sutarties sergėtoja“;
- Konkursai, sutartys, dotacijos;
- Personalo klausimai, įskaitant naujų darbuotojų priėmimą;
- Kiti klausimai.

Reikia pažymėti, kad šios kategorijos yra pastebimai vienos su kitomis susijusios, pvz., atvirumo ir viešos prieigos klausimai dažnai keliama skunduose, susijusiuose su naujų darbuotojų priėmimu arba su Komisija kaip „Sutarties sergėtoja“.

2.8.1 Atvirumas, vieša prieiga ir asmens duomenų apsauga

Didelė skundų dalis – 24 proc. – susijusi su įtariama atvirumo stoka. Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnyje nurodyta, kad Sąjungos sprendimai yra priimami „kuo atviriau“, o EB steigimo sutarties 255 straipsniu nustatyta teisė susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais. Šią teisę reglamentuoja Reglamentas 1049/2001⁷. Po 1996 m. ir 1999 m. ombudsmeno savo iniciatyva atliktų tyrimų daugelis kitų Bendrijos institucijų ir įstaigų taip pat priėmė taisykles, reglamentuojančias galimybę susipažinti su dokumentais.

Galimybė susipažinti su dokumentais ir informacija

Reglamentas Nr. 1049/2001 suteikia galimybę pasirinkti teisės gynimo būdą: atsisakymą suteikti galimybę susipažinti su dokumentais pagal EB steigimo sutarties 230 straipsnį galima ginčyti teisminiu keliu arba apskųsti ombudsmenui. 2005 m. ombudsmenas priėmė sprendimus dėl 14 skundų, susijusių su Reglamente Nr. 1049/2001 taikymu, iš kurių 11 buvo prieš Komisiją, du – prieš Tarybą ir vienas – prieš Europos Parlamentą. Dar du sprendimai buvo susiję su Europos centrinio banko (ECB) ir Europos investicijų banko (EIB) vidinių taisyklių dėl galimybės susipažinti su dokumentais taikymo.

Iš 16 pagal Reglamentą Nr. 1049/2001 arba pagal kitas galimybę susipažinti su dokumentais reglamentuojančias taisykles pareiktų skundų aštuoni buvo gauti iš privačių asmenų, šeši pateikė nevyriausybinės organizacijos (NVO) ir du buvo gauti iš bendrovių. Aštuonios iš minėtų bylų bus minimos toliau šiame poskyryje.

⁷

2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

2066/2004/TN atveju ombudsmenas išanalizavo bendrą Reglamento Nr. 1049/2001 sistemą ir priėjo nuomonę, kad būtų neproporcinga ir nepraktiška reikalauti iš Komisijos atlikti tokią pat išsamią teisinę analizę svarstant, ar tikslinga kurį nors teisinį dokumentą pateikti elektroniniu būdu (kaip reikalaujama Reglamento 2 straipsnio 4 dalyje ir 12 straipsnio 4 dalyje), kaip kad ji privalo nagrinėdama kartotinę paraišką dėl galimybės susipažinti su dokumentais.

Prašydamas valstybių narių atitinkamų valdžios institucijų pagalbos nagrinėjant skundus dėl Komisijos atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su tam tikrais dokumentais, sudarytais tose valstybėse narėse, ombudsmenas rėmėsi Ombudsmeno statuto 3 straipsnio 3 dalimi. 3381/2004/TN atveju šie dokumentai buvo Jungtinės Karalystės valdžios institucijų atsakymas į Komisijos prašymą pateikti informaciją vykdant 226 straipsnyje numatytą procedūrą. Byla 116/2005/MHZ buvo susijusi su raštu, kurį pagal perviršinio deficito procedūrą Komisijai atsiuntė Portugalijos finansų ministras. Abiem atvejais ombudsmeno kreipimasis į valstybių narių valdžios institucijas skundų pareiškėjams davė teigiamus rezultatus, nes Komisija pakeitė savo poziciją ir sutiko suteikti galimybę susipažinti su minėtais dokumentais.

Ombudsmenas siūlė pritaikyti Reglamente Nr. 1049/2001 numatytas išimtis penkiais atvejais: 2821/2004/OV, 2229/2003/MHZ, 1368/2004/GG ir dviem minėtais atvejais, susijusiais su valstybėse narėse sudarytais dokumentais.

2821/2004/OV ombudsmenas atmetė skundo pareiškėjo argumentą, kad atskleidimo reikalauja viršesnis viešasis interesas, ir nustatė, kad, kadangi vyko baudos valstybei narei paskyrimo procedūra pagal EB steigimo sutarties 228 straipsnį, Komisija turėjo teisę atsisakyti suteikti galimybę susipažinti su vidaus naudojimui skirtu dokumentu pagal Reglamento 4 straipsnio 3 dalį.

2229/2003/MHZ atveju ombudsmenas išdėstė požiūrį, kad remiantis teismų praktika Komisija, vadovaudamasi Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka (inspekcijų, tyrimų ir audito tikslai), galėjo nesuteikti galimybės susipažinti su oficialiu raštu. Tačiau ombudsmenas atmetė Komisijos argumentą, kad atsižvelgiant į tai, jog skundo pareiškėjas ketino panaudoti šį raštą nagrinėjant bylą šalies teismuose, atskleidimas gali dar labiau pakenkti visuomenės intereso apsaugai.

1368/2004/GG atveju pateikus ombudsmeno rekomendacijos projektą skundo pareiškėjui buvo bent jau iš dalies leista susipažinti su tam tikrais dokumentais, dėl kurių Komisija pareiškė pritaikiusi išimtį pagal Reglamento 4 straipsnio 1 dalies b punktą (individo privatumas ir neliečiamumas, ypač pagal asmens duomenų apsaugą reglamentuojančius Bendrijos teisės aktus) ir pagal 4 straipsnio 2 dalies pirmą įtrauką (komercinių fizinių arba juridinių asmenų interesai).

Ombudsmenas taip pat apsvarstė tam tikras išimtis, numatytas taisyklėse dėl galimybės susipažinti su EIB ir ECB dokumentais suteikimo.

3442/2004/PB atveju ombudsmenas išdėstė požiūrį, kad EIB taisyklėse leidžiama nesuteikti galimybės susipažinti su informacija apie per bankus tarpininkus suteiktas paskolas mažiems ir vidutinės apimties atsinaujinančios energijos projektams.

3054/2004/TN atveju skundo pareiškėjas norėjo sužinoti, ar ECB veikė užsienio valiutų rinkose, siekdamas sušvelninti dolerio kritimą ir euro vertės kilimą. Ombudsmeno nuomone, ECB pateikė skundo pareiškėjui aiškų ir nedviprasmišką priežastį, dėl kurių atsisako atsakyti į šį klausimą, paaiškinimą, taigi skundo pareiškėjas galėjo suprasti, kodėl ECB atsisakė atskleisti tokio pobūdžio informaciją. Kadangi ECB taisyklėse numatyta išimtis, susijusi su visuomenės intereso apsauga pinigų ir valiutų keitimo kurso stabilumo atžvilgiu, ombudsmenas nematė reikalo toliau nagrinėti skundą, kuriame iš ECB reikalaujama pateikti minėtą informaciją.

Kiti su atvirumu susiję klausimai

Ombudsmenas atliko patikrinimą, kaip Komisija, vykstant specialiai konsultavimosi procedūrai, laikosi 2002 m. komunikatu (KOM(2002) 704) nustatytų penkių minimalių suinteresuotų šalių konsultavimosi standartų, ir nenustatė jokių netinkamo administravimo atvejų (byla 948/2004/OV).

2005 m. ombudsmenas baigė nagrinėti tris atvejus, pateikdamas Europos personalo atrankos tarnybai (EPSO) rekomendacijų projektus, susijusius su informacija, kurią turi galimybę gauti kandidatai vykdant naujų darbuotojų atrankos konkursus. EPSO atsakymuose į rekomendacijų projektus buvo pateikta išsami informacija, kuria naudodamiesi atitinkami skundų pareiškėjai galės geriau suprasti savo vertinimo rezultatus, taip pat buvo iškelti bendresnio pobūdžio faktiniai ir teisiniai klausimai. Todėl ombudsmenas nusprendė savo iniciatyva pradėti tyrimą, siekdamas ištirti galimybę susipažinti su atrankos tarybos nustatytais vertinimo kriterijais (žr. 3.1.3 poskyryje pateiktą bylos 2097/2003/PB santrauką).

2395/2003/GG atveju buvo ieškoma atsakymo į klausimą, ar Tarybos posėdžiai, šiai veikiant kaip teisės aktų leidimo institucijai, turėtų visuomet būti vieši. Ombudsmeno nuomone, principas, kad sprendimai turėtų būti priimami „kuo atviriau“ (Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnio 2 dalis), galioja ir Tarybai. EB steigimo sutarties 207 straipsnyje (dėl Tarybos darbo tvarkos taisyklių priėmimo) nenumatyta, kad Tarybai veikiant kaip teisės aktų leidimo institucijai jos veiksmų viešumo lygis turėtų būti laikomas politiniu sprendimu, kurį Taryba priimtų savo nuožiūra. 2000 m. Taryba priėmė naujas Darbo tvarkos taisykles, kuriose jau nustatytas didesnis teisėkūros posėdžių atvirumas. Taip Taryba pademonstravo, kad pagal šiuo metu galiojančią Bendrijos teisę buvo būtina ir įmanoma imtis veiksmų siekiant padidinti Tarybos vykdomos teisėkūros veiklos skaidrumą. Taigi ombudsmenas pateikė specialų pranešimą Europos Parlamentui. Pranešime buvo rekomenduojama, kad Taryba turėtų iš naujo apsvarstyti savo atsisakymą posėdžiauti viešai tais atvejais, kai ji veikia kaip teisės aktų leidimo institucija.

Skundai, susiję su duomenų apsauga ir bendradarbiavimu su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnus

224/2004/PB atveju ombudsmenas nustatė, kad bendraudama su skundo pareiškėju Komisijos atstovybė nesilaikė kai kurių Reglamento Nr. 45/2001⁸ reikalavimų. Ombudsmeno sprendime dėl šio atvejo buvo išdėstyta keletas bendrų pastabų dėl ombudsmeno ketinimo pateikti informaciją Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui (EDAPP) ir galimo konsultavimosi su šiuo pareigūnu, kuris yra įpareigotas užtikrinti, kad apdorojant asmens duomenis, Bendrijos institucijos ir įstaigos gerbtų pagrindines fizinių asmenų teises bei laisves ir ypač jų teisę į privatų gyvenimą. Apskritai ombudsmenas pabrėžė, kad ketina informuoti EDAPP apie savo sprendimus dėl atvejų, susijusių su duomenų apsauga, ir mano, kad tam tikrais atvejais, kai nagrinėjami sudėtingi teisinio aiškinimo klausimai, gali būti naudinga pasikonsultuoti su EDAPP.

Vėliau ombudsmenas dviem atvejais konsultavosi su EDAPP ir informavo šį pareigūną apie kitus tris atvejus, kuriais ombudsmenas ir toliau vykdė tyrimą, iš kurio rezultatų buvo aišku, kad pateikdamos atsakymą atitinkamos institucijos arba įstaigos turėtų atsižvelgti į 2005 m. liepos 1 d. EDAPP dokumentą Nr. 1 dėl galimybės viešai susipažinti su dokumentais ir duomenų apsaugos. 2005 m. pabaigoje dėl visų penkių atvejų vis dar vyko tyrimas.

2005 m. gruodžio mėn. EDAPP pavaduotojas informavo ombudsmeną apie savo sprendimą dėl skundo prieš vieną iš Bendrijos institucijų. Ombudsmenas savo specialiaame pranešime 2485/2004/GG atveju atsižvelgė į EDAPP pavaduotojo sprendimą, kuris buvo susijęs su tomis pačiomis aplinkybėmis.

2.8.2 Komisija kaip „Sutarties sergėtoja“

Teisinės valstybės principas – tai vienas pagrindinių Europos Sąjungos steigimo principų, o vienas svarbiausių Komisijos uždavinių – būti „Sutarties sergėtoja“⁹. EB steigimo sutarties 226 straipsnyje numatyta procedūra, kuria remdamasi Komisija gali tirti ir perduoti Teisingumo Teismui Bendrijos

⁸ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, OL 2001 L 8, p. 1.

⁹ Pagal EB steigimo sutarties 211 straipsnį Komisija privalo „užtikrinti, kad šios sutarties nuostatos ir priemonės, kurių jomis vadovaudamasi imasi institucijos, būtų taikomos“.

teisės pažeidimo atvejus valstybėse narėse. Komisija gali pradėti tyrimą savo pačios iniciatyva, remdamasi skundu arba reaguodama į Europos Parlamento prašymą išnagrinėti pagal EB steigimo sutarties 194 straipsnį Parlamentui pateiktas peticijas.

Į ombudsmeno įgaliojimus nepatenkantys skundai dažnai susiję su Bendrijos teisės pažeidimais valstybėse narėse. Daugumą tokių atvejų geriausiai gali išnagrinėti kitas Europos ombudsmenų tinklo narys. Tačiau kai kuriais atvejais ombudsmenas mano, kad skundą geriau perduoti Komisijai, kad ši išnagrinėtų jį taikydama 226 straipsnyje nustatytą procedūrą. 2.5 poskyryje pateikti abu požiūrius iliustruojantys pavyzdžiai.

Įvardijant Komisijos procedūrinius išipareigojimus skundo pareiškėjų atžvilgiu, pagrindinis ombudsmeno informacijos šaltinis yra 2002 m. Komisijos paskelbtas Komunikatas¹⁰. Komunikate nustatytas reikalavimas, kad Komisijos generaliniam sekretoriui keliamas reikalavimas registruoti visus skundus, užtikrina gerą administravimą vėliau juos nagrinėjant. Komunikato 3 punkte pateiktas aiškiai apibrėžtas sąrašas aplinkybių, kurioms susiklosčius generalinis sekretorius turi teisę neregistruoti gauto dokumento kaip skundo.

3 skyriuje pateiktos dešimties sprendimų, iliustruojančių, kaip ombudsmenas tvarko skundus prieš Komisiją, šiai atliekant „Sutarties sergėtojos“ vaidmenį, santraukos. Šeši iš šių atvejų bus paminėti toliau šiame skirsnyje.

2229/2003/MHZ atveju (kuris minimas ir 2.8.1 skirsnyje) buvo pareikšta kritinė pastaba, nes užuot atsižvelgusi į konkrečias bylos aplinkybes Komisija pateikė tik bendrą paaiškinimą, kodėl užvilkinio tyrimą dėl skundo, kurį nagrinėjant buvo taikoma 226 straipsnyje nustatyta procedūra.

Trys bylos buvo baigtos, nes, ombudsmeno nuomone, toliau tęsti tyrimą nebebuvo pagrindo.

274/2004/JMA atveju Komisija atsiprašė už tai, kad uždelsė pateikti skundo pareiškėjo prašomą informaciją apie pažangą, pasiektą nagrinėjant skundą, susijusį ES finansine parama. Vėliau buvo pareikšta pastaba, kad Komisija galėtų paaiškinti procedūras, kurias ketina taikyti tokiais atvejais ateityje.

3452/2004/JMA ir kitais atvejais skundų pareiškėjai išdėstė susirūpinimą dėl to, kad Komisijai taikant 226 straipsnyje numatytą procedūrą iškilo grėsmė galimybei laisvai skolintis knygas iš Ispanijos viešųjų bibliotekų. Tyrimas buvo baigtas informavus ombudsmeną, kad Komisija perdavė bylą Teisingumo Teismui. Tačiau iki tol vykęs tyrimas buvo sėkmingas ir leido išsiaiškinti ir Komisijos veiksmų priežastis, ir bendradarbiaujant su Europos ombudsmenų tinklu galimybes teisingai įgyvendinti atitinkamą Bendrijos direktyvą.

3254/2004/ID atvejis buvo susijęs su Komisijos vykdomu skundo dėl profesinės kvalifikacijos nepripažinimo nagrinėjimu. Skundo pareiškėjas šiuo klausimu taip pat pateikė ieškinius valstybių narių valdžios institucijoms šalies teismuose. Ombudsmenas baigė šią bylą, nes norint įvertinti faktines skundo prieš Komisiją aplinkybes, reikėtų išnagrinėti tuos pačius valstybių teisės aktų aiškinimo ir taikymo klausimus, kuriuos skundo pareiškėjas pateikė šalies teismams – taigi būtų dubliuojamas teisminis nagrinėjimas. Skundo pareiškėjui buvo pasiūlyta pasibaigus teisminiam nagrinėjimui šalies teismuose pateikti skundą iš naujo.

Ombudsmenas patikrino teisinį pagrindimą, kurį pateikė Komisiją dėl dviejų skundų, patenkančių į 226 straipsnio taikymo sritį, esminių aplinkybių.

1687/2003/JMA atveju skundo pareiškėjai protestavo prieš Komisijos atsisakymą nagrinėti jų skundą prieš Ispaniją, susijusį su diskriminavimu dėl seksualinės orientacijos. Patikrinęs atitinkamą teisinę sistemą, ombudsmenas nustatė, kad Komisijos poziciją, jog specifinės problemos, su kuriomis susidūrė skundo pareiškėjai, nepatenka į Bendrijos teisės taikymo sritį, galima laikyti pagrįsta.

¹⁰

Komunikatas Europos Parlamentui ir Europos ombudsmeniui dėl ryšių su skundo pareiškėju Bendrijos teisės pažeidimų atveju, OL 2002 C 244, p. 5.

1273/2004/GG atveju skundo pareiškėjas teigė, kad, jo manymu, Komisija nagrinėdama ginčą, susijusį su data, kada įsigaliojo Bendrijos reglamentas, reglamentuojantis žvejybą vandenyse aplink Azorų salas, padarė teisinę klaidą ir buvo nenuosekli. Ombudsmenas išnagrinėjo reglamentą ir nusprendė, kad Komisijos aiškinimas buvo klaidingas ir nesiderino su jos pačios anksčiau priimta pozicija.

Nors 933/2004/JMA atvejis nepatenka į 226 straipsnio taikymo sritį, jis buvo susijęs su Komisijos kaip Sąjungos pagrindinių principų ir vertybių sergėtojos palaikant ryšius su trečiosiomis šalimis vaidmeniu. Skundo pareiškėjo nuomone, Komisija remdamasi „žmogaus teisių išlyga“ turėjo nutraukti 1996 m. bendradarbiavimo sutartį su Vietnamu. Ombudsmenas nusprendė, kad remiantis Komisijos 1995 m. komunikate dėl žmogaus teisių išlygos įtraukimo į susitarimus su trečiosiomis šalimis išdėstytais kriterijais Komisijos paaiškinimas, kodėl ji nenutraukė sutarties, buvo pagrįstas.

2.8.3 Konkursai, sutartys ir dotacijos

Bendrijos institucijos ir įstaigos sudaro sutartis tiek įsigydamos prekes ir paslaugas, kurių reikia jų funkcijoms atlikti, tiek valdydamos dotacijas ir subsidijas, kurias jos teikia pagal įvairias ES programas¹¹.

Ombudsmenas gali nagrinėti skundus, susijusius su sutarčių sudarymu (arba nesudarymu) ir su sutarčių administravimu. Tačiau jeigu kyla klausimas dėl sutarties pažeidimo, ombudsmeno tyrimas apsiriboja patikrinimu, ar Bendrijos institucija arba įstaiga veikė nuosekliai ir tinkamai, remdamasi teisės aktų nuostatomis, be to, kodėl ji mano, kad jos požiūris į sutarties sąlygas yra pagrįstas.

3 skyriuje pateiktos 16 sprendimų santraukos, kurios parodo, kaip ombudsmenas nagrinėja šios rūšies skundus. Vienuolika iš šių atvejų bus paminėti toliau šiame skirsnyje.

Du sprendimai susiję su atvejais, kai Komisijos delegacijos valstybėse narėse skundo pareiškėjams buvo žodžiu pažadėjusios suteikti finansavimą. 501/2005/IP atvejį Komisija išsprendė pati, sumokėdama skundo pareiškėjui, o 2111/2002/MF atveju ombudsmeno atliktas tyrimas paskatino pasiekti draugišką sprendimą, įskaitant nemenkos piniginės kompensacijos išmokėjimą.

732/2004/ELB atveju, ombudsmeno nuomone, Komisija įvykdė savo pareigą užtikrinti tinkamą Europos regioninės plėtros fondo valdymą, įskaitant jos įsitikinimą, kad valstybių narių nustatytos valdymo ir kontrolės sistemos yra tinkamos ir galinčios užtikrinti, kad mokėjimo institucijos laikytųsi prisiimtų įsipareigojimų mokėti laiku.

Ombudsmeno tyrimas nagrinėjant mažos įmonės skundą (byla 530/2004/GG) atskleidė bendrą problemą, su kuria susiduria subrangovai: pagal esamą sutarčių sistemą iš rangovo nereikalaujama ir jis neskatinamas ginti subrangovų interesų pavėluoto Komisijos mokėjimo atveju. Ombudsmenas pasiūlė Komisijai apsvarstyti standartinių sutarčių dalinius pakeitimus, kurie užtikrintų, kad tokiais atvejais būtų automatiškai mokamos palūkanos. Atsakydama Komisija pranešė, kad ateityje sudarydama sutartis pasistengs atsižvelgti į mažų ir vidutinių įmonių (MVI) interesus, kiek tai bus įmanoma suderinti su Bendrijos finansiniais interesais ir galiojančiomis teisės aktų nuostatomis.

338/2004/OV atvejis taip pat buvo susijęs su standartinių sutarčių sąlygomis. Šiuo atveju skundo pareiškėja NVO tvirtino, kad Komisija turėtų imtis griežtesnių priemonių, siekdama užkirsti kelią skelbimams dėl darbo, kuriuose yra akivaizdžių galimo diskriminavimo dėl kalbos požymių. Ombudsmenas pritarė Komisijos pateiktiems argumentams prieš tokią diskriminaciją draudžiančių sąlygų įtraukimą į jos pačios sutartis. Ombudsmenas taip pat patarė Komisijai, kad ji galėtų perduoti visus rangovų ar naudos gavėjų diskriminacijos dėl kalbos įrodymus atsakingai valstybės narės institucijai arba pateikusiam šiuos įrodymus asmeniui suteikti informaciją, kaip su šia institucija susisiekti.

¹¹

Skundai, susiję su naujų darbuotojų priėmimo sutartimis, apžvelgiami 2.8.4 poskyryje.

Keturi sprendimai buvo susiję su skundais dėl dotacijų sutarčių. Dviem atvejais skundo pareiškėjai ginčijo esmines aplinkybes, kuriomis remiantis buvo priimtas sprendimas atmesti paraišką. Ombudsmenas laikėsi požiūrio, kad jo vykdoma atmetimo pagrindų patikra turėtų apsiriboti įvertinimu, ar buvo padaryta akivaizdi klaida (1365/2004/ELB). Šiuo atveju ombudsmenas buvo tos nuomonės, kad apeliacinės sistemos, kuria naudojantis būtų galima ginčyti nepriklausomų ekspertų atliktą vertinimą, nebuvimas pats savaime dar nėra struktūrinis arba sisteminis netinkamas administravimas. Atsižvelgdamas į konkrečias 2411/2003/MHZ aplinkybes, ombudsmenas laikėsi požiūrio, kad Komisija turėjo geriau patarti NVO, atkreipdama organizacijos dėmesį į pagrindinę tinkamumo sąlygą šio tipo dotacijai gauti. 2673/2004/PB atveju ombudsmenas priėmė sprendimą, kad Komisijos pateiktas sprendimo vykdant tam tikrą pasiūlymų atranką neleisti dalyvauti pelno siekiantiems subjektams paaiškinimas yra pagrįstas.

Du sprendimai buvo susiję su skundais prieš Komisiją dėl konkurso procedūrų laikymosi.

1808/2004/JMA atveju skundo pareiškėjas išdėstė abejonę, ar pokalbis, vykęs telefonu tarp Komisijos tarnybų ir konkuruojančio pasiūlymo pateikėjo, buvo deramas. Ombudsmenas nerado jokių nederamumo įrodymų, bet pažymėjo, kad Komisijai būtų lengviau paneigti skundo pareiškėjo įtarimus, jeigu galėtų pateikti raštišką abejones sukėlusio telefoninio pokalbio versiją. Todėl ombudsmenas pasiūlė Komisijai apsvarstyti vidaus tvarkos taisyklės dėl telefoninių pokalbių įrašų vykdant viešųjų pirkimų konkursus.

Nagrinėjant bylą 538/2004/TN buvo iškeltas klausimas, ar vienas iš paraiškų pateikėjų turėjo teisę reikalauti, kad Komisija griežtai taikytų reikalavimą, susijusį su kopijų skaičiumi, kurias turėjo pateikti kiekvienas konkurso dalyvis. Komisija nusprendė, kad teisingai taikant Komisijos viešųjų pirkimų procedūrų žinyno nuostatas, nereikalaujama laikyti nepriimtina paraiškos, kurios nebuvo pateikta tiek kopijų, kiek buvo reikalaujama skelbiant konkursą. Siekiant išvengti galimo neteisingumo paraiškų pateikėjų, pateikusių reikiamą skaičių kopijų, atžvilgiu, ombudsmenas pasiūlė Komisijai šiuo klausimu išnagrinėti sąsajas tarp žinyno nuostatų ir konkursų skelbimo tvarkos. Komisija savo atsakyme rėmėsi Finansinio reglamento 89 straipsnyje išdėstytais proporcingumo, vienodų sąlygų, nediskriminavimo ir kuo didesnės konkurencijos užtikrinimo principais.

2.8.4 Personalo klausimai

Šiame skirsnyje pateikiami sprendimai dėl skundų, susijusių su darbuotojų priėmimu į ES institucijas ir įstaigas, darbo santykiais su ES institucijomis ir įstaigomis, personalo klausimais, kylančiais iš ES finansuojamų sutarčių bei stažavimųsi ES institucijose.

2.8.1 skirsnyje jau buvo pažymėta, kad trys bylos buvo baigtos pateikiant rekomendacijų projektus, susijusius su informacija, kurią gali gauti kandidatai, dalyvaujantys darbuotojų atrankos konkursuose (žr. bylos 2097/2003/PB santrauką, pateiktą toliau 3.1.3 skirsnyje). 3 skyriuje pateikta 15 kitų šios kategorijos bylų sprendimų. Penki atvejai buvo baigti pasiekus draugišką sprendimą, o dar du atvejus išsprendė pati institucija. Šeši atvejai bus paminėti toliau šiame skirsnyje.

839/2004/MHZ atveju, siekiant išvengti nesusipratimų ir pagerinti santykius su kandidatais, ombudsmenas pasiūlė EPSO būsimuose pranešimuose dėl konkursų aiškiai įvardyti, (i) kad pakvietimas atvykti į parengtinės atrankos testą dar nereikia, jog kandidato tinkamumas jau visiškai patikrintas, ir (ii) kad kandidatų, kurie vėliau bus įvardyti kaip netinkami, parašyti testai nebus vertinami. EPSO pranešė, kad ateityje pranešant apie konkursą šie du punktai būtinai bus paminėti.

2107/2002/PB atveju Komisija priėmė nuo 2005 m. kovo 1 d. įsigaliojusį rekomendacijos projektą, kuriame buvo siūloma atsisakyti stažuotojų amžiaus apribojimo. Ombudsmenas pranešė, kad ateityje ketina savo iniciatyva pradėti tyrimą, susijusį su kitų institucijų ir įstaigų praktika šiuo klausimu.

Du sprendimai buvo susiję su darbo sutarties pasibaigimu.

2191/2003/TN atveju Komisijos įdarbintas ekspertas atsisakė einamų pareigų po to, kai sulaukė įžeidinėjimų ir grasinimų vienoje iš ES nepriklausančių valstybių. Baigęs tyrimą, ombudsmenas nusprendė, kad Komisija, jo manymu, ėmėsi tinkamų veiksmų, siekdama padėti skundo pareiškėjui. Tačiau jis atkreipė dėmesį į tai, kad Komisija galėjo išsaugoti geresnius santykius su skundo pareiškėju, jeigu būtų anksčiau paaiškinusi, ką ji darė stengdamasi šiam padėti, užuot mėginusi sudaryti įspūdį, kad jos tikslas yra parodyti, jog skundo pareiškėjas pats kaltas dėl savo nesėkmės. Komisija vėliau atsiprašė ir pažadėjo atsižvelgti į šią pastabą ateityje.

Byla 471/2004/OV buvo anksčiau pateikto skundo (byla 1200/2003/OV, apie kurią buvo pranešta 2004 m. metiniame pranešime), kurį nagrinėdamas ombudsmenas nustatė, kad skundo pareiškėjo teisės gintis nebuvo paisoma, kai Europos Sąjungos policijos misija (ESPM) Sarajeve nutraukė su juo sutartį prieš nustatytą laiką, tęsinys. Po to, kai ombudsmenas pareikalavo Tarybos pagalbos, ESPM sutiko sumokėti skundo pareiškėjui atlyginimą, kuris jam priklausė iki jo sutarties galiojimo pabaigos. Ombudsmenas taip pat pareiškė, kad skundo pareiškėjas turi teisę remtis bylos 1200/2003/OV faktais, siekdamas susigražinti savo reputaciją.

Kiti du sprendimai buvo susiję su tam tikromis specialiomis procedūromis, taikomomis Bendrijų personalui.

140/2004/PB atveju ombudsmenas išanalizavo ankstesnes taisykles, kurios reglamentavo „informavimą“ ir, be kitų dalykų, priėjo nuomonę, jog taisyklės reikalauja, kad visais atvejais OLAF teiktų informatoriui informaciją, susijusią su laikotarpiu, per kurį tarnyba ketina užbaigti tyrimą.

620/2004/PB atveju ombudsmenas nusprendė, kad buvo būtina gerbti teisę būti išklausytam, atliekant administracinį tyrimą dėl įtariamų vieno pareigūno įžeidimų kitam pareigūnui. Tačiau nebuvo būtina, kad skundo pareiškėjui būtų leista susipažinti su visa medžiaga, kuria rėmėsi tyrėjai, atsižvelgiant į tai, kad prieš atliekant tyrimą pranešimas buvo užbaigtas, skundo pareiškėjui buvo pranešta apie tyrėjų preliminariai išsiaiškintus faktus bei atitinkamų patvirtinamųjų įrodymų esmę ir jam buvo duota tinkama galimybė juos pakomentuoti.

2.8.5 Kiti klausimai

3 skyriuje taip pat pateikiama 11 sprendimų dėl skundų, kurių negalima priskirti nė vienai iš ankstesniuose skirsniuose pateikiamų skundų kategorijų, santraukos.

Trys iš šių atvejų buvo susiję su Europos mokyklomis.

1435/2003/MF atveju Komisija sutiko su rekomendacijos projektu, pagal kurį ji turėjo pasistengti išaiškinti mokinių priėmimo į Europos mokyklų kalbų skyrius taisykles, ir ėmėsi patenkinamų priemonių šiam projektui įgyvendinti.

1155/2004/TN atveju ombudsmeno prašymu Komisija paaiškino, kad būsimos reformos priemonės, paminėtos atliekant tyrimą savo iniciatyva OI/5/2003/IJH (žr. 2004 m. ombudsmeno metinį pranešimą) apims Pagrindinių teisių chartijos nuostatų laikymosi užtikrinimą Europos mokyklose.

Trečiuoju atveju (1391/2002/JMA ir kiti) po rekomendacijos projekto, pagal kurį Komisija turėtų imtis reikiamų priemonių, siekiant užtikrinti, kad vaikų su specialiais ugdymo poreikiais, kurie buvo pašalinti iš Europos mokyklų dėl jų neįgalumo lygio, tėvai neturėtų mokėti už jų vaikų ugdymą, buvo pateiktas specialus pranešimas Europos Parlamentui.

Neįgaliųjų lygių teisių klausimas buvo taip pat iškeltas nagrinėjant skundus dėl to, kad Komisija ir Taryba prie pagrindinių Komisijos ir Tarybos pastatų Briuselyje neužtikrino reikiamo automobilių stovėjimo vietų skaičiaus neįgaliesiems (bendra bylų 2415/2003/JMA ir 237/2004/JMA santrauka). Ombudsmenas palankiai įvertino Komisijos ir Tarybos Belgijos valdžios institucijoms pateiktą prašymą skirti papildomų automobilių stovėjimo vietų ir paprašė informuoti apie rezultatus. Ombudsmenas

taip pat paragino Tarybą iš naujo apsvarstyti saugumo sumetimais vykdomą neįgaliųjų patekimo į automobilių stovėjimo vietas ribojimo politiką.

Du sprendimai buvo susiję su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF).

2485/2004/GG atveju OLAF apskritai atsisakė priimti rekomendacijos projektą, pagal kurį būtų turėjusi pripažinti, kad ombudsmenui atliekant tyrimą vienoje iš ankstesnių bylų savo pateiktuose dokumentuose ji padarė neteisingus ir klaidinančius pareiškimus. Ombudsmenas buvo tos nuomonės, kad nagrinėjant šį atvejį paliestas principinis piliečių pasitikėjimo ES institucijomis ir įstaigomis klausimas, todėl Europos Parlamentui buvo pateiktas specialus pranešimas.

3446/2004/GG atveju OLAF priėmė rekomendacijos projektą, pagal kurį turėjo iš naujo išnagrinėti ir pataisyti tarnybos interneto svetainėje skelbiamoje spaudos apžvalgoje pateiktą informaciją, ir ėmėsi patenkinamų priemonių šiai rekomendacijai įgyvendinti.

Galiausiai 1737/2004/TN atveju Suomijos švedų asamblėja pasiskundė, kad plakatai, kurie buvo naudojami šioje šalyje kaip Europos Parlamento informacinės kampanijos dalis rengiantis 2004 m. rinkimams į Europos Parlamentą, buvo išspausdinti tik suomių kalba. Ombudsmeno tyrimas baigėsi draugišku sprendimu, Parlamentui pripažinus minėtos kampanijos ir fakto, kad švediškai kalbančių Suomijos gyventojų santykinė dalis per maža, kad šiai kalbai būtų suteiktas oficialios ES kalbos statusas arba oficialios kalbos statusas pagal Suomijos konstituciją, netikslumą.

3 SPRENDIMAI, PRIIMTI ATLIKUS TYRIMĄ

3 SPRENDIMAI, PRIIMTI ATLIKUS TYRIMĄ

Kiekviename šio skyriaus skirsnyje atvejai pateikti bylų numerių didėjimo tvarka. Pvz., 3.1.1 skirsnyje 1687/2003/JMA atvejis pateiktas prieš 2191/2003/TN atvejį, o šis pateiktas prieš 274/2004/JMA atvejį. Kiekvieno atvejo visas sprendimo tekstas pateiktas Europos ombudsmeno interneto svetainėje (<http://www.ombudsman.europa.eu/decision/en/default.htm>). Susipažinti su atitinkamu sprendimu galima nurodžius bylos numerį. Visi sprendimų tekstai tinklalapyje pateikti anglų ir skundo pareiškėjo gimtąja kalba, jeigu jos skiriasi. Viso interneto svetainėje pateikto sprendimo spausdintinę kopiją galima užsisakyti Europos ombudsmeno biure.

Antroje 2006 m. pusėje šiame skirsnyje aprašytų sprendimų išsamūs variantai bus pateikti ombudsmeno interneto svetainėje anglų, prancūzų ir vokiečių kalba kaip atskiri elektroniniai dokumentai. Juos bus galima rasti ombudsmeno interneto svetainėje paspaudus nuorodą „Annual reports“. Be to, spausdintinę arba CD-ROM kopiją galima užsisakyti Europos ombudsmeno biure.

3.1 ATVEJAI, KAI NEBUVO RASTA ADMINISTRAVIMO PAŽEIDIMŲ

3.1.1 Europos Komisija

NESIĖMIMAS VEIKSMŲ GAVUS SKUNDĄ DĖL DISKRIMINACIJOS SUSIJUSIOS SU SEKSUALINE ORIENTACIJA

Sprendimo dėl skundo 1687/2003/JMA prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjai Ispanijos pilietis ir Argentinos pilietis pateikė skundą Komisijai dėl Ispanijos valdžios institucijų priimto sprendimo neišduoti Argentinos piliečiui šeimos susijungimo vizos, kuri jam buvo reikalinga tam, kad galėtų persikelti į Ispaniją kartu su savo partneriu iš Ispanijos. Pasak skundo pareiškėjų, atsisakymas buvo pagrįstas tuo, kad jie abu yra tos pačios lyties, todėl toks atsisakymas yra diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos atvejis. Skundo pareiškėjams atrodė, kad Komisija deramai neišnagrinėjo jų skundo, nes ji netinkamai ribotai interpretavo šiuo atveju taikomas Bendrijos taisykles. Jie reikalavo, kad jų atveju būtų pritaikytos galiojančios Bendrijos taisyklės ir kad Komisija inicijuotų teisminį procesą prieš Ispanijos valdžios institucijas dėl Bendrijos teisės pažeidimo, konkrečiai EB steigimo sutarties 13 straipsnio, kuriame draudžiama bet kokia diskriminacija, įskaitant ir dėl seksualinės orientacijos, Pagrindinių teisių chartijos 20 ir 20 straipsnių bei Direktyvos 2000/78 nustatant vienodą požiūrį užimtumo srityje¹ ir Direktyvos 2000/43, susijusios su diskriminacija dėl rasės arba etninės priklausomybės² nuostatų pažeidimo.

Komisija laikėsi nuomonės, kad problema, su kuria susidūrė skundo pareiškėjai, nepatenka į Bendrijos teisės taikymo sritį, ir patarė jiems siekti žalos atlyginimo valstybės lygiu arba kreiptis į Europos Žmogaus Teisių Teismą.

¹ Tarybos direktyva 2000/78/EB 2000 m. lapkričio 27 d. nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, OL 2002 L 303, p. 16.

² Tarybos direktyva 2000/43/EB 2000 m. birželio 29 d. įgyvendinant vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės, OL 2002 L 180, p. 22.

Ombudsmenas pažymėjo, kad nediskriminavimo principas, įskaitant nediskriminavimą dėl seksualinės orientacijos, yra vienas pagrindinių Bendrijos teisės principų ir yra įrašytas EB steigimo sutartyje bei Pagrindinių teisių chartijoje. EB steigimo sutarties 13 straipsnis įgalina Tarybą imtis atitinkamų veiksmų, siekiant kovoti su diskriminacija dėl seksualinės orientacijos, tačiau tai daryti neviršijant Sutartimi jai suteiktų galių. Panašiai Pagrindinių teisių chartijos 20 ir 21 straipsniai taikomi valstybėms narėms tik tada, kai jos įgyvendina Sąjungos teisę. Pareikšdamas nuomonę dėl atskirų direktyvų, kuriose įvardijamas nediskriminavimo principas, ombudsmenas atkreipė dėmesį į tai, kad šiuo metu tik viename iš minėtų teisės aktų – Direktyvoje 2000/78 – minima diskriminacija dėl seksualinės orientacijos, bet ši teisinė priemonė taikoma tik su užimtumu susijusiems klausimams. Ombudsmenas taip pat peržvelgė galiojančias Bendrijos direktyvas, susijusias su trečiosios šalies piliečio atvykimu į Sąjungos teritoriją, siekiant prisijungti prie Sąjungos piliečio arba gyventojo, konkrečiai Direktyva 2003/86 dėl teisės į šeimos susijungimą³ ir Direktyva 2004/38 dėl ES piliečių teisės laisvai judėti⁴. Šių direktyvų taikymo sritis, deja, ribota, nes jos atitinkamai taikomos tik trečiųjų šalių piliečiams, kurie jau teisėtai gyvena valstybių narių teritorijoje, ir Sąjungos piliečiams, kurie persikėlė gyventi į kitą (ne tą, iš kurios yra kilę) valstybę narę arba joje gyveno.

Todėl ombudsmenas nusprendė, kad Komisijos pateiktas pagrindimas, kuriuo remiantis ji atmetė skundą prieš Ispanijos valdžios institucijas, yra motyvuotas ir administravimo pažeidimų nėra.

SUTARTIES PASIBAIGIMAS

Sprendimo dėl skundo 2191/2003/TN (konfidencialus) prieš Europos Komisiją santrauka

Skundas buvo susijęs su skundo pareiškėjo sutarties su Komisija, pagal kurią jis buvo įdarbintas kaip padėjėjas ES nepriklausančios valstybės vienoje iš ministerijų, pasibaigimu. Skundo pareiškėjas teigė, kad po to, kai jis atlikdamas savo darbą pateikė vieną politinį dokumentą, tapo ižeidinėjimų bei grasinimų auka ir todėl buvo priverstas išeiti iš darbo. Skundo pareiškėjo teigimu, Komisija leido susidaryti tokiai padėčiai. Jis pareiškė, kad jam turėtų būti mokamas atlyginimas iki pirminėje sutartyje nustatytos datos.

Komisija teigė, kad viešai paskelbdamas minėtą politinį dokumentą, skundo pareiškėjas nesilaikė įsipareigojimų ir viršijo savo sutartinius tikslus bei pareigas. Todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už ižeidimus ir grąsinimus.

Ombudsmenas suprato, kad Komisija laikosi pozicijos, kadangi skundo pareiškėjas nevykdė sutartinių įsipareigojimų ir dėl to pats užsitraukė nemalonę, todėl Komisija neprivalėjo jam padėti. Ombudsmenas preliminariai nustatė netinkamo administravimo atvejį tuo pagrindu, kad Komisija nepadėjo skundo pareiškėjui, kaip tai numatyta Bendrosiose sąlygose, reglamentuojančiose individualių ekspertų sutartis. Jis taip pat pasiūlė draugišką sprendimą.

Atsisakydama į pasiūlymą Komisija pripažino, kad vadovaujantis Bendrosiomis sąlygomis, reglamentuojančiomis individualių ekspertų sutartis, ji privalėjo suteikti pagalbą, ir paaiškino kaip, jos manymu, ji tokią pagalbą suteikė.

Remiantis naujausia iš Komisijos gauta informacija, ombudsmeno nuomone, Komisija ėmėsi deramų veiksmų, kuriais buvo siekiama padėti skundo pareiškėjui, todėl ombudsmenas neįžvelgė šiuo atveju Komisijos administravimo pažeidimų. Tačiau ombudsmenas manė esant tikslinga pareikšti dar vieną pastabą, kurioje teigė, kad Komisija galėjo išsaugoti geresnius santykius su skundo pareiškėju, jeigu būtų savo pirmoje nuomonėje dėl skundo paaiškinusi, ką iš tiesų darė stengdamasi padėti skundo

³ Tarybos direktyva 2003/86/EB 2003 m. rugsėjo 22 d. dėl teisės į šeimos susijungimą, OL 2003 L 251, p. 12.

⁴ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB 2004 m. balandžio 29 d. dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (tekstas svarbus EEE), OL 2004 L 158, p. 77.

pareiškėjui tomis sudėtingomis aplinkybėmis, į kurias jis pateko, užuot sudarydama įspūdį, kad pagrindinis jos tikslas parodyti, jog skundo pareiškėjas pats kaltas dėl savo nesėkmės.

Vėliau Komisija atsiprašė dėl to, kad savo pirmoje nuomonėje neišsamiai informavo apie veiksmus, kurių ėmėsi siekdama padėti skundo pareiškėjui, ir pažadėjo ateityje atsižvelgti į šią pastabą.

ES FINANSINĖS PAGALBOS PANAUDOJIMAS

Sprendimo dėl skundo 274/2004/JMA prieš Europos Komisiją santrauka

Skundžiamasi buvo dėl to, kad Komisija nepranešė skundo pareiškėjui apie jo skundo dėl Madrido regioninių valdžios institucijų sprendimo sumažinti dotacijas, kurios skundo pareiškėjui buvo skirtos darbuotojų mokymo kursams organizuoti, nagrinėjimo eigą. Dotacija buvo finansuojama iš Europos socialinio fondo. Dalinis finansavimo sumažinimas buvo grindžiamas tuo, kad kai kurie kursų dalyviai buvo ne Ispanijos piliečiai. Skundo pareiškėjo nuomone, toks pagrindimas buvo diskriminacinio pobūdžio. Skundo pareiškėjas teigė, kad praėjus keliems mėnesiams po skundo Komisijai pateikimo ši nesuteikė jam jokios informacijos apie skundo nagrinėjimo eigą.

Komisija apgailestavo, kad skundo pareiškėjui nebuvo perduotas jos pirmasis šio atvejo įvertinimas. Antrame išsamesniame įvertinime Komisija sutiko, kad dalinis dotavimo sumažinimas buvo pagrįstas faktu, kad du studentai buvo ne Ispanijos piliečiai. Todėl Komisija rekomendavo atsakingoms Ispanijos valdžios institucijoms primokėti skundo pareiškėjui atitinkamą sumą ir iš būsimų programų išbraukti visas nuorodas į pilietybę.

Atsižvelgiant į tai, kad Komisija sutiko pateikti informaciją, kurios prašė skundo pareiškėjas, ir pripažino nesugebėjusi susisiekti su skundo pareiškėju anksčiau bei už tai atsiprašė, ombudsmeno nuomone, nebuvo reikalo toliau tęsti tyrimą.

Kadangi Komisija nepaminėjo jokių kriterijų, nustatančių procedūrą, kurią turėtų vykdyti Komisijos tarnybos, nagrinėdamos skundus, susijusius su ES finansinės pagalbos panaudojimu, ombudsmenas nusprendė pareikšti dar vieną pastabą. Ombudsmenas pažymėjo, kad siekiant padidinti ryšių su piliečiais veiksmingumą ir skaidrumą Komisija galėtų apsvarstyti galimybę nustatyti ir paskelbti skundų, susijusių su ES finansinės pagalbos panaudojimu, priėmimo ir nagrinėjimo procedūras, analogiškas toms, kurios išdėstytos jos 2002 m. komunikate Europos Parlamentui ir Europos ombudsmenui dėl ryšių su skundo pareiškėju Bendrijos teisės pažeidimų atveju⁵.

SKUNDAS, SUSIJĘS SU MAISTO SAUGĄ REGLAMENTUOJANČIAIS TEISĖS AKTAIS IR PATENKANTIS Į 226 STRAIPSNIO TAIKymo SRITĮ

Sprendimo dėl skundo 295/2004/JMA prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas pateikė Komisijai skundą, kuriame išdėstė savo įtarimus dėl to, kad keletas viešųjų įstaigų ir privačių bendrovių turėtų prisiimti atsakomybę už nepakankamą maisto saugą Ispanijoje. Skundo pareiškėjo nuomone, buvo pažeisti su šiuo klausimu susiję ES teisės aktai, visų pirma Reglamentas 178/2002, nustatantis bendruosius maisto saugos principus ir reikalavimus⁶. Ombudsmenui pateiktame skunde skundo pareiškėjas teigė, kad, jo manymu, Komisijos priimtas sprendimas baigti skundo nagrinėjimą buvo savavališkas. Jis taip pat skundėsi dėl skundo nagrinėjimo vilkinimo, informacijos trūkumo ir minėtos institucijos pateikto ydingo šiuo atveju taikomų ES teisės aktų teisinio interpretavimo.

⁵ OL 2002 C 244, p. 5.

⁶ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, OL 2002 L 31, p. 1.

Komisija prieštaravo teigdamą, kad skundas buvo įvertintas per įprastą laikotarpį, be to, iš pateiktos kartu su skundu informacijos Komisijos tarnybos negalėjo aiškiai nustatyti skundo objekto. Dėl įtarimų, kad Ispanijos valdžios institucijos neinformavo vartotojų apie riziką, Komisija pabrėžė, kad Reglamento dėl vartotojų informavimo nuostatos dar nebuvo taikomos, nes valstybėms narėms iki 2007 m. sausio 1 d. nustatytas pereinamasis laikotarpis.

Ombudsmenas pažymėjo, kad procedūros, kurias turi taikyti Komisija nagrinėdama skundus, nustatytos Komisijos 2002 m. komunikatu Europos Parlamentui ir Europos ombudsmenui dėl ryšių su skundo pareiškėju Bendrijos teisės pažeidimų atveju⁷. Taigi jis įvertino, ar konkretūs skundo pareiškėjo įtarimai buvo pagrįsti, atsižvelgiant į minėto komunikato nuostatas.

Įvertindamas skundo nagrinėjimo laikotarpį, ombudsmenas pažymėjo, kad skundo pareiškėjas skundą Komisijai pateikė 2003 m. sausio mėn. ir kad ši, baigusi tyrimą, 2003 m. lapkričio mėn. pranešė skundo pareiškėjui apie savo pasiūlymą baigti bylą. Remdamasis šiais faktais ombudsmenas nusprendė, kad Komisija baigė skundo nagrinėjimą nepažeisdama vieno metų taisyklės, nustatytos jos komunikate.

Ombudsmenas taip pat nusprendė, kad vadovaujantis minėtame komunikate nustatytais kriterijais skundo pareiškėjas keliais pranešimais buvo raštu informuotas apie visus veiksmus, kurių ėmėsi Komisija nagrinėdama jo skundą.

Galiausiai ombudsmenas priėmė sprendimą, kad Komisija, remdamasi Reglamento 178/2002 4 straipsnio 3 dalimi, kurioje reikalaujama, kad „*dabartiniai maisto produktus reglamentuojantys įstatymų principai ir procedūros nustatomi kuo skubiau, ne vėliau kaip iki 2007 m. sausio 1 d. [...]*“, veikė pagrįstai.

Todėl ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad nusprendė baigti bylą po to, kai įvertino, kad remiantis skunde pateikta informacija nebuvo jokio pagrindo pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą prieš Ispaniją, Komisija veikė neviršydamą savo juridinių įgaliojimų.

ĮTARIMAI DĖL DISKRIMINUOJANČIŲ DARBO SKELBIMŲ

Sprendimo dėl skundo 338/2004/OV prieš Europos Komisiją santrauka

Europos esperanto sąjunga pateikė skundą prieš Komisiją dėl įtariamos diskriminacijos dėl kalbos, kurią vykdo Komisijos finansuojamos Europos organizacijos ir su Komisija turinčios sutartis bendrovės. Ombudsmenas jau anksčiau buvo nagrinėjęs skundą, gautą iš Pasaulinės esperanto asociacijos (byla 659/2002/IP), dėl to paties klausimo.

Savo skunde Europos esperanto sąjunga atkreipė dėmesį į tai, kad įvairios organizacijos ir bendrovės ir toliau spausdina skelbimus dėl darbo, kuriuose įvardijama „gimtoji anglų kalba“ arba „asmenys, kurių anglų kalba yra gimtoji“, ir kad Komisija nesiėmė jokių teisinių veiksmų. Skundo pareiškėjas, be kitų dalykų, reikalavo, kad Komisija imtųsi veiksmų prieš organizacijas ir bendroves, skelbiančias diskriminacinio pobūdžio skelbimus dėl darbo, įskaitant finansavimo sustabdymą.

Komisija pateikė naujausių priemonių, kurių ji ėmėsi užbaigusi bylą 659/2002/IP, apžvalgą, kurioje buvo paminėti įvairūs vidaus naudojimui skirti dokumentai, kuriais buvo siekiama atkreipti Komisijos tarnybų dėmesį į šį klausimą. Komisija taip pat paminėjo atitinkamus Finansinio reglamento ir Direktyvos 2004/18 dėl viešojo pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo straipsnius, kuriuose numatytas draudimas dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose dėl pažeidimų, susijusių su profesiniais veiksmais.

Atsakydama į tolesnes ombudsmeno užklausas Komisija pažymėjo, kad netinkami profesiniai veiksmai gali atsirasti daugelyje skirtingų situacijų ir kad ji nemananti, jog įmanoma kiekvieną iš šių situacijų paminėti atskirai atitinkamame viešųjų pirkimų dokumente ar kvietime dalyvauti konkurse.

⁷

OL 2002 C 244, p. 5.

Atsakydama į ombudsmeno klausimą dėl galimybės įtraukti į sutartis nediskriminavimo sąlygą, Komisija paprieštaravo teigdama, kad į visas sutartis įtraukus specialias sąlygas, aprėpiančias labai specifines situacijas, nepatenkančias į konkrečios sutarties taikymo sritį, sutarčių turinys ir struktūra taptų pernelyg sudėtinga ir tai gali daryti neigiamą poveikį konkurencijai. Komisija taip pat pabrėžė, kad šalių teismai tebėra vienintelės instancijos, kompetingos įvertinti kiekvieną atskirą įtariamo diskriminavimo dėl kalbos atvejį.

Ombudsmeno nuomone, Komisijos pateiktų argumentų prieš specialių sąlygų įtraukimą į sutartis nebuvo galima laikyti nepagrįstais. Jis taip pat manė, kad vadovaudamasi subsidiarumo principu Komisija visai pagrįstai laikėsi požiūrio, kad įtariamai diskriminacijos dėl kalbos atvejai turėtų būti įvertinti valstybės lygmeniu. Todėl Komisijos administravimo pažeidimų nebuvo nustatyta. Tačiau ombudsmenas pareiškė papildomą pastabą Komisijai, kad ši gavusi įrodymų dėl diskriminavimo dėl kalbos, kurią vykdo vienas iš jos rangovų arba naudos gavėjų, galėtų perduoti šią informaciją atitinkamoms valstybės valdžios institucijoms, atsakingoms už tokių klausimų nagrinėjimą, arba suteikti įrodymus pateikusiam asmeniui informaciją, kaip jis galėtų susisiekti su šiomis valdžios institucijomis.

EUROPOS REGIONINIŲ PLĖTROS FONDŲ LĖŠŲ VALDYMAS

Sprendimo dėl skundo 732/2004/ELB prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas centro, kuris buvo pasirinktas priimti iš Europos regioninio plėtros fondo lėšų (ERPF) finansuojamą dotaciją, direktorius teigė, kad Komisija neužtikrino tinkamo ERPF lėšų valdymo. Ji pareiškė, kad Komisija turėtų susisiekti su Italijos valdžios institucijomis, atsakingomis už šių lėšų valdymą Italijoje, ir pareikalauti, kad būtų padengtos išlaidos, kurias patyrė skundo pareiškėjas, įpareigoti šias valdžios institucijas vykdyti sutarties sąlygas ir sumokėti palūkanas už uždelstą mokėjimą bei esant galimybei pritaikyti Italijai sankcijas už prastą lėšų valdymą.

Komisija patvirtino, kad valstybės narės yra atsakingos už struktūrinių fondų programų valdymą bei valdančiųjų ir mokėjimo institucijų skyrimą. Pagal jai suteiktus įgaliojimus, susijusius su kontrole ir tolesniais veiksmais, Komisija užtikrino, kad būtų laikomasi Reglamento 1260/1999, apibrėžiančio bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų⁸ 32 straipsnio 1 dalies penktoje įtraukoje nustatyto įnašų mokėjimo laikų principo. Komisija pareikalavo iš Italijos valdžios institucijų pateikti informaciją, kurią išnagrinėjusi nusprendė, kad skundo pareiškėjas pats buvo kaltas dėl kai kurių mokėjimų uždelsimo, nes nepateikė visų savo banko duomenų. 2004 m. balandžio mėn. mokėjimų institucija pranešė Komisijai, kad gavėjui buvo sumokėta. Komisija nusiuntė valdančiajai institucijai raštą, kuriame pareikalavo pateikti informaciją apie programos finansavimo susitarimus ir įtraukti šį klausimą į priežiūros komiteto kito posėdžio darbotvarkę. Priežiūros komitetas priėmė sprendimą išnagrinėti mokėjimo institucijos pasirinktų finansavimo susitarimų tinkamumą ir imtis priemonių, siekiant sutrumpinti galutinį mokėjimo terminą. Komisija neturėjo galimybės pritaikyti sankcijų mokėjimo institucijai arba imtis prieš ją nukreiptų priemonių.

Ombudsmeno nuomone, nors valstybių narių paskirtos mokėjimo institucijos yra atsakingos už įnašų iš ERPF lėšų mokėjimą laiku, Komisijos atsakomybė, susijusi su tinkamu ERPF lėšų valdymu, apima nuostatą, kad valdymo ir kontrolės sistemos, apie kurias Komisijai praneša valstybės narės, yra tinkamos ir pajėgios užtikrinti, kad mokėjimo institucijos vykdytų savo įsipareigojimus mokėti laiku.

Dėl skundo pareiškėjo įtarimų, kad Komisija neužtikrino tinkamo ERPF lėšų valdymo, ombudsmenas laikėsi požiūrio, kad Komisija, vykdydama savo pareigą užtikrinti deramą ERPF lėšų valdymą, ėmėsi tinkamų ir pakankamų veiksmų, todėl jis nenustatė jokių administravimo pažeidimų.

8

1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1260/1999, nustatantis bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų, OL 1999 L 161, p. 1.

Dėl skundo pareiškėjo reikalavimų ombudsmenas laikėsi požiūrio, kad Komisija ėmėsi tinkamų veiksmų, kuriais buvo siekiama užtikrinti mokėjimą skundo pareiškėjui. Jis pažymėjo, kad pareiga sumokėti palūkanas teks Italijos mokėjimų institucijai. Galiausiai, ombudsmeno nuomone, Komisijos paaiškinimai, kad ji neturėjo įgaliojimų pritaikyti Italijai sankcijų, buvo pagrįsti.

PROJEKTINIO PASIŪLYMO ĮVERTINIMAS (1)

Sprendimo dėl skundo 758/2004/ELB prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjos Komisijai pateiktas pasiūlymas dėl netiesioginio MTPD (mokslinių tyrimų, plėtos ir demonstracijos) projekto buvo atmetas. Skundo pareiškėja teigė, kad, jos manymu, nepriklausomas ekspertas, nusprendęs, kad jos pasiūlymas dėl kontaktinių lėšių naudojimo plėtos neatitinka konkretaus strateginio tikslo, suklydo. Ji taip pat teigė, kad procedūra buvo nesąžininga, nes nebuvo galimybės ginčyti ekspertų priimto sprendimo arba pateikti antro pasiūlymo. Galiausiai ji pareiškė, kad informacija, kurią galėjo gauti vykstant procedūrai, buvo nepakankama bei neaiški ir kad gavo ją per vėlai, kad būtų galėjusi pateikti naują pasiūlymą.

Komisijos teigimu, pasiūlymas turi būti įvertintas atsižvelgiant į konkretų strateginį tikslą, svarbiausius pasiūlymo dalykus ir Darbo programos bendruosius tikslus. Trys nepriklausomi ekspertai pareiškė vieningą nuomonę, kad pasiūlymas buvo akivaizdžiai netinkamas. Komisija peržiūrėjo šią nuomonę ir padarė išvadą, kad ji yra pagrįsta. Siekiant užtikrinti teisingas ir vienodas sąlygas, Komisija ir paraiškų pateikėjai nesikeičia jokia informacija, susijusia su pateiktais pasiūlymais iki pat jų vertinimo pabaigos. Tačiau užbaigus vertinimą, Komisija, jeigu paraiškos pateikėjas prašo, pasirengusi pateikti papildomus paaiškinimus, be tų, kurie išdėstyti įvertinimo ataskaitoje. Dėl naujo pasiūlymo pateikimo Komisija pareiškė, kad skundo pareiškėja, remdamasi Komisijos pateikta informacija apie jos pasiūlymo privalumus ir trūkumus, galėtų įvertinti galimybę pateikti pasiūlymą kitam konkursui.

Ombudsmeno nuomone, norint atsakyti į klausimą, ar skundo pareiškėjos pasiūlymas patenka į konkretaus strateginio tikslo aprėptį, būtina turėti profesionalių mokslo ir technikos žinių, todėl ombudsmenas ketino apsiriboti įvertinimu iš esmės, ar Komisijos sprendimas patvirtinti vertinimo rezultatus buvo akivaizdžiai nepagrįstas. Ombudsmenas priėjo išvadą, kad Komisijos sprendimas nebuvo akivaizdžiai nepagrįstas.

Ombudsmenas taip pat laikėsi požiūrio, kad ekspertų vaidmuo, kaip apibrėžta atitinkamose paskelbtose gairėse, yra teikti mokslinius ir techninius patarimus, siekiant padėti Komisijai priimti veiksmingiausius sprendimus, kuriais būtų siekiama Bendrijos tikslų, ir kad ekspertų nešališkumas prisideda ir prie proceso veiksmingumo, ir prie jo teisingumo. Tokiomis aplinkybėmis ombudsmenas nemanė, kad apeliacinio mechanizmo, kuriuo pasinaudojus būtų galima ginčyti ekspertų įvertinimą, nebuvimas pats savaime gali būti traktuojamas kaip netinkamo administravimo faktas. Galiausiai, ombudsmeno nuomone, buvo visiškai aišku, kad skundo pareiškėja nebūtų galėjusi dar kartą pateikti peržiūrėto pasiūlymo tam pačiam konkursui, nes pasiūlymų pateikimo terminas jau buvo pasibaigęs, ir kad skundo pareiškėja nepateikė argumentų, įrodančių, jog Komisija laiku jos neinformavo, kad ji galėtų pateikti naują pasiūlymą kitam konkursui.

Į 226 STRAIPSNIO TAIKymo SRITĮ PATENKANČIO SKUNDO NAGRINĖJIMAS

Sprendimo dėl skundo 1298/2004/PB prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėja pateikė Komisijai skundą, kuriame teigė, kad Jungtinė Karalystė, jos manymu, pažeidė Direktyvą 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir vykdymu, derinimo⁹.

⁹

1973 m. liepos 24 d. pirmoji Tarybos direktyva 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir vykdymu, derinimo, OL 1973 L 228, p. 3.

Savo skunde ombudsmenui ji teigė, kad gavo iš Komisijos nepatenkinamą paaiškinimą, kodėl ši neatsakiusi į 2003 m. gegužės 29 d. skundo pareiškėjos siųstą raštą. Jos teigimu, Komisija neatsakė į jos pateiktus klausimus: (i) kodėl Komisija atsisakė 1978 m. planuotos Jungtinės Karalystės pažeidimo nagrinėjimo procedūros, (ii) kodėl Komisija leido (kaip jai atrodė) Jungtinei Karalystei pažeisti Bendrijos teisę ir (iii) kaip ji pati galėtų gauti Europos Teisingumo Teismo sprendimą.

Galiausiai ji teigė, kad Komisija nepateikė jai informacijos apie Jungtinėje Karalystėje nustatytą procedūrą, kuria pasinaudoję piliečiai gali gauti kompensaciją už nuostolius ir (arba) žalą, kuriuos patyrė dėl Bendrijos teisės pažeidimo.

Išnagrinėjęs pateiktą korespondenciją, ombudsmenas nustatė, kad Komisija iš esmės dėjo pastangas stropiai atsakydama į iš skundo pareiškėjos gaunamus raštus ir kad ji atsiprašė skundo pareiškėjos už vieną uždelsimą bei ėmėsi priemonių padėčiai ištaisyti. Be to, ombudsmeno nuomone, Komisija pateikė įtikinamą uždelsimo paaiškinimą.

Ombudsmenas taip pat pažymėjo, kad Komisija paaiškino skundo pareiškėjai, (i) kad Komisijos tarnybas patenkino Jungtinės Karalystės įsipareigojimas priimti reikalaujamus teisės aktus, (ii) kad ji nemano, jog leido Jungtinei Karalystei pažeisti Bendrijos teisę, ir (iii) kad šalies teismai bus kompetentingi priimti sprendimą dėl valstybės teisės aktų neatitikimo Bendrijos teisės normų. Ombudsmeno nuomone, tokie Komisijos atsakymai buvo pakankami.

Ombudsmenas nusprendė, kad Komisija bendraudama su privačiais asmenimis dėl konkrečių atvejų pagrįstai riboja informaciją, susijusią su kompensacijų iš valstybių narių reikalavimo, remiantis Teisingumo Teismo precedentais nustatytomis teisėmis, klausimais. Ombudsmeno nuomone, Komisija negali būti įpareigota teikti teisinius patarimus, susijusius su valstybių narių reglamentais.

Taigi ombudsmenas administravimo pažeidimų nenustatė.

PROJEK TINIO PASIŪLYMO ĮVERTINIMAS (2)

Sprendimo dėl skundo 1365/2004/TN prieš Europos Komisiją santrauka

Skundas buvo susijęs su projektinio pasiūlymo, pateikto pagal šestąją mokslinių tyrimų pagrindų programą, Komisijos įvertinimu. Europos bendrovių konsorciumas pateikė paraišką dėl atviroje jūroje prie Airijos krantų statomos vėjo jėgainės projekto finansavimo. Skundo pareiškėjo teigimu, Komisija padarė akivaizdžią klaidą vertindama konsorciumo projektinį pasiūlymą, teigdama, kad konsorciume nėra specializuotos pamatų konstravimo bendrovės. Skundo pareiškėjo teigimu, pasiūlyme buvo paminėta, kad skundo pareiškėjo partneris iš Danijos specializuojasi šioje srityje ir veikiausiai yra pasaulinis šios srities lyderis. Be kitų dalykų, skundo pareiškėjas pabrėžė, kad Komisija turėtų ištaisyti faktines klaidas, kurias padarė vertindama projektinį pasiūlymą.

Komisija atsakė, kad ekspertai, vertinę atviros jūros vėjo energijos projektinį pasiūlymą, nusprendė, kad ribota informacija apie partnerį iš Danijos nebuvo įtikinanti.

Savo sprendime ombudsmenas priminė, kad jo užduotis yra ne iš naujo įvertinti minėtą projektinį pasiūlymą, o ištirti, ar Komisijos vertinime buvo padaryta akivaizdi klaida. Ombudsmenas nustatė, kad projektiniame pasiūlyme pateiktoje gana glaustoje informacijoje nebuvo užsiminta apie tai, kad bendrovė specializuojasi arba yra pasaulinė lyderė atitinkamoje srityje. Ombudsmenas laikėsi požiūrio, kad net ir tariant, jog skundo pareiškėjas yra teisingas dėl partnerio iš Danijos reputacijos, skundo pareiškėjas akivaizdžiai neparodė, kad Komisija arba projektą vertinę ekspertai turėjo žinoti apie minėto partnerio reputaciją, nors pasiūlyme ši informacija ir nebuvo pateikta. Todėl ombudsmenas nemano, kad Komisija vertindama akivaizdžiai suklydo, kai remdamasi pasiūlyme pateikta informacija padarė išvadą, kad konsorciume nėra specializuotos pamatų konstravimo bendrovės.

Atsakydamas į skundo pareiškėjo reikalavimą ištaisyti akivaizdžią klaidą ombudsmenas pažymėjo, jog supranta Komisijos pateiktus argumentus, kad projektiniame pasiūlyme trūko informacijos apie

partnerį iš Danijos ir kad Komisija nebando ginčyti skundo pareiškėjo teiginio, jog partneris yra šios srities specialistas ir pasaulinis lyderis. Atsižvelgdamas į šiuos argumentus ir į tai, kad Komisija vertindama nepadarė akivaizdžios klaidos, ombudsmenas neturėjo pagrindo patenkinti minėtą reikalavimą.

ŽMOGAUS TEISIŲ IŠLYGOS TAIKYMAS BENDRADARBIAVIMO SUTARTIES SU VIETNAMU ATVEJU

Sprendimo dėl skundo 933/2004/JMA prieš Europos Komisiją santrauka

1996 m. Europos bendrijos ir Vietnamo bendradarbiavimo sutarties 1 straipsnis nustato, kad bendradarbiavimas tarp šalių turi būti pagrįstas pagarba žmogaus teisėms ir demokratijos principams, kurie turėtų tapti pagrindiniais šios sutarties aspektais. Skundo pareiškėjas teigė, kad Vietnamo valdžios institucijoms akivaizdžiai pažeidinėjant žmogaus teises Komisija nepasinaudojo savo galiomis nutraukti bendradarbiavimo sutartį.

Komisija laikėsi nuomonės, kad pagerinti žmogaus teisių padėtį Vietname galima derinant dialogą ir bendradarbiavimą. Ji pareiškė, kad nebuvo padaryta jokių esminių sutarties pažeidimų, dėl kurių sutartis turėtų būti nutraukta. Pasak Komisijos, toks atsakas turėtų būti naudojamas tik kaip krašutinė priemonė ir tik išsamiai pasikonsultavus su valstybėmis narėmis ir Europos Parlamentu.

Ombudsmenas pažymėjo, kad remiantis „žmogaus teisių išlyga“ pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms yra esminis sutarties elementas, todėl pažeidus ją sutartis gali būti nutraukta. Jis pabrėžė, kad ši išlyga Komisiją įpareigoja ir kad su šia išlyga susijęs Komisijos veikimas arba neveikimas gali būti laikomas netinkamu administravimu.

Tačiau, ombudsmeno nuomone, sutartyje tiksliai nenurodytos Komisijos pareigos, susijusios su aplinkybėmis, kurioms susidarius ši nuostata turėtų būti pritaikyta siekiant nutraukti bendradarbiavimo sutartį. Be to, nei EB steigimo sutartyje, nei Vienos konvencijoje dėl tarptautinių sutarčių teisės šiuo klausimu nėra pateikiama jokių tolesnių nurodymų. Ombudsmenas pažymėjo, kad 1995 m. komunikate dėl pagarbos demokratijos principams ir žmogaus teisėms įtraukimo į Bendrijos ir trečiųjų šalių sutartis Komisija nustatė kai kuriuos žmogaus teisių išlygos taikymo principus.

Ombudsmenas pažymėjo, jog Komisija laikėsi požiūrio, kad nutraukus sutartį Sąjunga neteks galimybės ES finansuojamomis bendradarbiavimo programomis remti reformų proceso Vietname ir todėl nusprendė toliau plėtoti dialogą su Vietnamo valdžios institucijomis per įvairias įstaigas, įsteigtas vadovaujantis bendradarbiavimo sutartimi. Ombudsmeno nuomone, Komisijos pateikta sprendimo neinicijuoti bendradarbiavimo sutarties nutraukimo, o pasinaudoti priemonėmis, kurios vadovaujantis 1995 m. komunikatu nustatytais kriterijais, jos nuomone, buvo proporcingesnės, motyvacija buvo pagrįsta, todėl ombudsmenas Komisijos administravimo pažeidimų nenustatė.

KONSULTACIJOS DĖL STRUKTŪRINIŲ FONDŲ ATEITIES

Sprendimo dėl skundo 948/2004/OV prieš Europos Komisiją santrauka

Viena NVO pasiskundė, kad Komisija neteikia NVO konsultacijų dėl struktūrinių fondų atities. Savo teiginį skundo pareiškėjas pagrindė nuoroda į Komisijos komunikatą, kuris vadinasi „Siekiant tvirtesnės konsultacijų ir dialogo kultūros – Komisijos vykdomo suinteresuotų šalių konsultavimo bendrieji principai ir minimalūs standartai“ (2002 m. gruodžio 11 d., KOM(2002) 704 galutinis), nustatančio penkis minimalius konsultavimo proceso standartus. Skundo pareiškėjas teigė abejojęs, ar minimalūs standartai yra pakankamai aiškūs, be to, jo siūlymu, Komisija turėtų laikytis labiau tarpsektorinio ir visuminio požiūrio į konsultacijas, ypač tada, kai jos pasiūlymai turi įtakos daugeliui interesų.

Komisija paprieštaravo teigdama, kad yra pradėjusi plataus masto konsultacijas su visomis suinteresuotomis šalimis, ir išsamiau apibūdino veiksmus, kurių ėmėsi. Tačiau Komisija pareiškė, kad tikisi didesnio NVO indėlio, kuris ateityje pareikalaus glaudesnio šių organizacijų susitelkimo.

Ombudsmeno nuomone, penki minimalūs standartai išdėstyti gana aiškiai, kad būtų galima įvertinti, ar Komisija jų laikėsi. Šiuo atveju ombudsmenas atliko išsamią apžvalgą ir priėjo išvadą, kad Komisija laikėsi visų penkių nustatytų minimalių standartų, todėl jis nenustatė jokių administravimo pažeidimų. Tačiau ombudsmenas neatmetė galimybės, kad minimalūs standartai galėtų būti suformuluoti aiškiau arba kad kai kuriais atvejais derėtų laikytis labiau tarpsektorinio ir visuminio požiūrio į konsultacijas. Ombudsmenas pabrėžė, kad skundo pareiškėjas šiuo klausimu gali pateikti Komisijai pasiūlymus ir kad Komisija pademonstruotų tinkamą administravimą rimtai apsvaistydama tokius gautus pasiūlymus.

EUROPOS SKUBIOS PAGALBOS TELEFONO NUMERIS 112

Sprendimo dėl skundo 1096/2004/TN prieš Europos Komisiją santrauka

Viena asociacija pateikė skundą, kuriame teigė, kad Komisija nevykdo savo įsipareigojimų, susijusių su Europos skubios pagalbos telefono numerio 112 programos įgyvendinimu. Asociacija pareiškė, kad Komisija nesiėmė tolesnių veiksmų, susijusių su civilinės saugos komponentu – numeriu 112, kaip nuolat žadėjo savo darbo programose. Ji taip pat teigė, kad Komisija savo interneto svetainėje nepateikė atnaujintos ir tinkamos informacijos apie numerį 112.

Komisija paprieštaravo teigdama, kad atsakinga tarnyba vadovaudamasi Bendrijos veiklos programa civilinės saugos srityje prisidėjo prie keleto projektų, susijusių su numeriu 112, finansavimo ir kad ji koordinuoja savo veiksmus dėl 112 numerio bendradarbiaudama su kitomis Komisijos tarnybomis. Komisija taip pat paaiškino, kad nors praaiškyje interneto svetainėje pateikiama informacija buvo atnaujinama pavėluotai, ši problema jau išspręsta.

Ombudsmenas priminė, kad labai svarbu suteikti piliečiams galių ir informuoti apie jų teises, todėl teigė suprantąs asociacijos lūkesčius šiuo klausimu. Tačiau ombudsmenas pabrėžė, kad įgyvendindama savo darbo programas Komisija turi teisę iki tam tikro lygio veikti savo nuožiūra; už naudojimąsi šia teise ji atsiskaito Europos Parlamentui per biudžeto procedūrą. Ombudsmenas atsižvelgė į tai, kad ES paslaugų direktyvoje pripažįstama piliečių intereso, susijusio su 112 numeriu, svarba, tačiau šia direktyva teikti tinkamą informaciją apie 112 numerį yra įpareigosotos valstybės narės. Ombudsmenas nerado jokių įrodymų, kad įgyvendindama atitinkamas darbo programas Komisija būtų veikusi viršydama teisės veikti savo nuožiūra taikymo sritį ar pažeistą kurią nors ją saistančią taisyklę arba principą.

Ombudsmenas taip pat pažymėjo, kad numerio 112 interneto svetainėje buvo nurodyta, jog ji atnaujinta 2004 m. rugsėjo 21 d., ir ši informacija iš esmės buvo teisinga. Nuorodos į pasenusius teisės aktus aiškiai bylojo apie tai, kaip buvo įvestas numeris 112, be to, svetainėje buvo pateiktos atnaujintos nuorodos į šiuo metu galiojančius teisės aktus. Be to, ombudsmenas pažymėjo, kad Aplinkos generalinis direktoratas savo svetainėje paskelbė 2003 m. skirtų dotacijų sąrašus ir kad tokio 2004 m. sąrašo paskelbimo terminas, kaip nustatyta Reglamentu 2342/2002, apibrėžiančiu išsamias Finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles, dar nesibaigė.

Remdamasis tuo, kas buvo išdėstyta, ombudsmenas Komisijos administravimo pažeidimų nenustatė.

LAIPSNIŠKAS KALBŲ SKYRIŲ LIKVIDAVIMAS VIENOJE EUROPOS MOKYKLŲ

Sprendimo dėl skundo 1155/2004/TN prieš Europos Komisiją santrauka

Skundžiamasi buvo dėl Komisijos veiksmų, susijusių su laipsnišku dviejų kalbų skyrių likvidavimu Jungtinės Karalystės Kolhemo mieste esančioje Europos mokykloje. Skundo pareiškėjai teigė, kad

Valdytojų tarybos sprendimas šiuo klausimu buvo priimtas nesilaikant vidaus tvarkos taisyklių ir kad nebuvo pritaikyta sprendimų priėmimo dėl kalbos skyriaus uždarymo mokykloje procedūra. Kadangi Komisija pasiūlė ir balsavo už laipsnišką dviejų kalbų skyrių uždarymą, skundo pareiškėjai teigė, kad ji savo veiksmais neskatino tinkamo administravimo Europos mokyklose, ypač dėl sprendimų skaidrumo ir motyvavimo, kaip to reikalaujama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

Komisija paprieštaravo pareikšdama, kad laikėsi galiojančių taisyklių ir procedūrų. Komisija taip pat pateikė argumentą, kad Pagrindinių teisių chartija Europos mokykloms netaikoma, o pagrindines teises, susijusias su Valdytojų tarybos sprendimais, gina valstybės įstatymai ir tarptautinės sutartys.

Ombudsmenas priminė, kad Europos mokyklos nėra Bendrijos institucijos ar įstaigos, todėl nepatenka į jos įgaliojimų sritį. Tačiau ombudsmenas nuosekliai laikėsi požiūrio, kad Komisija turi tam tikrų įsipareigojimų, susijusių su Europos mokyklų veikla, įskaitant bendrą pareigą skatinti tinkamą administravimą šiose mokyklose. Vis dėlto ombudsmenas nemanė, kad tirdamas Komisijos veiksmus, susijusius su Valdytojų tarybos sprendimu laipsniškai likviduoti minėtus dviejų kalbų skyrius, atskleidė Komisijos netinkamo administravimo atvejį.

Tačiau ombudsmenas prisiminė, kad atliekant ankstesnius tyrimus Komisija buvo pripažinusi, jog Pagrindinių teisių chartija yra taikoma Europos mokykloms. Todėl ombudsmenas pareiškė papildomą pastabą, kurioje teigė, kad tas faktas, jog Komisija pripažįsta Chartijos saistančią galią Europos mokykloms, sudaro svarbią dalį Komisijos įsipareigojimo skatinti šiose mokyklose tinkamą administravimą. Jis paprašė Komisijos paaiškinti savo poziciją šiuo klausimu ir informuoti apie reformos priemonių, paminėtų savo iniciatyva vykdant tyrimą OI/5/2003/IJH (žr. 2004 m. ombudsmeno metinį pranešimą), padėtį. Atsakydama į papildomą pastabą Komisija pranešė ombudsmenui apie reformos priemonių, paminėtų šiame tyrime savo iniciatyva, padėtį, įskaitant Pagrindinių teisių chartijoje numatytų teisių įgyvendinimą.

ĮTARIMAI DĖL NEDERAMŲ KONTAKTŲ VYKDANT KONKURSO PROCEDŪRĄ

Sprendimo dėl skundo 1808/2004/JMA prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas teigė, kad, jo manymu, organizuodama konkursą antrame mokslo ir tyrimų programos etape Komisija elgėsi nesąžiningai. Ši Komisijos gausiai finansuojama iniciatyva buvo padalyta į tris etapus. Pirmajame etape konkursą laimėjo skundo pareiškėjo konkurentas konsorciumas Z. 2003 m. gruodžio mėn. skundo pareiškėjas pateikė pasiūlymą antrajam etapui. Nors skundo pareiškėjas pateko į atrankos procedūrą ir berods vienintelis pateikė pasiūlymą, nes konsorciumas Z nepateikė savo pasiūlymo laiku, vertintojams neigiamai įvertinus skundo pareiškėjo pasiūlymą jis buvo atmestas. Skundo pareiškėjas laikėsi nuomonės, kad buvo diskriminuojamas ir kad Komisijos tarnybos stengėsi suteikti pirmenybę konsorciui Z. Savo įtarimus skundo pareiškėjas bandė pagrįsti konsorciumo Z atstovo ir atsakingų Komisijos tarnybų pokalbiu telefonu, kuris įvyko netrukus po to, kai baigėsi pasiūlymo pateikimo terminas ir buvo aišku, kad konsorciumas Z nepateikė savo pasiūlymo laiku.

Savo atsakyme Komisija paprieštaravo teigdama, kad skundo pareiškėjo pasiūlymą vertino nepriklausomi vertintojai vadovaudamiesi oficialiomis procedūromis. Dėl skundo pareiškėjo konkurento atstovo skambučio Komisija laikėsi nuomonės, kad jis tik paprašė informacijos ir daugiau jokie esminiai klausimai šiame pokalbyje nebuvo aptariami. Komisijos tarnybų nuomone, atsižvelgiant į aptartų klausimų pobūdį, pokalbio įrašas nebuvo būtinas.

Ombudsmenas pažymėjo, kad kaip pripažino Bendrijos teismai, Komisijai suteikta didelė veiksmų laisvė pasirenkant veiksmus, į kuriuos bus atsižvelgiama priimant sprendimą dėl sutarties sudarymo po kvietimo dalyvauti konkurse. Ombudsmenas atkreipė dėmesį, kad skundo pareiškėjo reikalavimu Komisija pateikė išsamų priežasčių, kodėl skundo pareiškėjo pasiūlymas nebuvo priimtas, paaiškinimą. Ji taip pat pateikė vertinimo ataskaitos kopiją, kurioje buvo išdėstyti pagrįsti vertintojų skundo pareiškėjo pasiūlymo įvertinimai. Susipažinęs su ataskaitos turiniu ombudsmenas nusprendė, kad joje institucija deramai išdėstė savo poziciją, vadovaudamasi darbo programoje nustatytais kriterijais.

Ombudsmenas pažymėjo, kad tam tikri faktiniai šio atvejo aspektai privertė skundo pareiškėją suabejoti Komisijos veiksmų sąžiningumu. Kruopščiai susipažinęs su visa turima informacija ombudsmenas nerado jokių nesąžiningumo įrodymų. Tačiau ombudsmenas atkreipė dėmesį, kad Komisijai būtų paprasčiau išsklaidyti skundo pareiškėjo abejones šiuo klausimu, jeigu ji galėtų pateikti raštišką minėto pokalbio telefonu įrašą. Todėl ombudsmenas pareiškė Komisijai papildomą pastabą, kurioje jai patarė siekiant ateityje išvengti panašių problemų apsvarstyti galimybę išnagrinėti taisykles dėl pokalbių telefonu įrašų rengiant konkursus.

DOKUMENTŲ SKELBIMAS INTERNETE

Sprendimo dėl skundo 2066/2004/TN prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas, be kitų dalykų, pareiškė, kad, jo nuomone, Komisija elektroniniu būdu nepaskelbė dokumentų, susijusių su konsultavimusi dėl Elektroninių pinigų direktyvos taikymo judriojo ryšio operatoriams, kaip to reikalaujama Reglamento 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais¹⁰ 2 straipsnio 4 dalyje. Pasak skundo pareiškėjo, konsultavimosi dokumentas buvo susijęs su teisiniais klausimais ir potencialiai galėjo privesti prie dalinio Elektroninių pinigų direktyvos pakeitimo.

Remdamasi Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 3 dalimi Komisija paprieštaravo teigdama, kad Komisijos darbo dokumentų ir preliminariniame etape parengtų valstybių narių ir pramonės sektoriaus raštiškų dokumentų atskleidimas šiame etape suklaidintų ir galėtų ateityje pakenkti diskusijų su valstybėmis narėmis neutralumui, sukeltų neproporcingą ir nederamą visuomenės reakciją bei neigiamai paveiktų visus būsimus debatus ir teisės aktų leidybos iniciatyvą.

Savo sprendime ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad bendra Reglamento 1049/2001 schema – piliečių teisė kreiptis dėl galimybės susipažinti su viešai neskelbtais dokumentais ir ginčyti galimą atsisakymą suteikti tokią galimybę – yra pirminė priemonė, užtikrinant kuo didesnę prieigą prie dokumentų. Todėl ombudsmenas nusprendė, kad būtų neproporcinga ir nepraktiška reikalauti, kad Komisija atliktų tokią pat išsamią analizę, kaip ir priimdama sprendimą, ar suteikti galimybę internetu susipažinti su kuriuo nors teisės dokumentu, kurią ji privalo atlikti nagrinėdama kartotinę paraišką dėl galimybės susipažinti su dokumentu.

Ombudsmenas pažymėjo, kad Komisija, jo manymu, iš esmės jau yra apsvarsčiusi, ar reikia sudaryti galimybę internetu susipažinti su minėtais dokumentais. Be to, skundo pareiškėjas pasinaudojo savo teise pateikti paraišką dėl galimybės susipažinti ir turėjo galimybę pateikti kartotinę paraišką. Taip susiklosčius aplinkybėms ombudsmenas nusprendė, kad toliau vykdyti tyrimą dėl skundo pareiškėjo įtarimų nėra pagrindo.

GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU MISIJOS ATASKAITA, VYKSTANT 228 STRAIPSNYJE NUSTATYTAI PROCEDŪRAI

Sprendimo dėl skundo 2821/2004/OV prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėja jūrų vėžlių apsaugos asociacija pateikė paraišką Komisijos Aplinkos generaliniam direktoratui dėl galimybės susipažinti su Komisijos tarnybų misijos į Graikijoje esančią Zakynthos salą, kurios metu buvo tiriama jūrų vėžlių apsaugos padėtis, ataskaita. Ši misija buvo įvykdyta Komisijai prieš Graikiją pradėjus EB steigimo sutarties 228 straipsnyje numatytą procedūrą dėl to, kad ši nesiėmė priemonių Teisingumo Teismo sprendimui įvykdyti. Pateikus kartotinę paraišką, buvo suteikta dalinė galimybė susipažinti su ataskaita, išskyrus tas dalis, kuriose buvo pateikiami techniniai ir teisiniai įvertinimai arba su vykstančiais procesiniais veiksmais susijusios nuomonės.

¹⁰

2001 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

Savo skunde ombudsmenui asociacija reikalavo neribotos galimybės susipažinti su ataskaita. Atsisakymą suteikti galimybę susipažinti su tam tikromis ataskaitos dalimis Komisija pagrindė Reglamento 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais¹¹ 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka ir 4 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pareikšdama, kad su šių dalių atskleidimu susijęs viešasis interesas nenusveria rizikos pakenkti vykdomam tyrimui ir diskusijoms su Graikijos valdžios institucijomis.

Atsižvelgdamas į tai, kad minėta patikrinimo ataskaita buvo Komisijos vidaus naudojimui parengtas dokumentas ir kad ji buvo susijusi su vykdoma procedūra pagal EB steigimo sutarties 228 straipsnį, ombudsmenas manė, jog Komisija galėjo pagrįstai laikytis nuomonės, kad ji turėjo teisę nesudaryti galimybės susipažinti su dokumentu remdamasi Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 2 dalimi ir 4 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa, nebent kiltų klausimas dėl atskleidimo, kurio reikalautų viršesnis viešasis interesas.

Tada ombudsmenas išsamiai išnagrinėjo argumentus, kuriuos pateikė skundo pareiškėja, siekdama parodyti, kad atskleidimo reikalauja viršesnis viešasis interesas, turėdamas omenyje, kad vienas iš argumentų atitiko tik Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 2 dalį, o kitas – tik 4 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą. Skundo pareiškėjos argumentas, susijęs su 4 straipsnio 3 dalimi, ombudsmenui nepasirodė įtikinantis, todėl jis nusprendė, kad Komisija turėjo teisę remtis šia išimtimi. Dėl argumento, susijusio su 4 straipsnio 2 dalimi, ombudsmenas buvo tos nuomonės, kad norint jį įvertinti ombudsmenui reikėtų patikrinti minėtą dokumentą. Tačiau atsižvelgdamas į savo išvadą, kad Komisija galėjo remtis 4 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa, ombudsmenas nusprendė nevilkinti sprendimo dėl šio atvejo priėmimo, siekdamas patikrinti minėtą dokumentą. Taigi ombudsmenas Komisijos administravimo pažeidimų nenustatė.

PROJEKTO DIREKTORIAUS PAKEITIMAS HONDŪRE

Sprendimo dėl skundo 3110/2004/GG prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas, buvęs vienos Vokietijos konsultacinių bendrovės darbuotojas, vadovavo vienam ES finansuojamam Centrinės Amerikos miestų, nukentėjusių nuo uragano „Mitch“, infrastruktūros atstatymo ir gerinimo darbų projektui. Komisijos delegacijos Managvoje reikalavimu jį pakeitė kitas asmuo.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas, be kitų dalykų, teigė, kad projektui buvo pasirengta silpnai ir kad jis buvo be reikalo vilkinamas. Jis taip pat pareiškė, kad, jo manymu, Komisijos veiksmai buvo diskriminacinio pobūdžio, tai matyti jau vien panagrinėjus tarnybinių automobilių naudojimo problemą vykdant šį projektą. Vykdamas kitus projektus tarnybinių automobilių naudojimas asmeniniais tikslais buvo visada toleruojamas. Be to, skundo pareiškėjo nuomone, Komisijos reikalavimas jį pakeisti buvo nepateisinamas ir nepagrįstas.

Komisijos teigimu, projektui žalingus vilkinimo atvejus sukėlė tiek skundo pareiškėjo perdėtas tobulumo siekimas, tiek tai, kad jis keletu atveju nesilaikė Komisijos nustatytos konkurso rengimo procedūros ir taisyklių. Be to, skundo pareiškėjas atlikdamas savo pareigas nepateisino su juo siėtų lūkesčių. Delegacija pažymėjo, kad įtempti skundo pareiškėjo ir jo pavaldinio santykiai turėjo rimtų neigiamų padarinių projekto vykdymui.

Dėl tarnybinių automobilių naudojimo asmeniniais tikslais Komisija pažymėjo, kad atitinkamos taisyklės aiškiai nustato, jog transporto priemonės turi būti naudojamos tik darbo tikslais. Nepaisant daugkartinių delegacijos nurodymų, šiuo atveju minėtos nuostatos nebuvo laikomasi.

Kruopščiai išnagrinėjęs visus įrodymus, ombudsmenas nusprendė, kad skundo pareiškėjas neįrodė nė vieno iš savo teiginių, todėl nebuvo nustatyta jokių administravimo pažeidimų.

¹¹

2001 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

Vertindamas skundo pareiškėjo įtarimus dėl diskriminavimo ombudsmenas, remdamasis Bendrijos teismų precedentais, laikėsi nuomonės, kad tas faktas, jog kiti asmenys nebaudžiami gali neteisėtai naudotis tarnybiniais automobiliais asmeniniais tikslais, netrukdo Komisijai pasielgti taip, kaip ji pasielgė skundo pareiškėjo atžvilgiu. Tačiau papildomoje pastaboje ombudsmenas pridūrė, kad būtų naudinga ir atitiktų tinkamo administravimo principus, jeigu Komisija apsvarstytų šį klausimą, kiek jis aktualus kitoms tos pačios programos sutartimis.

Pastaba

Komisija vėliau atsakė į ombudsmeno papildomą pastabą pareikšdama, kad yra aiškos taisyklės nustatančios, kad tarnybiniai automobiliai turi būti naudojami išimtinai darbo tikslais. Šiose taisyklėse taip pat numatyta, kad administracija užpildydama nuolat atnaujinamą žurnalą vykdo griežtą transporto priemonių naudojimo kontrolę.

Dar po kiek laiko Komisija pranešė ombudsmenui, kad vadovaudamasi jo pastabomis ir sąžiningumo principu ji nusprendė atlikti papildomus patikrinimus penkiuose Hondūre vykdomuose projektuose.

3.1.2 Europos Komisija ir Europos Sąjungos Taryba

SKUNDAS DĖL NEĮGALIESIEMS SKIRTŲ AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO VIETŲ PRIE KOMISIJOS IR TARYBOS PASTATŲ TRŪKUMO

Sprendimų dėl skundo 2415/2003/JMA prieš Europos Komisiją ir skundo 237/2004/JMA prieš ES Tarybą santrauka

Skundo pareiškėjas teigė, kad Komisija ir Taryba nesiėmė reikiamų priemonių, kad užtikrintų pakankamą neįgaliesiems skirtų automobilių stovėjimo vietų skaičių prie Briuselyje esančių pagrindinių Komisijos ir Tarybos pastatų.

Komisija paaiškino, kad prie visų jos Briuselyje esančių pastatų yra bent po dvi automobilių stovėjimo vietas, rezervuotas neįgaliesiems. Stovėjimo vietos neįgaliesiems lankytojams gali būti skirtos jų reikalavimu. Už neįgaliesiems rezervuotas stovėjimo vietas gatvėse prie Briuselyje esančių Komisijos pastatų išimtinai atsako Belgijos valdžios institucijos. Kadangi tik prie 4 iš 60 Briuselyje esančių Komisijos pastatų yra neįgaliesiems skirtos automobilių stovėjimo vietos, institucija paprašė vietinių valdžios institucijų imtis papildomų priemonių.

Ombudsmenas palankiai įvertino Komisijos pateiktą prašymą Belgijos valdžios institucijoms, siekiant užtikrinti papildomas neįgaliesiems skirtas automobilių stovėjimo vietas prie jos pastatų Briuselyje, ir paprašė Komisijos jį informuoti apie šios iniciatyvos rezultatus. Ombudsmenas pažymėjo, kad savo 2000 m. komunikatu dėl Europos be kliūčių neįgaliesiems Komisija sutiko plėtoti ir remti išsamią ir integruotą strategiją, kuria būtų siekiama panaikinti socialines, architektūrines ir konstrukcines kliūtis, kurios nereikalingai riboja neįgaliųjų prieigą. Tačiau ombudsmenas pažymėjo, kad Komisija dar nepriėmė būtinų tolesnių priemonių. Atsižvelgdamas į turimą informaciją ombudsmenas nusprendė, kad nėra pagrindo toliau tęsti tyrimą. Jis priminė, kad vykdydamas tyrimą savo iniciatyva OI/3/2003 nagrinėjo bendresnius klausimus, susijusius su Komisijos vykdoma neįgaliųjų integracija, ir kad automobiliu keliaujančių neįgaliųjų asmenų galimybė patekti į Komisijos pastatus turėtų būti viena iš šio tyrimo sudėtinųjų dalių.

Taryba paaiškino, kad prie visų jos pastatų Briuselyje yra po kelias automobilių stovėjimo vietas, rezervuotas neįgaliam personalui, tačiau saugumo sumetimais šios vietos negali būti skirtos viešam naudojimuisi. Institucija paaiškino, kad jos tarnybos kreipėsi į atsakingas Belgijos valdžios institucijas,

prašydamos įrengti keletą papildomų automobilių stovėjimo vietų prie Tarybos pastatų Briuselyje, kurios būtų rezervuotos neįgaliesiems asmenims.

Ombudsmenas palankiai įvertino Tarybos pateiktą prašymą Belgijos valdžios institucijoms, siekiant užtikrinti papildomas neįgaliesiems skirtas automobilių stovėjimo vietas prie jos pastatų Briuselyje, ir paprašė Tarybos jį informuoti apie šios iniciatyvos rezultatus. Atsižvelgdamas į Tarybos pateiktą informaciją, ombudsmenas nusprendė, kad nėra pagrindo toliau tęsti tyrimą.

Ombudsmenas taip pat pareiškė Tarybai papildomą pastabą, kurioje teigė abejojęs dėl institucijos politikos, kuria saugumo sumetimais siekiama riboti neįgalių asmenų galimybę naudotis automobilių stovėjimo vietomis. Ombudsmenas atkreipė dėmesį, kad kitos ES institucijos, pvz., Komisija, nesukeldamos akivaizdžios grėsmės saugumui vykdo kitokią politiką. Todėl ombudsmenas paragino Tarybą dar kartą apsvarstyti savo poziciją dėl leidimo naudotis prie jos pastatų esančiomis rezervuotomis automobilių stovėjimo vietomis visiems neįgaliesiems asmenims, turintiems teisę patekti į Tarybos pastatus.

3.1.3 Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO)

KANDIDATŲ GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU VERTINIMO KRITERIJAIŠ

Sprendimo dėl skundo 2097/2003/(ADB)PB prieš Europos personalo atrankos tarnybą (EPSO) santrauka

Skundo pareiškėja dalyvavo konkurse, kuris buvo surengtas siekiant sudaryti rezervinį vokiečių kalba kalbančių mašininkų sąrašą. Negavusi reikiamo balų skaičiaus, skundo pareiškėja paprašė suteikti daugiau informacijos apie jos testo įvertinimą. Savo skunde ombudsmenui ji pareiškė, kad, jos manymu, EPSO jos neinformavo apie testo vertinimo kriterijus. Ji teigė norinti gauti šią informaciją, kad būsimuose naujų darbuotojų atrankos konkursuose galėtų pagerinti savo rezultatus.

EPSO paprieštaravo teigdama, kad vertinimo kriterijai yra išlaptinti remiantis Darbuotojų nuostatų III priedo 6 straipsniu ir kad remiantis nusistovėjusia teismų praktika pareiga pateikti sprendimų dėl įdarbinimo motyvus buvo įvykdyta pranešus paraiškos pateikėjui jo įvertinimą.

Išnagrinėjęs atitinkamą teismų praktiką ombudsmenas pažymėjo, kad galimybės susipažinti su vertinimo kriterijais suteikimas visiškai atitiko Europos Sąjungos politiką, kuri buvo ypač išplėtotą po EPSO minėtų teisminių precedentų, ir teisės aktus, susijusius su skaidrumu ir galimybe visuomenei susipažinti su dokumentais. Todėl ombudsmenas nusprendė, kad EPSO nepateikė pakankamų atsisakymo suteikti galimybę susipažinti priežasčių. Ombudsmenas pateikė rekomendacijos projektą, kuriuo vadovaudamasi EPSO turėjo iš naujo apsvarstyti atsisakymą suteikti skundo pareiškėjai galimybę susipažinti su vertinimo kriterijais, nebent juos atskleisti trukdytų pateisinamos priežastys.

Savo išsamioje nuomonėje dėl rekomendacijos projekto EPSO teigė, kad atrankos tarybos nustatytus vertinimo kriterijus galima būtų atskirti nuo pavieniams vertintojams duodamų instrukcijų, rekomendacijų ir išdėstomų nuomonių. Tačiau siekiant skundo pareiškėjai suteikti galimybę šiuo atveju geriau suprasti jos įvertinimą, EPSO pateikė jos egzamino darbo, kuriame vertintojo ranka buvo surašytos pastabos, kopiją. Be to, atskirame rašte EPSO pateikė išsamias pastabas dėl šių taisyklių, paaiškindama testo reikalavimus. Tarnyba taip pat atkreipė dėmesį, kad egzamino darbe rastų klaidų įvertinimas buvo pateiktas vertinimo rašte, kurio kopija jau anksčiau buvo nusiųsta skundo pareiškėjai.

Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad jeigu tokiu atveju EPSO pateiktų gerokai išsamesnę informaciją, ji paprastai turėtų padėti kandidatui arba kandidatėi geriau suprasti gautą įvertinimą. Jo nuomone, toliau tęsti tyrimą dėl šio konkretaus atvejo nebėra pagrindo. Tačiau ombudsmenas pažymėjo, kad

EPSO nuomonė palietė svarbius faktinius ir teisinius bendresnio pobūdžio klausimus. Todėl jis nusprendė savo iniciatyva pradėti tyrimą, kuriuo sieks išsiaiškinti galimybės kandidatams susipažinti su atrankos tarybų nustatytais vertinimo kriterijais suteikimo užtikrinimo klausimą.

Pastaba

Tuo pačiu pagrindu ombudsmenas nutraukė tyrimus dėl dviejų panašių atvejų, kuriais EPSO buvo pateikti rekomendacijų projektai: 413/2004/PB ir 2028/2003/PB.

Ombudsmeno paskelbtas tyrimas savo iniciatyva buvo pradėtas 2005 m. spalio 10 d. (OI/5/05/PB). Šio tyrimo rezultatai bus paskelbti ombudsmeno interneto svetainėje.

LEIDIMAS DALYVAUTI ATRANKOS TESTUOSE

Sprendimo dėl skundo 839/2004/MHZ prieš Europos personalo atrankos tarnybą (EPSO) santrauka

Vengrijos pilietis pateikė paraišką dalyvauti EPSO surengtame atvira konkurse vertėjų padėjėjų pareigoms eiti. Savo paraiškoje jis teigė, kad ketina gauti reikalaujamą diplomą praėjus keliems mėnesiams po įregistravimo dienos. Kai buvo pakviestas dalyvauti parengtinės atrankos testė, pareiškėjas manė, kad EPSO jo paraišką priėmė. Jis sėkmingai išlaikė parengtinės atrankos testą ir buvo pakviestas laikyti testą raštu. Tačiau po kelių mėnesių EPSO jam pranešė, kad jis pašalintas iš atrankos, nes paraiškos pateikimo dieną neturėjo reikalaujamo diplomo. Dėl šios priežasties jo parašytas testas nebuvo vertinamas.

Skundo pareiškėjo nuomone, pašalindama jį iš atrankos procedūros po to, kai priėmė jo paraišką ir leido dalyvauti parengtinės atrankos teste ir teste raštu, EPSO pasielgė nesąžiningai.

Skundo pareiškimo dieną skundo pareiškėjas nebuvo nei Sąjungos pilietis, nei vienos iš valstybių narių gyventojas. Ombudsmenas pradėjo tyrimą savo iniciatyva, nes manė, kad skundo objektą derėtų ištirti. Kiek vėliau EPSO ombudsmenui pranešė, kad atsižvelgiant į tai, jog Vengrijai įstojus į ES skundo pareiškėjas tapo ES piliečiu, ji pageidauja, kad šis atvejis būtų nagrinėjamas kaip skundas.

EPSO paaiškino, kad kaip nurodyta konkurso skelbime, atrankos taryba gali nuspręsti, ar skundo pareiškėjas atitinka minėtą reikalavimą tik išnagrinėjus visą skundo pareiškėjo paraišką. Tokios paraiškos iš kandidatų reikalaujama tik po to, kai jie sėkmingai išlaiko parengtinės atrankos testą. EPSO rėmėsi Pirmosios instancijos teismo precedentu, pagal kurį konkurso skelbime galima nurodyti, kad tam tikri specifiniai tinkamumo reikalavimai bus patikrinti tik įvertinus parengtinės atrankos testus.

Ombudsmenas pažymėjo, kad konkurso skelbime buvo paaiškinta, jog atrankos taryba tikrins kandidatų tinkamumą dviem etapais. Kadangi EPSO veikė taip, kaip buvo nurodyta konkurso skelbime, ir atsižvelgė į atitinkamą teisminį precedentą, ombudsmenas administravimo pažeidimų nenustatė. Tačiau jis pareiškė papildomą pastabą, kurioje pasiūlė, siekiant išvengti nesusipratimų ir pagerinti santykius su kandidatais, EPSO būsimuose skelbimuose dėl konkursų aiškiai įvardyti, (i) kad kvietimas atvykti į parengtinės atrankos testą dar nereiškia, jog kandidato tinkamumas jau visiškai patikrintas, ir (ii) kad kandidatų, kurie vėliau bus įvardyti kaip netinkami, parašyti testai nebus vertinami.

Pastaba

2005 m. rugsėjo 14 d. raštu EPSO informavo ombudsmeną, kad visuose būsimuose pranešimuose apie konkursus bus paminėti abu punktai, kuriuos ombudsmenas įvardijo savo papildomoje pastaboje.

3.1.4 Europos centrinis bankas

INFORMACIJA APIE GALIMĄ ECB ĮSIKIŠIMĄ

Sprendimo dėl skundo 3054/2004/TN prieš Europos centrinių banką santrauka

Skundo pareiškėjo teigimu, ECB nepaaiškino priežasčių, dėl kurių neatsakė į jo klausimą, ar ECB veikė užsienio valiutų rinkose siekdamas sušvelninti dolerio kurso kritimą ir pakelti euro vertę.

ECB paprieštaravo teigdamas, kad, kiek tai buvo įmanoma, atsakė į skundo pareiškėjo klausimą. Tačiau ECB turėjo pateisinamų priežasčių nekomentuoti savo intervencijų. Rinka labai jautriai reaguoja į informaciją, susijusią su intervencija į užsienio valiutų rinkas, ir tokios informacijos paskelbimas vaidina lemiamą vaidmenį įgyvendinant bendrą politiką. Todėl tokią informaciją reikia skelbti labai atsargiai, siekiant nepakenkti operacijos poveikiui. ECB, kaip ir bet kuris kitas centrinis bankas, pasilieka teisę nuspręsti, ar skelbti informaciją apie intervenciją, kada ją skelbti ir kokiomis informacijos priemonėmis pasinaudoti.

Priminęs Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnį, kuris nustato, kad sprendimai turi būti priimami kuo atviriau ir kuo labiau priartinant juos prie piliečio, ombudsmenas teigė, kad iš esmės piliečiams turi būti pateikta jų prašoma informacija, susijusi su Bendrijos institucijų ir įstaigų priimtais sprendimais.

Tais atvejais, kai nėra galimybių pateikti prašomą informaciją, ombudsmeno nuomone, užklausa atmetusi institucija arba įstaiga turėtų pateikti piliečiui gana konkrečias priežastis, kurios aiškiai ir nedviprasmiškai nušviestų atsisakymo priežastis. Ombudsmenas pažymėjo, kad Bendrijos teismų teisėje nuolat laikomasi tokio požiūrio nagrinėjant prašymus susipažinti su dokumentais. Tačiau tam tikri atvejai rodo, kad gali pakakti pagrindimo, kuris remiasi dokumentų kategorijomis.

Ombudsmenas laikėsi požiūrio, kad ECB pateiktos priežastys, dėl kurių bankas atsisakė atskleisti prašomą informaciją atitiko reikalaujamą teisinį standartą, nes jos aiškiai ir nedviprasmiškai atskleidė ECB motyvus ir leido skundo pareiškėjui suprasti, kodėl ECB atsisakė atskleisti prašomo pobūdžio informaciją. Todėl ombudsmenas nenustatė jokių ECB administravimo pažeidimų.

Ombudsmenas pažymėjo, kad ECB sprendime dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais numatyta išlyga, kuria siekiama apsaugoti visuomenės interesą, susijusį su „pinigų ir valiutų keitimo kurso stabilumu“. Todėl ombudsmenas nusprendė, kad toliau nagrinėti skundą netikslinga.

3.2 ATVEJAI, KURIUOS IŠSPRENDĖ INSTITUCIJA

3.2.1 Europos Parlamentas

TEISIŲ Į PENSIJĄ PERDAVIMAS

Sprendimo dėl skundo 127/2004/OV (konfidencialus) prieš Europos Parlamentą santrauka

Remdamasi Parlamento Pensijų tarnybos pateiktais skaičiavimais, skundo pareiškėja Parlamento pareigūnė nusprendė perduoti Vokietijoje ir Italijoje jai suteiktą teisę gauti pensiją Bendrijos pensijų sistemai. Atlikus šį perdavimą ji teoriškai turėjo gauti daugiau kaip 70 proc. jos kaip B3 rango pareigūnės paskutinio atlyginimo dydžio pensiją. Tačiau Pensijų tarnyba skundo pareiškėjai pranešė,

kad jos pensija sudarys tik mažiau kaip 65 proc. jos atlyginimo. Skundo pareiškėjos apeliacija pagal Pareigūnų nuostatų 90 straipsnio 2 dalį buvo atmesta ir nustatančioji institucija ją informavo, kad Italijos jai suteikta teisė gauti pensiją faktiškai nebuvo perduota.

Skundo pareiškėja reikalavo, kad (i) būtų dar kartą apsvarstyta teisė gauti pensiją nustatymas ir skirta 70 proc. jos kaip B3 rango pareigūnės paskutinio atlyginimo dydžio pensija ir kad (ii) jai būtų grąžintas perviršis, susidaręs perduodant jos teisę gauti pensiją iš Italijos (1995) ir Vokietijos (1997).

Parlamentas pateikė išsamų skundo pareiškėjos pensijos skaičiavimo paaiškinimą ir pareiškė, kad visa suma perkelta iš Vokietijos pensijų sistemos buvo pervesta į Bendrijos pensijų sistemą ir nesusidarė jokio perviršio, kuris turėtų būti grąžintas skundo pareiškėjai. Tačiau nebuvo perduota jos teisė gauti pensiją iš Italijos pensijų sistemos.

Ombudsmenas toliau vykdė tyrimą ir paprašė Parlamentą pateikti paaiškinimą dėl (i) perduotos teisės gauti pensiją skaičiavimų ir galimo perviršio grąžinimo ir (ii) padėties, susijusios su teisės gauti pensiją iš Italijos, perdavimu. Atsakydamas į tolesnes užklausas Parlamentas pareiškė, kad pastebėjusi perdavimo lygio klaidas Pensijų tarnyba perskaičiavo skundo pareiškėjos pensiją. Atlikus pataisymus pensijos dydis gerokai išaugo. Parlamentas paaiškino, kad klaidos įsivėlė dėl neteisingos kompiuterinės sistemos analizės.

Skundo pareiškėjai sutikus su nauju skaičiavimu ir Parlamento paaiškinimu dėl perviršio negrąžinimo, ombudsmenas nusprendė, kad Parlamentas ėmėsi reikiamų žingsnių išspręsti klausimą taip, kad skundo pareiškėja būtų patenkinta, todėl tyrimą baigė.

3.2.2 Europos Sąjungos Taryba

DARBO SUTARTIES NUTRAUKIMAS ES POLICIJOS MISIJOJE

Sprendimo dėl skundo 471/2004/OV prieš Europos Sąjungos Tarybą santrauka

2003 m. birželio mėn. skundo pareiškėjas pateikė pirmąjį savo skundą ombudsmenui (byla 1200/2003/OV) dėl 2002 m. gruodžio 8 d. nutrauktos jo darbo sutarties, pagal kurią jis dirbo civiliu IT ekspertu Europos Sąjungos policijos misijoje (ESPM) Sarajeve, nutraukimo. Savo sprendime dėl šio atvejo (žr. 2003 m. metinę ataskaitą) ombudsmenas padarė išvadą, kad nebuvo gerbiama skundo pareiškėjo teisė apsiginti. Ombudsmenas patarė skundo pareiškėjui su savo reikalavimais kreiptis tiesiogiai į Tarybą, kuri turėtų paneigti nepagrįstus kaltinimus ir jam turėtų būti sumokėtas atlyginimas už visą 2002 m. gruodžio mėn.

Po to, kai Taryba atmetė abu jo reikalavimus, remdamasi tuo, kad nedalyvavo atleidžiant skundo pareiškėją, šis 2004 m. vasario mėn. pateikė ombudsmenui naują skundą.

Taryba pabrėžė, kad Generalinis sekretoriatas bendradarbiaudamas su ombudsmenu dėjo visas pastangas ir siekdamas sudaryti ESPM galimybę bendradarbiauti su ombudsmenu nusiuntė ESPM visų siųstų ir gautų raštų kopijas. Gavęs ESPM vadovo nuomonę ombudsmenas pranešė Tarybai, kad 1200/2003/OV pareiškdamas kritinę pastabą jis turėjo galvoje, kad ESPM neturėjo teisės nutraukti skundo pareiškėjo darbo sutarties anksčiau ir kad skundo pareiškėjo reikalavimas sumokėti jam atlyginimą iki sutarties termino pabaigos yra pagrįstas. Ombudsmenas paprašė Tarybos pagalbos siekiant užtikrinti, kad skundo pareiškėjas gautų visą jam priklausančią atlyginimą.

Savo atsakyme Taryba priminė, kad pagal 2002 m. kovo mėn. Tarybos Bendrųjų veiksmų akto dėl ESPM 9 straipsnį mokėjimai atliekami ESPM vadovo leidimu. Todėl Taryba nusiuntė ombudsmeno rašto kopiją ESPM vadovui, ragindama jį atkreipti ypatingą dėmesį į ombudsmeno rekomendacijas.

Po kurio laiko ESPM pranešė ombudsmenui, kad siekdama užbaigti skundo pareiškėjo pradėtą procesą misija sumokės skundo pareiškėjui jo ankstesniam mėnesiniam atlyginimui proporcingą sumą už 2002 m. gruodžio 9–31 d. laikotarpį.

Savo sprendime ombudsmenas teigė, kad šis bylos aspektas buvo išspręstas patenkinant skundo pareiškėjo reikalavimą.

Dėl skundo pareiškėjo reikalavimo, kad Taryba turi paneigti jam mestus nepagrįstus kaltinimus, ombudsmenas priminė, kad vadovaujantis įstatymo viršenybės principu teisinga būtų teigti, kad tas faktas, jog buvo nustatytas teisės pareikšti savo nuomonę pažeidimas, šiuo atveju negalioja. Ombudsmenas priėjo išvadą, kad skundo pareiškėjas turi teisę pasinaudoti ombudsmeno tyrimo dėl 1200/2003/OV atvejo rezultatais išsklaidydamas su juo susijusius įtarimus ir kad nėra pagrindo toliau tęsti tyrimą dėl šio bylos aspekto.

3.2.3 Europos Komisija

NEPATEISINAMAS DELSIMAS IR ATSAKOMO Į PRAŠYMĄ SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTAIS NEPATEIKIMAS

Sprendimo dėl skundo 1798/2004/PB prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas teigė, kad, jo manymu, Komisija nepagrįstai delsė atsakydama į jo pirmąją 2004 m. kovo 22 d. paraišką dėl galimybės susipažinti su dokumentais, pateiktą pagal Reglamentą 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais¹², ir kad Komisija neatsakė į jo 2004 m. gegužės 26 d. pateiktą paraišką.

Komisija atsiprašė už delsimą ir paaiškino, kad taip atsitiko dėl didelio darbo krūvio. Ji taip pat pareiškė, kad yra nusprendusi vadovautis bendra politika palaikyti su piliečiais sistemingesnį ryšį visais atvejais, kai atsiranda rizika, kad dėl sudėtingumo arba staigaus klausimų antplūdžio atsakymo nepavyks pateikti iki nustatyto informacinių atsakymų pateikimo termino pabaigos.

Skundo pareiškėjas patvirtino, kad priima Komisijos atsiprašymą ir mano, kad jo atvejis išspręstas, todėl ombudsmenas baigė šią bylą ir pareiškė papildomą pastabą, kurioje teigė, kad neabejoja, jog Komisija dės reikiamas pastangas siekdama ateityje įvykdyti savo įsipareigojimus.

PRAŠYMO LEISTI SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTAIS ATMETIMAS

Sprendimo dėl skundo 3381/2004/TN prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėja, viena Jungtinės Karalystės gyventojų asociacija, pateikė Komisijai į 226 straipsnio taikymo sritį patenkančią skundą dėl tariamo Jungtinės Karalystės Bendrijos teisės aktų nuostatų nesilaikymo, susijusio su didele užkastų atliekų aikšte, esančia netoli asociacijai priklausančių gyventojų namų. Komisija atmetė skundo pareiškėjos prašymą leisti jai susipažinti su Komisijos ir Jungtinės Karalystės susirašinėjimo dokumentais, susijusiais su minėtu klausimu, motyvuodama tuo, kad dėl šių dokumentų atskleidimo nukentėtų inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsauga

¹²

2001 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

(Reglamento 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais¹³ 4 straipsnio 2 dalis).

Ombudsmenas perdavė skundą Komisijai ir tuo pačiu metu nusiuntė raštą Jungtinės Karalystės nuolatinei atstovybei Europos Sąjungoje, kuriame paklausė, ar Jungtinės Karalystės valdžios institucijos neprieštarautų, kad šie dokumentai būtų perduoti.

Savo nuomonėje Komisija pareiškė, kad jos sprendimas neleisti susipažinti su minėtais dokumentais šiame procesinių veiksmų etape atitiko su panašiu atveju susijusį teisminį precedentą. Tačiau oficialiai baigusi tyrimą Komisija nusprendė perduoti du Jungtinės Karalystės valdžios institucijoms siųstus raštus, susijusius su šiuo klausimu. Kadangi Jungtinės Karalystės valdžios institucijos patvirtino, kad jos neprieštarau, jeigu bus atskleisti jų atsakymai, su minėtais dviem raštais buvo leista susipažinti. Komisija atsiprašė už tai, kad skundo pareiškėjos kartotinės paraiškos nagrinėjimas pernelyg užsitęsė.

Toliau atliekant tyrimą Komisija taip pat sutiko leisti skundo pareiškėjai susipažinti su trimis CD-ROM diskais su informacija, kurią nusiuntė Komisijai Jungtinės Karalystės valdžios institucijos, siekdamos pagrįsti savo argumentus, pateiktus vykdančiam 226 straipsnyje nustatytą procedūrą. Kadangi Komisija ėmėsi reikiamų žingsnių klausimui spręsti ir jos sprendimas patenkino skundo pareiškėją, ombudsmenas bylą baigė.

KELIŲ IR APGYVENDINIMO IŠLAIDŲ PADENGIMAS

Sprendimo dėl skundo 3485/2004/OV prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas dalyvavo atvirame konkurse KOM/A/12/01 ir 2004 m. sausio 15 ir 16 d. buvo atvykęs į Italijoje surengtus pokalbius. Pasibaigus pokalbiams, skundo pareiškėjas užpildė oficialų blanką, prašydamas padengti jo kelionės ir gyvenimo išlaidas. Nepaisant trijų skundo pareiškėjo 2004 m. nusiųstų priminimų, Komisija jo išlaidų nekompensavo. Komisija pranešė skundo pareiškėjui, kad jo kompensacijos prašymas užregistruotas ir perduotas vykdyti. Nesulaukęs kompensacijos, skundo pareiškėjas 2004 m. lapkričio mėn. pasiskundė ombudsmenui.

2004 m. gruodžio 15 d. ombudsmenas nusiuntė skundą Komisijai. Gruodžio 30 d. skundo pareiškėjas el. paštu pranešė ombudsmenui, kad jam buvo sumokėta ir kad bylą galima baigti. Todėl ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija ėmėsi reikiamų žingsnių klausimui išspręsti ir jos sprendimas patenkino skundo pareiškėją.

KELIŲ IŠLAIDŲ PADENGIMAS

Sprendimo dėl skundo 501/2005/IP prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėja viena Italijos kultūros asociacijų pareiškė, kad Komisija turėtų ištesėti duotą pažadą kompensuoti jos patirtas kelionės išlaidas, susijusias su apsilankymu Komisijoje.

Komisija atsakė, kad jos atstovybė Italijoje laiku nepadarė reikiamų suderinimų skirti minėtą pinigų sumą (5500 eurų). Dėl to Komisija nesugebėjo ištesėti žodžiu duoto pažado padengti išlaidas. Tačiau siekdama išsaugoti savo gerą vardą ir kadangi jos atstovybė Italijoje leido suprasti, kad padengs šias išlaidas, Komisija šiam tikslui skyrė 5500 eurų sumą.

Skundo pareiškėja pranešė ombudsmenui, kad problema buvo išspręsta, todėl ombudsmenas šią bylą baigė.

¹³

2001 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

TARIAMAI VĒLUOJANTYS MOKĖJIMAI KOMISIJOS VERTINTOJAMS

Sprendimo dėl skundo 1266/2005/MF prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas mokslo žurnalistas iš Vokietijos dirbo nepriklausomu ekspertu vertindamas pasiūlymus pagal šeštąją pagrindų programą paskelbtuose konkursuose. Jis teigė, kad Komisija (i) laiku nesumokėjo jam už 2004 m. atliktas vertinimo užduotis, (ii) nepateikė jam paaiškinimų dėl skaičiavimų ir (iii) nesumokėjo jam palūkanų už pavėluotą mokėjimą. Skundo pareiškėjas reikalavo, kad už 2004 m. spalio mėn. pradžioje atliktas vertinimo užduotis jam būtų sumokėta bent jau iki 2005 m. kovo 31 d. Jis taip pat reikalavo, kad jam turi būti sumokėtos palūkanos už pavėluotą mokėjimą, kurį jis gavo 2004 m. už kitą užduotį. Galiausiai skundo pareiškėjas pareikalavo pateikti jam paaiškinimus dėl mokėjimų skaičiavimų nuo 2004 m.

Komisija paaiškino priežastis, dėl kurių ji pavėlavo sumokėti, ir pareiškė, kad po kurio laiko skundo pareiškėjui buvo sumokėta už 2004 m. spalio mėn. pradžioje atliktas užduotis. Skundo pareiškėjui buvo pateikta išsami informacija apie sumas, kurios jam buvo sumokėtos už darbdienius, už darbdienius ne Briuselyje, kaip dienpinigiai ir kelionės išlaidų kompensacija už kiekvieną 2003–2004 m. atliktą vertinimo darbą. Komisija taip pat pasiūlė sumokėti skundo pareiškėjui pinigų sumą, atitinkančią palūkanas už pavėluotą mokėjimą, susijusį su jo 2004 m. spalio mėn. pradžioje atlikta užduotimi. 2005 m. gegužės mėn. Komisija ėmėsi priemonių, kurios buvo apibendrintos parengiant veiksmų planą, siekdamą pagreitinti mokėjimus ekspertams. Pritaikiusi šias priemones Komisija gerokai sutrumpino mokėjimo terminą, per kurį mokama vertinimo užduotyse dalyvaujantiems ekspertams.

Savo pastabose skundo pareiškėjas teigė, kad, jo manymu, Komisija pagerino mokėjimų procedūras ir kad jis sutinka su Komisijos pasiūlymu dėl palūkanų mokėjimo. Jis taip pat pažymėjo, kad pagal paskutinę sutartį jam buvo sumokėta per 30 dienų.

Remdamasis Komisijos nuomone ir skundo pareiškėjo pastabomis ombudsmenas nusprendė, kad Komisija ėmėsi reikiamų žingsnių klausimui išspręsti ir jos sprendimas patenkino skundo pareiškėją, todėl byla baigė.

3.3 OMBUDSMENO PASIEKTI DRAUGIŠKI SPRENDIMAI

3.3.1 Europos Parlamentas

LEIDIMAS PATEKTI Į EUROPOS PARLAMENTO PATALPAS

Sprendimo dėl skundo 628/2004/OV prieš Europos Parlamentą santrauka

Komisijos pagalbinis darbuotojas pasiskundė, kad jam ir kitiems Komisijos pagalbiniais darbuotojams neleidžiama patekti į Parlamento pastatą Briuselyje, kai nevyksta posėdžiai. Skundo pareiškėjo nuomone, toks išskyrimas yra diskriminacinio pobūdžio, nes tokie apribojimai netaikomi laikiniems darbuotojams, laikinai komandiruotiems valstybių narių ekspertams arba akredituotiems privačių bendrovių lobistams.

Parlamentas pareiškė, kad jis užtikrina galimybę patekti į savo patalpas kitų ES institucijų pareigūnams šiems pateikus savo ženklelius, tačiau tokia galimybė nėra suteikta visiems kitiems institucijų darbuotojams, kadangi tai labai padidintų galimų Parlamento lankytojų skaičių. Parlamentas taip pat pažymėjo, kad toks teisės patekti į patalpas apribojimas būtinas ir todėl, kad Parlamento patalpoms galioja valstybių

narių teisės aktai ir reglamentai, pagal kuriuos priimamų asmenų skaičius ribojamas saugumo tikslais, ypač dėl gaisro pavojaus. Kaip pavyzdį jis paminėjo Kvestorių kolegijai nusiųstą raštą.

Ombudsmeno nuomone, Parlamentas nepaaiškino, kodėl visos Bendrijos personalo kategorijos neturėtų būti laikomos lygiomis nustatant patekimo į Parlamento patalpas tvarką, priešingai, Parlamentas, neišskirdamas jokių personalo kategorijų, daugiausiai rėmėsi būtinybe saugumo tikslais riboti bendrą galinčių patekti į Parlamento patalpas skaičių. Ombudsmenas nusprendė, kad Parlamentas nepateikė objektyvių argumentų, pagrindžiančių jo atsisakymą leisti Komisijos pagalbiniais darbuotojams patekti į Parlamento patalpas, kai nevyksta posėdžiai, ir kad toks atsisakymas yra nepagrįstai diskriminacinis. Todėl ombudsmenas pasiūlė draugišką sprendimą, pagal kurį Parlamentas turėtų ištaisyti padėtį, kai kitų institucijų pagalbiniais darbuotojams be pagrįstos priežasties neleidžiama patekti į Europos Parlamento patalpas.

Atsakydamas Parlamentas informavo ombudsmeną, kad įsigaliojus naujiems Pareigūnų nuostatomis skundo pareiškėjo iškelta problema jau nebeegzistuoja. Parlamentas pažymėjo, kad naujoji tvarka Parlamente pagal sutartį dirbantiems darbuotojams nuo 2005 m. kovo 1 d. taikoma seniau pagal pagalbinių darbuotojų sutartį įdarbintiems darbuotojams, o nuo 2005 m. sausio 1 d. taikoma naujiems darbuotojams. Taigi Parlamentas nebeiškiria personalo kategorijų nustatydamas patekimo į savo patalpas tvarką. Pagal 2005 m. sausio 28 d. priimtų naujų taisyklių, reglamentuojančių patekimą į Parlamento pastatą, 6 straipsnį į Europos Parlamento pastatą turi teisę patekti visų kategorijų kitų institucijų personalas.

Skundo pareiškėjas sutiko, kad problema buvo išspręsta patenkinamai, todėl ombudsmenas šią bylą baigė.

TEISINIŲ IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMAS

Sprendimo dėl skundo 1733/2004/OV prieš Europos Parlamentą santrauka

2001 m. Europos Parlamento pareigūnas pasiskundė ombudsmenui, kad po nemokamų atostogų jam nebuvo leista grįžti į darbą. Ombudsmenui priėmus sprendimą dėl šio atvejo (byla 1462/2001/ME), 2002 m. lapkričio mėn. skundo pareiškėjas paprašė Parlamento kompensuoti jo prarastas pajamas ir teisę gauti pensiją. Nesulaukęs atsakymo per Pareigūnų nuostatuose nustatytus keturis mėnesius, 2003 m. gegužės mėn. skundo pareiškėjas pasamdė advokatą, ketindamas pradėti teisminį procesą Pirmosios instancijos teisme. 2003 m. gegužės mėn., praėjus šešioms savaitėms po Pareigūnų nuostatose nustatyto atsakymo termino pabaigos, Parlamentas pagaliau patenkino skundo pareiškėjo reikalavimą. Skundo pareiškėjas pranešė Parlamentui, kad šio atsakymas jį tenkina. Tačiau jis pareikalavo, kad Parlamentas taip pat turėtų padengti jo teises išlaidas. Parlamentas atsisakė tuo pagrindu, kad skundo pareiškėjas kreipėsi į advokatą administraciniame procedūros etape.

2004 m. birželio mėn. skundo pareiškėjas pasiskundė ombudsmenui dėl to, kad, jo manymu, Parlamentas (i) nepaisė Pareigūnų nuostatose numatytų terminų ir (ii) nekompensavo jo advokatui sumokėto mokesčio.

Parlamentas pareiškė, kad nei Pareigūnų nuostatai, nei atitinkami teisminiai precedentai neįpareigoja institucijos kompensuoti išlaidų, patirtų administraciniame procedūros etape.

Ombudsmenas pažymėjo, kad pats Parlamentas laikė 2002 m. lapkričio mėn. skundo pareiškėjo raštą skundu pagal Pareigūnų nuostatų 90 straipsnio 2 dalį. Jis pripažino, kad Parlamento neatsakymas į šį raštą per keturis mėnesius yra netinkamo administravimo atvejis ir kad susidūręs su numanomu sprendimu atmesti prašymą skundo pareiškėjas pagrįstai pasikonsultavo su advokatu, rengdamas apeliacinį skundą teismui. Taigi skundo pareiškėjas patyrė išlaidas, kurių galėjo išvengti, jeigu Parlamentas būtų atsakęs laiku. Remdamasis išdėstytais argumentais ombudsmenas nusprendė, kad Parlamentas pasielgė neteisingai atsisakydamas kompensuoti skundo pareiškėjo patirtas išlaidas ir pasiūlė draugišką sprendimą, prašydamas Parlamentą dar kartą apsvarstyti savo atsisakymą.

Parlamentas sutiko su pasiūlytu draugišku sprendimu ir pranešė ombudsmenui, kad ketina kompensuoti skundo pareiškėjo teises išlaidas, todėl ombudsmenas šią bylą baigė.

INFORMACIJOS PATEIKIMAS SKIRTINGOMIS KALBOMIS VYKDANT RINKIMŲ KAMPANIJĄ

Sprendimo dėl skundo 1737/2004/TN prieš Europos Parlamentą santrauka

Suomijos švedų asamblėja pasiskundė, kad plakatai, kurie buvo naudojami šioje šalyje kaip Europos Parlamento informacinės kampanijos dalis rengiantis 2004 m. rinkimams į Europos parlamentą, buvo išspausdinti tik suomių kalba. Skundo pareiškėja pažymėjo, kad Suomijoje yra dvi oficialiosios kalbos – suomių ir švedų – kurios abi taip pat yra ir oficialiosios ES kalbos. Ji teigė, kad Parlamento pozicija šiuo klausimu, įskaitant pareiškimą, kad švediškai kalba tik 5,6 proc. visų Suomijos gyventojų, neatitinka Suomijos Konstitucijos nuostatų, kuri numato vienodą šių dviejų kalbų statusą. Skundo pareiškėja taip pat teigė, kad vienodas kalbų statusas buvo palaikomas ir rengiant Suomijoje nacionalinius rinkimus ir kad nėra jokios priežasties nukrypti nuo šios praktikos rengiant Europos Sąjungos rinkimus. Skundo pareiškėja reikalavo, kad Parlamentas imtųsi veiksmų, siekdamas atitaisyti tariamą netinkamo administravimo atvejį.

Parlamentas pareiškė, kad Suomijoje veikiantis jo informacinis biuras, teikdamas paslaugas Suomijos piliečiams ir atsakydamas į jų užklausimus, laikosi nuostatos dirbti abiem – suomių ir švedų – kalbomis. Vykdamas 2004 m. Europos Parlamento rinkimų kampaniją keletas rinkodaros projektų buvo parengti tik suomių kalba, vienas jų – gatvėje iškabintų plakatų kampanija. Tačiau plakatų kampanijoje nebuvo pateikiama jokia nauja informacija, kuri nebūtų buvusi jau anksčiau pateikta švedų kalba naudojantis kitomis priemonėmis.

Ombudsmeno nepatenkino Parlamento pateiktas atsakymas į skundo pareiškėjos įtarimus ir reikalavimus. Priminę, kad Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnis draudžia bet kokią diskriminaciją dėl kalbos, ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad Parlamentas turėtų įrodyti, kad šiuo atveju jo vykdoma kalbų politika buvo tinkama ir proporcinga. Ombudsmeno nuomone, Parlamento paaiškinimas nebuvo įtikinantis ir jis pasiūlė draugišką sprendimą, pagal kurį Parlamentas turėtų pripažinti minėtos kampanijos ir fakto, kad švediškai kalbančių Suomijos gyventojų santykinė dalis per maža, kad šiai kalbai būtų suteiktas oficialiosios ES kalbos statusas arba oficialiosios kalbos statusas pagal Suomijos konstituciją, trūkumus. Parlamentas priėmė šį draugišką sprendimą ir pažadėjo ateityje būti apdairesnis – tai patenkino skundo pareiškėją.

3.3.2 Europos Komisija

„SKAMBUČIŲ CENTRO“ OPERATORĖS DARBO SUTARTIES NUTRAUKIMAS

Sprendimo dėl skundo 1336/2003/IP prieš Europos Komisiją santrauka

2003 m. liepos 1 d. skundo pareiškėja, 2003 m. kovo 31 d. užbaigusi mokymo dirbant kursą, pradėjo dirbti Komisijos patalpose esančio „skambučių centro“ prie Personalo ir administravimo generalinio direktorato operatorė. 2003 m. liepos 4 d. jai buvo pranešta, kad pagal Mokymo dirbant Europos bendrijų Komisijoje taisyklių 19 punktą, pagal kurį „stažuotojas negali gauti naudos iš jokios kitos sutarties su Komisija neparašius vieniems metams po mokymo dirbant kurso užbaigimo“, ji negalinti tęsti savo darbo.

Skundo pareiškėjos manymu, Komisija pasielgė neteisingai, nes sprendimą, kad skundo pareiškėja negali dirbti „skambučių centro“ operatorė, ji priėmė tik šiai pradėjus dirbti. Be to, ji teigė, kad taisyklės, kuriomis rėmėsi Komisija, neturėtų būti taikomos jos atveju, nes jos sutartis buvo sudaryta su įmone, o ne su pačia Komisija. Skundo pareiškėja reikalavo, kad Komisija jai sumokėtų šešių mėnesių – toks buvo jos pasirašytos darbo sutarties terminas – atlyginimą atitinkančią sumą.

Ombudsmeno nuomone, faktas, kad Komisija priėmė atitinkamą su skundo pareiškėja susijusį sprendimą po to, kai ši pradėjo dirbti „skambučių centro“ operatore, gali būti netinkamo administravimo atvejis, kadangi Komisija neįrodė, kad nebuvo įmanoma išnagrinėti skundo pareiškėjos dosjė prieš jai pradedant dirbti. Jis taip pat manė, kad minėtų taisyklių 19 punkto nuostatų taikymas skundo pareiškėjos atveju ir Komisijos sprendimas neleisti jai toliau dirbti „skambučių centro“ operatore gali būti netinkamo administravimo atvejis.

Todėl ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad iš tiesų Komisijai derėtų apsvarstyti kompensacijos skundo pareiškėjai skyrimą, atlyginant materialinius nuostolius, kuriuos ji veikusiai patyrė dėl Komisijos elgesio, todėl pasiūlė draugišką sprendimą.

Komisija prižino, kad buvo galimybė imtis atitinkamų priemonių siekiant informuoti skundo pareiškėją apie tai, kad ji negali pradėti dirbti „skambučių centro“ operatore prieš 2003 m. liepos 1 d. Nors Komisija nesutiko su ombudsmeno nuomone, kad ji padarė administravimo pažeidimą, pagal atitinkamą procedūrą ir siekdama susitaikyti ji norinti pasiūlyti skundo pareiškėjai 1000 eurų.

Skundo pareiškėja pranešė ombudsmenui, kad priima Komisijos pasiūlymą, todėl ombudsmenas šią bylą baigė.

TEISĖ GAUTI PENSIJĄ

Sprendimo dėl skundo 2188/2003/OV prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas buvo Graikijos pilietis, kuris nuo 1965 m. liepos mėn. iki 1968 m. gruodžio mėn. dirbo Komisijoje pagalbinio darbuotoju ir po to grįžo į Graikiją. 2002 m. Belgijos nacionalinė pensijų tarnyba jam pranešė, kad Komisija nesumokėjo pensijų įnašų už 1967–1968 m. Dėl to Graikijos socialinio draudimo organizacijoje (IKA) jis susidūrė su problemomis, susijusiomis su jo teise gauti pensiją. Skundo pareiškėjas kreipėsi į Komisiją, kuri jam pranešė, kad 1967–1968 m. jis buvo užregistruotas Graikijos pensijų sistemoje pagal savanoriško draudimo sistemą.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas reikalavo, kad Komisija pripažintų, jog privalėjo jį apdrausti pagal Belgijos pensijų sistemą visam laikotarpiui, kurį jis dirbo pagalbinio darbuotoju.

Komisija pareiškė, kad po 1966 m. rugsėjo mėn. ji nemokėjo jokių įmokų Belgijos socialinės apsaugos tarnybai (ONSS) ir kad nuo to laiko skundo pareiškėjas buvo apdraustas pagal Graikijos savanoriško draudimo sistemą. Komisija taip pat pažymėjo, kad, kadangi ji nebeturi atitinkamų mokėjimo lapelių, neįmanoma įrodyti, jog ji nustojo išskaičiuoti iš skundo pareiškėjo atlyginimo asmeninius įnašus.

Ombudsmenas pažymėjo, kad tinkamo administravimo principai reikalauja, jog įrašai, susiję su teise gauti pensiją, būtų laikomi ilgą laiką siekiant užtikrinti, kad asmenys galėtų naudotis užsidirbtomis privilegijomis. To nepadariusi Komisija pažeidė tinkamo administravimo principą. Ombudsmenas pasiūlė draugišką sprendimą, pagal kurį Komisija turėjo imtis reikiamų priemonių siekdama užtikrinti, kad skundo pareiškėjui būtų suteikta atitinkama teisė gauti pensiją už visą darbo Komisijoje laikotarpį. Komisija priėmė pasiūlymą ir pranešė ombudsmenui, kad 2004 m. lapkričio mėn. kreipėsi į Belgijos valdžios institucijas, siekdama sureguliuoti įmokas už visą skundo pareiškėjo darbo pagalbinio darbuotojų sutarties laikotarpį. Skundo pareiškėjas pranešė esąs patenkintas pasiektu rezultatu, todėl ombudsmenas šią bylą baigė.

IŠIMTIS, SUSIJUSI SU STAŽUOTOJŲ AMŽIAUS APRIBOJIMU

Sprendimo dėl skundo 518/2004/MF prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjos teigimu, Komisija nepatenkino jos prašymo pritaikyti jai išimtį, susijusią su amžiaus apribojimu iki 30 metų, taikomu pateikiantiems paraiškas dėl stažuotų dirbant. Ji reikalavo priimti jos paraišką.

Komisija pareiškė, jog stažuotių tarnyba pripažino, kad tik informavo skundo pareiškėją apie tai, jog jos paraiška buvo atmesta dėl amžiaus apribojimo. Taip atsitiko į naują kompiuterinę sistemą įvedus neteisingą atmetimo priežasties kodą. Tačiau kai tik ši klaida išaiškėjo, skundo pareiškėjai buvo nusiųstas dar vienas raštas, kuriame buvo paaiškintos jos prašymo pritaikyti jai išimtį, susijusią su amžiaus apribojimu, atmetimo priežastys. Buvo įvardytos šios priežastys: (i) skundo pareiškėja nepateikė jokios faktinės, konkrečios arba pagrįstos priežasties, dėl kurios turėtų būti pritaikyta išimtis, (ii) skundo pareiškėja nurodė, kad moka tik vieną ES oficialią kalbą, be gimtosios, – prancūzų, kai paraiškų pateikėjams iš ES valstybių narių taikomi minimalūs reikalavimai buvo gerai mokėti bent dvi Bendrijos kalbas ir (iii) savo paraiškoje dėl stažuotės skundo pareiškėja įvardijo tik vieną konkretų generalinį direktoratą.

2005 m. balandžio 29 d. ombudsmenas pateikė draugiško sprendimo pasiūlymą, kuriame paprašė Komisiją dar kartą apsvarstyti skundo pareiškėjos paraišką dėl stažuotės atsižvelgiant į tris aplinkybes. Pirmą, turint omenyje ombudsmeno rekomendacijos projektą Komisijai 2107/2002/(BB)PB atveju (žr. 3.5.1 poskyrį toliau) ir Komisijos sprendimą atsisakyti stažuotojų amžiaus apribojimo, skundo pareiškėjos amžius jau nebebuvo kliūtis, trukdanti priimti jos paraišką. Antra, ombudsmeno nuomone, iš skundo pareiškėjos pastabų ir pateiktų dokumentų buvo aišku, kad ji gerai moka bent dvi Bendrijos kalbas. Trečia, ombudsmenas pareiškė, kad jis nėra girdėjęs apie jokią 1997 m. liepos 7 d. Komisijos sprendimo dėl stažuotių taisyklę, pagal kurią kandidatai turi nurodyti tam tikrą generalinių direktoratų, kuriuose norėtų stažuotis, skaičių.

Komisija priėmė draugišką sprendimą ir pareiškė, kad išimties tvarka ji laikys skundo pareiškėjos paraišką automatiškai atrinkta per parengtinę atranką 2006 m. kovo 1 d. prasidėsiančiai mokymo dirbant sesijai. Taigi skundo pareiškėjos pavardė bus įtraukta į per parengtinę atranką atrinktų kandidatų sąrašą.

Skundo pareiškėja pranešė ombudsmeno tarnyboms, kad, jos manymu, dėl jos skundo pasiektas draugiškas sprendimas, todėl ombudsmenas šią bylą baigė.

PAVĖLUOTAS MOKĖJIMAS MARIE CURIE STIPENDININKEI

Sprendimo dėl skundo 1772/2004/GG prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjai buvo skirta Marie Curie stipendija pagal penktąją pagrindų programą. Komisija ir priimanti institucija susitarė dėl 24 mėnesių sutarties. Per tuos 24 mėnesius skundo pareiškėja buvo išėjusi 9 mėnesių trukmės nėštumo ir gimdymo atostogų ir paprašė pratęsti jos baigiamojo pranešimo pateikimo terminą. Priimanti institucija ir Komisija sutiko. Tačiau dėl Komisijos klaidos, padarytos iš dalies pakeičiant sutartį, projekto terminas buvo pratęstas ne iki 33, o iki 35 mėnesių. Projektui pasibaigus priimanti institucija pateikė skundo pareiškėjos baigiamąjį pranešimą ir galutinio mokėjimo prašymą, kuriame paprašė sumokėti 13 472 eurų sumą. Nors skundo pareiškėja ne kartą kreipėsi į Komisiją, ši suma jai buvo sumokėta tik po vienuolikos mėnesių.

Skundo pareiškėja teigė, kad Komisija netinkamai ir ne laiku sutvarkė jos baigiamąjį pranešimą ir galutinio mokėjimo prašymą. Ji reikalavo, kad Komisija sumokėtų jai palūkanas, susikaupusias už laikotarpį nuo teisinio termino iki faktinės mokėjimo dienos.

Komisija pripažino, kad įvyko visa virtinė neįprastinių nesusipratimų ir klaidų. Tačiau ji pažymėjo, kad jos sutartis buvo sudaryta su priimančia institucija, o ne su skundo pareiškėja. Komisija pareiškė, kad, be kitų dalykų, nei priimanti institucija, nei skundo pareiškėja nepateikė pretenzijų dėl klaidos sutarties pakeitime, kad per minėtą laikotarpį keletas pagal sutartį dirbusių pareigūnų baigė savo darbą Komisijoje ir kad keletu atvejų priimanti institucija niekaip nereagavo ir nebendradarbiavo su Komisija.

Ombudsmenas buvo tos nuomonės, kad *prima facie* nė vienas šių argumentų nenuskambėjo įtikinamai. Jis ypač atkreipė dėmesį į tai, kad kadangi, vadovaujantis standartine praktika, priimanti institucija

sumoka tik gavusi reikiamas lėšas iš Komisijos, nepervesdama šių lėšų Komisija pažeidė skundo pareiškėjos interesus.

Nesant tiesioginio sutartinio ryšio tarp Komisijos ir skundo pareiškėjos, pastaroji nereikalavo palūkanų už pavėluotą mokėjimą. Tačiau ombudsmenas pažymėjo, kad dėl Komisijos padarytų klaidų ir lėto jų atitaisymo priimanti institucija labai vėlavo sumokėti. Todėl siekdamas draugiško sprendimo ombudsmenas pasiūlė Komisijai apsvarsčius pasiūlyti skundo pareiškėjai prideramą finansinę kompensaciją už neigiamus Komisijos klaidų padarinius.

Komisija atsakė, kad atsižvelgusi į keletą ombudsmeno įvardytų detalių ir išskirtines šio atvejo aplinkybes ji norėtų pasiūlyti skundo pareiškėjai 596,11 eurų sumą, kuri atitinka nuo mokėtinės sumos susikaupusias palūkanas.

Skundo pareiškėja patvirtino, kad yra patenkinta pateiktu pasiūlymu ir tuo, kaip ombudsmenas išnagrinėjo šį klausimą, todėl ombudsmenas šią bylą baigė.

3.4 BYLOS, BAIGTOS OMBUDSMENUI PAREIŠKUS KRITINĘ PASTABĄ

3.4.1 Europos Parlamentas

DELSIMAS LEISTI SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTU

Sprendimo dėl skundo 1756/2004/MF prieš Europos Parlamentą santrauka

Skundo pareiškėjas teigė, kad Parlamentas per Reglamente 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais¹⁴ numatytą terminą nesuteikė jam galimybės susipažinti su 2003 m. lapkričio 19 d. skiriančiosios institucijos sprendimu, kuriuo buvo pakeista vieno iš jo kolegų darbo vieta. Jis reikalavo, kad Parlamentas leistų jam susipažinti su minėtu dokumentu.

Parlamentas pareiškė, kad skundo pareiškėjo prašymas leisti susipažinti su dokumentu nebuvo nagrinėjamas vadovaujantis Reglamente 1049/2001 teisinėmis nuostatomis. Atsižvelgiant į tai, kad Parlamento pareigūnams suteikta privilegijuota prieiga prie įvairių informacijos šaltinių, Parlamentas patarė paraiškų pateikėjams nesinaudoti Reglamentu 1049/2001 nustatyta procedūra, prašant leisti susipažinti su jau viešai paskelbtais dokumentais. Gavęs ombudsmeno prašymą pateikti nuomonę dėl skundo, Parlamentas nusiuntė skundo pareiškėjui prašomą dokumentą. Dėl nenustatytos hierarchijos tarp Pareigūnų nuostatų, Reglamente 1049/2001 ir Reglamente 45/2001 dėl duomenų apsaugos¹⁵ atsiradęs teisinis netikrumas paaiškina nenuoseklų požiūrį į skundo pareiškėjo prašymą. Siekiant sudaryti galimybę įvairioms Parlamento tarnyboms greitai tvarkyti būsimus prašymus leisti susipažinti su dokumentais, buvo imtasi atitinkamų priemonių.

Ombudsmenas pažymėjo, kad skundo pareiškėjui galiausiai buvo leista susipažinti su jo prašytu dokumentu. Tačiau jis priminė, jog Reglamente 1049/2001 7 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad paraiška dėl galimybės susipažinti su dokumentais turi būti vykdoma nedelsiant. Jis pabrėžė, kad savo 2004 m. gegužės 3 d. kartotinėje paraiškoje skundo pareiškėjas paminėjo Reglamentą 1049/2001 kaip savo prašymo leisti susipažinti su dokumentu teisinį pagrindą.

¹⁴ 2001 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

¹⁵ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, OL 2001 L 8, p. 1.

Ombudsmeno manymu, iš 2004 m. rugpjūčio 9 d. Parlamento rašto buvo visiškai aišku, kad jis ketina skundo pareiškėjo atveju taikyti Reglamentą 1049/2001. Todėl jis laikėsi nuomonės, kad Parlamentas arba turėjo įvykdyti 2004 m. gegužės 3 d. skundo pareiškėjo raštą kaip kartotinę paraišką pagal Reglamentą 1049/2001, arba paaiškinti priežastis, dėl kurių, jo nuomone, šį raštą reikėtų laikyti nauju prašymu leisti susipažinti su dokumentu. Ombudsmenas taip pat pažymėjo, kad nuo skundo pareiškėjo kartotinės paraiškos pateikimo iki tos dienos, kada jam buvo suteikta galimybė susipažinti su minėtu dokumentu, praėjo daugiau kaip trys mėnesiai. Todėl ombudsmenas pareiškė kritinę pastabą.

Savo papildomoje pastaboje ombudsmenas išdėstė nuomonę, kad nereikia atmesti, jog Parlamentas gali nagrinėti pareigūnų pateiktus prašymus susipažinti su dokumentais netaikydamas Reglamento 1049/2001 nuostatų dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais, nebent pareiškėjas aiškiai nurodytų, jog nori, kad jo prašymas būtų nagrinėjamas remiantis šiuo reglamentu. Ombudsmeno nuomone, būtent Parlamentas turi spręsti bet kokias šiuo aspektu galinčias iškilti problemas arba visas bendrai, arba susidūręs su prašymu leisti susipažinti su dokumentais. Ombudsmeno nuomone, Parlamentas visais atvejais turėtų užtikrinti, kad į pareigūno prašymą leisti susipažinti su dokumentais būtų atsakyta greitai. Ombudsmenas pareiškė neabejojęs, kad ateityje nagrinėjant pareigūnų pateiktus prašymus susipažinti su dokumentais Parlamentas yra pasirengęs imtis atitinkamų priemonių.

NEATSAKYMAS Į PRAŠYMĄ PATEIKTI INFORMACIJĄ

Sprendimo dėl skundo 2038/2004/GG prieš Europos Parlamentą santrauka

Skundo pareiškėjas teigė, kad Parlamentas neatsakė į du jo el. paštu nusiųstus prašymus pateikti informaciją, susijusią su Parlamento rezoliucija, kuriuos jis nusiuntė į Parlamento el. pašto dėžutę „Civis“. Jis reikalavo, kad jam būtų atsiųstas atsakymas.

Parlamentas paaiškino, kad el. pašto dėžutė „Civis“ nebenaudojama priimti žinutėms iš visuomenės narių ir kad ją pakeitė tam tikslui sukurtas elektroninis blankas. Parlamento teigimu, asmenys, siunčiantys žinutes senuoju el. pašto adresu, gauna automatinį pranešimą, informuojantį apie tai, kad jie turi naudoti naująjį blanką. Parlamentas pareiškė, kad jeigu skundo pareiškėjas būtų naudojęs šį blanką, jam būtų atsakyta laiku.

Skundo pareiškėjas pabrėžė, kad jis negavo standartinio atsakymo į savo el. pašto žinutes. Ombudsmeno tarnybos nusiuntė bandomąsias žinutes į „Civis“ pašto dėžutę, bet negavo standartinio atsakymo, kurį minėjo Parlamentas.

Ombudsmenas paprašė Parlamento pateikti daugiau informacijos. Atsakydamas Parlamentas paaiškino, kad tuo metu, kai skundo pareiškėjas siuntė savo žinutes, Parlamento elektroninio pašto sistemoje buvo rimtų sutrikimų, kuriuos sukėlė nepageidaujamo el. pašto (*spam*) lavina. Pasak Parlamento, į „Civis“ pašto dėžutę atėjusios per 300 000 žinučių paralyžiavo el. pašto valdymo programoje užprogramuotas instrukcijas, aktyvuodavusias automatinio atsakymo funkciją. Parlamentas pridūrė, kad nesklandumai buvo pašalinti, kai pradėjo veikti nauja el. pašto programa, ir kad sisteminis atsakymų siuntimas šiuo metu veikia puikiai. Parlamentas taip pat paaiškino, kad automatinis atsakymas veikia tik gavus el. žinutes ne iš Europos Sąjungos institucijų.

Ombudsmenas pažymėjo, kad Parlamentas atsakė į skundo pareiškėjo el. žinutę tik praėjus beveik septyniems mėnesiams po prašymo gavimo ir praėjus daugiau kaip po dviem mėnesiams po to, kai ombudsmenas informavo Parlamentą apie skundo pareiškėjo atvejį. Ombudsmeno nuomone, tai akivaizdžiai viršijo visus priimtinius atsakymo į tokio pobūdžio prašymą terminus. Ombudsmenas sutiko, kad tokio pobūdžio techninės problemos, kokias paminėjo Parlamentas, galėjo tapti vėlavimo, už kurį atitinkama institucija ar įstaiga negali būti laikoma atsakinga, priežastimi. Tačiau jis taip pat pažymėjo, kada net ir po to, kai problema buvo išspręsta, atsakymas į skundo pareiškėjo prašymą pareikalavo beveik penkių mėnesių (ir skundo ombudsmenui). Be to, ombudsmenas pažymėjo, kad Parlamentas nepranešė skundo pareiškėjui apie minėtas technines problemas ir neatsiprašė. Todėl ombudsmenas baigė šią bylą pareiškęs kritinę pastabą.

3.4.2 Europos Sąjungos Taryba

GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS DOKUMENTAIS

Sprendimo dėl skundo 1875/2005/GG prieš Europos Sąjungos Tarybą santrauka

Skundo pareiškėjas paprašė Tarybos suteikti galimybę susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su derybomis dėl sutarties tarp ES valstybių narių dėl karinio ir civilinio personalo statuso, vykdančio konfliktų prevencijos ir krizių valdymo užduotis įgyvendinant Europos Sąjungos bendrą užsienio ir saugumo politiką, ir šios sutarties pasirašymu. Skundo pareiškėjas taip pat paprašė pateikti išsamų itin svarbių dokumentų sąrašą, su kuriais Taryba gali nuspręsti neleisti susipažinti.

Taryba iš dalies suteikė galimybę susipažinti su keturiais parengiamaisiais dokumentais. Savo kartotinėje paraiškoje skundo pareiškėjas teigė, kad atsižvelgiant į minėtos sutarties apimtį ir faktą, kad jos projekto parengimo procesas truko daugiau kaip dvejus metus ir keturiems parengiamiesiems dokumentams, su kuriais Taryba iš dalies leido susipažinti, suteiktus numerius, peršasi prielaida, kad Taryba turi daugiau dokumentų, o ne tik tuos keturis. Taryba atsakė, kad ji nenustatė daugiau jokių su šia sutartimi susijusių dokumentų. Tarpas tarp dokumentų numerių susidarė dėl to, kad tarpiniai dokumentai buvo paskelbti negaliojančiais ir buvo anuliuoti juos rengiant.

Skundo pareiškėjas paprieštaravo teigdamas, kad Tarybos pozicija, kad buvo tik keturi su minėta sutartimi susiję dokumentai, yra akivaizdžiai nepagrįsta. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad pateikus atskirą prašymą pagal jo valstybėje narėje egzistuojančią laisvę susipažinti su teisės aktais jam buvo suteikta galimybė susipažinti su vienu dokumentu, kurio Taryba nepaminėjo.

Taryba pranešė, kad atlikusi nuodugnią paiešką dabar jau gali patvirtinti, kad iš tiesų buvo parengta dešimt minėto dokumento versijų su pakeitimais. Taryba paaiškino, kad trūkstamos versijos nebuvo įtrauktos į jos elektroninį registrą, o buvo laikomos už šį klausimą atsakingame skyriuje. Neturint įrodymų, kad šie dokumentai buvo įrašyti elektroniniu būdu ir paskelbti galiojančiais, jie buvo palaikyti anuliuotais. Taryba atsiprašė už šią kanceliarinę klaidą. Tačiau ji pabrėžė, kad jos vidaus taisyklės, susijusios su dokumentų registravimu, neseniai pasikeitė, todėl tokie dokumentai kaip minėtieji dabar bus registruojami automatiškai. Taryba suteikė galimybę arba dalinę galimybę susipažinti su tarpiniais dokumentais.

Ombudsmenas nesuprato, kodėl trūkstami dokumentai nebuvo nustatyti pačioje pradžioje arba bent jau skundo pareiškėjui pateikus kartotinę paraišką. Ombudsmeno nuomone, Tarybos pareiškimas, kad pakeistos versijos buvo paskelbtos negaliojančiomis ir jas rengiant anuliuotos, buvo klaidinantis, kadangi sudarė neteisingą įspūdį, kad dokumentai niekada nebuvo išdalyti. Tačiau iš dokumentų antraštinių puslapių paaiškėjo, kad šie dokumentai buvo skirti išdalyti.

Ombudsmeno nuomone, šis atvejis buvo rimtesnis negu „kanceliarinė klaida“. Tačiau jis suprato, jog tai, kad Taryba paminėjo naujas vidaus taisykles, reiškė, kad šiuo atveju nustatyto pobūdžio problemos daugiau nesikartos. Todėl šiuo klausimu jis pareiškė kritinę pastabą.

Dėl skundo pareiškėjo prašyto itin svarbių dokumentų sąrašo Taryba pareiškė, kad tokių dokumentų nėra. Ombudsmenas pažymėjo, kad šis pareiškimas pirmą kartą nuskambėjo tik Tarybos nuomonėje dėl šio skundo. Todėl jis pareiškė papildomą pastabą, kurioje teigė, kad būtų naudinga, jeigu ateityje Taryba galėtų pateikti tokią informaciją pareiškėjams kuo skubiau.

3.4.3 Europos Komisija

TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMO PROCESO TRUKMĖ IR GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTAIS

Sprendimo dėl skundo 2229/2003/MHZ prieš Europos Komisiją santrauka

Be kitų dalykų, skundo pareiškėjas teigė, Komisija nepagrįstai vilkino priimti sprendimą dėl teisės aktų pažeidimo skundo prieš Ispanijos valdžios institucijas, susijusį su atliekų perdirbimo centro statyba San Romano de la Vegas mieste. Skundo pareiškėjas taip pat teigė, kad Komisija neatsakė į jo kartotinę paraišką suteikti galimybę susipažinti su Komisijos sprendimu pradėti pažeidimo nagrinėjimo procesą prieš Ispaniją ir Komisijos oficialiu pranešimu apie pažeidimą Ispanijos valdžios institucijoms.

Komisija atsiprašė už neatsakymą į kartotinę skundo pareiškėjo paraišką ir paaiškino, kad taip atsitiko dėl administracinės klaidos. Ji pažymėjo, kad naudojant neseniai įvestą Komisijos korespondencijos elektroninę kontrolę tokių klaidų ateityje bus galima išvengti. Tačiau Komisija paprieštaravo teigdama, kad ji turėjo teisę nesuteikti galimybės susipažinti, siekiant apsaugoti inspekcijų tyrimų ir audito tikslus (Reglamento 1049 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais¹⁶ 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka). Komisijos teigimu, oficialaus pranešimo apie pažeidimą dokumento atskleidimas gali dar labiau pakenkti viešajam interesui, atsižvelgiant į tai, kad skundo pareiškėjas ketino naudoti šį dokumentą šalies teismų procesuose. Ombudsmenas šio argumento nepriėmė. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad teisminiai procesai, vykstantys valstybių narių teismuose, yra svarbi priemonė, kuria naudodamiesi asmenys gali ginti savo teises pagal Bendrijos teisę. Šiuo atžvilgiu ombudsmenas pažymėjo, kad dėl laisvo prekių judėjimo, Bendrijos įstatymų leidžiamosios institucijos narys konkrečiai numatė, kad bet kuri pusė galėtų gauti Komisijos pranešimo valstybei narei apie kliūtį laisvam prekių judėjimui kopiją ir kad vienas šios nuostatos tikslų buvo palengvinti asmenų veiksmus valstybės narės teismuose. Todėl ombudsmeno neįtikino tai, kad kitomis aplinkybėmis Komisija turėjo teisę remtis argumentais, už kurių slypi neigiamas požiūris į teisinius procesus šalies teismuose. Tačiau, jo manymu, remiantis teisminiais precedентаis Komisija pagrįstai galėjo laikytis nuomonės, kad sprendimas nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentais buvo pagrįstas. Todėl nebuvo nustatyta jokių administravimo pažeidimų, susijusių su šiuo skundo aspektu.

Dėl proceso trukmės ombudsmenas pažymėjo, kad Komisijos tyrimas truko kiek mažiau negu trejus metus. Kadangi Komisija savo nuomonėje paminėjo tik bendrus veiksmus, galėjusius sukelti vilkinimą, pvz., didelis darbo krūvis, ombudsmenas nusprendė, kad ji nepateikė deramo paaiškinimo dėl tyrimo trukmės. Todėl jai buvo pareikšta kritinė pastaba.

Po kurio laiko Komisija pranešė ombudsmenui, kad jeigu ateityje atsirastų panašus atvejis, ji pasistengtų pateikti tikslesnį paaiškinimą.

TINKAMOS KONSULTACIJOS DĖL DOTACIJŲ NESUTEIKIMAS

Sprendimo dėl skundo 2411/2003/MHZ prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėja Jungtinėje Karalystėje registruota NVO, be kitų dalykų, teigė, kad finansavimo procedūra pagal Komisijos policijos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose pagrindų programą (AGIS) yra pernelyg sudėtinga ir sunki suprasti. Skundo pareiškėjos teigimu, Komisija ją privertė imtis brangiai kainuojančių ir daug laiko užimančių veiksmų, siekiant atitikti tinkamumo

¹⁶

2001 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

kriterijus, nors Komisija iš pat pradžių žinojo, kad skundo pareiškėja negalės įvykdyti tinkamumo kriterijaus, susijusio su jos projekte dalyvaujančia organizacija partnere. Ji reikalavo, kad Komisija kompensuotų nuostolius, kuriuos ji patyrė bandydama atitikti oficialius tinkamumo kriterijus.

Komisijos teigimu, didelė dalis pagal AGIS programą pateiktų paraiškų turėjo trūkumų, susijusių su nustatytais konkursiniais reikalavimais. Ji pripažino, kad prie šių trūkumų galėjo prisidėti ir tai, jog pateikiant paraišką dėl dviejų skirtingų tipų dotacijų buvo naudojamas vienas paraiškos blankas. Dėl minėtų priežasčių ir dėl to, kad skundo pareiškėjos projektas atitiko politikos prioritetą pagerinti pagalbą pagrindinių teisių srityje, per parengtinę atranką pasiūlymas buvo atrinktas. Kadangi skundo pareiškėjos paraiška dėl veiklos dotavimo nebuvo parengta laiku, kad būtų pateikta iki pateikimo termino pabaigos, Komisija pasiūlė skundo pareiškėjai iš dalies pakeisti savo paraišką ir pateikti ją kaip paraišką dėl projekto dotavimo. Kadangi, be kitų dalykų, skundo pareiškėja nepridėjo partnerystės deklaracijos, Komisija jos paraiškos nepasirinko.

Ombudsmeno nuomone, atleistina, kad paraiškos pateikimo procedūra pagal AGIS programą sukėlė tam tikrų sunkumų. Tačiau jis pažymėjo, kad Komisija pripažino šiuos sunkumus ir ėmėsi veiksmų juos išspręsti. Be to, jo manymu, Komisija pateikė motyvuotą paaiškinimą, kodėl patarė skundo pareiškėjai pateikti paraišką dėl projekto, o ne veiklos dotavimo.

Tačiau ombudsmenas priminė, kad tinkamo administravimo principai reikalauja, jog prireikus pareigūnas patartų visuomenei, kaip reikia tvarkyti kokį nors jo arba jos kompetencijai priklausančią reikalą ir kaip tai reikia įgyvendinti. Jis laikėsi nuomonės, kad atsižvelgiant į konkrečias šio atvejo aplinkybes Komisija turėjo užtikrinti, kad patarimas, kurį ji davė skundo pareiškėjai, atitiktų pastarosios situaciją. Todėl faktą, kad Komisija neatkreipė skundo pareiškėjos dėmesio į pagrindinę tinkamumo sąlygą, konkrečiai į reikalavimą turėti organizacijas partneres, galima laikyti administravimo pažeidimu.

Dėl skundo pareiškėjos reikalavimo sumokėti kompensaciją ombudsmenas pažymėjo, kad skundo pareiškėja nei įvardijo reikalaujamą sumą, nei pateikė kokių nors nuostolių įrodymų. Todėl jis laikėsi požiūrio, kad jeigu skundo pareiškėja laikosi savo reikalavimo, ji pirmiausia turi kreiptis tiesiogiai į Komisiją, remdamasi ombudsmeno nustatytu administravimo pažeidimo faktu.

SU DUOMENŲ APSAUGA SUSIJUSIOS INFORMACIJOS NEPATEIKIMAS

Sprendimo dėl skundo 224/2004/PB prieš Europos Komisiją santrauka

Skundas buvo susijęs su Komisijos delegacijos Kopenhagoje atsakymu į skundo pareiškėjo prašymą pateikti informaciją apie su juo susijusių duomenų tvarkymą. 2003 m. birželio 10 d. skundo pareiškėjui buvo paskambinta iš delegacijos dėl prašymo susipažinti su dokumentais. Tą pačią dieną skundo pareiškėjas paprašė delegaciją jį informuoti apie tai, kaip ši gavusi jo telefono numerį. 2003 m. birželio 13 d. atstovybė jam pranešė, kad jo telefono numerį „nurodėte jūs pats savo [ankstesniame] skunde Europos ombudsmenui“. 2003 m. birželio 14 d. skundo pareiškėjas paprašė delegaciją pateikti visą informaciją, susijusią su jo asmens duomenų tvarkymu. Jo prašymas buvo pateiktas pagal Danijos įstatymus, įgyvendinančius Direktyvą 95/46 dėl duomenų apsaugos¹⁷, kurios reikalavimai iš esmės nesiskiria nuo Reglamento 45/2001 dėl duomenų apsaugos¹⁸ 13 straipsnyje išdėstytų reikalavimų.

Ombudsmeno tyrimas atskleidė toliau išdėstytus faktus. Komisijos delegacija neinformavo skundo pareiškėjo apie tai, ar telefono numeris, kuriuo ji su juo susisiekė 2003 m. birželio 10 d., iš teisų buvo užregistruotas ar ne. Tik savo nuomonėje ombudsmenui Komisija paaiškino, kad telefono numeris nebuvo užregistruotas. Toliau paaiškėjo, kad kai 2003 m. rugpjūčio 27 d. delegacija pranešė skundo pareiškėjui apie neteisingą telefono numerį, kuris buvo užregistruotas jo vardu ir kuris

¹⁷ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, OL 1995 L 281, p. 31.

¹⁸ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, OL 2001 L 8, p. 1.

vėliau buvo ištrintas, ji nepateikė jam informacijos apie tai, kada tas numeris buvo užregistruotas arba kada jis buvo ištrintas. Be to, iš 2003 m. rugpjūčio 27 d. delegacijos rašto skundo pareiškėjui paaiškėjo, kad ankstesniame jos 2003 m. liepos 1 d. rašte, kuriame ji teigė, kad „Komisijos atstovybė Danijoje jūsų vardu anksčiau nėra užregistravusi kitų asmens duomenų“, pateikta informacija buvo neteisinga, nes šiame rašte nebuvo paminėtas neteisingas telefono numeris, kuris buvo užregistruotas. Remdamasis nustatytais faktais ombudsmenas nusprendė, kad delegacija nepateikė teisingos ir aiškios informacijos, kaip reikalaujama Reglamento 45/2001 13 straipsnyje. Tai buvo netinkamo administravimo atvejis ir ombudsmenas pareiškė kritinę pastabą. Ombudsmenas pranešė apie savo sprendimą Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui (EDAPP), pridėdamas keletą bendrų komentarų dėl ombudsmeno ketinimų, susijusių su informacijos pateikimu EDAPP ir konsultavimusi su juo nagrinėjant su duomenų apsauga susijusius skundus.

Pastaba

Po kurio laiko Komisija pareiškė apgailestaujanti, kad minėtu atveju buvo pažeistas Reglamento 45/2001 13 straipsnis. Ji pranešė, kad Komisijos delegacijai Danijoje bus priminta, kad visuomet būtina gerbti duomenų apsaugos taisykles.

PAVĖLUOTAS MOKĖJIMAS UŽ PRISIDĖJIMĄ PRIE „GALILEI“ PROJEKTO ĮGYVENDINIMO

Sprendimo dėl skundo 530/2004/GG prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėja, maža Vokietijos įmonė, buvo subrangovė vykdančią „Galilei“ projektą, kurio tikslas buvo atlikti parengtinę analizę rengiantis įgyvendinti Europos iniciatyvą dėl globalios navigacijos palydovinės sistemos „Galileo“. Skundo pareiškėjos teigimu, dideli atsiskaitymų vėlavimai po išlaidų ataskaitų pateikimo dažniausiai būdavo dėl Komisijos, o ne dėl projekte dalyvavusių tarpininkų kaltės. Be to, ji pasiskundė, kad Komisija neišmokėjo garantinės sumos, sulaikytos iki galutinio projekto įvertinimo. Skundo pareiškėjos atveju šią sumą sudarė beveik 13 000 eurų. Tai sukėlė rimtų finansinių problemų. Skundo pareiškėja reikalavo, kad jai būtų išmokėta garantinė suma ir kad jai būtų sumokėtos palūkanos už pavėluotą mokėjimą.

Komisija paprieštaravo teigdama, kad 240 dienų laikotarpis po išlaidų ataskaitos pateikimo, per kurį buvo sumokama subrangovui, buvo normalus atsižvelgiant į projekto struktūrą ir kad pasirašydama sutartį skundo pareiškėja sutiko, kad 15 proc. sumos bus sulaikyta kaip garantija iki to laiko, kol bus pateiktos visos projekto sudėtinės dalys ir jas aprobuos Komisija.

Ombudsmenas nustatė, kad buvo pavėluota sumokėti pateikus dvi išlaidų ataskaitas. Jo taip pat nepatenkino Komisijos atsakymas į skundo pareiškėjos teiginį dėl garantinės sumos. Savo pasiūlyme dėl draugiško sprendimo jis pasiūlė Komisijai dar kartą apsvarstyti atsakymą išmokėti garantinę sumą ir išnagrinėti palūkanų mokėjimo klausimą.

Savo atsakyme Komisija atkreipė dėmesį į ypač sudėtingą projektą, kuriame dalyvavo per 90 rangovų ir subrangovų, struktūrą. Ji atsiprašė už vėlavimus, bet pareiškė, kad juos vargu ar galima būtų laikyti reikšmingais. Ji taip pat teigė, kad dalinis galutinis sumokėjimas kai kuriems pagrindiniams rangovams nesiderintų su visų rangovų bendra atsakomybe pagal „Galilei“ dotacijos sutartį.

Ombudsmenas pažymėjo, kad negali nieko patarti Komisijai, kuri įsipareigodama mokėti per tam tikrą laikotarpį nežinojo, kad sutartis bus tokia sudėtinga. Nors vėlavimai buvo palyginti nedideli, tai vis tiek buvo administravimo pažeidimas.

Dėl garantinės sumos ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad Komisija turėjo visas teises, netgi buvo įpareigota sudarydama sutartis imtis priemonių, kad apsaugotų Bendrijos finansinius interesus. Tačiau jis nemanė, kad Komisija neturėjo jokių galimybių sumokėti skundo pareiškėjai garantinę sumą, atsižvelgiant į tai, kad Komisijai nesukėlė abejonių skundo pareiškėjos darbo kokybė arba jos pateiktos išlaidų ataskaitos. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad Komisija tuo metu jau buvo išmokėjusi minėtą sumą, nebuvo pagrindo toliau tęsti tyrimą dėl šio skundo aspekto.

Dėl reikalavimo sumokėti palūkanas ombudsmenas pareiškė nuomonę, kad esant tokiai sutarties struktūrai kaip šiuo atveju Komisija vargu ar kada nors turės mokėti palūkanas tais atvejais, kai laiku nesumokėjo subrangovams mokėtinų sumų. Ombudsmenas pateikė Komisijai rekomendacijos projektą, pagal kurį Komisija turėtų sumokėti skundo pareiškėjai kompensaciją.

Komisija atmetė rekomendacijos projektą tuo pagrindu, kad ji nereikalavo, jog rangovai pasirašinėdami sutartis su subrangovais naudotų kokio nors konkretaus pavyzdžio sutartį, todėl skundo pareiškėja galėjo suderėti su tarpininku specialias palūkanų mokėjimo sąlygas. Ombudsmenas laikėsi požiūrio, kad vargu ar kokia nors maža ar vidutinė įmonė kaip skundo pareiškėja galėtų reikalauti pakeisti tipinės sutarties sąlygas. Kadangi negalima atmesti tokios galimybės, nebeliko kuo pagrįsti ankstesnės ombudsmeno nuostatos dėl palūkanų mokėjimo.

Vis dėlto, ombudsmeno nuomone, mažos ir vidutinės įmonės kažin ar turėjo realią galimybę dalyvauti tokiuose projektuose pirmiau įvardytomis sąlygomis. Todėl jis pareiškė papildomą pastabą, kurioje pasiūlė Komisijai apsvarstyti, ar nederėtų keisti standartinę sutarčių praktiką taip, kad atsižvelgiant į tinkamai įvykdžiusiems savo įsipareigojimus subrangovams mokėtinas sumas palūkanos rangovams būtų mokamos automatiškai. Ombudsmeno nuomone, toks pakeitimas veiksmingai patvirtintų Komisijos pagarbą mažų ir vidutinių įmonių interesams.

Pastaba

Komisija pranešė ombudsmenui, kad ji įsidėmėjo kritinę pastabą bei papildomą pastabą ir ateityje pasirašydama standartines sutartis stengsis atsižvelgti į MVĮ interesus, kiek tai bus suderinama su Bendrijos finansiniais interesais ir galiojančių teisės aktų nuostatomis.

KOMISIJOS SURENGTO KONKURSO PROCEDŪROS ĮGYVENDINIMAS

Sprendimo dėl skundo 538/2004/TN prieš Europos Komisiją santrauka

Komisija atmetė skundo pareiškėjos bendrovės konkursui pateiktą pasiūlymą. Be kitų dalykų, skundo pareiškėja teigė, kad Komisija jai siuntė klaidinančius pranešimus, kuriose buvo nurodytos nesuderinamos pasiūlymo atmetimo priežastys. Be to, skundo pareiškėja norėjo išsiaiškinti, kodėl tam tikras raštas iš Komisijos jai nebuvo atsiųstas faksu. Galiausiai skundo pareiškėja paaiškino, kad ji gavusi įrodymų, jog, nepaisant konkurso sąlygų, vienas iš priimtų pasiūlymų buvo pateiktas tik kaip originalas, be kopijų.

Komisija teigė, kad atsakydama į skundo pareiškėjos pranešimą, ji pateikė papildomos informacijos apie skundo pareiškėjos pasiūlymo atmetimo priežastis. Ji paaiškino, kad neprivalo siųsti raštų faksu, nors paprastai tai daro, ir kad vadovaudamasi savo vidinėmis taisyklėmis (Viešojo pirkimo procedūrų žinynas), ji nelaiko nepriimtiniu pasiūlymo, kuris nebuvo pateiktas trimis egzemplioriais.

Ombudsmenas nustatė, kad skundo pareiškėja nusiuntė Komisijai raštą, kuriame mėgino paneigti pastarosios pateiktas atmetimo priežastis, ir kad savo atsakyme Komisija pateikė kitas pasiūlymo atmetimo priežastis, nepaaiškindama, kad šios priežastys papildo tas, kurios buvo pateiktos pirmame rašte. Be to, Komisija nei pranešė apie tai, kad gavo skundo pareiškėjos mėginimą paneigti pirmiau pateiktas pasiūlymo atmetimo priežastis, nei į jį atsakė. Todėl, ombudsmeno nuomone, Komisija neatsakė į skundo pareiškėjos raštą kuo išsamiau ir tiksliau, kaip to reikalauja Europos tinkamo administravimo kodeksas. Todėl ombudsmenas pareiškė kritinę pastabą.

Ombudsmenas taip pat pareiškė dvi papildomas pastabas. Pirmojoje Komisijai buvo patarta apsvarstyti savo procedūrą, susijusią su informacijos apie pasiūlymų įvertinimus siuntimu faksu arba laiškais, įforminimą ir išaiškinimą. Antrojoje buvo pažymėta, kad Viešųjų pirkimų procedūrų žinyno 10.5 punkto tekstas neatitinka minėto konkurso sąlygų formuluotės, pagal kurią pasiūlymai, kurių nebus pateiktas vienas pasirašytas originalas ir dvi kopijos, bus laikomi negaliojančiais. Siekiant ateityje išvengti tokių neteisingumo apraiškų, ombudsmenas patarė Komisijai iš naujo išnagrinėti sąsajas tarp Žinyno ir konkurso sąlygų dėl pasiūlymų kopijų skaičiaus, kurias reikalaujama pateikti.

Pastaba

Po kurio laiko atsakydama į kritinę pastabą Komisija pranešė ombudsmenui, kad nors ir mananti, jog deramai taikė atitinkamas procedūros taisykles, ji sutinka, kad iš esmės atsakymai į gautus raštus turi būti kuo išsamesni ir šiuo klausimu ji jau dėjo pastangas. Dėl pirmos papildomos pastabos Komisija pažymėjo, kad taisyklė, jog nelaimėję konkurso dalyviai yra informuojami paštu, faksu arba el. paštu, taikoma tik pirmutiniam pranešimui, o tolesnio bendravimo skubumą turi įvertinti sutartį sudaranti institucija kiekvienu atveju atskirai. Dėl antros papildomos pastabos Komisija pareiškė, kad Žinyne nustatytos bendros taisyklės, bet sutartį sudaranti institucija turi teisę nustatyti specialias taisykles dėl pasiūlymų formos ir kopijų skaičiaus, ir kad tai, kaip konkurso dalyviai laikosi šių taisyklių, turi būti vertinama atsižvelgiant į proporcingumo, vienodų sąlygų, nediskriminavimo ir kuo didesnės konkurencijos užtikrinimo principus, kaip nustatyta Finansinio reglamento 89 straipsnyje.

TEISĖ GINTIS ATLIEKANT ADMINISTRACINĮ TYRIMĄ

Sprendimo dėl skundo 620/2004/PB prieš Europos Komisiją santrauka

Vienas Komisijos pareigūnas pateikė skundą, kuriame pranešė apie įtariamus skundo pareiškėjo, taip pat Komisijos pareigūno, įžeidinėjimus. Komisija suformavo tyrimo grupę, kuri turėjo atlikti administracinį šio fakto tyrimą. Tyrimas vyko tuo metu, kai nebuvo jokių rašytinių taisyklių, reglamentuojančių tokio tyrimo vykdymą.

Tyrimo grupė tyrimo ataskaitoje pateikė išvadą, kad buvo rasta įrodymų, jog skundo pareiškėjas iš teisų įžeidinėjo. Po šios ataskaitos buvo pasiūlyta pareikšti „pastabą“ skundo pareiškėjui. Tai toks išpėjimas, kuris, jeigu bus pareikštas, bus įrašytas į skundo pareiškėjo asmens bylą. Be to, iš Komisijos nuomonės paaiškėjo, kad į tyrimo ataskaitoje išdėstytus faktus atsižvelgs, o tiesą sakant, jau buvo atsižvelgęs atitinkamas generalinis direktoratas, priimdamas sprendimą, ar reikia pradėti prieš skundo pareiškėją drausminį procesą.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas, be kitų dalykų, teigė, kad administracinį tyrimą vykdžiusi grupė pažeidė jo teisę gintis.

Ombudsmenas pažymėjo, kad teisės gintis užtikrinimas yra vienas bendrųjų Bendrijos teisės principų ir jo turi būti paisoma, net jeigu nėra aiškių su juo susijusių nuostatų.

Ombudsmenas nusprendė, kad šiuo atveju turėjo būti užtikrinta teisė būti išklausytam. Tačiau nebuvo būtina, kad skundo pareiškėjui būtų leista susipažinti su visa medžiaga, kuria rėmėsi tyrėjai, atsižvelgiant į tai, kad prieš atliekant tyrimą pranešimas buvo užbaigtas, skundo pareiškėjui buvo pranešta apie tyrėjų preliminarai išsiaiškintus faktus bei atitinkamų patvirtinamųjų įrodymų esmę ir jam buvo duota tinkama galimybė juos pakomentuoti.

Paaiškėjo, kad tyrimą vykdžiusi grupė iš tiesų užbaigė ataskaitą ir perdavė ją atitinkamam generaliniam direktoratui, neinformavusi apie tai skundo pareiškėjo ir nesuteikusi jam tinkamos galimybės pateikti savo komentarus dėl preliminarai nustatytų faktų ir įrodymų, kuriais ji rėmėsi. Ombudsmeno nuomone, tai prilygo skundo pareiškėjo teisės gintis nepaisymui, todėl tai buvo netinkamo administravimo atvejis.

GALIMYBĖ ŽVEJOTI AZORŲ SALŲ VANDENYSE

Sprendimo dėl skundo 1273/2004/GG prieš Europos Komisiją santrauka

Skundas buvo susijęs su apimtimis, nustatytomis iki 2004 m. rugpjūčio 1 d. žvejybai „Azorų vandenyse“, t. y. vandenyse aplink Portugalijai priklausančią salų grupę – Azorų salas. 1986 m. Portugalijai įstojus į Europos Bendrijas, žvejybai Azorų vandenyse buvo taikomos tam tikros pereinamojo laikotarpio

nuostatos. Šiomis nuostatomis, iš kurių svarbiausios buvo išdėstytos Tarybos reglamentuose (EB) Nr. 685/95¹⁹ ir 2027/95²⁰, Portugalijai iš esmės buvo palikta teisė žvejoti Azorų vandenyse.

2003 m. lapkričio 14 d. įsigaliojęs Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1954/2003²¹ iš esmės panaikino senąją sistemą, reglamentavusią galimybę žvejoti Azorų vandenyse, kurią buvo nustatę Reglamentai 685/95 ir 2027/95. 11 straipsnyje buvo numatyta ne vėliau kaip iki 2004 m. liepos 31 d. priimti reglamentą, nustatantį didžiausią metinę žvejybinę pastangą kiekvienai valstybei narei ir visose žvejybos vietose. Šis reglamentas buvo priimtas 2004 m. liepos 19 d. ir įsigaliojo nuo 2004 m. rugpjūčio 5 d. Pagal Reglamento 15 straipsnį Reglamentai 685/95 ir 2027/95 turėjo būti panaikinti nuo 11 straipsnyje nurodyto reglamento įsigaliojimo datos arba 2004 m. rugpjūčio 1 d., taikant ankstesnę datą.

Taigi iškilo klausimas, ar senoji sistema buvo panaikinta nuo 2003 m. lapkričio 14 d., įsigaliojus Reglamentui 1954/2003, ar nuo 2004 m. rugpjūčio 1 d. – datos, paminėtos Reglamento 1954/2003 15 straipsnyje.

2004 m. sausio mėn. Azorų vandenyse buvo aptikti Ispanijos žvejybiniai laivai. Ispanijos valdžios institucijos laikėsi požiūrio, kad tai buvo teisėta, nes senosios sistemos buvo atsisakyta nuo 2003 m. lapkričio 14 d.

Regioninė Azorų vyriausybė dėl to pateikė Komisijai skundą prieš Ispaniją, kuriame teigė, kad Ispanijos žvejybiniai laivai savo veiksmais pažeidė Reglamentus 685/95 ir 2027/95.

Skundo pareiškėjas Europos Parlamento narys iš Portugalijos paprašė Komisijos išsiaiškinti šį klausimą. Galiausiai Komisija paaiškino, kad ji sutinka su Reglamento 1954/2003 Ispanijos interpretacija.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas teigė, kad, jo manymu, Komisija padarė teisinę klaidą ir kad jos pozicija buvo nenuosekli.

Ombudsmenas priminė, kad tinkamo administravimo praktika reikalauja, jog administracija vengtų teisinių klaidų ir savo viešų pareiškimų nenuoseklumo bei pripažintų ir ištaisytų visas klaidas, kurių gali pasitaikyti. Jis pažymėjo, kad Komisija interpretuodama atitinkamas taisykles rėmėsi principu, kad dviem teisės aktams prieštaraujant vienas kitam pirmenybė teikiama paskesniajam (*lex posterior derogat legi priori*). Ombudsmeno nuomone, šio teisinio principo taikymas yra pagrįstas, jeigu tenkinamos dvi sąlygos: (i) paskesnis teisės aktas yra nesuderinamas su ankstesniu ir (ii) sąsajų tarp šių dviejų teisės aktų klausimo teisės aktų leidėjas nereguliavo kitaip. Ombudsmenas pažymėjo, kad šiuo atveju pirmoji sąlyga buvo įvykdyta. Tačiau Reglamente 1954/2003 buvo pateikta išsami nuostata dėl Reglamentų 685/95 ir 2027/95 panaikinimo datos ir ši data nebuvo 2003 m. lapkričio 14 d. Ombudsmeno nuomone, logiškiausia šią nuostatą būtų interpretuoti taip, kad teisės akto leidėjas pageidavo, jog 1995 m. Reglamentai turi būti panaikinti ne iš karto, bet tik po to, kai bus priimtas „11 straipsnio reglamentas“, arba po to, kai pasibaigs laikotarpis, reikalingas jam priimti – laikotarpis, kurio pabaigą teisės akto leidėjas nustatė 2004 m. rugpjūčio 1 d. Ombudsmenas manė, kad tokią interpretaciją patvirtino Reglamento formuluotė ir struktūra ir kad ji atitiko Reglamento 1954/2003 15 straipsnio tikslą.

Galiausiai ombudsmenas pažymėjo, kad pati Komisija savo 2004 m. vasario 3 d. pateiktame teisės akto pasiūlymo aiškinamajame memorandume patvirtino, kad Reglamentai 685/95 ir 2027/95 dar nepanaikinti.

¹⁹ 1995 m. kovo 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 685/95 dėl žvejybinės pastangos, susijusios su tam tikrais Bendrijos žūklės rajonais ir ištekliais, valdymo, OL 1995 L, p. 5.

²⁰ 1995 m. birželio 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2027/95 nustatantis žvejybinės pastangos, susijusios su tam tikromis Bendrijos žūklės zonomis ir ištekliais, valdymo sistemą, OL 1995 L 199, p. 1.

²¹ 2003 m. lapkričio 4 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1954/2003 dėl su tam tikromis Bendrijos žvejybos vietomis ir ištekliais susijusios žvejybinės pastangos valdymo ir pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 2847/93 bei panaikinant Reglamentus (EB) Nr. 685/95 bei (EB) Nr. 2027/95, OL 2003 L 289, p. 1.

Tokiomis aplinkybėmis ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad Komisijos pateikta Reglamento 1954/2003 interpretacija buvo klaidinga ir nesiderino su jos pozicija, išdėstyta 2004 m. vasario 4 d. aiškinamajame memorandume.

GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTAIS, SUSIJUSIAIS SU SUTARTIMI DĖL DARBO KINIJOJE

Sprendimo dėl skundo 1368/2004/GG prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėja Vokietijos bendrovė priklausė konsorciui, su kuriuo Komisija sudarė paslaugų pirkimo sutartį, pagal kurią vienam Kinijoje vykdomam aplinkos projektui turėjo paskirti du ES ekspertus – antrąjį direktorių bei finansų ir administracijos vadovą. Skundo pareiškėjos įdarbintas ekspertas buvo paskirtas finansų ir administracijos vadovu ir pagal priedą prie jo sutarties iš esmės tapo antruoju direktoriaus pavaduotoju. Po dvejų metų Komisijos delegacija Pekine pranešė konsorciui, kad nusprendė nutraukti paslaugų pirkimo sutartį, nes ekspertas nesugebėjo atlikti naujų užduočių, įvardytų priede prie jo sutarties. Skundo pareiškėja paprašė Komisijos leisti susipažinti su dokumentais, kuriais buvo pagrįstas sutarties nutraukimas. Komisija šį prašymą atmetė.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėja teigė, kad Komisija nesilaikė Reglamento 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais²² nuostatų. Ji taip pat teigė, kad sutartis buvo nutraukta neteisėtai.

Komisija laikėsi nuomonės, kad prašomi dokumentai negali būti atskleisti, nes tai turėtų įtakos eksperto sąžiningumui ir komerciniams interesams. Ji taip pat pridūrė, kad šie dokumentai gali būti pateikti tik teisminei institucijai oficialiu teismo reikalavimu juos pateikti. Dėl sutarties nutraukimo Komisija nusiuntė konsorciui du raštus, kuriuose skundėsi, kad ekspertas nevykdo savo naujųjų įsipareigojimų, tačiau padėtis nepagerėjo.

Patikrinęs Komisijos bylą ir išnagrinėjęs visus įrodymus ombudsmenas priėjo išvadą, kad nors nutraukdama sutartį Komisija nepadarė jokio administravimo pažeidimo, ji nepateikė pagrįsto paaiškinimo, kodėl nesuteikė galimybės susipažinti su minėtais dokumentais. Todėl jis pateikė Komisijai rekomendacijos projektą, prašydamas ją dar kartą apsvarstyti skundo pareiškėjos prašymą.

Komisija pareiškė, kad tebėra įsitikinusi, jog tinkamai išnagrinėjo prašymą. Tačiau vadovaudamasi gero bendradarbiavimo principu, ji dar kartą apsvarstė šį klausimą ir gali suteikti galimybę iš dalies susipažinti su 13 iš 16 minėtų dokumentų, ištrynusi tam tikras pavardes ir sutarties detales. Skundo pareiškėja teigiamai įvertino Komisijos nuolaidas, tačiau pabrėžė, kad jų nepakanka.

Nors ombudsmenas pripažino, kad Komisija nemažai nuveikė, siekdama išsklaidyti jo susirūpinimą, bet, jo nuomone, priemonės, kurių ji ėmėsi įgyvendindama jo rekomendacijos projektą, nėra patenkinamos. Jo manymu, Komisija nepateikė pagrįsto paaiškinimo, kodėl ištrynė ES antrojo direktoriaus pavardę iš tam tikrų dokumentų ir kodėl nesuteikė galimybės bent jau iš dalies susipažinti su likusiais trimis dokumentais. Priėjęs išvadą, kad šiuo atveju nebūtina pateikti specialaus pranešimo Europos Parlamentui, ombudsmenas baigė bylą pareikšdamas kritinę pastabą.

KLAIDINANTIS PRANEŠIMAS, IŠREIŠKIANČI NUOMONĘ APIE ANKSTESNĮ SKUNDĄ

Sprendimo dėl skundo 2862/2004/GG prieš Europos Komisiją santrauka

Viena Vokietijos NVO pateikė paraišką Europos Bendrijų humanitarinės pagalbos biurui (ECHO), siekdama pasirašyti pagrindų partnerystės sutartį. Paraiška buvo atmesta ir dėl to, kaip Komisija

²²

2001 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

nagrinėjo šį atvejį, skundo pareiškėja 2001 m. pateikė savo pirmąjį skundą (byla 1702/2001/GG). Savo sprendime dėl šio skundo ombudsmenas pareiškė keletą kritinių pastabų.

Savo nuomonėje 1702/2001/GG atveju Komisija rėmėsi susirašinėjimu su Vokietijos užsienio reikalų ministerija. Ji pareiškė, kad paprašius pateikti informaciją dėl skundo pareiškėjos tinkamumo, Užsienio reikalų ministerija atsiuntė atsakymą, kuriame teigė, kad šiuo metu vyksta tyrimas dėl skundo pareiškėjos, todėl ji negalinti pateikti rekomendacijų. Vėlesnėje pastaboje, skirtoje vidiniam naudojimui, ECHO darbuotojas parašė, kad Vokietijos valdžios institucijos negali pateikti jokios informacijos, nes nėra dirbusios su skundo pareiškėja ir todėl jos nepažįsta. Komisija pridūrė, kad, nepaisant daugkartinio kreipimosi į Vokietijos užsienio reikalų ministeriją, siekiant patikrinti informaciją apie Vokietijos NVO, Vokietijos valdžios institucijos nepateikė jokios papildomos informacijos, susijusios su skundo pareiškėja.

Savo 2004 m. rugsėjo mėn. pateiktame naujame skunde skundo pareiškėja rėmėsi informacija, kurią gavo iš Vokietijos užsienio reikalų ministerijos. Remiantis šia informacija, Užsienio reikalų ministerija nemanė esanti įpareigota pateikti ECHO daugiau informacijos ir ECHO nėra jos niekada paklaususi apie proceso, apie kurį ministerija buvo užsiminusi, eigą. Todėl skundo pareiškėja, be kitų dalykų, teigė, kad, jos nuomone, ECHO prieštaraudama savo pačios pareiškimams niekada nebandė gauti naujausios, aktualios ir patikrintos teisingos informacijos apie ją ir savo nuomonėje 1702/2001/GG atveju ombudsmenui pamelavo.

Komisija pareiškė, kad minėtų pareiškimų negalima interpretuoti taip, kaip siūlo skundo pareiškėja. Atsižvelgusi į informaciją, gautą iš Vokietijos užsienio reikalų ministerijos, ji nusprendė sustabdyti skundo pareiškėjos paraiškos nagrinėjimą. Komisija pareiškė, kad laukė daugiau informacijos iš minėtos Užsienio reikalų ministerijos ir niekada nemanė esant kaip nors kitaip.

Ombudsmenas pažymėjo, kad frazė, kuria buvo remiamasi – „daugkartinis kreipimasis“ – turėjo būti suprata kaip kreipimasis, kuris buvo susijęs su skundo pareiškėjos atveju, tačiau Komisija net nemėgino ginčyti, kad po pastaboje, skirtoje vidiniam naudojimui, paminėto kreipimosi daugiau kreiptasi nebuvo. Be to, jo nuomone, buvo sunku suprasti, kokio galutinio atsakymo vis dar buvo galima laukti iš institucijos, kuri pareiškė, kad nepažįsta skundo pareiškėjos.

Todėl ombudsmenas nusprendė, kad Komisijos pareiškimas, kad, nepaisant daugkartinio kreipimosi, Vokietijos valdžios institucijos nepateikė jokios papildomos informacijos, buvo klaidinantis. Jis pareiškė kritinę pastabą. Tačiau, ombudsmeno nuomone, nebuvo pakankamai įrodymų, kad šis pareiškimas buvo tyčinis melas. Dėl kitų skundo pareiškėjos teiginių administravimo pažeidimų nenustatyta.

SKUNDO PRIEŠ PRIVAČIĄ BENDROVĘ NAGRINĖJIMAS

Sprendimo dėl skundo 3622/2004/GG prieš Europos Komisiją santrauka

Prancūzijoje gyvenantis Vokietijos pilietis naudojosi Prancūzijos bendrovės „Tele 2“ paslaugomis. Jis pageidavo apmokėti savo sąskaitas tiesioginio debeto pavedimais iš savo sąskaitos, esančios Vokietijos banke. Tačiau „Tele 2“ atsisakė suteikti jam informaciją, kuri buvo būtina norint vykdyti tokius sandorius – IBAN (tarptautinis banko sąskaitos numeris) numerį ir BIC (banko identifikavimo kodas) kodą. Manydamas, kad tokį „Tele 2“ bendrovės elgesį galima laikyti ES vidaus rinkos taisyklių pažeidimu, skundo pareiškėjas pateikė Komisijai skundą prieš „Tele 2“.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas teigė, kad Komisija neišnagrinėjo jo skundo deramai.

Dėl paties šio atvejo esmės Komisija pareiškė, kad „Tele 2“ nepažeidė atitinkamo reglamento, nes jokia šio reglamento nuostata neįpareigojo bendrovės priimti specialią mokėjimo priemonę. Jis tik nustatė nediskriminavimo principą, kuris turi būti taikomas vidaus ir tarpvalstybinių mokėjimo priemonių atžvilgiu. Kadangi „Tele 2“ neišrašinėjo sąskaitų tarpvalstybiniu lygmeniu, bendrovė turėjo teisę neduoti savo tarptautinių banko duomenų skundo pareiškėjui. Komisija teigė, kad šiuo metu ES

tarpvalstybinių lygmeniu tiesioginio debeto paslauga neegzistuoja. Ji pridūrė, kad šiuo metu vyksta darbas, siekiant sukurti bendrą mokėjimų zoną, įskaitant visos Europos tiesioginio debeto sistemą, dėl kurios 2005 m. ji ketino pasiūlyti direktyvą.

Ombudsmeno nuomone, Komisijos išvada, kad „Tele 2“ nepažeidė Bendrijos teisės, buvo pagrįsta. Jis išreiškė apgailestavimą, kad ES tarpvalstybinių lygmeniu neegzistuoja tiesioginio debeto paslauga, tačiau pažymėjo, kad Komisija pranešė apie daromus žingsnius, kurie jau artimoje ateityje pakeis šią padėtį.

Tačiau dėl procedūrinių aspektų ombudsmenas nusprendė, kad negalima teigti, jog šiuo atveju buvo paisoma procedūrinės apsaugos, taikomos nagrinėjant skundus dėl pažeidimų. 2002 m. Komisijos komunikate Europos Parlamentui ir Europos ombudsmenui dėl ryšių su skundo pareiškėju Bendrijos teisės pažeidimo atveju²³ numatyta, kad laiškų, kuriuose kritikuojami privačių bendrovių elgesys, nebūtina registruoti kaip skundų, bet jeigu Komisija nusprendžia laiško neregistruoti kaip skundo, ji turi atitinkamai informuoti jo pareiškėją. Ombudsmenas pažymėjo, kad niekas nerodo, kad šiuo atveju tai būtų padaryta. Be to, ombudsmeno nuomone, jeigu Komisija informuotų skundo pareiškėją apie savo užklausų Prancūzijos valdžios institucijoms dėl „Tele 2“ bendrovės elgesio rezultatus, tai būtų tinkamo administravimo praktika. Tačiau jokia tokio pobūdžio informacija nebuvo pateikta prieš skundo pareiškėjui kreipiantis į ombudsmeną. Todėl ombudsmenas baigė bylą pareiškdamas kritinę pastabą.

PELNO SIEKIANČIŲ SUBJEKTŲ NETINKAMUMAS

Sprendimo dėl skundo 2673/2004/PB prieš Europos Komisiją santrauka

Komisija pranešė skundo pareiškėjui, kad jo grupė neatitiks ES programos, kurios tikslas skleisti plačiai visuomenei informaciją apie ES plėtrą, tinkamumo kriterijų, nes pagal seniai nusistovėjusią administracinę praktiką pelno siekiantiems subjektams neleidžiama dalyvauti tokiose programose. Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas teigė, kad, jo nuomone, Komisijos praktika buvo neteisinga.

Komisija paaiškino, kad pelno siekiantiems subjektams neleidžiama dalyvauti ne todėl, kad tokia yra „administracinė praktika“; tai pagrįsta keliais konkrečiais sumetimais. Pirma, ES finansinė parama negali virsti jos gavėjo pelnu. Komisijos nuomone, rizika, kad pagalba virs pelnu, yra didesnė privačių pelno siekiančių subjektų, o ne pilietinės visuomenės veikėjų atveju, todėl Komisija nusprendė neįtraukti pelno siekiančių subjektų. Antra, pilietinei visuomenei būdingas daugiklio efektas, kuris laikomas naudingu įgyvendinant minėtą programą. Trečia, visuomenės labai dirbančių pilietinės visuomenės veikėjų skleidžiama informacija apie ES plėtrą piliečiams atrodo patikimesnė negu pelno siekiančių subjektų skleidžiama informacija.

Ombudsmenas pažymėjo, kad ES institucijos naudojasi plačiomis galimybėmis veikti savo nuožiūra, nustatydamos konkursinius kriterijus ir kitas sąlygas. Tačiau ombudsmenas gali išnagrinėti, ar institucijos veikė neviršydamos savo teisių veikti savo nuožiūra.

Dėl pirmosios Komisijos prielaidos, kad pelno siekiančių subjektų atveju egzistuoja didesnė rizika, jog pagalba virs pelnu, ombudsmenas pirmaisiai pažymėjo, kad Komisija teisėtai nusprendė, jog įgyvendinant programą ES lėšų gavėjai neturi gauti pelno. Tačiau ombudsmenas pažymėjo, kad ši tikslą galbūt galima būtų pasiekti įtraukus į atitinkamas dotacijų sutartis aiškiai suformuluotą sąlygą. Todėl susidaro įspūdis, jog Komisijos nerimas pagrįstas prielaida, kad mažiau tikėtina, jog pelno siekiantys subjektai laikytųsi dotacijos sutarties sąlygų negu pilietinės visuomenės veikėjai. Ombudsmenas pareiškė abejonę, ar tokią prielaidą iš esmės galima pagrįsti. Tačiau atsižvelgdamas į savo tyrimo rezultatus, susijusius su antru ir trečiu sumetimais, ombudsmenas nemanė, kad reikia toliau tęsti šio atvejo tyrimą.

²³

OL 2002 C 244, p. 5.

Dėl Komisijos įvardytų antro ir trečio sumetimų šie iš esmės buvo susiję su pranašumais, kurių veikiau buvo galima tikėtis orientuojant programą į visuomenės labai dirbančius pilietinės visuomenės atstovus. Neatrodė, kad Komisija būtų nepagrįstai maniusi, jog šių pranašumų geriausia siekti orientuojantis į pilietinės visuomenės veikėjus. Todėl, ombudsmeno nuomone, skundo pareiškėjas neįrodė, kad Komisija viršijo teisę veikti savo nuožiūra, nuspręsdama neleisti pelno siekiantiems subjektams dalyvauti tam tikruose konkursuose. Todėl ombudsmenas administravimo pažeidimų nenustatė.

Ombudsmenas taip pat pareiškė kritinę pastabą dėl to, kad Komisija nepranešė, jog gavo skundo pareiškėjo ir kitų pareiškėjų jos surengtam konkursui siūstus pasiūlymus.

3.4.4 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)

OLAF NEINFORMAVIMAS APIE TIKĖTINĄ TYRIMO TRUKMĘ

Sprendimo dėl skundo 140/2004/PB prieš Europos kovos su sukčiavimu tarnybą (OLAF) santrauka

Pareigūnas pateikė skundą prieš OLAF dėl to, kaip tarnyba nagrinėjo jo pateiktą informaciją, susijusią su įtariamais dėl neteisėtų Bendrijos įstaigos, kurioje jis dirbo, veiksmų. Skundo pareiškėjas, be kitų dalykų, teigė, kad negavo iš OLAF informacijos apie priimtina laikotarpį, kurio prireiks Tarnybai atlikti tyrimą dėl jo skundo. Tuo metu galiojanti atitinkama nuostata apėmė „informatoriaus“ sąlygą, pagal kurią pareigūnas, prieš informuodamas apie įtariamus pažeidimus kitų nurodytų Bendrijos institucijų vadovus, „turi suteikti [OLAF] arba Komisijai priimtina laikotarpį imtis atitinkamų priemonių“. Be to, joje buvo apibrėžtas „priimtinas laikotarpis“ kaip „laikotarpis, kurį nurodė atitinkama tarnyba arba Komisija kaip būtina tyrimui atlikti“, ir nustatyta, kad „pareigūnas arba tarnautojas turi būti deramai informuotas“.

OLAF iš esmės prieštaravo teigdama, kad ši nuostata apskritai neturėtų būti aptariama, nes skundo pareiškėjas neteigė, kad nukentėjo nuo kokių nors neigiamų padarinių, atskleidęs informaciją kitiems subjektams (ne Komisijai ar OLAF). Tarnyba taip pat pareiškė, kad net jeigu ši nuostata būtų taikytina, šiuo atveju jos buvo visiškai paisoma, nes skundo pareiškėjas apskritai nėra nurodęs, kad, jo nuomone, priimtinas laikotarpis jau baigėsi.

Ombudsmeno nuomone: (i) minėta nuostata buvo siekiama sudaryti atitinkamam pareigūnui galimybę sužinoti, kada jis arba ji gali atskleisti informaciją kitoms įstaigoms (ne Komisijai ar OLAF), nenukentėdamas nuo neigiamų padarinių; (ii) nuostatoje nebuvo reikalaujama, kad atitinkamas pareigūnas jau turėtų būti nukentėjęs nuo neigiamų padarinių arba paprašęs informacijos apie priimtina laikotarpį, ir (iii) nuostata aiškiai įpareigojo OLAF bet kuriuo atveju pateikti pareigūnui informaciją apie laikotarpį, per kurį ji tikisi užbaigti savo tyrimą dėl „informatoriaus“ skundo. Priminę, kad aukščiausia institucija, užsiimanti Bendrijos teisės turinio aiškinimu ir interpretavimu, yra Teisingumo Teismas, ombudsmenas pareiškė OLAF kritinę pastabą dėl šio atvejo nagrinėjimo.

Pastaba

Iš dalies pakeistuose Pareigūnų nuostatuose yra specialios šį klausimą reglamentuojančios taisyklės (II antraštinė dalis „Pareigūnų teisės ir pareigos“).

3.4.5 Europos investicijų bankas

SUSIRAŠINĖJIMAS EL. PAŠTU SU IEŠKANČIU GALIMYBĖS ĮSIDARBINTI ASMENIU

Sprendimo dėl skundo 1700/2004/MF prieš Europos investicijų banką santrauka

Vykstant atrankos procedūrai Europos investicijų bankas įtraukė skundo pareiškėją į galutinį kandidatų sąrašą. 2002 m. gegužės 30 d. skundo pareiškėjas nusiuntė pranešimą el. paštu, prašydamas suteikti informaciją, kokios jo galimybės pradėti dirbti EIB. Tą pačią dieną EIB Išteklių skyriaus vadovas nusiuntė skundo pareiškėjui du el. pašto pranešimus. Pirmame jis parašė „Jis visiškai išprotėjo“ ir pažymėjo, kad skundo pareiškėjas nusiuntė savo paraišką daugiau kaip 18 skyrių viršininkų. Antrajame pranešime jis patarė skundo pareiškėjui daugiau nesiųsti jokių el. pašto pranešimų. Tai jis suformulavo pareikšdamas: „Būčiau dėkingas, jei susilaikytumėte nuo tokių veiksmų, kurie nagrinėjant jūsų paraišką tikrai nebus įvertinti palankiai“.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas visų pirma teigė, kad EIB Išteklių skyriaus vadovas savo 2002 m. gegužės 30 d. siųstais el. pašto pranešimais jį įžeidė ir jam grasino.

EIB paaiškino, kad pirmasis iš minėtų el. pašto pranešimų buvo išsiųstas per klaidą ir kad EIB nuoširdžiai apgailestauja dėl jo turinio. Antrajame pranešime nebuvo nieko, kas būtų galėję įžeisti skundo pareiškėją. Skyriaus vadovas nusiuntė šį pranešimą paprasčiausiai stengdamasis padėti skundo pareiškėjui patarimu nesikreipti taip dažnai į EIB dėl galimybės įsidarbinti, nes tai galėjo sumažinti jo galimybes.

Ombudsmeno nuomone, pirmojo pranešimo turinys akivaizdžiai būtų išdėstytas netinkama kalba, jeigu jis būtų tyčia adresuotas skundo pareiškėjui. Kadangi EIB paaiškino, kad pranešimas buvo nusiųstas skundo pareiškėjui per klaidą, ombudsmenas nusprendė, kad nebėra pagrindo toliau tęsti tyrimą dėl šio skundo aspekto.

Ombudsmenas pažymėjo, kad antrajame iš EIB 2002 m. gegužės 30 d. gautame pranešime buvo įvardyta sąsaja tarp skundo pareiškėjo el. pašto pranešimų ir jo paraiškos, konkrečiai – kad jo paraiška gali būti atmesta, jeigu jis ir toliau siųs el. pašto pranešimus, prašydamas suteikti informaciją. Ombudsmenas pažymėjo, kad atsakydamas į skundo pareiškėjo prašymą pateikti informaciją dėl jo paraiškos ir vartodamas posakius, kuriuos paprastas skaitytojas galėtų suprasti kaip grasinimą, EIB nesilaikė Europos tinkamo administravimo kodekso 11 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies. Todėl ombudsmenas pareiškė kritinę pastabą.

PRAŠYMO LEISTI SUSIPAŽINTI SU INFORMACIJA NAGRINĖJIMAS EIB

Sprendimo dėl skundo 3442/2004/PB prieš Europos investicijų banką santrauka

Skundo pareiškėjas paprašė pateikti informaciją apie paskolas, kurias Europos investicijų bankas per bankus tarpininkus suteikė mažiems ir vidutiniams atsinaujinančios energijos projektams finansuoti. Jis teigė, kad EIB neteisėtai atmetė jo prašymą. EIB paaiškino savo politiką, pagal kurią „išsamios informacijos apie visuotinę paskolų paskirstymą atskleidimas priklauso bankų tarpininkų kompetencijai (...). EIB pareikalavus pateikia bendrus duomenis apie visuotinės paskolos finansavimą, įskaitant pasiskirstymą tarp valstybių ir sektorių“. EIB teigimu, ši praktika buvo pagrįsta ta aplinkybe, kad galutiniai naudos gavėjai palaikė sutartinius ryšius su bankais tarpininkais, o ne su EIB ir EIB neturėtų atskleisti informacijos, kuri yra konfidencialių banko tarpininko ir galutinio naudos gavėjo santykių dalis. Atsižvelgiant į EIB taisyklių dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais atitinkamas išimtis, tokį požiūrį buvo galima laikyti teisėtu. Todėl ombudsmenas administravimo pažeidimų nenustatė.

Skundo pareiškėjas taip pat teigė, kad EIB vėlavo atsakydamas į jo skundą dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su anksčiau minėta informacija. EIB pareiškė, kad atsižvelgiant į skundo pareiškėjo skundo sudėtingumą, reikėjo laukti, kol bus išsamiai pasikonsultuota su visais atitinkamais EIB ekspertais.

Vertindamas šį pareiškimą ombudsmenas pažymėjo, jog tinkamo administravimo praktika reikalauja, kad skundo pareiškėjams būtų atsakyta per priimtina laikotarpį ir bet kuriuo atveju per atitinkamos institucijos nustatytą terminą, jeigu toks yra. Šiuo atveju EIB savo paties tinkamo administravimo kodekse nustatytas terminas buvo du mėnesiai. Ombudsmeno neįtikino EIB vėlavimo atsakyti paaiškinimas, nes jis nesuprato, kodėl Tinkamo administravimo kodekso atitinkamos nuostatos prasme EIB laikė pateiktus klausimus „sudėtingais“. Todėl ombudsmenas nusprendė, kad per dviejų mėnesių terminą, nustatytą savo paties tinkamo administravimo kodekse, EIB nepateikęs atsakymo į 2004 m. liepos 9 d. skundo pareiškėjo skundą, padarė administravimo pažeidimą, todėl bankui buvo pareikšta kritinė pastaba.

3.5 ATVEJAI, KAI INSTITUCIJOS PRIĖMĖ REKOMENDACIJŲ PROJEKTUS

3.5.1 Europos Komisija

STAŽUOČIŲ PROGRAMOSE TAIKOMI AMŽIAUS APRIBOJIMAI

Sprendimo dėl skundo 2107/2002/(BB)PB prieš Europos Komisiją santrauka

Skundas buvo susijęs su profesinį mokymą dirbant Komisijoje reglamentuojančiomis taisyklėmis, kuriose aiškiai buvo paminėtas amžiaus apribojimas iki 30 metų. Skundo pareiškėjas teigė, kad, jo manymu, amžiaus apribojimas yra diskriminacija ir prieštarauja Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijai.

Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje teigiama, kad: „Draudžiama bet kokia diskriminacija dėl [...] amžiaus [...]“. Vadovaujantis nusistovėjusia Europos Teisingumo Teismo praktika, kitoks požiūris yra diskriminacinis, jeigu jis nėra pagrįstas objektyviais veiksniais.

Komisija prieštaravo teigdama, kad amžiaus apribojimas iki 30 metų yra objektyviai pagrįstas, nes Komisijos profesinio mokymo dirbant programa buvo skirta karjerą pradedančiam jaunimui, todėl amžiaus apribojimas nebuvo diskriminacinis ir atitiko Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnio nuostatas.

Kruopščiai išnagrinėjęs Komisijos argumentus ombudsmenas priėjo išvadą, kad stažuočių programose taikomas amžiaus apribojimas yra nepagrįsta diskriminacija. Todėl 2004 m. birželio 15 d. jis nusiuntė Komisijai rekomendacijos projektą, pagal kurį ji turėjo panaikinti amžiaus apribojimą.

2005 m. kovo 29 d. Komisija pranešė ombudsmenui, kad priėmė naujas taisykles, reglamentuojančias stažuočių programas, kuriose nebuvo amžiaus apribojimo. Taisyklės buvo pradėtos taikyti nuo 2005 m. kovo 1 d.

Remdamasis savo užklausomis ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija priėmė ombudsmeno rekomendacijos projektą ir kad priemonės, kurių ėmėsi Komisija, buvo patenkinamos. Todėl ombudsmenas bylą baigė.

Ombudsmenas taip pat pažymėjo, kad kelios kitos Bendrijos institucijos taiko amžiaus apribojimus savo stažuočių programose. Todėl ombudsmenas paskelbė, kad savo iniciatyva pradės tyrimą dėl šių programų.

ATSISAKYMAS VYKDYTI FINANSINĮ ĮSIPAREIGOJIMĄ

Sprendimo dėl skundo 2111/2002/MF (konfidencialus) prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas Komisijos delegacijai Prancūzijoje pateikė su ES plėtra susijusį informavimo strategijos projektą. Projektą sudarė trys spaudos atstovų vizitai. 2001 m. lapkričio mėn. Komisija priėmė finansinį įsipareigojimą bendrai finansuoti skundo pareiškėjo projektą, skirdama minėtiems trims vizitams apmokėti 94 854 eurų sumą. Tačiau likus keturioms savaitėms iki paskutinės projekto dalies įgyvendinimo, kai turėjo įvykti trečiasis vizitas, Komisijos delegacija Prancūzijoje nusprendė atsisakyti vykdyti savo įsipareigojimą.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas reikalavo, kad būtų padengtos jo išlaidos ir kompensuota už patirtą žalą.

Komisija paprieštaravo teigdama, kad minėtas sprendimas nebuvo vienašališkas atsisakymas vykdyti sutartinį įsipareigojimą ir kad iš jos pusės nebuvo jokių teisinių įsipareigojimų skundo pareiškėjui. Iš to išplaukė, kad negali būti keliamas klausimas dėl patirtos žalos.

Ombudsmenas priminė Europos tinkamo administravimo elgesio kodekso 10 straipsnį. Jis pažymėjo, kad skundo pareiškėjui buvo pranešta, kad jo projektas patvirtintas ir kad jame nurodytos išlaidos bus padengtos. Be to, jis pažymėjo, kad Komisija sumokėjo dalį sumos atsiskaitant už du pirmuosius spaudos atstovų vizitus. Ombudsmeno nuomone, tokiomis aplinkybėmis skundo pareiškėjas galėjo pagrįstai tikėtis, kad Komisija sumokės savo dalį ir atsiskaitant už paskutinį vizitą.

Ombudsmenas pateikė pasiūlymą dėl draugiško sprendimo, kuriame jis patarė Komisijai imtis priemonių, siekiant užtikrinti, kad skundo pareiškėjo padėtis taptų kuo panašesnė į tą, kokioje jis būtų, jeigu nebūtų įvykęs administravimo pažeidimas. Tai galėtų būti ir priimtinos finansinės kompensacijos pasiūlymas.

Komisija pranešė ombudsmenui, kad nusprendė priimti jo pasiūlymą. Tačiau skundo pareiškėjas pažymėjo, kad, nepaisant šio pasižadėjimo, Komisija su juo taip ir nesusisiekė. Todėl ombudsmenas pareiškė kritinę pastabą, ragindamas Komisiją nedelsiant susisiekti su skundo pareiškėju siekiant teisingo šio klausimo sureguliuavimo, įskaitant priimtinos kompensacijos pasiūlymą.

Galiausiai Komisija sutiko sumokėti skundo pareiškėjui 56 000 eurų kompensaciją, kuri skundo pareiškėją patenkino. Todėl ombudsmenas bylą baigė.

MOKINIŲ ATRANKA Į EUROPOS MOKYKLAS

Sprendimo dėl skundo 1435/2003/MF prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjai pateikė paraišką dėl jų sūnaus įtraukimo į Belgijoje esančios Ikselio Europos mokyklos pradinės mokyklos anglų kalbos skyriaus 2003–2004 mokslo metų mokinių sąrašą, bet paraiška buvo atmesta. Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjai teigė, kad jiems nebuvo išdėstytos sprendimą atmesti pagrindžiančios priežastys, ir reikalavo šį sprendimą panaikinti.

Komisija pareiškė, kad mokinių priėmimo į Europos mokyklas taisyklės patvirtino Valdytojų taryba, kuri nusprendė, kad „įtraukiant į Europos mokyklų kurios nors kalbos skyriaus (darželio mokyklos, pradinės mokyklos arba vidurinės mokyklos) mokinių sąrašą sprendimas paprastai priimamas atsižvelgiant į tai, kokia kalba daugiausiai kalba mokinyss“. Skundo pareiškėjų atveju šeimoje buvo kalbama italų ir ispanų kalba. Skundo pareiškėjų sūnus turėjo teisę būti įtrauktas į Europos mokyklos mokinių sąrašą, bet nebūtinai turėjo patekti į tą kalbos skyrių, kurį pasirinko jo tėvai.

Ombudsmenas pažymėjo, kad 2003 m. rugsėjo 25 d. skundo pareiškėjams nusiųstame rašte Ikselio Europos mokyklos direktorius paminėjo ir kalbas, kuriomis, jo manymu, daugiausiai kalbėjo skundo pareiškėjų sūnus, t. y. ispanų ir italų, ir vietų trūkumą anglų kalbos skyriuje. Taigi atrodė, kad sprendimas buvo grindžiamas abiem minėtomis aplinkybėmis. Tačiau jeigu sprendimą dėl

priėmimo į konkrečios kalbos skyrių nulėmė kalbos, kuriomis daugiausiai kalbėjo mokinys, buvo sunku suprasti, kodėl direktorius paminėjo ir vietų trūkumą anglų kalbos skyriuje, turint galvoje tai, kad ši kalba nebuvo viena iš tų, kuriomis daugiausiai kalbėjo skundo pareiškėjų sūnus. Kita vertus, jeigu priėmimas į konkrečios kalbos skyrių priklausė nuo vietų skaičiaus tame skyriuje, buvo sunku suprasti, kodėl direktorius paminėjo ir kalbas, kuriomis daugiausiai kalbėjo skundo pareiškėjų sūnus. Todėl ombudsmenas nusprendė, kad Ikselio Europos mokyklos direktoriaus raštas nebuvo pakankamai aiškus, kad skundo pareiškėjai galėtų suprasti sprendimo neįtraukti jų sūnaus į anglų kalbos skyriaus mokinių sąrašą priežastis. Mokinių atrankos procedūrai trūko skaidrumo, todėl tai buvo netinkamo administravimo atvejis.

Ombudsmenas pateikė Komisijai rekomendacijos projektą, pagal kurį Komisija turėjo pasistengti išaiškinti mokinių priėmimo į Europos mokyklų atskirų kalbų skyrius sąlygas.

Savo išsamioje nuomonėje Komisija pranešė ombudsmenui, kad Valdytojų taryba nusprendė, jog Inspektorių taryba turėtų bendrai išnagrinėti, kaip sudaromi Europos mokyklų kalbų skyriai. Komisija taip pat pareiškė, kad neseniai ji perdavė prašymą išaiškinti mokinių priėmimo kriterijus Europos mokyklų generaliniam sekretoriui. Siekdama skatinti tinkamą valdymą, skaidrumą ir atskaitingumą Europos mokyklų sistemoje, Komisija pradėjo plataus masto konsultacijas dėl Europos mokyklų plėtros, kuri tęsis iki 2005 m. birželio 30 d.

Skundo pareiškėjai informavo ombudsmeno tarnybas, kad juos patenkino išsami Komisijos nuomonė ir kad 2005–2006 mokslo metais jų sūnus bus priimtas į anglų kalbos skyrių. Ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisija priėmė jo rekomendacijos projektą ir kad priemonės, kurių ėmėsi Komisija, buvo patenkinamos. Todėl ombudsmenas šią bylą baigė.

GALIMYBĖ SUSIPAŽINTI SU DOKUMENTU, SUDARYTU VIENOJE IŠ VALSTYBIŲ NARIŲ, VYKDANT PERVERŠINIO DEFICITO PROCEDŪRĄ

Sprendimo dėl skundo 116/2005/MHZ prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas Europos Parlamento narys paprašė Komisijos sudaryti galimybę susipažinti su vykdančią perversinio deficito procedūrą 2004 m. kovo mėn. Komisijai atsiųstu tuometinio Portugalijos finansų ministro raštu. Remdamasi Reglamento 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais²⁴ 4 straipsnio 1 dalies a punkto ketvirta įtrauka, Komisija paraišką atmetė tuo pagrindu, kad dėl šio rašto atskleidimo nukentėtų apsauga visuomenės intereso, susijusio su atitinkamos valstybės narės finansine, pinigų ar ekonomine politika.

Skundo pareiškėjas teigė, kad Komisija interpretavo minėtą išimtį pernelyg plačiai ir reikalavo suteikti jam galimybę susipažinti su šiuo dokumentu.

Komisija tvirtino, kad šio rašto atskleidimas neigiamai paveiktų Portugalijos vyriausybės vykdomą finansinę politiką. Ji taip pat pareiškė, kadangi buvo tos nuomonės, jog dėl šios išimties ji negali atskleisti minėto rašto, ji nepasikonsultavo su Portugalijos valdžios institucijomis prieš atmesdama skundo pareiškėjo paraišką.

Tada ombudsmenas nusiuntė raštą nuolatinei Portugalijos atstovybei Europos Sąjungoje, prašydamas pranešti Portugalijos valdžios institucijų nuomonę dėl to, ar minėto rašto atskleidimas neigiamai paveiks Portugalijos vyriausybės vykdomą ekonominę ir finansinę politiką. Savo atsakyme Portugalijos valdžios institucijos laikėsi požiūrio, kad minėtame rašte nėra duomenų, galinčių daryti poveikį Portugalijos ekonominei ir finansinei politikai, todėl jis gali būti atskleistas skundo pareiškėjui.

Ombudsmenas nusiuntė Portugalijos valdžios institucijų atsakymą Komisijai ir paprašė Komisijos pranešti, ar dabar ji pasirengusi suteikti galimybę susipažinti su minėtu raštu. Kadangi per nustatytą

24

2001 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL 2001 L 145, p. 43.

terminą Komisija neatsakė, ombudsmenas pateikė rekomendacijos projektą, kuriame pasiūlė Komisijai dar kartą apsvastyti savo atsisakymą suteikti galimybę susipažinti su minėtu dokumentu.

Netrukus po rekomendacijos projekto pateikimo ombudsmenas gavo Komisijos atsakymą į savo ankstesnį užklausimą. Savo atsakyme Komisija sutiko suteikti skundo pareiškėjui galimybę susipažinti su jo prašomu dokumentu ir pridėjo šio dokumento kopiją. Komisija taip pat atsiprašė už vėlavimą atsakyti ombudsmenui.

Ombudsmenas padarė išvadą, kad Komisijos atsakymas iš esmės reiškė jo rekomendacijos projekto priėmimą, įskaitant patenkinamas jo įgyvendinimo priemones.

3.5.2 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)

KLAIDINANTI INFORMACIJA SPAUDOS APŽVALGOJE

Sprendimo dėl skundo 3446/2004/GG prieš Europos kovos su sukčiavimu tarnybą (OLAF)

Skundo pareiškėjas, buvęs Vokietijos savaitraščio „Stern“ korespondentas Briuselyje, pateikė ombudsmenui keletą skundų prieš OLAF. 1840/2002/GG atvejis buvo susijęs su OLAF kaltinimais, kad konfidencialūs OLAF dokumentai, kuriuos skundo pareiškėjas panaudojo dviejuose spaudos straipsniuose, buvo gauti papirkus. Šiuo atveju atlikęs tyrimą ombudsmenas pareiškė kritinę pastabą (žr. ombudsmeno 2004 m. metinį pranešimą). 2485/2004/GG atvejis (žr. toliau 3.7.3 poskyryje) buvo susijęs su neteisingais ir klaidinančiais OLAF ombudsmenui pateiktais pareiškimais vykdant tyrimą dėl 1840/2002/GG atvejo.

Šis atvejis yra susijęs su 2004 m. birželio mėn. spaudos apžvalga, kurią OLAF paskelbė savo interneto svetainėje ir kurioje buvo paminėti „Süddeutsche Zeitung“ ir „Euobserver“ laikraščiuose išspausdinti straipsniai apie skundo pareiškėjo ir OLAF konfliktą. Skundo pareiškėjas teigė, kad cituodama šiuos straipsnius tendencingai ir iškraipydama jų turinį, OLAF elgėsi neobjektyviai ir šališkai. Skundo pareiškėjo reikalavimu OLAF jau buvo pakeitusi atitinkamą pastraipą. Tačiau, skundo pareiškėjo manymu, ji vis dar buvo klaidinanti. Skundo pareiškėjas reikalavo, kad OLAF nedelsdama panaikintų arba pataisytų šį tekstą.

Ombudsmeno nuomone, iš OLAF teksto aiškiai buvo galima suprasti, kad buvęs Komisijos atstovas patvirtino tarnybos kaltinimus skundo pareiškėjui. Tačiau, kaip buvo rašoma „Süddeutsche Zeitung“ laikraščio straipsnyje, atstovo pareiškimai buvo gerokai švelnesni ir ne tokie kategoriški. Todėl, ombudsmeno nuomone, OLAF tekstas buvo klaidinantis.

Dar daugiau, OLAF spaudos apžvalgoje buvo paminėta, kad tarnybos atstovo pavaduotojas pareiškė „Euobserver“, jog jis nemato reikalo paskelbti paneigimą dėl „Süddeutsche Zeitung“ straipsnio. Kadangi OLAF neperteikė straipsnio turinio teisingai, ombudsmenas manė, kad atstovo pareiškimas buvo iškraipytas. Todėl rekomendacijos projekte jis paprašė OLAF peržiūrėti ir pataisyti spaudos apžvalgoje pateiktą informaciją.

Savo atsakyme OLAF pasiūlė tris ombudsmeno rekomendacijos projekto įgyvendinimo variantus: (i) panaikinti dvi spaudos apžvalgos pastraipas; (ii) iš dalies pakeisti vieną pastraipą; (iii) išimti iš interneto svetainės spaudos analizę ir daugiau nebeteikti šios paslaugos. Ombudsmenas pranešė OLAF, kad problemai išspręsti pirmųjų dviejų variantų turėtų pakakti ir kad, skundo pareiškėjo nuomone, antrasis yra ypač tinkamas. OLAF pakeitė atitinkamos pastraipos formuluotę ir skundo pareiškėjas pripažino, kad OLAF padarė būtinus pataisymus.

Nors ir pažymėjęs, kad skundo pareiškėjas ir toliau kritikavo OLAF, ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad OLAF priėmė jo rekomendacijos projektą ir kad priemonės, kurių buvo imtasi jį įgyvendinant, buvo patenkinamos. Todėl jis šią bylą baigė.

3.6 DĖL KITŲ PRIEŽASČIŲ UŽBAIGTI ATVEJAI

3.6.1 Europos Komisija

Į 226 STRAIPSNIO TAIKymo SRITĮ PATENKANTIS SKUNDAS DĖL TEISIŲ Į PENSIJĄ PERDAVIMO

Sprendimo dėl skundo 1423/2004/ELB prieš Europos Komisiją santrauka

Skundo pareiškėjas Europos Parlamento laikinas darbuotojas anksčiau buvo įgijęs teisę gauti pensiją dirbdamas Prancūzijos žemės ūkio sektoriuje. Vadovaudamasis Pareigūnų nuostatais jis nesėkmingai bandė perkelti šią teisę gauti pensiją į Bendrijos pensijų sistemą. Po kurio laiko jis pateikė Komisijai į 226 straipsnio taikymo sritį patenkančią skundą prieš Prancūziją.

Savo skunde ombudsmenui skundo pareiškėjas teigė, kad Komisija deramai neišnagrinėjo jo į 226 straipsnio taikymo sritį patenkančio skundo.

Komisija paaiškino, kad Prancūzijos socialinių reikalų ministerijos pritarimu Prancūzijos pensijų institucija svarstė galimybę perduoti teisę gauti pensiją, neatsižvelgiant į tai, ar Prancūzija ratifikavo specialų susitarimą dėl teisių gauti pensiją perdavimo. Ji patarė skundo pareiškėjui kreiptis į institucijos, kurioje jis dirbo, administraciją (t. y. Parlamentą) su prašymu nusiųsti motyvuotą priminimą Prancūzijos pensijų institucijai. Komisijos nuomone, šiame etape dar nereikėjo perduoti šio klausimo nagrinėti Teisingumo Teismui. Tačiau jeigu per trumpą laikotarpį nebus pasiekta jokių rezultatų, Komisija dar kartą apsvaistys savo poziciją ir perduos šį klausimą Teisingumo Teismui. Po kurio laiko Komisija pranešė ombudsmenui apie atsakymą, gautą iš Prancūzijos pensijų institucijos, kuriame ši teigė, kad į taikomas bendra tvarka panašios nuostatos gali būti taikomos ir žemės ūkio darbuotojams ir kad jai pateikti prašymai bus išnagrinėti dar kartą.

Remdamasis turimais įrodymais, susijusiais su Komisijos vykdomais veiksmais, kuriais šiuo atveju siekiama užtikrinti Bendrijos teisės laikymąsi, ombudsmenas nusprendė, kad, jo manymu, Komisija neviršijo savo kaip Sutarties sergėtojos teisinių įgaliojimų. Manydamas, kad tai gali būti naudinga, ombudsmenas pareiškė papildomą pastabą, kurioje pažymėjo, kad suprato, jog Komisija išsipareigojo rasti sprendimą, kuris leistų skundo pareiškėjui pasinaudoti savo kaip Europos Bendrijų tarnautojo teisėmis.

Į 226 STRAIPSNIO TAIKymo SRITĮ PATENKANTIS SKUNDAS DĖL ATVEJO, NAGRINĖJAMO NACIONALINIAME AUKŠČIAUSIAJAME TEISME

Sprendimo dėl skundo 3254/2004/(OV)ID prieš Europos Komisiją santrauka

Skunde ombudsmenui buvo teigiama, kad Komisija tinkamai neišnagrinėjo skundo pareiškėjo į 226 straipsnio taikymo sritį patenkančio skundo, susijusio su faktu, kad Graikijos valdžios institucijos nepripažįsta jo chemijos inžinieriaus kvalifikacijos Jungtinėje Karalystėje įgytos medžiagų inžinieriaus profesinės kvalifikacijos pagrindu. Konkrečiai skundo pareiškėjas teigė, kad jo atveju Komisija neteisingai interpretavo ir pritaikė Direktyvą 89/48/EEB²⁵ ir EB steigimo sutarties 43 ir 47 straipsnius.

Priimdamas sprendimą dėl to, ar yra pagrindo vykdyti tyrimą dėl šio skundo, ombudsmenas analizavo, ar vertinant faktines skundo aplinkybes neteks nagrinėti teisinių arba faktinių klausimų, kurie iškelti ieškinyje, pareikštame Bendrijos arba nacionaliniame teisme, juolab kad skundas apima

²⁵

1998 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva dėl bendrosios aukštojo mokslo diplomų, išduotų po bent trejų metų profesinio mokymo ir lavinimo, pripažinimo sistemos, OL 1989 L 19, p. 16.

klausimus, susijusius su valstybių narių įstatymų interpretavimu ir taikymu, o nacionaliniai teismai tokio pobūdžio klausimus gali išnagrinėti geriau už ombudsmeną.

Atidžiai išnagrinėjęs skundą, skundo pareiškėjo pastabas dėl Komisijos nuomonės ir ieškinį dėl panaikinimo, kurį 2004 m. rugsėjo mėn. skundo pareiškėjas pareiškė Graikijos Valstybės Taryboje (aukščiausios instancijos administraciniame teisme), ombudsmenas nustatė, kad skundo pareiškėjo pareiškimo faktinių aplinkybių vertinimas apims išsamų nagrinėjamą klausimą, kuriuos skundo pareiškėjas iškėlė Graikijos Valstybės Taryboje pareikštame ieškinyje, *inter alia* įskaitant klausimus, susijusius su interpretavimu ir taikymu Graikijos įstatymų, reglamentuojančių „medžiagų inžinierių, kurių specializacija polimerų fizika ir technologija“ profesinę veiklą Graikijoje ir šios veiklos sąsają su veikla, priskiriama chemijos inžinieriaus profesijai, kaip reglamentuojama toje valstybėje narėje. Taip susiklosčius aplinkybėms ombudsmenas priėjo išvadą, kad tęsti tyrimą dėl skundo ir toliau jį nagrinėti nebėra pagrindo, kadangi iš esmės tai būtų skundo pareiškėjo Graikijos Valstybės Taryboje inicijuoto teismo proceso dubliavimas.

Tačiau ombudsmenas išaiškino aplinkybes, kurioms susidarius skundo pareiškėjas gali atnaujinti savo skundą ombudsmenui, pasibaigus teisminiam procesui savo šalyje.

NEMOKAMAS KNYGŲ SKOLINIMASIS IŠ VIEŠŲJŲ BIBLIOTEKŲ

Sprendimo dėl skundo 3452/2004/JMA ir kitų prieš Europos Komisiją santrauka

Ombudsmenas gavo daug skundų dėl Komisijos sprendimo pradėti teisės aktų pažeidimo procesą prieš Ispaniją dėl Direktyvos 92/100 dėl teisių, gretimų autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje²⁶ įgyvendinimo.

Skundo pareiškėjų teigimu, Komisija laikėsi nuomonės, kad Ispanijos viešųjų bibliotekų nemokamo knygų skolinimo visuomenei praktika prieštaravo minėtai direktyvai. Jie teigė, kad tai, kaip Komisija interpretuoja Direktyvą, ir jos priimtas sprendimas pradėti teisės aktų pažeidimo procesą prieš Ispaniją kenkia viešųjų bibliotekų – vieno pagrindinių viešųjų paslaugų teikėjų – egzistavimui ir prieštarauja vienai iš pagrindinių piliečių teisių – teisei susipažinti su kultūros vertybėmis.

Atlikdamas tyrimą dėl šio atvejo ombudsmenas paprašė informacijos iš savo kolegų, dirbančių šalies ar regiono lygiu ir priklausančių Europos ombudsmenų tinklui. Remiantis iš tinklo gautais atsakymais buvo galima teigti, kad daugelis valstybių narių sugebėjo teisingai įgyvendinti Direktyvą 92/100, naudodamasi priemonėmis, tarp kurių nebuvo mokesčio privatiems asmenims už knygų skolinimąsi iš viešųjų bibliotekų įvedimo.

Komisija paaiškino, kad ji pradėjo teisės aktų pažeidimo procesą prieš Ispaniją ne todėl, kad Ispanijos viešosios bibliotekos skolina knygas nemokamai, bet todėl, kad Ispanijos valdžios institucijos neužtikrino, kad autoriams būtų atlyginta už jų kūrinių skolinimą per viešąsias bibliotekas. Pagarba autoriaus teisėms bei su jomis susijusioms teisėms ir atlyginimas už šias teises, kaip nustatyta Direktyvoje 92/100, nereiškia, kad knygų skoliniojai nebegali skolintis knygų nemokamai, ir nereiškia, kad bibliotekos turi mokėti papildomus mokesčius. Daugumoje valstybių narių šį atlyginimą finansuoja atitinkamos valstybės institucijos. Komisija taip pat pranešė ombudsmenui, kad ji perdavė šį klausimą Teisingumo Teismui (byla C-36/05).

Atsižvelgdamas į tai, kad buvo pradėtas teisminis procesas Teisingumo Teisme, ombudsmenas baigė skundo nagrinėjimą. Jis pabrėžė, kad jo atliktas tyrimas ir ypač bendradarbiavimas su valstybių narių ombudsmenais padėjo išaiškinti skundo pareiškėjams Komisijos veiksmų priežastis ir galimybes teisingai įgyvendinti minėtą direktyvą.

²⁶

1992 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyva 92/100/EEB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretimų autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje, OL 1992 L 346, p. 61.

3.7 ATVEJAI, UŽBAIGTI PO SPECIALAUS PRANEŠIMO

3.7.1 Europos Sąjungos Taryba

NEPATEIKIMAS PATEISINAMOS PRIEŽASTIES, DĖL KURIOS TEISĖKŪROS PROCESAS NEGALI VYKTI VIEŠAI

Specialaus pranešimo, pateikto išnagrinėjus skundą 2395/2003/GG prieš Europos Sąjungos Tarybą, santrauka

Skundo pareiškėjai – EP narys iš Vokietijos ir Krikščionių demokratų sąjungos (CDU) jaunimo grupės atstovas – teigė, kad Tarybos darbo tvarkos taisyklės neatitinka Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnio antros dalies, pagal kurią Taryba ir kitos Bendrijos institucijos ir įstaigos privalo priimti sprendimus kuo atviriau.

Taryba paprieštaravo teigdama, kad jos posėdžių viešumo lygis yra politinis sprendimas, kurį priima Taryba. Ombudsmenas nesutiko remdamasis tuo, kad Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnio antra dalis taikoma ir Tarybai, ir nors EB steigimo sutarties 207 straipsnyje nustatyta, kad ji priima savo Darbo tvarkos taisykles, tai nereiškia, kad Tarybos, kai ji veikia kaip teisės aktų leidybos institucija, posėdžių atvirumo visuomenei lygis turi būti laikomas politiniu sprendimu, kurį priima Taryba savo nuožiūra.

Taryba taip pat teigė, kad Europos Sąjungos sutarties 1 straipsnio antroje dalyje tik nurodyta, kad ateities Sąjunga turi būti kuo atviresnė. Ombudsmenas laikėsi požiūrio, kad būtina atsižvelgti ir į plėtros rezultatus, pasiektus po to, kai 1997 m. buvo priimta tokia šio straipsnio formuluotė. Jis pažymėjo, kad 2000 m. Taryba jau priėmė naujas Darbo tvarkos taisykles, kuriose buvo numatytas didesnis jos posėdžių atvirumas, kai ji veikia kaip teisės aktų leidybos institucija. Taigi, ombudsmeno nuomone, Taryba aiškiai parodė, kad buvo būtina ir įmanoma imtis veiksmų siekiant padidinti Tarybos vykdomos teisėkūros veiklos skaidrumą. Priimdama šias naujas Darbo tvarkos taisykles ji taip pat patvirtino, kad tai įmanoma padaryti galiojant dabartinei Bendrijos teisei.

Todėl ombudsmenas padarė išvadą, kad Taryba nepateikė jokių pagrįstų priežasčių, dėl kurių ji negalėtų iš dalies pakeisti savo Darbo tvarkos taisyklių, kad posėdžiautų viešai, kai veikia kaip teisės aktų leidybos institucija. Ombudsmenas specialiu pranešimu pranešė apie šį administravimo pažeidimą Europos Parlamentui, kuriame rekomendavo Tarybai „dar kartą išnagrinėti savo atsisakymą posėdžiauti viešai tada, kai ji veikia kaip teisės aktų leidybos institucija“.

3.7.2 Europos Komisija

VAIKŲ SU SPECIALIAIS UGDYMO POREIKIAIS UGDYMO IŠLAIDOS

Specialaus pranešimo, pateikto išnagrinėjus skundą 1391/2002/JMA prieš Europos Komisiją, santrauka

Skundo pareiškėja buvo Komisijos pareigūnė, kurios dukra turėjo specialių ugdymo poreikių, kurių negalėjo patenkinti Europos mokyklos, kuriose teikiamas nemokamas išsilavinimas Bendrijos institucijų ir įstaigų darbuotojų vaikams. Kadangi Europos mokyklos negalėjo sudaryti sąlygų mokytis jos dukrai, skundo pareiškėja turėjo leisti savo vaiką į kitą mokyklą ir mokėti dalį mokesčio už jos mokslą.

Vykdydamas tyrimą ombudsmenas gavo dar 21 skundą, kuriuose buvo išdėstyti panašūs faktai ir keliama tie patys klausimai.

Ombudsmeno tyrimas parodė, kad neįgalių vaikų integravimas į įprastinę ugdymo sistemą yra politinis Komisijos tikslas, kuris iki šiol, deja, nėra privalomo pobūdžio. Be to, šiuo klausimu valstybių narių įstatymai ir praktika labai skiriasi. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad Komisija pateikė priimtina paaiškinimą, kodėl Europos mokyklose sudaromos sąlygos mokytis tik kai kuriems vaikams su specialiais ugdymo poreikiais, o labiau neįgalūs vaikai į šias mokyklas neintegruojami. Tačiau ombudsmenas nebuvo įsitikinęs, kad Komisija tinkamai paaiškino šio klausimo finansinius aspektus. Negavęs tokio paaiškinimo, ombudsmenas priėjo išvadą, kad darbuotojams sudaromos nevienodos finansinės sąlygos yra nepagrįsta diskriminacija.

Todėl ombudsmenas pateikė Komisijai rekomendacijos projektą, pagal kurį ji turėjo padaryti reikiamus žingsnius, siekiant užtikrinti, kad vaikų su specialiais ugdymo poreikiais, kurie negali mokytis Europos mokyklose dėl savo neįgalumo lygio, tėvai neturėtų prisidėti mokant už savo vaikų mokslą.

Komisija savo išsamioje nuomonėje išdėstė pageidavimą iš esmės persvarstyti dabartinę politiką, priklausančią nuo biudžeto apribojimų, kuriuos reikėtų panaikinti formuojant biudžetą. Nors skambėjo padaršinamai, tai dar nereiškė, kad Komisija vienareikšmiškai priėmė rekomendacijos projektą.

Todėl ombudsmenas nusprendė pateikti specialų pranešimą Europos Parlamentui, kuriame išdėstė tokios pat formuluotės rekomendaciją, kaip ir ankstesniame rekomendacijos projekte.

3.7.3 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)

NETEISINGOS IR KLAIDINANČIOS INFORMACIJOS PATEIKIMAS OMBUDSMENUI ANKSTESNIO TYRIMO METU

Specialaus pranešimo, pateikto išnagrinėjus skundą 2485/2004/GG prieš Europos kovos su sukčiavimu tarnybą (OLAF), santrauka

Skundo pareiškėjas, buvęs Vokietijos savaitraščio „Stern“ korespondentas Briuselyje, buvo gavęs konfidencialių OLAF dokumentų kopijas ir panaudojo šiuos dokumentus dviejuose straipsniuose. Po dviejų savaičių OLAF paskelbė oficialų pranešimą spaudai, kuriame teigė, kad „vienas žurnalistas“ gavo keletą konfidencialių OLAF dokumentų, galimas daiktas, „sumokėjęs vienam valstybės tarnautojui“ ir kad dėl šio fakto Tarnyba nusprendė pradėti vidinį tyrimą. Skundo pareiškėjo ir laikraščio, kuriame jis dirbo, nuomone, nors pranešime spaudai ir nebuvo minimos jokios pavardės, reikėjo suprasti, kad kaltinimas papirkimu buvo nukreiptas prieš juos. Skundo pareiškėjo teigimu, šis kaltinimas buvo nepagrįstas.

OLAF atsisakius atšaukti pareiškimą spaudai, skundo pareiškėjas pateikė skundą ombudsmenui (byla 1840/2002/GG). Ombudsmenui vykdant tyrimą dėl šio skundo, OLAF atmetė skundo pareiškėjo kaltinimus ir pateikė keletą argumentų, siekdama parodyti, kad paminėtas „vienas žurnalistas“ galėjo reikšti bet kurį iš keleto žurnalistų, kurių išspausdintuose straipsniuose buvo nurodyta, kad jie turi minėtus dokumentus. Be to, Tarnyba pareiškė, kad „galėjo būti paminėtas ir bet koks kitas žurnalistas, nes OLAF neteigė, kad tyrimas yra susijęs su kuria nors konkrečia jau išspausdinta medžiaga“.

Tačiau remdamasis turimais įrodymais ombudsmenas priėjo prie išvados, kad minėtą pareiškimą spaudai reikėjo suprasti kaip užsiminimą apie skundo pareiškėją ir kad OLAF nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių Tarnybos mestą kaltinimą. Todėl ombudsmenas nusiuntė OLAF rekomendacijos projektą, ragindamas paneigti įtarimus papirkimu. Nusprendęs, kad OLAF netinkamai įgyvendino šį rekomendacijos projektą, ombudsmenas pareiškė kritinę pastabą.

Po kurio laiko Belgijos prokuratūra atliko kratą skundo pareiškėjo biure bei namuose Briuselyje ir konfiskavo daugybę dokumentų. Paaiškėjo, kad šios tyrimo priemonės buvo pagrįstos informacija, kurią OLAF perdavė Belgijos ir Vokietijos valdžios institucijoms. Skundo pareiškėjas pateikė

ombudsmenui dar vieną skundą, pridėdamas OLAF valdžios institucijoms siųstų raštų kopijas, kurios, jo teigimu, rodė, kad OLAF pateikė neteisingą informaciją dėl 1840/2002/GG atvejo, kuria veikiausiai buvo bandoma suklaidinti ombudsmeną ir paveikti tyrimo eigą.

OLAF pareiškė, kad Tarnybos pareiškimai buvo visiškai tikslūs ir neklaidinantys.

Ombudsmenas išnagrinėjo keturis pareiškimus arba pareiškimų grupes, kurios, skundo pareiškėjo teigimu, buvo neteisingos arba klaidinančios, ir padarė išvadą, kad visais keturiais atvejais OLAF iš tiesų pateikė neteisingą ir klaidinančią informaciją. Todėl ombudsmenas nusiuntė OLAF rekomendacijos projektą, ragindamas Tarnybą pripažinti, kad teiginiai, kuriuos ji išdėstė ombudsmenui pateiktoje informacijoje nagrinėjant 1840/2002/ GG atvejį, iš tiesų buvo neteisingi ir klaidinantys.

Išnagrinėjęs išsamią OLAF nuomonę, ombudsmenas padarė išvadą, kad OLAF iš esmės atsisakė priimti jo rekomendacijos projektą. Todėl jis nusiuntė specialų pranešimą Europos Parlamentui, kuriame suformulavo savo rekomendacijos projektą kaip rekomendaciją.

3.8 OMBUDSMENO TYRIMAS SAVO INICIATYVA

UŽMOKESTIS UŽ PAPUOŠIMUS IŠ GĖLIŲ

Sprendimo dėl tyrimo savo iniciatyva, OI/3/2005/OV (konfidencialus), susijusio su Europos Komisija, santrauka

2005 m. balandžio mėn. ombudsmenas gavo skundą iš floristo, gyvenančio ES nepriklausančioje valstybėje, dėl toje valstybėje esančios Komisijos delegacijos (toliau – delegacija) atsisakymo sumokėti skundo pareiškėjui už papuošimus iš gėlių, kuriuos jis pateikė naujai atidarytam delegacijos spaudos centrui. Skundo pareiškėjas reikalavo, kad Komisija gerbtų žodinį susitarimą šiuo klausimu ir sumokėtų jam už suteiktas paslaugas.

Ombudsmenas negalėjo pradėti tyrimo dėl šio skundo, nes skundo pareiškėjas nebuvo ES pilietis ir negyveno nė vienoje iš ES valstybių narių (EB steigimo sutarties 195 straipsnis). Tačiau atsižvelgdamas į tai, kad iškeltą klausimą vertėtų išnagrinėti, ombudsmenas nusprendė pradėti tyrimą dėl šio skundo prieš Komisiją savo iniciatyva.

Komisija paaiškino, kad delegacijos spaudos centro patalpas ji perleido Italijos ambasados ir su ja susijusio fondo renginiui surengti ir kad papuošimai iš gėlių buvo pristatyti būtent šiam renginiui. Skundo pareiškėjo sutartis dėl papuošimų iš gėlių pateikimo buvo sudaryta su Italijos ambasada ir minėtu fondu. Tarp delegacijos ir skundo pareiškėjo nebuvo sudaryta jokia sutartis.

Ombudsmenas padarė išvadą, kad iš tiesų nebuvo jokios sutarties tarp Komisijos ir skundo pareiškėjo dėl papuošimų iš gėlių ir šios išvados negalėjo pakeisti faktas, kad papuošimai buvo pristatyti į delegacijos patalpas. Todėl ombudsmenas nusprendė, kad nėra galimybės palaikyti skundo pareiškėjo reikalavimo, kad Komisija jam sumokėtų ir joks administravimo pažeidimas nebuvo padarytas.

Tačiau ombudsmenas informavo skundo pareiškėją, kad jis galėtų pasvarstyti apie skundo pateikimą Italijos užsienio reikalų ministerijai. Manydamas, kad viena iš problemos, su kuria susidūrė skundo pareiškėjas, priežasčių, atrodo, buvo tai, kad Italijos ambasada vadovavęs asmuo buvo išėjęs iš ambasados, ombudsmenas pamanė, kad derėtų nusiųsti savo sprendimo kopiją Italijos ambasada, esančiai delegacijos būstinės valstybėje.

Skundo pareiškėjas atsiuntė ombudsmenui atsakymą, kuriame teigė, kad ombudsmeno sprendimas buvo teisingas ir gali padėti jam išspręsti problemą.

4 RYŠIAI SU EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJOMIS IR ĮSTAIGOMIS

4 RYŠIAI SU EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJOMIS IR ĮSTAIGOMIS

Konstruktivūs darbo santykiai, nusistovėję tarp Europos ombudsmeno bei ES institucijų ir įstaigų yra esminiai siekiant užtikrinti, kad piliečių skundai būtų nagrinėjami greitai ir veiksmingai. Susitikimuose su institucijų ir įstaigų atstovais bei pareigūnais ombudsmenas naudojasi proga galėdamas paaiškinti, kokiais principais jis vadovaujasi dirbdamas savo darbą, kaip geriausiai atsakyti į skundus, kuriuos jis pateikia jų dėmesiui, ir kaip patobulinti procedūras. Tai padeda jam atliekant savo dvejopą vaidmenį – išorinio kontrolieriaus ir administravimo kokybės gerinimo skatintojo. Ombudsmenas taip pat ragina kitų institucijų ir įstaigų atstovus kreiptis į jo darbuotojus, siekiant nuolat gauti naujausią informaciją apie politines ir teisesines Sąjungos naujoves. Galiausiai jis nuolat keičiasi informacija su pagrindiniais savo kolegomis, pvz., Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kurių darbas yra tiesiogiai susijęs su ombudsmeno veikla.

Ombudsmeno institucijos dešimtmečio proga ombudsmenas norėjo dar labiau sustiprinti iki tol plėtotą bendradarbiavimą, siekiant užtikrinti aukščiausios klasės ES administravimą. Šiuo tikslu lapkričio 17 d. buvo surengti oficialūs pietūs, į kuriuos buvo pakviesti ES institucijų pirmininkai ir generaliniai sekretoriai bei ES įstaigų ir agentūrų vadovai (žr. 6.1 skirsnį). Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel BAROSSO savo pagrindinėje kalboje šia proga prisiminė išipareigojimą, kurį priėmė gegužės 25 d. per ombudsmeno susitikimą su Komisijos kolegija – dirbti išvien su ombudsmenu piliečių labui. Šis susitikimas išsamiai aprašytas 4.2 poskyryje toliau.

Ombudsmenas ir Parlamentas – specialus ryšys

Specialus ombudsmeno ryšys su Europos Parlamentu, kuris jį skiria ir kuriam kasmet jis teikia pranešimus, ypač svarbus. Ombudsmenas bendradarbiauja su Parlamento Peticijų komitetu, kuris atsako už ryšius su ombudsmenu ir parengia pranešimą dėl ombudsmeno metinio pranešimo. Be to, 2005 m. spalio 12 d. Peticijų komiteto posėdyje, vadovaudamasis Parlamento darbo tvarkos taisyklių 195 straipsnio 3 dalimi, ombudsmenas išipareigojo pats savo iniciatyva dalyvauti Komiteto darbe, kai pateikia specialų pranešimą Parlamentui.

Vienas svarbiausių ombudsmeno metų renginių – Parlamento plenarinis posėdis, kuriame jis nagrinėja ombudsmeno veiklą. Tai suteikia galimybę plačiai apsiukeisti nuomonėmis apie nuveiktus darbus ir ateities iniciatyvas.

Ombudsmenas taip pat glaudžiai bendradarbiauja su Parlamento administracija, siekiant, kad Parlamento biuras veiktų našiai. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas yra pats svarbiausias užtikrinant racionalų Biuro turimų išteklių panaudojimą, siekiant išvengti personalo dubliavimosi ir esant galimybei užtikrinti masto ekonomiją. Tai konkrečiai taikytina nemažam skaičiui biudžetinių ir administracinių klausimų (žr. B priedą). Siekiant užtikrinti, kad pačiai ombudsmeno institucijai būtų skirti ištekliai, atitinkantys jam tenkančias užduotis, ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su ES biudžeto valdymo institucija, susitikdamas su atitinkamais institucijos atstovais, kad išaiškintų ir apgintų ombudsmeno institucijos prioritetus. 2005 m. šiuo klausimu buvo surengta nemažai susitikimų.

Šiame skyriuje pateikta 2005 m. surengtų posėdžių ir renginių, kuriuose dalyvavo ES institucijų ir įstaigų nariai bei pareigūnai, apžvalga¹.

¹

Posėdžiai ir renginiai vyko Briuselyje, Liuksemburge ir Strasbūre.

4.1 EUROPOS PARLAMENTAS

Vasario 22 d.: susitikimas su Europos Parlamento juriskonsultu Gregorio GARZÓN CLARIANA.

Kovo 7 d.: susitikimas su EP nariu David HAMMERSTEIN MINTZ.

Kovo 8 d.: susitikimas su Europos Parlamento Pirmininku Josep BORRELL FONTELLES.

Gegužės 10 d.: susitikimas su EP nariu Stanisław JAŁOWIECKI.

Gegužės 10 d.: ombudsmeno 2004 m. *metinio pranešimo* pristatymas Europos Parlamento Peticijų komitetui.

Gegužės 11 d.: susitikimas su Gregorio GARZÓN CLARIANA.

Birželio 8 d.: Susitikimas su EP nariu, Europos Parlamento pranešėju Europos ombudsmeno 2006 m. biudžeto klausimu Valdis DOMBROVSKIŠ.

Liepos 6 d.: susitikimas su EP nariu Robert ATKINS.

Liepos 6 d.: susitikimas su Europos Parlamento generaliniu sekretoriumi Julian PRIESTLEY.

Liepos 7 d.: susitikimas su EP nariu, Europos Parlamento pranešėju Europos ombudsmeno 2004 m. *metinio pranešimo* klausimu Manolis MAVROMMATIS.

Rugsėjo 6 d.: Europos ombudsmenas surengė pietus Peticijų komiteto biuro ir koordinatorių garbei. Pietuose dalyvavo EP narys, komiteto pirmininkas Marcin LIBICKI, EP nariai Marie PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, Alexandra DOBOLYI, David HAMMERSTEIN MINTZ ir Peticijų komiteto sekretoriato vadovas David LOWE.

Rugsėjo 8 d.: susitikimas su EP nariu Proinsias DE ROSSA.

Rugsėjo 14 d.: susitikimas su EP nariu Herbert BÖSCH ir su Julian PRIESTLEY.

Rugsėjo 27 d.: susitikimas Gregorio GARZÓN CLARIANA.

Rugsėjo 27 d.: surengtas priėmimas EP nariams, Europos Komisijos ir Europos Parlamento atstovams Europos ombudsmeno institucijos įsteigimo dešimtmečio proga (žr. 6.1 skirsnį). Priėmime pagrindinę kalbą pasakė Europos Parlamento Pirmininkas Josep BORRELL FONTELLES.

Spalio 10 d.: susitikimas su EP nariais Alexandra DOBOLYI ir David HAMMERSTEIN MINTZ.

Spalio 12 d.: susitikimas su EP nariais Herbert BÖSCH ir Robert ATKINS.

Spalio 27 d.: ombudsmeno 2004 m. *metinio pranešimo* pristatymas Europos Parlamento plenariniame posėdyje (žr. 6.1 skirsnį).

4.2 EUROPOS KOMISIJA

Gegužės 25 d. Europos ombudsmenas Briuselyje susitiko su Komisijos kolegija. Nikiforos DIAMANDOUROS pasveikino Komisijos pirmininkas Jose Manuel BARROSO, kuris pranešė apie savo pasirengimą glaudžiai bendradarbiauti su ombudsmenu, siekiant užtikrinti, kad piliečių teisės būtų iš tiesų gerbiamos. Po to Komisijos pirmininko pavaduotoja, atsakinga už institucinius ryšius ir komunikacijos strategiją, Margot WALLSTROM nušvietė keletą būdų, kaip būtų galima pagerinti dviejų institucijų bendradarbiavimą. Tarp numatomų priemonių buvo paminėta griežta politinė asmeninė atitinkamų Komisijos narių atsakomybė kiekvienu atveju, Teisės tarnybos ir Generalinio sekretoriato vykdoma sustiprinta koordinacija, kontrolė ir tolesni veiksmai bei daugiau pastangų

priimant ombudsmeno siūlomus draugiškus sprendimus. Siekiant užtikrinti šių patobulinimų įgyvendinimą, Komisijos pirmininko pavaduotoja pasiūlė, kad už ombudsmeno užklausas atsakingo Komisijos koordinatorių tinklo pareigūnai ir ombudsmeno tarnybos pareigūnai turėtų reguliariai rengti susitikimus ir mokymus, susijusius su šių dviejų institucijų tarpusavio ryšiais ir darbo susitarimais.

Po to ombudsmenas pristatė Kolegijai savo darbą, ypač pabrėždamas savo kaip administravimo kokybės gerinimo skatintojo vaidmenį. Šiuo atžvilgiu ombudsmenas paminėjo Europos tinkamo administravimo kodeksą ir paragino Komisiją imtis iniciatyvos, siekiant išspręsti dabartinę painią padėtį, kai skirtingos institucijos ir įstaigos taiko daugybę skirtingų kodeksų. Ombudsmenas taip pat paragino Komisiją apsvarsčius imtis priemonių, skirtų skleisti pažangiausią praktiką tarp generalinių direktoratų bei kitų Komisijos skyrių ir ją stiprinti, rengiant atsakymus į ombudsmeno užklausas. Galiausiai ombudsmenas pareiškė, kad siekdamas nustatyti problemas ir paskatinti pažangiausią praktiką, ketina veiksmingiau pasinaudoti jam suteiktais įgaliojimais siūlyti draugiškus sprendimus Komisijai ir vykdyti tyrimus savo iniciatyva.

Po pristatymo įvyko dalykiniai priešpiečiai su Kolegijos nariais, kurių metu toliau vyko diskusija dėl ombudsmeno darbo piliečių labui.

Be minėto renginio, 2005 m. įvyko šie susitikimai su Komisijos nariais ir pareigūnais:

Sausio 12 d.: susitikimas su Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja, atsakinga už institucinius ryšius ir komunikacijos strategiją, Margot WALLSTRÖM.

Vasario 23 d.: susitikimas su Europos Komisijos pirmininko pavaduotoju administraciniais reikalams, ryšiams su Audito Rūmais ir kovai su sukčiavimu Siim KALLAS.

Balandžio 12 d.: susitikimas su Margot WALLSTRÖM.

Gegužės 10 d.: susitikimas su Europos Komisijos direktoriumi, atsakingu už ryšius su Europos ombudsmenu, Giuseppe MASSANGIOLI.

Rugsėjo 7 d.: susitikimas su Giuseppe MASSANGIOLI ir Komisijos skyriaus vadovu Andrea PIERUCCI.

Rugsėjo 14 d.: susitikimas su Siim KALLAS.

4.3 EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

2005 m. gegužės mėn., rengdamas pagalbinį dokumentą Nr. 1 dėl *Galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais ir duomenų apsaugos* (pateiktas EDPS interneto tinklalapyje: <http://www.edps.europa.eu>), Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDPS) Peter HUSTINX konsultavosi su Europos ombudsmenu. Informacija apie ombudsmeno ir EDPS bendradarbiavimą nagrinėjant skundus pateikta 2.8.1 skirsnyje.

Spalio 20 d. Europos ombudsmenas susitiko su Peter HUSTINX ir Europos duomenų apsaugos pareigūno pavaduotoju Joaquin BAYO DELGADO. Šis susitikimas buvo gera proga iš naujo apvarstyti institucijų bendradarbiavimą ir apsieisti informacija, ypač susijusia su skundais ombudsmenui, kuriuose keliama klausimai dėl duomenų apsaugos. Tą pačią dieną kiek anksčiau Nikiforos DIAMANDOUROS pasveikino Bendrijos institucijų ir įstaigų duomenų apsaugos pareigūnus, atvykusius į susitikimą, kurį bendrai surengė Europos ombudsmeno duomenų apsaugos pareigūnas Aleksandro DEL BON ir Europos Parlamento duomenų apsaugos pareigūnas Jonathan STEELE. Po pietų duomenų apsaugos pareigūnų posėdyje dalyvavo Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir pareigūno pavaduotojas.

4.4 KITOS INSTITUCIJOS IR ĮSTAIGOS

Sausio 20 d.: Nikiforos DIAMANDOUROS surengė susitikimą ir dalykinius priešpiečius su Europos institucijų administracijų vadovais.

Sausio 21 d.: dalyvavimas Europos Komisijos pirmininko ir naujų narių iškilmingo pasižadėjimo ceremonijoje Europos Teisingumo Teisme.

Birželio 8 d.: susitikimas su Europos administravimo mokyklos direktoriumi David WALKER.

Spalio 5 d.: dalyvavimas iškilmingoje naujai įsteigto Europos Sąjungos tarnautojų teismo teisėjų pasižadėjimo ceremonijoje Europos Teisingumo Teisme.

Spalio 11 d.: pasisakymas dėl „Ombudsmeno vaidmens ir Europos ombudsmeno bei regioninių kolegų bendradarbiavimo“ Regionų komiteto biuro posėdyje.

Spalio 24 d.: Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo pirmininko Bo VESTERDORF kalba, skirta Europos ombudsmeno personalui, tema – „Teismų ir ombudsmenų tarpusavio ryšiai“.

Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo pirmininkas Bo Vesterdorf (antras iš kairės) sako kalbą Europos ombudsmeno darbuotojams. 2005 m. spalio 24 d., Strasbūras, Prancūzija.

Lapkričio 17 d.: Oficialūs pietūs pažymint Europos ombudsmeno institucijos įsteigimo dešimtmetį, į kuriuos buvo pakviesti ES institucijų pirmininkai ir generaliniai sekretoriai bei ES institucijų ir agentūrų vadovai (žr. 6.1 poskyrį).

5 RYŠIAI SU OMBUDSMENAIS IR PANAŠIOMIS TARNYBOMIS

5 RYŠIAI SU OMBUDSMENAIS IR PANAŠIOMIS TARNYBOMIS

Šalies, regiono ir vietos ombudsmenai vaidina labai svarbų vaidmenį užtikrinant, kad visos piliečių teisės pagal ES teisę būtų gerbiamos visoje Sąjungoje. Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su kolegomis, siekdamas užtikrinti, kad piliečių skundai, susiję su ES teise, būtų nagrinėjami greitai ir veiksmingai. Šį bendradarbiavimą didele dalimi remiasi Europos ombudsmenų tinklu, kurio 2005 m. veikla išsamiai aprašyta 5.1 poskyryje. Šiame skyriuje išsamiai aprašoma daugiau konferencijų ir susitikimų įvairiomis temomis, kuriuose dalyvavo ombudsmenas ir jo personalas 2005 m., siekiant skatinti ombudsmenų veiklą visoje Sąjungoje ir už jos ribų. Skyriaus pabaigoje pateikiama Europos ombudsmeno ir jo kolegų ombudsmenų dvišalių susitikimų apžvalga.

5.1 EUROPOS OMBUDSMENŲ TINKLAS

Europos ombudsmenų tinklą sudaro beveik 90 tarnybų 30 Europos valstybių. Europos Sąjungoje šis tinklas apima ombudsmenus ir panašias tarnybas Europos, valstybių narių ir regionų lygmeniu. Tinkle taip pat dalyvauja Norvegijos, Islandijos ir ES valstybių kandidačių ombudsmenai bei panašios tarnybos. Kiekvienos ES valstybės narės, taip pat Norvegijos ir Islandijos ombudsmenas ar panaši tarnyba paskyrė po pareigūną ryšiams su kitais tinklo nariais palaikyti.

Tinklas pradėtas plėtoti pirmojo Europos ombudsmeno Jacob SÖDERMAN, pakvietusio ES ombudsmenus ir panašias tarnybas į seminarą 1996 m. rugsėjo mėn. Strasbūre, iniciatyva. Dalyviai susitarė palaikyti nuolatinį bendradarbiavimo ryšius, siekiant skatinti laisvą informacijos apie Bendrijos teisę bei jos įgyvendinimą srautą ir sudaryti sąlygas skundus perduoti įstaigai, kuri juos gali tinkamai išnagrinėti.

Tinklas pamažu išaugo į galingą ombudsmenų ir jų darbuotojų bendradarbiavimo įrankį, kuriuo naudojama kaip veiksmingu mechanizmu nagrinėjant bylas. Seminaruose ir susitikimuose, reguliariai leidžiamame informaciniame biuletenyje, elektroniniame diskusijų forume ir per kasdienę elektroninę žinių tarnybą keičiamasi patirtimi ir pažangia praktika. Minėta veikla, aptariama šiame skyriuje toliau, yra esminė, suteikiant ombudsmenui galimybę atlikti visą jam skirtą vaidmenį – užtikrinti, kad visoje Sąjungoje ES teisė būtų įgyvendinama tinkamai. Šis vaidmuo buvo 2005 m. rugsėjo mėn. Hagoje vykusio penktojo valstybių narių ombudsmenų seminaro pagrindinė tema. Šiame skyriuje pateikiamas išsamus seminare, kuriame buvo priimti svarbūs sprendimai dėl būsimos tinklo krypties ir kaip geriausia būtų jį sustiprinti, vykusių diskusijų aprašymas.

Informaciniai vizitai pas valstybių narių ir valstybių kandidačių ombudsmenus taip pat buvo labai veiksmingi plėtojant tinklą ir padėjo atkreipti daugiau dėmesio į jo siūlomas informavimo priemones. Taigi 5.1 poskyris baigiamas paminint ombudsmeno 2005 m. lapkričio mėn. informacinį vizitą į Jungtinę Karalystę, kuris išsamiau aprašytas 6.2 poskyryje.

© De Nationale Ombudsman van Nederland

Penktasis ES valstybių narių ombudsmenų seminaras.
2005 m. rugsėjo 11–13 d., Haga, Nyderlandai.

Nacionalinių ombudsmenų seminarai

Nacionalinių ombudsmenų seminarai rengiami kas dvejus metus; juos kartu organizuoja Europos ombudsmenas ir valstybių narių ombudsmenai. Penktasis seminaras, kurį kartu surengė Nyderlandų nacionalinis ombudsmenas Roel FERNHOUT ir Europos ombudsmenas, įvyko 2005 m. rugsėjo 11–13 d. Hagoje.

Tai buvo pirmasis seminaras, kuriame dalyvavo ombudsmenai iš valstybių kandidačių, ir pirmasis seminaras po didžiausios Sąjungos plėtros. Susitikime dalyvavo visų 25 ES valstybių narių, taip pat Kroatijos, Rumunijos, Islandijos ir Norvegijos atstovai. Seminaras sutapo su dešimtosiomis Europos ombudsmeno tarnybos metinėmis ir įvyko praėjus lygiai devyneriems metams po 1996 m. rugsėjo mėn. Strasbūre surengto pirmojo ES valstybių narių nacionalinių ombudsmenų seminaro.

Visi šie aspektai suteikė ypatingos svarbos 2005 m. seminaro temai, kuri buvo „Ombudsmenų institucijų ir panašių tarnybų vaidmuo įgyvendinant ES teisę“ – labai aktuali tema visos išsiplėtusios Sąjungos ombudsmenams. Ombudsmenų kaip kontroliuojančios institucijos svarbus vaidmuo užtikrinti visapusišką ir tinkamą ES teisės taikymą valstybėse narėse. Hagoje vykusiose diskusijose daugiausiai buvo aptariamas klausimas, kaip geriausiai galėtų kartu dirbti ombudsmenai, kad deramai atliktų jiems tenkančias užduotis.

Seminare vykusios diskusijos

Seminarą pradėjo Nyderlandų Parlamento Atstovų rūmų (Nyderlandų parlamentas) pirmininkas Frans W. WEISGLAS ir Nyderlandų Europos reikalų ministras Atzo NICOLAÏ.

Leidenos universiteto Teisės fakulteto Europos instituto profesorius Rick LAWSON pradėjo diskusijas, perskaitydamas pranešimą apie ombudsmenų patirtį, įgytą taikant ES teisę. Pranešimas buvo pagrįstas informacija, gauta iš anketos, kuri buvo išdalyta visoms valstybių narių tarnyboms, siekiant susidaryti nuomonę apie jų patirtį kontroliuojant ES teisės taikymą. Joje, pvz., buvo klausimų, susijusių su „ES bylų“, su kuriomis kasdien savo darbe susiduria ombudsmenai, rūšimis, jų pasikartojimu bei svarba ir pažangiausiomis jų nagrinėjimo praktikomis.

Rick LAWSON teigimu, ombudsmenai iš teisų vaidina lemiamą vaidmenį užtikrinant, kad valdžios institucijos taikytų ES teisę visapusiškai ir tinkamai. Rick LAWSON pareiškė, kad vykdydami šią jų įgaliojimų sričiai priklausančią pareigą ombudsmenai turi nepaisyti jokių nacionalinių taisyklių, kurios jiems trukdo ginti asmenų teises, kylančias iš Bendrijos teisės. Be to, jie turėtų ne tik pritaikyti ES teisę, kai skundo pareiškėjas ja remiasi, bet veikiau siekti pritaikyti ją aktyviai. Rick LAWSON

sutiko, kad atsižvelgiant į ES teisės apimtį tai nelengva užduotis. Dėl pagrindinių teisių Rick LAWSON laikėsi nuomonės, kad nagrinėdamas administracinių įstaigų veiksmus bet kurioje ES teisės taikymo srityje ombudsmenas privalo patikrinti, ar buvo paisoma pagrindinių teisių.

Pirmas teminis posėdis: ombudsmenai ir Europos Sąjungos Konstitucija

Šiame posėdyje pagrindinis pranešėjas buvo Europos Bendrijų Teisingumo Teismo generalinis advokatas Luís Miguel POIARES PESSOA MADURO. Jo nuomone, taikant ES teisę, ombudsmenai turi du aiškius institucinius pranašumus prieš teismus. Pirma, tokiose srityse kaip laisvas judėjimas siekti žalos atlyginimo teismine tvarka neveiksminga, nes tai brangu ir ilgai užtrunka. Todėl ombudsmenų padėtis ypač patogi sprendžiant su šia sritimi susijusias piliečių problemas. Antra, ombudsmenai gali vaidinti pagrindinį vaidmenį išaiškinant valdžios institucijoms jų pareigas, susijusias su ES teisės taikymu. Jie turi moralinius įgaliojimus paskatinti valdžios institucijas nuodugniai įgyvendinti ES teisės nuostatas.

Švedijos parlamento vyriausiasis ombudsmenas Mats MELIN partęsė šiame posėdyje vykusią diskusiją. Jis pažymėjo, kad atsižvelgiant į problemas, su kuriomis buvo susidurta ratifikuojant Konstituciją Europai, nesame tikri dėl to, kaip ateityje Sąjungoje bus plėtojamose pagrindinės teisės ir laisvės. Tai vyksta tuo metu, kai šių teisių ir laisvių apsauga įgyja lemiamą svarbą (ypač atsižvelgiant į įstatymų rinkinį, kuris šiuo metu priimamas kaip atsakas į terorizmo grėsmę, numatant galiojančių taisyklių išimtis). Jo nuomone, ombudsmenas turi atidžiai sekti teisinius procesus, tiek vykstančius priimant naujus ES teisės aktus, tiek ir susijusius su jų įgyvendinimo procedūra atitinkamose valstybėse narėse. Jo teigimu, veiksmingumui nederėtų teikti pirmenybės prieš teisėtumą.

Antras teminis posėdis: aplinka

Europos Komisijos Aplinkos generalinio direktorato generalinė direktorė Catherine DAY pradėjo antrą teminį posėdį apžvelgdama dabartinę ES teisės aplinkos srityje padėtį. Pasak Catherine DAY, šiuo metu 80 proc. valstybių narių aplinkosaugos įstatymų inicijuojami ES lygiu. Todėl nenuostabu, kad apie ketvirtadalį Komisijos gaunamų su ES teisės įgyvendinimu susijusių skundų yra susiję su aplinkos apsauga, konkrečiau problemomis, susijusiomis su „Natura 2000“ tinklu ir nesugebėjimu užtikrinti tinkamų poveikio aplinkai įvertinimų. Catherine DAY laikėsi nuomonės, kad nebūtina visų piliečių skundų nagrinėti ES lygiu – ombudsmenas galėtų vaidinti pagrindinį vaidmenį nagrinėjant skundus, susijusius su valstybių narių padarytais ES aplinkos apsaugos teisės aktu pažeidimais. Ji patvirtino, kad jeigu šiuo atžvilgiu prireiktų Komisijos teisinio patarimo, jis būtų suteiktas.

Diskusiją pratęsė Prancūzijos ombudsmenas Jean-Paul DELEVOYE. Jis paaiškino, kaip Prancūzijos ombudsmenas tvarko piliečių skundus, susijusius su aplinkos apsauga, pabrėždamas svarbą Prancūzijos ombudsmeno deleguotų atstovų vaidmenį sprendžiant vietos lygiu kylančias problemas.

Trečias teminis posėdis: diskriminacija

Šiame posėdyje pagrindinis pranešėjas buvo Vengrijos parlamento tautinių ir etninių mažumų teisių komisaras Jenő KALTENBACH. Jis pažymėjo, kad, nepaisant akivaizdžios pažangos, pasiektos mažinant diskriminaciją, atitinkamų ES direktyvų nuostatų perkėlimas į valstybių narių įstatymus dar nebaigtas. Jis teigė, kad šalių ombudsmenai yra labai suinteresuoti skatinti direktyvų nuostatų perkėlimo į jų valstybių teisės sistemas procesą. Be to, jie turi glaudžiai bendradarbiauti su specializuotomis įstaigomis, sukurtomis siekiant išspręsti diskriminacijos įvairiose srityse problemą. Po to kalbėjęs Liuksemburgo ombudsmenas Marc FISCHBACH aptarė keletą jam pateiktų skundų pavyzdžių, įskaitant skundą dėl įtariamos diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos.

Ketvirtas teminis posėdis: laisvas judėjimas

Baigiamajame teminiame posėdyje dėl laisvo judėjimo pagrindinį pranešimą perskaitė Nyderlandų Nijmegeno universiteto migracijos teisės profesorė Elsbeth GUILD. Ji pabrėžė išlikusias kliūtis, trukdančias laisvam judėjimui. Elsbeth GUILD pažymėjo, kad dauguma šalies lygiu veikiančių institucijų vis dar traktuoja Sąjungos piliečius, kurie nėra jų valstybės piliečiai, kaip užsieniečius ir taiko jiems užsieniečiams skirtus įstatymus. Be to, Sąjungos (imigravusių) piliečių šeimos nariams trečiųjų šalių piliečiams ne visada suteikiamas ES piliečio statusas.

Šiame posėdyje vykusią diskusiją tęsė Airijos ombudsmenė Emily O'REILLY. Ji daugiausiai dėmesio skyrė socialinei apsaugai, bendrais bruožais apibūdindama problemas, su kuriomis susiduria piliečiai, reikalaudami savo teisių, numatytų ES teisės aktuose (konkrečiai Reglamente 1408/71¹). Didžioji jos įvardytų problemų dalis susijusi su atitinkamų teisės aktų sudėtingumu. Kaip pavyzdį Emily O'REILLY paminėjo Europos Komisijos TRESS (mokymas ir atskaitomybė socialinės apsaugos sektoriuje) projektą, kurio tikslas – pagerinti visų suinteresuotų asmenų, pvz., valstybių narių teisėjų, žinias, susijusias su atitinkamomis Bendrijos nuostatomis, organizuojant mokymo seminarus.

Instituciniai klausimai

Be teminių posėdžių, seminare vyko išsami diskusija keletu ES valstybių narių ir valstybių kandidačių ombudsmenams rūpimų institucinių klausimų. Ši diskusija rėmėsi pagrindiniu Europos ombudsmeno perskaitytu pranešimu, kuriame jis kalbėjo apie tikslą nustatyti aiškesnį viešąjį Europos ombudsmenų tinklo tapatumą. Siekiant padaryti tinklą matomesnį piliečiams ir viešosios politikos formuotojams, Europos ombudsmenas pareiškė pageidavimą investuoti lėšų į tolesnę tinklo naudojimosi internetu, bendraujant su visuomene ir ombudsmenams bendraujant tarpusavyje, plėtrą. Jis taip pat pasiūlė per ateinančius dvejus metus parengti pranešimą, kuriame būtų paaiškinta piliečiams, ko jie gali tikėtis kreipdamiesi į kurį nors iš tinklo ombudsmenų. Tokį pranešimą galima būtų aptarti ir galiausiai priimti šeštajame ombudsmenų seminare, kurį 2007 m. Strasbūre kartu surengs Europos ombudsmenas ir Prancūzijos ombudsmenas. Kadangi svarbu užtikrinti, kad regioniniams ombudsmenams būtų suteikta tinkama galimybė pareikšti savo nuomonę aptariant pranešimą piliečiams, Europos ombudsmenas pasiūlė paraginti kolegas regionuose iš kiekvienos jų būstinės valstybėse narėse skirti po vieną atstovą, kuris dalyvautų 2007 m. Strasbūro seminare kartu su atitinkamu valstybės ombudsmenu. Europos ombudsmenas įsipareigojo kartą per dvejus metus, pakaitomis su susitikimais su valstybių narių ombudsmenais, rengti susitikimus su regiono lygiu dirbančiais ombudsmenais.

Seminaro išvados

Seminaras baigėsi trumpa Europos ombudsmeno kalba, po kurios Rick LAWSON pristatė išvadas.

Judėjimas į priekį

Seminare vykusiose diskusijose buvo iškelta daug minčių, kurios gali būti naudingos apibrėžiant bendradarbiavimo veiksmų kryptį Europos ombudsmenų tinkle per ateinančius mėnesius ir metus. Europos ombudsmenas pasiūlė šias preliminaras susitikimo darbo išvadas:

1. Ombudsmenai yra valdžios institucijos, todėl pagal jiems suteiktus įgaliojimus turi visapusiškai įgyvendinti ES teisės aktuose numatytas teises, įskaitant žmogaus teises.
2. Ombudsmenai užima labai patogią padėtį, kuri jiems leidžia nagrinėti, ar atskirais atvejais valstybėse narėse veikiančios šalies, regiono ir vietos viešojo administravimo institucijos tinkamai pritaikė ES teisę ir nustačius pažeidimus imtis veiksmų, kuriais būtų veiksmingai ginamos pažeistos teisės ir kurie leistų išvengti panašių pažeidimų ateityje.
3. Ombudsmenai kai kuriose srityse turi aiškų sąlyginį pranašumą prieš teismus, nes jie gali pasiūlyti greitesnius teisių gynimo būdus. Asmenys, susidūrę su rimta kliūtimi, neleidžiančia jiems pasinaudoti savo teise laisvai judėti, pvz., jų diplomų nepripažinimas, negali metų metus laukti, kol bus apginta jų teisė.
4. Europos ombudsmenų tinkle išsiplėtojusiam ombudsmenų tarpusavio bendradarbiavimui reikėtų suteikti daugiau matomumo tam, kad piliečiai ir viešosios politikos formuotojai daugiau sužinotų apie šio bendradarbiavimo tikslus. Reikėtų geriau išnaudoti interneto teikiamas galimybes siekiant skatinti aiškesnį viešąjį tinklo tapatumą ir parengti pranešimą, kuriame bendrais bruožais būtų išdėstyta, ką tinklui priklausantys ombudsmenai gali nuveikti piliečių labui.

¹

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (EEB) Nr. 1408/71, OL 1971 L 149, p. 2.

5. Tokie posėdžiai, kuriuose buvo aptariami laisvo judėjimo ir diskriminacijos uždraudimo klausimai, labai aktyviai parodė, kokia visa aprėpianti ir išsami gali būti ES teisė ir kaip ji nepaliaujamai vystosi. Nuolatinis mokymasis be galo svarbus tiek valstybių narių administratoriams, tiek ir patiems ombudsmenams, tačiau jis reikalauja nuolatinių pastangų ir išteklių. Atsakydamas į prašymus Europos ombudsmenas sutiko dėti daugiau pastangų veikdamas šiais klausimais kaip vienas iš Europos ombudsmenų tinklo finansavimo šaltinių.

Puikus seminaras

Be rimtam darbui nuteikiančių oficialių posėdžių, susitikime vyko ir ne tokios oficialios diskusijos, taip pat buvo užmezgami nauji ryšiai. Malonius renginio išpūdžius papildė ekskursija į pokarinį Roterdamą, pasiplaukiojimas Amsterdamo kanalais ir apsilankymas Van Gogho ir princo Moriso (Mauritshuis) meno muziejuose bei iškilmingi pietūs, skirti dešimtosioms Europos ombudsmeno tarnybos metinėms pažymėti. Papildomo iškilmingumo susitikimui suteikė Huis ten Bosch rūmuose surengtas Jos Didenybės Nyderlandų karalienės Beatričės priėmimas, o neoficialiais pietumis Nyderlandų ombudsmeno biure puikus penktasis seminaras buvo deramai užbaigtas.

Bendradarbiavimas nagrinėjant skundus

Valstybių narių šalies ir regiono lygiu veikiantys ombudsmenai gali nagrinėti daug skundų, kurie nebūdami nukreipti prieš Bendrijos instituciją ar įstaigą neįeina į Europos ombudsmeno įgaliojimus. 2005 m. Europos ombudsmenas 945 skundų pareiškėjams patarė kreiptis į atitinkamos šalies ar regiono ombudsmeną, o 91 skundą perdavė tiesiogiai atsakingam ombudsmenui. Šių skundų pavyzdžiai pateikti 2.5 poskyryje.

Be reguliaraus tinkle vykstančio keitimosi informacija, yra speciali procedūra, kuria pasinaudoję šalies arba regiono ombudsmenai gali paprašyti pateikti raštišką atsakymą į jų pateiktą klausimą, susijusį su ES teise ir jos interpretavimu, įskaitant klausimus, kylančius nagrinėjant konkrečius atvejus. Europos ombudsmenas arba tiesiogiai atsako pats, arba prireikus perduoda klausimą atsakyti kitai ES institucijai ar įstaigai. 2005 m. buvo gauti keturi klausimai (du iš šalies ir du iš regiono ombudsmenų) ir trys buvo baigti (įskaitant du perkeltus iš 2004 m.).

„Europos ombudsmenai – informacinis biuletenis“

„Europos ombudsmenai – informacinis biuletenis“ informuoja apie Europos ombudsmenų tinklo veiklą ir didėjančią Tarptautinio ombudsmenų instituto (TOI) įtaką Europoje. Šis anglų, prancūzų, vokiečių, italų ir ispanų kalba leidžiamas leidinys skirtas 400 Europos, valstybių narių, regionų ir vietos tarnybų. Informacinis biuletenis išeina du kartus per metus, balandžio ir spalio mėn.

Informaciniame leidinyje spausdinami ombudsmenų institucijų iš visos Europos straipsniai. Jie sudaro naujienų, ES teisės, ombudsmenų ir panašių tarnybų darbo, seminarų ir susitikimų bei skelbiamų skyrių pagrindą. Europos ombudsmenas atsakingas už informacinio leidinio leidybą, savo įžanginiais straipsniais jis siekia, kad ryšių tinkle būtų skiriamas dėmesys aktualiems klausimams ir nagrinėjama jų svarba. 2 skyrių „TOI ryšiai“, kuris informuoja TOI Europos nares apie naujausius pokyčius, būsimus renginius ir kitas svarbias iniciatyvas, rengia TOI pirmininko pavaduotojas Europos regionui.

Informacinis leidinys pasirodė esąs ypač vertinga priemonė keičiantis informacija apie ES teisę ir pažangiausias praktikas. 2005 m. nagrinėti klausimai apėmė planuojamą įsteigti ES pagrindinių teisių agentūrą, galimybę susipažinti su dokumentais ir duomenų apsauga, diskriminaciją ir kliūtis laisvam judėjimui, su įkaliniu susijusias problemas daugelyje valstybių narių, sveikatos priežiūros sistemą ir problemas, su kuriomis susiduria imigrantai.

Elektroninio ryšio priemonės

2000 m. lapkričio mėn. ombudsmenas įkūrė diskusijų forumą internetu ir Europos ombudsmenams bei jų personalui skirtą svetainę. Šiuo metu beveik 90 tarnybų 29 Europos šalyse turi individualius registracijos vardus ir slaptažodžius, suteikiančius galimybę dalyvauti diskusijų forume. Be to, tie

TOI Europos regiono nariai, kurie nepriklauso Europos ombudsmenų tinklui, gali dalyvauti diskusijų forume naudodamiesi tam tikru registracijos vardu ir slaptažodžiu. Diskusijų forumas suteikia galimybes tarnyboms keistis kasdiene informacija ir bendradarbiauti.

Populiariausia diskusijų forumo dalis yra elektroninių naujienų tarnyba „*Ombudsmen Daily News*“, skelbianči žinias kiekvieną darbo dieną ir informuojanti apie ombudsmeno tarnybų ir Europos Sąjungos veiklą. Tarnyboje „*Daily News*“ bendradarbiauja ir konsultuoja beveik visi valstybių narių ir regionų ombudsmenai.

2005 m. diskusijų forumas ir toliau buvo patogus būdas tarnyboms keistis informacija siunčiant klausimus ir atsakymus; jame užsimezgė kelios svarbios diskusijos, apėmusios įvairiausių klausimus, pvz., nemokamas knygų skolinimasis iš viešųjų bibliotekų, ombudsmenų sprendimų skelbimas internete ir ombudsmenų rekomendacijų įgyvendinimas.

Diskusijų forume pateikiamas oficialus ES valstybių narių, Norvegijos, Islandijos ir šalių kandidačių į ES nares nacionalinių ir regioninių ombudsmenų sąrašas. Sąrašas atnaujinamas, kai keičiasi ombudsmeno būstinės adresas, todėl yra ypač reikalingas visos Europos ombudsmenams.

Informaciniai vizitai

2005 m. lapkričio mėn. ombudsmenas su informaciniu vizitu aplankė Jungtinės Karalystės parlamento ir sveikatos apsaugos ombudsmenę Ann ABRAHAM (žr. 6.2 poskyrį).

5.2 KITI OMBUDSMENO SEMINARAI IR KONFERENCIJOS

Europos ombudsmeno pastangos bendradarbiauti su savo kolegomis ombudsmenais peržengia Europos ombudsmenų tinklo veiklos ribas. Ombudsmenas yra aktyvus daugelio ombudsmenų organizacijos narys ir nuolat dalyvauja jų rengiamose konferencijose ir seminaruose. Šis poskyris pateikia renginių, kuriuose 2005 m. dalyvavo ombudsmenas ir jo tarnybos darbuotojai, apžvalgą.

Dešimtosios Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus tarnybos metinės

2005 balandžio 14–15 d. Europos ombudsmeno atstovas Ian HARDEN dalyvavo Vilniuje Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių dešimtųjų jų institucijos metinių proga surengtoje konferencijoje „Ombudsmenas, kaip viena iš teisės į gerą administravimą gynimo priemonių“. Ian HARDEN pasakė kalbą „Europos ombudsmeno vaidmuo ginant ir propaguojant Europos piliečių teises“.

50-osios Danijos ombudsmeno institucijos metinės

Nuo 2005 m. kovo 30 d. iki balandžio 2 d. Nikforos DIAMANDOUROS dalyvavo renginiuose ir šventėse, skirtose 50-osioms Danijos ombudsmeno institucijos, kuriai nuo 1987 m. vadovauja Hans GAMMELTOFT-HANSEN, pažymėti. Tarp šių renginių buvo devintasis Europos ombudsmenų susitikimas prie apskritojo stalo ir Europos žmogaus teisių komisijos narių taryba, kurią kovo 31 d. – balandžio 1 d. surengė Europos žmogaus teisių komisijos narys Alvaro GIL-ROBLES.

Kovo 30 d. vyko seminaras „Demokratinė institucijų steigimas ir rėmimas“, kurį pasveikinęs dalyvius ir perskaitęs Jungtinių Tautų Žmogaus teisių vyriausiosios komisarės Louise Arbor sveikinimą pradėjo Hans GAMMELTOFT-HANSEN. Įžanginio posėdžio diskusijoje dalyvavo valstybės sekretorius ir Danijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Carsten STAUR bei Danijos Žmogaus teisių instituto vykdomasis direktorius Morten KJÆRUM.

Naujienas iš Jordanijos pristatė buvęs administracinės plėtros, informacijos ir ryšių technologijos ministras Fawaz AL ZU'BI. Naujienas iš Albanijos pristatė Albanijos liaudies advokatas Ermir DOBJANI ir Jungtinių Tautų Tarptautinio baudžiamojo teismo buvusiai Jugoslavijai teisėjas Hans Henrik BRYDENSHOLT. Apie įvykius Ganoje pranešė Žmogaus teisių ir administracinio teisingumo

komisijos narė Anne BOSSMAN ir Danijos ombudsmeno tarnybos vyresnysis patarėjas teisės klausimais Jens OLSEN. Šio posėdžio metu vykusioje diskusijoje dalyvavo Danijos užsienio reikalų ministerijos vyresnysis patarėjas Lars Adam REHOF, Hans GAMMELTOFT-HANSEN, Fawaz AL ZU'BI, Anne BOSSMAN, Morten KJÆRUM ir Danijos užsienio reikalų ministerijos vyriausiasis patarėjas Morten ELKÆR.

Kovo 31 d., dalyvaujant Jo Karališkajai Didenybei Danijos sosto įpėdiniui princui Frederikui, Danijos Parlamento pirmininkui Christian MEJDAHL, Alvaro GIL-ROBLES ir Hans GAMMELTOFT-HANSEN, prasidėjo devintasis Europos ombudsmenų susitikimas prie apskritojo stalo ir Europos žmogaus teisių komisijos narių taryba. Pirmajame darbo posėdyje kalbas pasakė Nikiforos DIAMANDOUROS ir Alvaro GIL-ROBLES; šios kalbos atitinkamai vadinosi „Ombudsmenų vaidmuo ir įgaliojimai rytdienos Europoje“ ir „Europos Tarybos vaidmuo remiant nacionalinių ombudsmenų veiklą“. Rusijos Federacijos federalinis ombudsmenas Vladimir LUKIN pasakė kalbą, kurios tema buvo „Nacionalinių ir regioninių ombudsmenų tarpusavio ryšiai“.

Estijos teisingumo kancleris Allar JÖKS pirmininkavo balandžio 1 d. vykusiam darbo posėdžiui „Darbas su sunkiais kalbiniais“. Lenkijos pilietinių teisių apsaugos komisaras Andrzej ZOLL pasakė kalbą „Sunkūs kaliniai: praktinės problemos“, o Vengrijos parlamento žmogaus teisių komisaro pavaduotojas Albert TAKÁCS pasakė kalbą „Sunkūs kaliniai: teisinės problemos ir reagavimas“. Paskui vyko diskusijos grupėse, kurioms pirmininkavo Ukrainos ombudsmenė Nina KARPACHOVA ir Belgijos federalinis ombudsmenas Pierre-Yves MONETTE.

Švedijos parlamento vyriausiasis ombudsmenas Mats MELIN pirmininkavo darbo posėdžiui „Teisės į privatumą apsauga“. Čekijos Respublikos ombudsmenas Otakar MOTEJL pasakė kalbą „Teisės į privatumą apsauga: praktinės problemos“, o Norvegijos parlamento ombudsmenas Arne FLIFLET pasakė kalbą „Teisės į privatumą apsauga: teisinės problemos ir reagavimas“. Europos Žmogaus Teisių Teismo teisėjas Lucius CAFLISCH pirmininkavo diskusijų grupei, kurioje vyko diskusijos tema „Teisės į privatumą apsauga: praktinės problemos“, o Austrijos ombudsmenų tarybos pirmininkas Peter KOSTELIA vadovavo diskusijų grupei „Teisės į privatumą apsauga: teisinės problemos ir reagavimas“. Baigiamajam posėdžiui, kuriame buvo perskaityti keturių diskusijų grupių pranešimai ir patvirtintos susitikimo prie apskritojo stalo išvados, pirmininkavo Alvaro GIL-ROBLES.

2005 m. balandžio 2 d. Kopenhagos universitete buvo surengtas simpoziumas „Ombudsmenas kaip sąsaja tarp teisės aktų leidėjo, administratoriaus ir piliečio – ombudsmeno koncepcijos plėtojimas“. Kopenhagos universiteto rektorė Linda NIELSEN pasveikino simpoziumo dalyvius, išanginį žodį tarė Hans GAMMELTOFT-HANSEN. Posėdžio „Politologinis požiūris“ metu kalbas pasakė Nikiforus DIAMANDOUROS ir Orhuso universiteto Teisės fakulteto profesorius Jens Peter CHRISTENSEN. Posėdyje „Politinis požiūris“ kalbas pasakė pirmasis Slovėnijos ombudsmenas Ivan BIZJAK bei buvęs darbo ministras ir buvęs aplinkos apsaugos ministras Svend AUKEN. Posėdyje „Administracinis požiūris“ kalbas pasakė buvęs finansų departamento viešųjų paslaugų valdymo bei plėtros generalinis sekretorius ir buvęs Airijos ombudsmenas Kevin MURPHY bei Danijos teisingumo ministerijos nuolatinis sekretorius Michael LUNN. Posėdyje „Žiniasklaidos požiūris“ kalbas pasakė Airijos ombudsmenė ir informacijos komisijos narė Emily O'REILLY bei Danijos laikraščio „Politiken“ vyriausiasis redaktorius Tøger SIEDENFADEN. Simpoziumą užbaigė Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Britanijos ir Airijos ombudsmenų asociacijos konferencija – Varvikas, Jungtinė Karalystė

Balandžio 7 ir 8 d. Nikiforos DIAMANDOUROS dalyvavo Varviko universitete Koventrio mieste Jungtinėje Karalystėje surengtoje Britanijos ir Airijos ombudsmenų asociacijos (BAOA) konferencijoje. Konferencija prasidėjo balandžio 7 d., po metinio BAOA susitikimo, plenariniu posėdžiu „Žalos atlyginimas visais aspektais“, kuriam pirmininkavo Didžiosios Britanijos parlamento ir Anglijos sveikatos apsaugos ombudsmenė Ann ABRAHAM. Posėdyje kalbėjo Nacionalinės vartotojų tarybos pirmininkė Deirdre HUTTON, buvęs Aukščiausiojo Teismo teisėjas ir Škotijos vartotojų tarybos rengiamos civilinio teisingumo Škotijoje apžvalgos pirmininkas lordas COULSFIELD bei Airijos ministro pirmininko kabineto generalinio sekretoriaus padėjėjas Philip KELLY. Kito plenarinio posėdžio tema buvo „Administracinis teisingumas“, o jam pirmininkavo finansų tarnybos vyriausiasis ombudsmenas Walter MERRICKS. Minėta tema pasisakė Teismų tarybos pirmininkas Breintree

lordas NEWTON, paskirtasis Teismų tarnybos generalinis direktorius Peter HANCOCK ir teisės komisijos narys Martin PARTINGTON. Balandžio 8 d. rytą vykusiam plenariniam posėdžiui „Teisinė priežiūra“ pirmininkavo Šiaurės Airijos ombudsmenas Tom FRAWLEY. Posėdyje kalbėjo Šiaurės Airijos vyriausiasis teisėjas lordas Brian KERR. Baigiamajame plenariniame posėdyje, kuriam pirmininkavo Anglijos vietos administracijos komisijos pirmininkas Tony REDMOND, Nikiforos DIAMANDOUROS kalbėjo apie „Europos ombudsmeno vaidmenį“. Per dvi konferencijos dienas iš viso buvo surengta dvylika seminarų, kuriuose buvo aptarti įvairiausi klausimai: informacijos teisės aktų laisvė, kompensavimas, skundų sureguliuavimas ir teisių gynimo priemonės.

Seminaras „Žmogaus teisės Europoje ombudsmenų požiūriu“ – Ibiza, Ispanija

Rugsėjo 5 d. Europos ombudsmenas dalyvavo Balearų salų universiteto ir Ispanijos ombudsmeno kartu surengtame seminare, skirtame žmogaus teisėms Europoje ombudsmenų požiūriu aptarti. Savo pasisakyme Nikiforos DIAMANDOURUS kalbėjo apie Europos ombudsmeno vaidmenį ginant pagrindines žmogaus teises. Seminare dalyvavo gausus būrys dalyvių, įskaitant studentus ir mokslo darbuotojus.

Katalonijos ombudsmeno akto dvidešimtųjų metinių minėjimas – Barselona, Ispanija

Katalonijos regiono ombudsmeno (*Síndic de Greuges*) Rafael RIBÓ kvietimu Nikiforos DIAMANDOUROS dalyvavo rugsėjo 29–30 d. Barselonoje vykusiuose renginiuose, skirtuose Katalonijos ombudsmeno akto dvidešimtosioms metinėms pažymėti. Tarp dalyvių buvo nemažai nacionalinių ir regioninių ombudsmenų iš įvairių ES valstybių, įskaitant Airijos ombudsmenę Emily O'REILLY, Švedijos parlamento vyriausiąją ombudsmeną Mats MELIN, Ispanijos ombudsmeno pavaduotoją María Luisa CAVA DE LLANO, Austrijos ombudsmenų tarybos pirmininką Peter KOSTELKA, Graikijos ombudsmeną Yorgos KAMINIS, Europos Tarybos Žmogaus teisių komisijos narį Alvaro GIL-ROBLES. Nikiforos DIAMANDOUROS pasakė kalbą „Piliečių teisių gynimo būdai: Europos ombudsmeno ir nacionalinių bei regioninių ombudsmenų bendradarbiavimas“. Savo kalboje Nikiforos DIAMANDOUROS pabrėžė regionų lygiu dirbančių ombudsmenų vaidmenį ir pateikė nemažai pasiūlymų, kaip sustiprinti dabartinį Europos ombudsmenų tinkle vykstantį bendradarbiavimą.

© Síndic de Greuges de Catalunya

20-ųjų Katalonijos ombudsmeno akto sukakties paminėjimo dalyviai
2005 m. rugsėjo 29–30 d., Barselona, Ispanija

5.3

KITI RENGINIAI, KURIUOSE DALYVAVO OMBUDSMENAI IR JŲ PERSONALAS**Dvišaliai susitikimai su ombudsmenais**

Siekiant skatinti ombudsmenų veiklą, aptarti ryšius tarp institucijų ir pasikeisti pažangiausia praktika, 2005 m. įvyko daugybė dvišalių Europos ombudsmeno susitikimų su ombudsmenais iš Europos ir kitų šalių:

Sausio 31 d. Nikiforos DIAMANDOUROS susitiko su Europos Tarybos Žmogaus teisių komisijos nariu Alvaro GIL-ROBLES ir Austrijos ombudsmenų tarybos pirmininku bei Europos Tarptautinio ombudsmenų instituto regioniniu pirmininko pavaduotoju Peter KOSTELIA aptarti ir suderinti įvairius susitikimus bei renginius, kuriuos per ateinančius aštuoniolika mėnesių planuoja surengti atitinkamos jų institucijos.

Vasario 17 d. Nikiforos DIAMANDOUROS susitiko su Kipro Komisijos nare administracijai (ombudsmene) Eliana NICOLAOU ir nuolatinio Graikijos atstovu Europos Taryboje ambasadoriumi Constantin YEROCOSTOPOULOS.

Vasario 18 d. Nikiforos DIAMANDOUROS susitiko su Slovėnijos žmogaus teisių ombudsmenu Matjaž HANŽEK.

Kovo 12 d. Nikiforos DIAMANDOUROS Nikosijoje, Kipre, susitiko su Kipro Komisijos nare administracijai (ombudsmene) Eliana NICOLAOU.

Balandžio 6 d. Nikiforos DIAMANDOUROS susitiko su Vokietijos Bundestago Peticijų komiteto pirmininku Karlheinz GUTTMACHER.

Gegužės 24 d. pas Europos ombudsmeną Strasbūre lankėsi Šiaurės Airijos asamblėjos ombudsmeno pavaduotojas John MACQUARRIE. Šio vizito tikslas buvo susipažinti su Europos ombudsmeno tyrimo procedūra. Tuo tikslu buvo išanalizuoti pasirinkti atvejai ir pasikalbėta su atsakingais už jų nagrinėjimą teisininkais. John MACQUARRIE taip pat susitiko su Nikiforos DIAMANDOUROS ir Teisės skyriaus vadovu Ian HARDEN.

Birželio 10 d. Europos ombudsmeno biure Briuselyje lankėsi Austrijos Tirolio regiono ombudsmenas Josef HAUSER ir septyni jo personalo darbuotojai. Josef HAUSER ir jo personalo darbuotojai susitiko su vyriausiąja patarėja teisės klausimais ir Europos ombudsmeno biuro Briuselyje vadove Benita BROMS ir Ryšių sektoriaus vadove Rosita AGNEW keistis nuomonėmis apie skundų nagrinėjimą ir ryšių su piliečiais palaikymą. Po to delegacija dalyvavo su Europos ombudsmenu Nikiforos DIAMANDOUROS surengtoje vaizdo konferencijoje, kurioje aptarė informacinio vizito į Tirolio regioną galimybę.

Birželio 30 d. Nikiforos DIAMANDOUROS Florencijoje pietavo su Toskanos regiono (Italija) ombudsmenu Giorgio MORALES ir keletu jo personalo darbuotojų. Jie pasikeitė nuomonėmis apie savo atitinkamus vaidmenis ir ryšių su piliečiais palaikymą. Taip pat aptarė Toskanos regiono ombudsmeno oficialaus vizito pas Europos ombudsmeną galimybę.

Liepos 7 d., Europos Tarybos surengtos kelionės į Strasbūrą metu, pas Europos ombudsmeną lankėsi Gruzijos visuomeninis gynėjas Sozar SUBARI. Sozar SUBARI ir Nikiforos DIAMANDOUROS surengė trumpą susitikimą. Po šio susitikimo vyriausiasis patarėjas teisės klausimais José MARTÍNEZ-ARAGÓN paaiškino svečiui ombudsmeno institucijos įgaliojimus ir vaidmenį.

Spalio 10 d. Nikiforos DIAMANDOUROS susitiko su Hondūro Žmogaus teisių komisijos nariu Ramón CUSTODIO LÓPEZ.

Gruodžio 1 d. Nikiforos DIAMANDOUROS susitiko su Kinijos Respublikos (Taivano) trečiosios *Control Yuan* (ombudsmeno institucija) atstovais.

Renginiai, kuriuose dalyvavo personalo darbuotojai

Taip pat įvyko nemažai renginių ombudsmeno personalo lygiu:

Birželio 6 ir 7 d. Suomijos parlamento ombudsmeno biuras ir Suomijos teisingumo kanclerio kabinetas surengė „Teisėtumo kontrolierių Baltijos jūros seminarą“. Seminare dalyvavo Danijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Norvegijos, Lenkijos ir Švedijos ombudsmenai bei jų atstovai. Į seminarą taip pat atvyko Vokietijos Bundestago Peticijų komiteto delegacija. Europos ombudsmeno tarnybai atstovavo vyriausiasis patarėjas teisės klausimais Gerhard GRILL. Iš viso seminare dalyvavo apie 60 asmenų.

Lapkričio 28 ir 29 d. vyriausiasis patarėjas teisės klausimais Olivier VERHEECKE dalyvavo Paryžiuje surengtame ketvirtajame AOMF (*Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie*) – prancūzakalbių ombudsmenų asociacijos – kongrese. Kongresą, kuris vadinosi „Ombudsmenas – keičiantis lūkesčius, skatinantis reformas“, (*Le Médiateur: interprète des attentes, acteurs des réformes*), organizavo Prancūzijos ombudsmenas Jean-Paul DELEVOYE. Tarp pranešėjų buvo buvęs Prancūzijos Konstitucinio Teismo pirmininkas Robert BADINTE, buvęs ministras Luc FERRY bei Ekonomikos ir socialinės tarybos pirmininkas Jacques DERMAGNE.

6 PRANEŠIMAI

6.1 SVARBIAUSI METŲ ĮVYKIAI

EUROPOS OMBUDSMENO TARNYBOS DEŠIMTOSIOS METINĖS

2005 m. buvo paminėtos dešimtosios Europos ombudsmeno institucijos įsteigimo metinės. Šiai progai pažymėti buvo surengta nemažai renginių, kurių kiekvienas išsamiai aprašytas toliau. Siekiant užtikrinti, kad šiuose renginiuose tiesiogiai dalyvautų visi subjektai, su kuriais ombudsmenas nuolat palaiko ryšius: ES institucijos, įstaigos ir agentūros, Europos Parlamento nariai, kolegos ombudsmenai, žiniasklaida, NVO, mokslininkai, skundų pareiškėjai ir piliečiai, – kiekvienas iš renginių buvo nukreiptas į skirtingą tikslinę auditoriją.

Daugiau informacijos apie visus renginius galima rasti adresu:
<http://www.ombudsman.europa.eu/10anniversary/en/default.htm>

Pirmasis Europos ombudsmenas Jacob Söderman, vyriausiasis Švedijos parlamento ombudsmenas Mats Melin ir Suomijos parlamento ombudsmenė Riitta-Leena Paunio penktajame ES valstybių narių ombudsmenų seminare. 2005 m. rugsėjo 11–13 d., Haga, Nyderlandai.

Iškilmingi pietūs ES valstybių narių ir šalių kandidačių ombudsmenams – Haga, Nyderlandai

2005 m. rugsėjo 11–13 d. Hagoje surengtame penktajame nacionalinių ombudsmenų seminare dalyvavo per 80 ES valstybių narių ir šalių kandidačių nacionalinių ombudsmenų tarnybų atstovų. Šia proga, pažymint dešimtąsias Europos ombudsmeno institucijos įsteigimo metines, buvo surengti iškilmingi pietūs. Pietuose dalyvavo per 70 asmenų, įskaitant dalyvavusius steigiant instituciją, kurie prisidėjo prie dešimtųjų metinių progai atminti išleistos knygos. Knygą „Europos ombudsmenas:

ištakos, įsteigimas, raida“, dalyvaujant pirmajam Europos ombudsmenui Jacob SÖDERMAN, pietų metu pristatė Nikiforos DIAMANDOUROS.

Priėmimas dešimtųjų Europos ombudsmeno institucijos įsteigimo metinių proga – Strasbūras, Prancūzija

Pirmasis Europos ombudsmenas Jacob SÖDERMAN pradėjo eiti savo pareigas 1995 m. rugsėjo 27 d. 2005 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento rugsėjo mėn. Strasbūre vykstančiame daliniame posėdyje buvo surengtas priėmimas dešimtųjų Europos ombudsmeno institucijos įsteigimo metinių proga. Į priėmimą buvo pakviesti Europos Parlamento ir Europos Komisijos nariai bei Europos ombudsmeno tarnybos, Europos Parlamento ir kitų per pastarąjį dešimtmetį su ombudsmenu glaudžiai bendradarbiavusių ES institucijų ir įstaigų personalas. Renginio garbės svečias buvo pirmasis Europos ombudsmenas Jacob SÖDERMAN. Atsižvelgiant į pagrindinį Europos Parlamento vaidmenį, sudarant galimybę įsteigti Europos ombudsmeno instituciją, ir į paramą, kurią per pastarąjį dešimtmetį ombudsmenui suteikė Europos Parlamentas, pagrindinį pranešimą priėmimo perskaitė Europos Parlamento Pirmininkas Josep BORRELL FONTELLES. Priėmimo dalyvavo per 250 asmenų, įskaitant penkis Europos Komisijos narius, per 100 Europos Parlamento narių, penkis Europos Parlamento generalinius direktorius ir ES Tarybai pirmininkaujančios Britanijos atstovus.

P. Josep Borrell Fontelles, Europos Parlamento Pirmininkas, ir p. Diamandouros sako kalbą priėmimo, skirtame dešimtajam Europos ombudsmeno veiklos jubiliejui paminėti. 2005 m. rugsėjo 27 d., Strasbūras, Prancūzija.

Seminaras „Europos ombudsmenas – įvertinimas ir perspektyva“ – Strasbūras, Prancūzija

Spalio 28 d. Roberto Schumano universiteto Strasbūro Europos studijų institutas (*Institut des Hautes Etudes Européennes*) Europos ombudsmeno tarnybos dešimtųjų metinių proga organizavo seminarą, už kurį buvo atsakingi Roberto Schumano universiteto profesorius Syméon KARAGIANNIS ir Burgonės universiteto profesorius Yves PETIT. Europos Parlamente vykusio seminaro tema buvo „Europos ombudsmenas – įvertinimas ir perspektyva“ (*Le Médiateur européen: bilan et perspectives*). Seminarą pradėjo ir į jo dalyvius kreipėsi Strasbūro senatorė ir meras Fabienne KELLER bei Roberto Schumano universiteto prezidentė Florence BENOÎT-ROHMER.

Rytiniam posėdžiui pirmininkavo Roberto Schumano universiteto Tarptautinių ir Europos studijų centro antrasis direktorius profesorius Vlad CONSTANINESCO. Per pirmąją posėdžio dalį buvo analizuojama ombudsmeno institucija ir jo institucinė aplinka. Yves PETIT nagrinėjo ombudsmeno ir Europos institucijų tarpusavio ryšius, o Bordo ketvirtojo universiteto profesorius Loïc GRARD įvertino Europos ombudsmeno ir valstybių narių ombudsmenų ryšius. Per antrąją posėdžio dalį buvo nagrinėjama ombudsmeno institucija ir jo veikla. Paryžiaus antrojo universiteto viceprezidentas

ir profesorius Claude BLUMANN pristatė ombudsmeno įnašą plėtojant Europos pilietybę. Po to Syméon KARAGIANNIS aptarė ombudsmeno įnašą ginant pagrindines žmogaus teises. Po kiekvienos pranešimų poros daugeliui mokslo darbuotojų, studentų ir kitų dalyvių buvo suteikiama galimybė pateikti pranešėjui klausimus ir išdėstyti savo nuomonę aptariama tema.

N. Diamandouros, Roberto Šumano universiteto pirmininkė Florence Benoît-Rohmer ir senatorė bei Strasbūro merė Fabienne Keller kalba seminare „Europos ombudsmeno vertinimas ir perspektyvos“. 2005 m. spalio 28 d., Strasbūras, Prancūzija.

Popietinis posėdis, kurio tema buvo „Europos ombudsmenas – 10 veiklos metų“, vyko apskritojo stalo forma. Apskritajam stalui pirmininkavo buvęs Roberto Schumano universiteto prezidentas ir universiteto garbės profesorius Robert KOVAR. Apskritojo stalo diskusijose dalyvavo Nikiforos DIAMANDOUROS, Švedijos parlamento vyriausiasis ombudsmenas Mats MELIN, Prancūzijos ombudsmeno generalinis atstovas Bernard DREIFUS, Europos Parlamento Peticijų komiteto sekretoriato skyriaus vadovas David LOWE, Europos Komisijos generalinio sekretoriato direktorius Giuseppe MASSANGIOLI ir Europos Tarybos Žmogaus teisių komisijos narys Alvaro GIL-ROBLES. Buvo aptartos šios temos: Europos ombudsmenas ir ES plėtros problemos, ombudsmenų tarpusavio ryšiai ir Europos ombudsmeno įtaka šalies ir regiono ombudsmenams bei Europos ombudsmeno veiklos įtaka Europos Sąjungos institucijų darbui.

Seminaro išvadas pristatė Europos Sąjungos Tarybos teisės tarnybos direktorius Jean-Paul JACQUÉ.

Renginyje dalyvavo per 80 mokslo darbuotojų, studentų, teisininkų, Europos Sąjungos personalo darbuotojų ir kitų dalyvių. Per 2006 m. Roberto Schumano universiteto Tarptautinių ir Europos studijų centras viešai paskelbs seminaro išvadas.

Oficialūs pietūs, skirti svarbiausiems ombudsmeno kolegoms Prancūzijoje – Strasbūras, Prancūzija

Spalio 28 d. Strasbūro meras Fabienne KELLER ir Strasbūro bendrijos pirmininkas Robert GROSSMANN surengė oficialius pietus, skirtus dešimtosioms Europos ombudsmeno buvimo Strasbūre metinėms paminėti. Į pietus buvo pakviesti vietos, regiono ir šalies politikai bei administratoriai, taip pat tą pačią dieną anksčiau vykusio seminaro (žr. pirmesnį pranešimą) pranešėjai ir Europos ombudsmeno tarnybos darbuotojai. Garbės svečias buvo Europos ombudsmenas Nikiforos DIAMANDOUROS. Pietų metu meras priminė apie Strasbūro atsidavimą savo europietiškam pasauliui bei žmogaus teisių apsaugai ir perskaitė Prancūzijos Europos reikalų ministrės Catherine COLONNA sveikinimą. Atsakydamas ombudsmenas padėkojo miestui ir visam regionui už paramą, suteiktą per pastarąjį dešimtmetį, priminė apie savo įsipareigojimą ir toliau informuoti piliečius apie jų teises ES lygiu ir pranešė, kad 2007 m. Strasbūre vyks šeštasis valstybių narių ombudsmenų seminaras.

Oficialūs pietūs, skirti ES institucijų pirmininkams ir generaliniams sekretoriams bei ES įstaigų ir agentūrų vadovams – Briuselis, Belgija

Lapkričio 17 d. ombudsmenas surengė oficialius pietus, į kuriuos pakvietė ES institucijų pirmininkus ir generalinius sekretorius bei Sąjungos institucijų ir agentūrų vadovus. Į pietus atvyko per 45 asmenis, atstovavusius institucijoms, įstaigoms ir agentūroms visos Sąjungos mastu. Šio renginio tikslas buvo pabrėžti, kad Europos ombudsmenas ir ateityje pasirengęs dirbti išvien su visomis institucijomis, įstaigomis ir agentūromis, siekiant pagerinti ES administravimo kokybę ir užtikrinti, kad visos piliečių teisės būtų gerbiamos visos Sąjungos mastu. Atsižvelgiant į tai, kad apie 70 proc. visų ombudsmeno pateikiamų užklausų tenka Europos Komisijai, Komisijos pirmininko José Manuel BARROSO buvo paprašytas perskaityti pagrindinį pranešimą. Jis apžvelgė keletą sričių, kuriose ateityje būtų galima pagerinti bendradarbiavimą, įskaitant pažangą siekiant vieno Europos tinkamo administravimo kodekso, bandymą rasti daugiau draugiškų sprendimų ir greito reagavimo į ombudsmeno rekomendacijas ir pastabas užtikrinimą. Kaip pavyzdį jis paminėjo Komisijos priimtą naująjį komunikatą, kuriame numatyta nauja atsakymo į ombudsmeno užklausas vidinė procedūra. Savo kalboje ombudsmenas pažymėjo, kad labai svarbu nagrinėti skundus greitai ir deramai juos apsvarstant. Ombudsmeno apibūdinimu, jis atlieka ne vien tik išorinės kontrolės priemonės, bet ir vertingo ištekliaus vadovams – ištekliaus, kuris atkreipdamas dėmesį į tobulintinas sritis gali padėti administracijoms pagerinti savo veiklos rezultatus – vaidmenį. Todėl jis pabrėžė Europos tinkamo administravimo kodekso kaip naudingo pareigūnų vadovo vertę. Nikiforos DIAMANDOUROS teigimu, ombudsmenas atlieka ir tam tikrą palengvintojo vaidmenį, nes padeda institucijoms paaiškinti savo veiksmus piliečiams, leidžia jiems pajusti, kad jų balsas yra reikšmingas ir kad skųsdamiesi jie gali prisidėti prie padėties pagerinimo. Galutinis tikslas, jo teigimu, yra aukščiausios kokybės į piliečius orientuotas ES administravimas.

Europos Komisijos Pirmininkas José Manuel Barroso ir N. Diamandouros per oficialius ES institucijų pirmininkų ir generalinių sekretorių bei ES įstaigų ir agentūrų vadovų pietus. 2005 m. lapkričio 17 d., Briuselis, Belgija.

Spaudos seminaras ir viešos diskusijos – Briuselis, Belgija

Gruodžio 6 d. Europos ombudsmenas Briuselyje surengė du renginius, pavadintus „Europos ombudsmenas: 10 metų, 20 000 skundų – per daug ar per mažai?“. Kartu su Europos žurnalistikos centru surengti renginiai vyko kaip spaudos seminaras ir į žiniasklaidą, NVO, interesų grupes, regionų ir vietos atstovybes bei ombudsmeno darbu besidominčius piliečius nukreiptos viešosios diskusijos.

Europos Parlamento narys Michael Cashman, N. Diamandouros, Tarptautinės žurnalistų federacijos generalinis sekretorius Aidan White ir Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojo Siim Kallas kabineto narys Derk-Jan Eppink kalba per spaudos konferenciją, skirtą dešimtosioms Europos ombudsmeno metinėms paminėti. 2005 m. gruodžio 6 d., Briuselis, Belgija.

Pirmasis posėdis vadinosi „Kiti Komisijos, Parlamento ir ombudsmeno žingsniai –atviresnė ir atskaitingesnė ES administracija“. Posėdyje, kuriame diskutavo Europos Komisijos pirmininko pavaduotojo kabineto narys Derk-Jan EPPINK, Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas Siim KALLAS, Europos Parlamento narys ir Parlamento pranešėjas galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais reguliavimo klausimais Michael CASHMAN, „Statewatch“ grupės direktorius Tony BUNYAN ir savaitraščio „European Voice“ redaktoriaus pavaduotojas Tim KING, dalyvavo per 60 asmenų. Posėdžiui, kuriame buvo pateikta naudinga ES institucijų pasiektos pažangos skaidrumo srityje apžvalga ir išdėstytos mintys dėl tolesnių veiksmų, pirmininkavo Tarptautinės žurnalistų federacijos generalinis sekretorius Aidan WHITE.

N. Diamandouros ir Europos Komisijos Pirmininko pavaduotoja institucijų ryšiams ir komunikacijai Margot Wallström klausosi dalyvių viešame seminare, skirtame dešimtosioms Europos ombudsmeno metinėms paminėti. 2005 m. gruodžio 6 d., Briuselis, Belgija.

Antrasis posėdis, kuris vadinosi „Teisės skūstis žinomumo didinimas – kiti ombudsmeno žingsniai“, vyko kaip viešosios diskusijos. Šiame posėdyje vykusios diskusijos dalyviai buvo Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja Margot WALLSTRÖM, Airijos ombudsmenė Emiy O'REILLY, Europos Sąjungos piliečių veiksmų tarnybos atstovė Claire DAMILANO ir Tarptautinės žurnalistų federacijos generalinis sekretorius Aidan WHITE. Diskusijoms aktyviai vadovavo buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Pat COX. Diskusijoje, kurios metu buvo svarstoma, kaip ombudsmeno veikla galėtų

geriausiai atitikti jų interesus, dalyvavo per 50 NVO, interesų grupių, Briuselyje esančių regionų ir vietos atstovybių bei ES institucijų atstovų. Diskusija rėmėsi šiais klausimais: kaip Europos ombudsmenas galėtų padaryti savo veiklą žinomesnę? Ką galėtų padaryti ombudsmenas, kad paskatintų jus pasinaudoti savo teise skųstis? Kaip jūsų organizacija gali padėti ombudsmenui padidinti pastarojo dešimtmečio laimėjimus? Kaip ombudsmenas gali prisidėti prie Sąjungos „apmąstymų laikotarpio“? Po susitikimo dalyviams buvo išdalytos dokumento, kuriame buvo apibendrintos pagrindinės diskusijoje nuskambėjusios mintys, kopijos. Šis dokumentas paskelbtas ombudsmeno interneto svetainėje.

Pristatymas Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos Europos Sąjungos delegacijai – Paryžius, Prancūzija

Gruodžio 7 d. Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos Europos Sąjungos delegacija pirmą kartą surengė Europos ombudsmeno klausymą. Susitikimui, kuriame ombudsmenui buvo suteikta galimybė paaiškinti savo vaidmenį, apibūdinti nagrinėjamų klausimų rūšis ir bendradarbiavimo su valstybių narių ombudsmenais mastą, pirmininkavo delegacijos pirmininkas Pierre LEQUILLER. Delegacijos nariai pateikė klausimus apie skundus, įskaitant skundą, susijusį su Tarybos teisės aktų leidybos procedūros skaidrumo stoka, ir apie tai, kokių vaidmenį jie kaip parlamento nariai galėtų suvaidinti informuojant Prancūzijos piliečius apie Europos ombudsmeno vaidmenį ir įgaliojimus. Klausymas vyko Paryžiuje ir buvo atviras spaudai. Jis buvo surengtas paminint dešimtąsias Europos ombudsmeno institucijos metines.

© Assemblée nationale française

N. Diamandouros ir Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos Europos Sąjungos delegacijos pirmininkas Pierre Lequiller. 2005 m. gruodžio 7 d., Paryžius, Prancūzija.

EUROPOS OMBUDSMENO RINKIMAI

Sausio 11 d. Europos Parlamente vyko Europos ombudsmeno rinkimai. Gavęs 564 iš 609 atiduotų balsų, Nikiforos DIAMANDOUROS buvo antrą kartą išrinktas Europos ombudsmenu 2004–2009 m. Parlamento kadencijai. Po rinkimų Europos Parlamento Peticijų komiteto pirmininkas, Europos Parlamento narys Marcin LIBICKI surengė spaudos konferenciją. Nikiforos DIAMANDOUROS pasinaudojo proga įvardyti savo institucijos prioritetus, apimančius užtikrinimą, kad visos piliečių teisės būtų gerbiamos visoje Europos Sąjungoje ir aukščiausių administravimo standartų ES institucijose ir įstaigose garantavimą. Visa su ombudsmeno rinkimais susijusi informacija pateikta E priede.

© Europos Parlamentas

Europos Komisijos Pirmininko pavaduotoja institucijų ryšiams ir komunikacijai Margot Wallström sveikina antrai kadencijai išrinktą Europos ombudsmeną N. Diamandourasą. 2005 m. sausio 11 d., Strasbūras, Prancūzija.

2004 M. METINIS PRANEŠIMAS

Metinis pranešimas yra svarbiausias ombudsmeno leidinys. Pateikiant ombudsmeno veiksmų, susijusių su tų metų skundų nagrinėjimu, apžvalgą padidėja Parlamento galimybės pareikalauti ataskaitos iš Sąjungos institucijų ir įstaigų. Pranešimas taip pat yra vertingas ES institucijų ir įstaigų savireguliacijos šaltinis, nes jame išryškintos probleminės administravimo sritys. Tačiau, be nurodytų ypatybių, ombudsmeno pranešimas domina skirtingas pačių įvairiausių lygių grupes ir atskirus asmenis: kolegas ombudsmenus, politikus, valstybės pareigūnus, specialistus, mokslo darbuotojus, interesų grupes, nevyriausybinės organizacijos, žurnalistus ir piliečius Europos, šalies, regiono ir vietos lygiu.

Siekiant kuo geriau pateisinti įvairių šių skirtingų subjektų lūkesčius, pradedant 2004 m. metiniu pranešimu pakeista metinio pranešimo koncepcija. Vietoj viso sprendimų teksto pateikiamos santraukos, kuriose atkreipiamas dėmesys į pagrindinius aspektus. Teminė analizė pateikiama 2 skyriuje (šio pranešimo 2.8 poskyryje), išryškinant svarbiausius teisinius ir faktinius atradimus pagrindinėse veiklos srityse. Buvo iš naujo apsvarstyti pranešimų ir ryšių su kitomis institucijomis skyriai, siekiant išryškinti šių veiksmų naudą ir pateikti išsamią informaciją apie įvykusių renginius.

Ombudsmenas savo 2004 m. pranešimą pristatė Europos Parlamento Peticijų komitetui gegužės 10 d. Tai suteikė jam galimybę pateikti veiklos ir tais metais pasiektų rezultatų suvestinę bei atsiskaityti už tikslus, kuriuos užsibrėžė jį pakartotinai išrinkus Europos ombudsmenu.

Komiteto pranešimą dėl ombudsmeno veiklos 2004 m. parengė Europos Parlamento narys Manolis MAVROMMATIS. Spalio 27 d. Europos Parlamento nariai, dėkodami ombudsmenui už jo darbą ir gerus santykius su Peticijų komitetu, 426 balsų už, 3 balsais prieš ir 9 susilaikius priėmė šį pranešimą.

ATVIRŲ DURŲ DIENA

Briuselis

Balandžio 30 d. Europos Parlamentas surengė atvirų durų dieną visuomenei. Ombudsmeno tarnyba dalyvavo atvirų durų dienoje, šia proga išleisdama naują *Dešimtųjų metų proginį atviruką* 24 kalbomis, kuris buvo dalijamas lankytojams. Personalo nariai atsakinėjo į klausimus; manoma, kad renginyje apsilankė beveik 15 000 žmonių.

Strasbūras

Gegužės 8 d. ombudsmeno tarnyba dalyvavo atvirų durų dienoje, kurią surengė Europos Parlamentas Strasbūre. Lankytojams buvo dalijama medžiaga 24 kalbomis apie ombudsmeno veiklą, taip pat ir naujasis *Dešimtųjų metinių proginis atvirukas*. Personalo nariai, dalyvavę dienoje, atsakinėjo į klausimus. Parlamento atvirų durų dienoje apsilankė daugiau kaip 20 000 žmonių.

Piliečiai prie ombudsmeno stendo per atvirų durų dieną Strasbūre (2005 m. gegužės 8 d., Prancūzija).

6.2 INFORMACINIAI VIZITAI

Siekdamas piliečius geriau supažindinti su jų teise skųstis Europos ombudsmenui ir toliau plėtoti santykius su kolegomis ombudsmenais atskirose šalyse ir regionuose, ombudsmenas 2003–2004 m. pradėjo vykdyti intensyvią informacinių vizitų į valstybes nares, prisijungiančias valstybes ir šalis kandidates programą. 2005–2009 m. laikotarpiu ombudsmenas ketina ir toliau vykti su informaciniais vizitais. Šių vizitų metu ombudsmenas susitinka su parlamentų nariais, teisėjais, vyriausiaisiais valstybės tarnautojais, kolegomis ombudsmenais ir kitais asmenimis, dirbančiais neteisminio ginčų sprendimo srityje, mokslo bendruomenės atstovais, potencialiais skundų pareiškėjais ir kitais piliečiais. Kiekvienoje kelionėje ombudsmeną lydi jo Teisės skyriaus darbuotojas ir darbuotojas ryšiams su visuomene.

Ombudsmeno informaciniais vizitais siekiama prisidėti prie piliečių geresnio suvokimo apie ombudsmeno teikiamą pagalbą. Daugelyje per vizitus skaitomų pranešimų ombudsmenas pasakoja apie savo veiklą pateikdamas skundų, kuriuos jis gauna, pavyzdžius. Tačiau ombudsmeno veikla neapsiriboja skundų nagrinėjimu, taigi per susitikimus ombudsmenas visada jaučia poreikį geriau informuoti apie savo vaidmenį plačiąja prasme. Savo kalbose ir pranešimuose Europos ombudsmenas pabrėžia ombudsmeno institucijos svarbą remiant įstatymų viršenybę, demokratiją ir žmogaus teises. Dvišaliuose ombudsmenų susitikimuose dalyviai nagrinėja būsimo bendradarbiavimo problemas, keičiasi patirtimi ir dalijasi pažangia praktika.

Per kiekvieną ombudsmeno vizitą valstybių narių ir valstybių kandidačių tas pačias pareigas einantys pareigūnai parengia detalias darbo ir susitikimų programas, taip pat dažnai lydi jį apsilankymo metu.

Dėl daugelio renginių, surengtų 2005 m. minint dešimtąsias Europos ombudsmeno institucijos metines, per metus buvo surengtas tik vienas informacinis vizitas – lapkričio mėn. apsilankyta Jungtinėje Karalystėje.

Kitame skyriuje pateikiama įvairių susitikimų apžvalga, nurodomi pagrindiniai dalyviai ir paminimi daugybė skaitytų pranešimų. Susitikimai su žiniasklaida, vykę informacinių vizitų metu, aprašomi šio pranešimo 6.4 poskyryje.

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

2005 m. lapkričio 28–30 d. Europos ombudsmenas lankėsi Londone.

Lapkričio 28 d. vyko darbo pusryčiai su parlamento ir sveikatos apsaugos ombudsmene Ann ABRAHAM. Po to Nikiforos DIAMANDOUROS ir Ann ABRAHAM priėmė Europos Komisijos delegacijos Jungtinėje Karalystėje vadovas Reijo KEMPINNEN. Po priėmimo įvyko susitikimas su Europos Parlamento nariais, kurį surengė Europos Parlamento Jungtinės Karalystės biuro direktorius Dermot SCOTT. Po to Nikiforos DIAMANDOUROS ir Ann ABRAHAM perskaitė bendrą pranešimą Nacionalinės viešojo administravimo mokyklos Europos programos „Fast stream“ studentams. Europos ombudsmeno pranešimas vadinosi „Europos ombudsmeno vaidmuo ES institucijų sistemoje“. Po aktyviai vykusios klausimų ir atsakymų valandos, užsimezgė diskusija su studentais ir kurso direktoriumi Howard EMMENS, kuri tęsėsi ir priešpiečių metu.

N. Diamandouros ir Jungtinės Karalystės parlamento ir sveikatos apsaugos tarnybos ombudsmenė Ann Abraham sako kalbą Europos pažangiausiems studentams Valstybinėje nacionalinėje mokykloje. 2005 m. lapkričio 28 d., Londonas, Jungtinė Karalystė.

Popietė prasidėjo susitikimu su Bendruomenių Rūmų Europos peržiūros komiteto nariais, kurio metu ombudsmenas turėjo galimybę susitikti su Komiteto nariais, informuoti juos apie atitinkamų institucijų darbą ir dalyvauti įdomiame pasikeitime nuomonėmis. Paskutinis tos dienos susitikimas įvyko Teismų taryboje ir jį surengė Tarybos pirmininkas Braintree lordas NEWTON. Tarybos nariai ir personalas papasakojo apie Tarybos darbą, o po to vykusio diskusija parodė, kad tarp teismų ir ombudsmeno darbo egzistuoja glaudus ryšys. Tą patį vakarą, pažymint ombudsmeno vizitą, Lordų Rūmuose lordas NEWTON surengė pietus.

Lapkričio 29 d. Nikiforos DIAMANDOUROS atsakė į filosofijos doktorantės Melanie SMITH klausimus, susijusius su jos disertacija, kurios tema – su teisės aktų pažeidimu susiję veiksmai pagal EB steigimo sutarties 226 straipsnį. Pirmojo tos dienos susitikimo metu Nikiforos DIAMANDOUROS ir ANN ABRAHAM priėmė Europos reikalų ministras parlamento narys Douglas ALEXANDER. Tarp susitikime aptartų klausimų buvo Europos ombudsmeno specialus pranešimas, kuriame ombudsmenas paragino Tarybą peržiūrėti savo atsisakymą posėdžiauti viešai, kai ši atlieka teisėkūros institucijos funkcijas. Lankydamasis parlamento ir sveikatos apsaugos ombudsmenės biure Nikiforos DIAMANDOUROS turėjo progą susipažinti su įvairiausiais ombudsmenės nagrinėjamais atvejais. Ombudsmenės pavaduotoja Trish LONGDON pristatė nuolatinio rūpinimosi klausimą, o Ann

ABRAHAM ir Iain OGILVIE apžvelgė naujausius tyrimo aspektus, įskaitant nešališką gyvybės draudimo bendrovę.

Per priešpiečius vykusio seminaro, kurį surengė Londono koledžo universiteto Viešosios politikos mokyklos konstitucinio skyriaus direktorius Robert HAZELL, metu Nikiforos DIAMANDOUROS skaitė paskaitą „Ombudsmeno vaidmuo stiprinant atskaitomybę ir įstatymų viršenybę“. Ir aktyviai vykusios klausimų bei atsakymų valandos, ir lengvų priešpiečių metu jis atsakinėjo į klausimus, kuriuos pateikė ne tik daugybė seminare dalyvavusių profesorių ir studentų, bet ir nemažas skaičius paskaitą klausiusių Jungtinės Karalystės ombudsmenų, taip pat diskutavo su dalyviais.

Pirmojo po pietų įvykusio susitikimo metu Nikiforos DIAMANDOUROS atsakinėjo į Lordų Rūmų Europos Sąjungos rinktinio komiteto klausimus. Atsakymų į klausimus posėdyje, kuriam pirmininkavo Komiteto pirmininkas lordas GRENFELL, dalyvavo keturiolika Lordų Rūmų narių. Per intensyvią kryžminę apklausą Komiteto nariai klausinėjo Nikiforos DIAMANDOUROS pačių įvairiausių klausimų, susijusių su šiomis temomis: poreikis plėtoti Europos ombudsmenų tinklą, Europos tinkamo administravimo kodekso ir Pagrindinių teisių chartijos ryšys, būsimi ryšiai su ES Pagrindinių teisių agentūra. Po to Nikiforos DIAMANDOUROS ir Ann ABRAHAM susitiko su Bendruomenių Rūmų Viešojo administravimo rinktinio komiteto pirmininku, parlamento nariu Tony WRIGHT. Tos dienos vakarą Ann ABRAHAM surengė pietus, kuriuose dalyvavo viešojo sektoriaus ombudsmenai iš Anglijos, Škotijos, Velso ir Šiaurės Airijos.

Londono ekonomikos ir politikos mokslų fakulteto tarptautinių santykių profesorius emeritas Soltero lordas Wallace prieš savo paskaitą „Žmogaus teisės ir neteisminės priemonės – Europos ombudsmeno perspektyva“ pristato N. Diamandourosą. 2005 m. lapkričio 30 d., Londonas, Jungtinė Karalystė.

Lapkričio 30 d. rytas prasidėjo vizitu į vietos valdžios ombudsmenų Londono (Anglija) biurą. Pirmiausia Nikiforos DIAMANDOUROS susitiko su vietos valdžios ombudsmenų pirmininku Tony REDMOND. Susitikime buvo aptarta daug svarbių klausimų, įskaitant ombudsmeno įgaliojimų žmogaus teisių srityje plėtrą. Po to jis susitiko su vietos valdžios ombudsmeno pavaduotoju Peter MACMAHON, su kuriuo aptarė tarptautinio ombudsmenų tarnybų bendradarbiavimo klausimą. Paskui Nikiforos DIAMANDOUROS nuvyko į Londono ekonomikos ir politinių mokslų mokyklą (LSE), kurioje skaitė paskaitą „Žmogaus teisės ir neteisminės teisių gynimo priemonės – Europos ombudsmeno požiūris“. Paskaitą vedė LSE tarptautinių santykių garbės profesorius Soltero lordas WALLACE. Po paskaitos buvo atsakyta į įvairiausių klausimus ir diskusija pratęsta per lordo WALLACE surengtus priešpiečius.

Pirmasis po pietų įvykęs susitikimas buvo su ministrų kabineto parlamento sekretoriumi, parlamento nariu Jim MURPHY. Susitikime buvo aptarti piliečiams taikomų žalos atlyginimo priemonių tobulinimo ir ombudsmeno veiklos plėtos Jungtinėje Karalystėje klausimai. Vizitas baigėsi parlamento ir sveikatos apsaugos ombudsmenės biure vykusiu baigiamuoju susitikimu su Ann ABRAHAM.

6.3 KITOS KONFERENCIJOS IR SUSITIKIMAI

Konferencijos, seminarai ir susitikimai suteikia ombudsmenui puikią progą geriau supažindinti su savo darbu pagrindinę tikslinę auditoriją – NVO, interesų grupes ir mokslo institucijas. Šie renginiai taip pat palengvina jo darbą, susijusį su ombudsmeno veiklos platesniąja prasme propagavimu. Be to, konferencijos ir susitikimai suteikia ombudsmenui ir jo personalui galimybę nuolat gauti informaciją apie tas Europos Sąjungos naujoves, kurios yra ypač aktualios institucijai.

Šiame poskyryje pateikiama išsami informacija apie visus veiksmus, kuriais siekiama bendrai skatinti ombudsmeno veiklos koncepciją ir konkrečiai Europos ombudsmeno veiklą. Negalėdamas dalyvauti asmeniškai, ombudsmenas paveda institucijai atstovauti atitinkamam personalo nariui. Daugelis grupių susipažįsta su ombudsmeno darbu mokomųjų išvykų į Strasbūrą metu. Todėl šiame poskyryje pateiktas 2005 metais grupėms perskaitytų pranešimų sąrašas.

RENGINIAI, KURIUOSE DALYVAVO OMBUDSMENAS

Sausio 7 d. N. DIAMANDOUROS susitiko su Kipro nuolatiniu atstovu prie Europos Tarybos ambasadoriumi Marios LYSSIOTIS aptarti Europos ombudsmeno vaidmens.

Sausio 27 d. N. DIAMANDOUROS sakė kalbą „Europos ombudsmenas – tinkamo administravimo sergėtojas“ Anglakalbės sąjungos Strasbūro skyriuje.

Sausio 28 d. ombudsmenas sakė pagrindinę baigiamąją kalbą Buvusių Europos Sąjungos stažuotojų asociacijos (*ADEK International*) Briuselyje surengtoje konferencijoje. Konferencija vadinosi „Bendraujanti Europa“. Ombudsmenas daugiausiai dėmesio skyrė klausimams, „kodėl“ mes turime pranešti apie Europą, „kaip“ turime pranešti apie Europą ir „ką“ turime pranešti apie Europą. Po kalbos N. DIAMANDOUROS atsakė į auditorijos klausimus.

Vasario 23 d. N. DIAMANDOUROS susitiko su Serbijos ir Juodkalnijos Respublikos teisingumo ministro padėjėja Aleksandra POPOVIĆ. Jie aptarė Sąjungos naujoves, susijusias su piliečių teisių apsauga naudojantis teisminėmis ir neteisminėmis teisių gynimo priemonėmis.

Kovo 4 d. N. DIAMANDOUROS sakė kalbą Ženevoje, Šveicarijoje vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Pagrindiniai Konstitucijos Europai principai“. Konferenciją surengė Ženevos universiteto Europos teisės studijų centras.

Kovo 11 d. N. DIAMANDOUROS surengė keletą susitikimų Nikosijoje, Kipre su Kipro Respublikos prezidentu Tassos PAPADOPOULOS, Kipro parlamento Europos reikalų komiteto pirmininku Nikos CLEANTHOUS, Europos Parlamento nariu Panayiotis DEMETRIOU, Kipro parlamento generaliniu direktoriumi Costakis CHRISTOFOROU, Europos Parlamento informacinės tarnybos Kipre vadovu Ronald EVERS ir Europos Komisijos delegacijos Kipre vadovu Adriaan VAN DER MEER. Tą pačią dieną vėliau Kipro parlamento bei Kipro spaudos ir informacijos tarnybos surengtame seminare dėl piliečių teisių jis pasakė kalbą „Iš Europos pilietybės kylančios Europos piliečių teisės, demokratinis Sąjungos gyvenimas ir Pagrindinių teisių chartija“.

Kipro Respublikos prezidentas Tassos Papadopoulos ir N. Diamandouros.
2005 m. kovo 11 d., Nikosija, Kipras.

Kovo 12 d. N. DIAMANDOUROS Nikosijoje, Kipre, susitiko su Tarptautinio koledžo (*Intercollege*) Teisės, socialinių ir humanitarinių mokslų mokyklos dekanu Michalis ATTALIDES ir pasakė kalbą „Ombudsmeno vaidmuo ginant demokratijos ir įstatymų viršenybę“.

Kovo 17 d. N. DIAMANDOUROS kreipėsi į penktąjį Europos moterų teisininkų asociacijos kongresą „Prieiga prie Europos tarpininkavimo“.

Europos Žmogaus teisių teismo pirmininko pavaduotojas Christos Rozakis (antras iš kairės)
sako kalbą Europos ombudsmeno darbuotojams. 2005 m. kovo 18 d., Strasbūras, Prancūzija.

Kovo 18 d. ombudsmenas susitiko su Europos Žmogaus Teisių Teismo pirmininko pavaduotoju Christos ROZAKIS. Po to Christos ROZAKIS dalyvavo Europos ombudsmeno personalo posėdyje, kuriame perskaitė pranešimą „Žmogaus teisių apsaugos Europoje šarvai: apsaugos plėtra naudojantis ES konstitucine sutartimi“.

Kovo 21 d. N. DIAMANDOUROS susitiko su Jungtinių Valstijų Indianos Notre Dame universiteto profesoriumi Guillermo O'DONNELL ir Gabriela IPPOLITO O'DONNELL aptarti Europos ombudsmeno vaidmens ir bendradarbiavimo siekiant skatinti ir plėtoti ombudsmeno instituciją Lotynų Amerikoje perspektyvų.

Kovo 22 d. darbo priešpiečių su nuolatiniais atstovais prie Europos Tarybos metu N. DIAMANDOUROS skaitė pranešimą „Naujausi laimėjimai, susiję su žmogaus teisių ir pagrindinių teisių apsauga Europos Sąjungoje – Europos ombudsmeno požiūris“. Šį renginį surengė nuolatinė Suomijos atstovė prie Europos Tarybos Ann-Marie NYROOS.

Gegužės 14 d. Graikijoje Herakliono mieste vykusioje dešimtojoje reabilitacijos ir narkotikų kontrolės politikos konferencijoje N. DIAMANDOUROS sakė kalbą „Europos ombudsmenas ir ES narkotikų kontrolės politika“.

Gegužės 18 d. N. DIAMANDOUROS pasakė kalbą „Europos ombudsmenas – skaidrumo skatintojas ir kovos su korupcija dalyvis“ tarptautinės antikorupcinės organizacijos „Transparency International“ Graikijos skyriuje Atėnuose.

Gegužės 19 d. N. DIAMANDOUROS dalyvavo Atėnuose, Graikijoje, aukščiausių pareigūnų asociacijos surengtoje 2005 m. Graikijos lyderių konferencijos metu vykusioje apskritojo stalo diskusijoje tema „Netinkamas administravimas ir korupcija Graikijos viešajame sektoriuje – pamastymai dėl kovos su jais būdų ir priemonių“.

Gegužės 24 d. N. DIAMANDOUROS susitiko su Strasbūro miesto meru Fabienne KELLER. Susitikimo tikslas buvo pasirengti dešimtųjų metų proga spalio 28 d. numatytam seminarui ir oficialiems pietums.

Gegužės 31 d. N. DIAMANDOUROS Duisburgo universitete Vokietijoje pasakė kalbą „Demokratija, įstatymų viršenybė, atskaitingumas ir ombudsmeno institucija“.

Birželio 3 d. N. DIAMANDOUROS pasakė kalbą „Paciento teisės šiandieninėje Europoje“ Atėnuose, Graikijoje, vykusioje antrojoje Higėjos – Harvardo tarptautinėje medicinos darbuotojų konferencijoje „Prevencinė medicina XXI amžiuje“.

Birželio 6 d. N. DIAMANDOUROS pasakė kalbą „Europos Sąjungos administracijos pagarba pagrindinėms ir žmogaus teisėms: standartai ir teisių gynimo priemonės“ Lenkijoje, Krokuvos mieste, vykusioje tarptautinėje konferencijoje, kurią Osvencimo žmogaus teisių akademijos įsteigimo proga surengė Lenkijos ombudsmenas Andrzej ZOLL ir Jagielionijos universitetas.

Birželio 30 d. Italijos mieste Florencijoje esančio Europos universiteto instituto (EUI) profesoriai Anthony MOLHO ir Diogo RAMADA CURTO pakvietė N. DIAMANDOUROS perskaityti pirmąjį pranešimą EUI istorijos skyriaus surengtuose vasaros kursuose. N. DIAMANDOUROS pasakė kalbą „Migrantų teisių plėtra Europos teisinėje sistemoje pokario laikotarpiu“. Po to N. DIAMANDOUROS buvo pakviestas priešpiečių su penkiais kandidatais į mokslo daktarus iš Graikijos.

Liepos 1 d. N. DIAMANDOUROS Florencijoje, Italijoje, susitiko su Europos universiteto instituto prezidentu ir profesoriumi Yves MENY ir šio universiteto Roberto Schumano aukštesniųjų studijų centro direktore ir profesore Helen WALLACE aptarti demokratinę atskaitomybę Europoje galinčių padidinti institucijų studijų skatinimo būdus.

Liepos 6 d. Vokietijoje Miunchene ombudsmenas susitiko su Europos patentų biuro personalo plėtros vadove ir tarpininke veiklos rezultatų valdymo srityje Eugenia KOTSELIDOU. Eugenia KOTSELIDOU domėjosi Nikiforos DIAMANDOUROS tarpininkavimo patirtimi, įskaitant draugiškų sprendimų paiešką, ir ombudsmeno institucijos kaip alternatyvos teismams vaidmeniu.

Liepos 7 d. N. DIAMANDOUROS skaitė pranešimą „Europos ombudsmenas – piliečių gynimo priemonė“ Europos Parlamento narės Lilli GRUBER pakviestai merų iš Trentino Alto-Adige Italijos regiono delegacijai.

Liepos 13 d. ombudsmenas pristatė savo darbą 25 Europos reikalų specialistų organizacijos (SEAP) – Europos viešųjų reikalų praktikų profesinės organizacijos – nariams. Savo kalboje „Europos ombudsmenas: pagalba skatinant atvirą, atskaitingą ir paslaugų ES administravimą“ Nikiforos DIAMANDOUROS paaiškino, kokias paslaugas jis teikia nagrinėdamas skundus ir vykdydamas tyrimus savo iniciatyva. Daugiausiai dėmesio ombudsmenas skyrė Europos tinkamo administravimo

kodeksui ir SEAP elgesio kodeksui. Renginiui, kuris baigėsi aktyviai vykusia klausimų ir atsakymų valanda, pirmininkavo SEAP pirmininko pavaduotoja Catherine STEWART.

Rugsėjo 23 d. N. DIAMANDOUROS skaitė pranešimą „Europos ombudsmenas – neteisminė žalos piliečiams atlyginimo priemonė“ Europos Tarybos buvusios Europos Žmogaus teisių komisijos narių delegacijai. Ši renginį surengė Europos Žmogaus Teisių Teismo pirmininko pavaduotojas Christos ROZAKIS.

Rugsėjo 26 d. N. DIAMANDOUROS skaitė pranešimą apie Europos ombudsmeno vaidmenį patarėjų teisės klausimais regioninių rūmų delegacijai iš Lenkijos, Krokuvos miesto.

Spalio 6 d. N. DIAMANDOUROS pasakė kalbą „Europos ombudsmenas – pagrindinių teisių apsaugos ir skatinimo institucija“ konferencijoje, skirtoje 60-osioms Prancūzijos viešojo administravimo mokyklos *Ecole National d'Administration* įsteigimo metinėms ir Strasbūro Europos studijų centro veiklos dešimtmečiui paminėti.

Spalio 14 d. N. DIAMANDOUROS Graikijos Atėnų krašto apsaugos akademijoje pasakė kalbą „Įstatymų viršenybė ir pagrindinės teisės Europos Sąjungoje“.

Lapkričio 21 d. N. DIAMANDOUROS skaitė paskaitą „Demokratija, įstatymų viršenybė ir ombudsmenas“ Jungtinių Valstijų Niujorko Kolumbijos universitete.

Gruodžio 21–22 d. N. DIAMANDOUROS Graikijoje, Atėnuose, dalyvavo susitikimuose su Graikijos prezidentu Karolos PAPOULIAS, Graikijos ministru pirmininku Kostas KARAMANLIS, buvusiu Graikijos prezidentu Kostis STEFANOPOULOS ir buvusiu Graikijos ministru pirmininku Konstantinos MITSOTAKIS.

RENGINIAI, KURIUOSE DALYVAVO OMBUDSMENO TARNYBOS PERSONALAS

Sausio 25 d. vyriausiasis patarėjas teisės klausimais Olivier VERHEECKE dalyvavo Europos Komisijos surengtame viešame svarstyme dėl pasiūlytos Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros. Viešas svarstymas buvo padalytas į keturias diskusijų temas. Pirmoji tema buvo susijusi su Agentūros teisėmis ir teminėmis darbo sritimis bei jos geografinė aprėptimi. Diskusijose antrąją temą buvo aptariami nuolatinių ryšių su Europos Taryba, valstybių narių institucijomis, pilietine visuomene ir kitais subjektais palaikymas ir užtikrinimas. Trečioji tema buvo susijusi su užduotimis, kurias ketinama skirti Agentūrai, o ketvirtoji tema buvo Agentūros struktūra. Viešą svarstymą užbaigė už teisingumo, laisvės ir saugumo klausimus atsakingas Komisijos pirmininko pavaduotojas Franco FRATTINI.

Vasario 16 d. ombudsmeno padėjėjas Nicholas CATEPHORES dalyvavo Europos vertybinių popierių biržų federacijos ir bendrovės „Houston Consulting Europe“ Briuselyje, Belgijoje, organizuotame apskritojo stalo susitikime dėl galimo „Finansinių tarnybų Europos ombudsmeno“ pareigybės įsteigimo.

Kovo 1 d. teisininkė Tina NILSSON ir ryšių sektoriaus vadovė Rosita AGNEW susitiko su nepriklausomu konsultantu Paul FIRTH, vykdančiu Europos Komisijos dotacijų skyrimo proceso analizę. Analizė buvo vykdoma daugelio nevyriausybinių organizacijų pavedimu. Tina NILSSON ir Rosita AGNEW paaiškino ombudsmeno procedūras ir pateikė su dotacijomis susijusių 2002–2004 m. nagrinėtų skundų pavyzdžių. Paul FIRTH paklausė, kaip dažnai ombudsmenui pasiseka sėkmingai išnagrinėti tokius atvejus ir kiek laiko tai vidutiniškai trunka. Paul FIRTH ypač domėjosi skundais, susijusiais su ES Finansiniu reglamentu ir problemomis, į kurias ombudsmenas atkreipė dėmesį.

Balandžio 5 d. Olivier VERHEECKE ir Rosita AGNEW diskutavo apie ombudsmeno darbą su Mančesterio universiteto doktorante ir Edinburgo universiteto profesorės Jo SHAW mokslinių tyrimų padėjėja Melanie Smith.

Liepos 13 d. Olivier VERHEECKE priėmė Paryžiaus pirmojo universiteto *Panthéon-Sorbonne* doktorantę Rhita BOUSTA, o liepos 14 d. Paryžiaus politinių mokslų instituto studentę Costanza

HERMANIN DE REICHENFELD, su kuriomis aptarė ombudsmeno veiklą, visų pirma Europos tinkamo administravimo kodeksą.

Rugsėjo 28–29 d. Brandenburgo žemės duomenų apsaugos ir prieigos prie informacijos komisijos narys, bendradarbiaudamas su „Alcatel SEL Stiftung für Kommunikationsforschung“ fondu ir „Deutsche Gesellschaft für Recht und Informatik e.V.“ organizacija surengė tarptautinį simpoziumą „Informacijos laisvė Vokietijoje ir Europoje“. Konferencijoje dalyvavo per 120 asmenų. Europos ombudsmeno tarnybai atstovavo vyriausiasis patarėjas teisės klausimais Gerhard GRILL.

Gruodžio 15 d. Ida PALUMBO priėmė Italijos Lečės universiteto Teisės fakulteto studentę ir Europos Parlamento atstovybės Milane stažuotoją Margherita BARSI. Susitikime Ida PALUMBO pristatė Europos ombudsmeno įgaliojimus ir pateikė ombudsmeno nagrinėtų skundų pavyzdžius.

Susitikimai su grupėmis

2004 m. N. DIAMANDOUROS ir jo personalo nariai (nurodyti skliausteliuose) ombudsmeno vaidmenį ir darbo pobūdį paaiškino:

Sausis

- 30 politinių mokslų studentų grupei iš Vokietijos Regensburgo universiteto. Šią prezentaciją surengė *Europäische Akademie Bayern*, kurią lydėjo Andrea RIESCH; (Gerhard GRILL)
- studentų grupei iš Prancūzijos Strasbūro Roberto Shumano universiteto *Institut des Hautes Etudes Européennes*; (José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

Vasaris

- 50 viešojo administravimo studentų iš Nyderlandų Twente universiteto, kurią lydėjo Jaap H. DE WILDE; (Gerhard GRILL)
- 40 studentų iš Vokietijos Bavarijos *Bayern Kolleg Augsburg* jų apsilankymo Strasbūre, kurį organizavo *Europäische Akademie Bayern*, metu. Grupę lydėjo Alexander FRISCH; (Gerhard GRILL)
- 50 Europos verslo administravimo magistrantų jungtinei grupei iš Vokietijos Manheimio universiteto ir Prancūzijos *Ecole Supérieure des Sciences Economiques et Commerciales*. Šį pristatymą surengė Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto narys Brian CASSIDY; (Rosita AGNEW)

Kovas

- 45 asmenims iš Vokietijos *CDU Frauenunion Ibbenbüren*, kelionės kurią organizavo *Karl-Arnold-Stiftung*, metu; (Gerhard GRILL)
- teisės studentų (magistrantų) grupei iš Prancūzijos Nimo universiteto; (Marjorie FUCHS)
- 37 asmenims iš Vokietijos *Europa-Union München*, kelionės, kurią organizavo *Europäische Akademie Bayern*, metu. (Gerhard GRILL)
- 30 studentų grupei iš Vokietijos *Politischer Jugendring Dresden e.V.*; (Olivier VERHEECKE)

Balandis

- 10 jaunų administratorių grupei iš Centrinės ir Rytų Europos bei Madagaskaro, dalyvavusių Europos reikalų seminare, kurį organizavo Strasbūro *Centre des Etudes Européennes*; (Alessandro DEL BON)
- studentams, dalyvavusiems Briuselio Europos viešųjų reikalų ir lobizmo instituto (EIPAL) 20-ajame posėdyje; (Olivier VERHEECKE)
- 38 asmenims iš Dortmundo, Vokietijos, kelionės, kurią organizavo *Karl-Arnold-Stiftung*, metu; (Wiebke PANKAUKE)

- 43 studentų grupei iš Vokietijos Saarlanedes universiteto *Europa-Institut*; (Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA)
- 32 asmenims iš Vokietijos *Altenakademie Dortmund*, kelionės, kurią organizavo *Karl-Arnold-Stiftung*, metu; (Branislav URBANIČ)
- 41 trečio ir ketvirto kurso teisės studentų, besispecializuojančių Europos teisės srityje, grupei iš Nyderlandų Leidenos universiteto, kurią lydėjo Rick LAWSON; (Ian HARDEN)
- 22 antrosios pakopos studentų ir trijų personalo darbuotojų grupei iš Jungtinės Karalystės Glazgo Kaledonijos universiteto Teisės ir socialinių mokslų mokyklos. Grupę lydėjo Marcela CHISHOLM; (Gerhard GRILL)
- 25 studentų grupei iš Vokietijos Niurnbergo – Erlangeno universiteto Ekonomikos fakulteto; (Gerhard GRILL)
- 68-iems „Europa-Seminar“, kuri surengė Vokietijos *Kolpingwerk*, dalyviams; (Gerhard GRILL)

Gegužė

- 20 Azijos diplomatų, dalyvavusių Europos reikalų seminare, kuri surengė Strasbūro *Centre des Etudes Européennes*; (Gerhard GRILL)
- 42 asmenims iš Kelno, Vokietijos, kelionės, kurią organizavo *Karl-Arnold-Stiftung*, metu; (Branislav URBANIČ)
- 35 studentų grupei iš Nyderlandų Groningeno universiteto Tarptautinių santykių skyriaus, jų pažintinės kelionės į Briuselį ir Strasbūrą metu; (Gerhard GRILL)

Birželis

- 34 jaunų mokytojų iš Vokietijos, dalyvavusių *Europäische Akademie Bayern* surengtoje pažintinėje kelionėje į Strasbūrą; (Gerhard GRILL)
- 26 studentų ir dviejų personalo darbuotojų grupei iš Nyderlandų *Thorbecke Academie Leeuwarden*, jų pažintinės kelionės į Briuselį ir Strasbūrą metu; (Branislav URBANIČ)
- 35 asmenims iš Vokietijos *CDU Frauenunion Wesseling*, kelionės, kurią organizavo *Karl-Arnold-Stiftung*, metu; (Gerhard GRILL)
- 10 politinių mokslų studentų iš Jungtinių Valstijų Portlendo Pietų Maino universiteto; (Olivier VERHEECKE)
- grupei iš Vokietijos Oldenburgo *Kirchlicher Dienst in der Arbeitswelt*; (Gerhard GRILL)
- 48 jaunų mokytojų grupei iš Vokietijos, dalyvavusių *Europäische Akademie Bayern* surengtoje pažintinėje kelionėje į Strasbūrą; (Gerhard GRILL)

Liepa

- 47 jaunų mokytojų grupei iš Vokietijos, dalyvavusių *Europäische Akademie Bayern* surengtoje pažintinėje kelionėje į Strasbūrą; (Gerhard GRILL)
- 45 jaunų mokytojų grupei iš Vokietijos, dalyvavusių *Europäische Akademie Bayern* surengtoje pažintinėje kelionėje į Strasbūrą; (Branislav URBANIČ)
- 29 asmenims iš Vokietijos Kerpeno; (Branislav URBANIČ)
- 49 jaunų mokytojų grupei iš Vokietijos, dalyvavusių Aukštutinio Pfalco (*Regierung der Oberpfalz*) vyriausybės surengtoje pažintinėje kelionėje į Strasbūrą; (Branislav URBANIČ)

- 23 studentų ir penkių personalo darbuotojų grupei iš Vokietijos Tiubingeno universiteto *Masters in European Studies* programos; Gerhard GRILL)
- 7-iems Alžyro aukštiems pareigūnams, dalyvavusiems Europos reiklų seminare, kurį surengė Strasbūro *Centre des Etudes Européennes*; (José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

Rugpjūtis

- 6 asmenims iš Europos Tarybos lankytojų tarnybos; (José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

Rugsėjis

- 20-čiai Vengrijos parlamento narių ir valstybės pareigūnų, dalyvavusių Seminario dėl peticijų ir Europos pilietybės klausimų ir atsakymų valandoje, kurią surengė Europos Komisijos Plėtros generalinis direktoratas (TAIEX biuras) Briuselyje; (Olivier VERHEECKE)
- 37 asmenų grupei iš Danijos *Socialdemokraterne-Vejle amt*, jų pažintinės kelionės į Briuselį ir Strasbūrą metu; (Peter BONNOR)
- 38 asmenims iš Vokietijos Miunsterio regiono, įskaitant vietos politikus ir tarybos narius, jų kelionės, kurią surengė *Karl-Arnold-Stiftung*, metu; (Gerhard GRILL)
- 37 asmenims iš Vokietijos *Heimat- und Geschichtsvereins Bonn-Beuel*, jų kelionės, kurią surengė *Karl-Arnold-Stiftung*, metu; (Wiebke PANKAUKE)
- 22 asmenų grupei iš 13 valstybių, atstovaujantiems įvairioms NVO, pažintinės kelionės į Briuselį ir Strasbūrą, kurią surengė Austrijos *Europahaus Burgenland*, dalyviams; (Wiebke PANKAUKE)
- 25 mokytojams iš Vokietijos, pažintinės kelionės į Strasbūrą, kurią surengė *Europäische Akademie Bayern*, dalyviams; (Wiebke PANKAUKE)
- 38 vidurinės mokyklos mokiniams iš Vokietijos Briulio, jų kelionės, kurią surengė *Karl-Arnold-Stiftung*, metu; (Wiebke PANKAUKE)

Spalis

- 42 asmenims iš Vokietijos, profesinių mokymų *Bilanzbuchhaltung International* dalyviams, jų kelionės, kurią surengė *Fit for Europe*, metu; (Gerhard GRILL)
- 49 telekomunikacijų, informacinių technologijų ir duomenų tvarkymo aukštesniųjų kursų studentų grupei, jų kelionės, kurią surengė Vokietijos profesinė sąjunga *ver.di*, metu; (Gerhard GRILL)
- 15 Europos reikalų seminaro, kurį surengė Vokietijos Diuseldorfo *Forum Demokratie*, dalyvių; (Gerhard GRILL)
- 53 asmenų grupei iš Vokietijos, atvykusių Europos Parlamento narės Silvana KOCH-MEHRIN kvietimu; (Gerhard GRILL)
- 50 teisės daktarų grupei, vykdant Italijos Mesinos advokatų asociacijos surengtą programą *Corso di applicazione forense*. Šį susitikimą surengė Italijos Mesinos advokatų asociacijos narys Antonio DE MATTEIS; (Ida PALUMBO)
- 50 merų iš Italijos Trentino-Alto Adige regiono, jų kelionės į Strasbūrą metu; (Ida PALUMBO)

Lapkritis

- 30 CDU partijos narių iš Vokietijos Horstmar-Leero (Miunsterio regiono). Kelionę į Strasbūrą surengė *Karl-Arnold-Stiftung*; (Gerhard GRILL)
- 50 asmenų iš Vokietijos grupei, atvykusiai Europos Parlamento narės Silvana KOCH-MEHRIN kvietimu; (Gerhard GRILL)

- 41 asmeniui iš Italijos, atvykusiems Europos Parlamento narės Lilli GRUBER kvietimu; (Gerhard GRILL)
- 31 asmeniui iš Vokietijos *Deutsche Gesellschaft e.V. Berlin*, pažintinės kelionės į Liuksemburgą ir Strasbūrą dalyviams; (Gerhard GRILL)
- 27 studentų grupei iš Vokietijos, pažintinės kelionės, kurią surengė *Politischer Jugendring Dresden e.V.*, dalyviams; (Tina NILSSON)
- 16 asmenų iš Vokietijos, jų kelionės, kurią surengė *Gästeführer Trier*, metu; (Gerhard GRILL)
- 22 magistrantams iš Prancūzijos, dalyvaujantiems profesiniuose mokymuose Strasbūro *Centre des Etudes Européennes*; (Marjorie FUCHS)

Gruodis

- 6 asmenų grupei iš Italijos *Consiglio Nazionale Forense*; (Ida PALUMBO)

N. Diamandouras su Italijos *Consiglio Nazionale Forense* nariais.
2005 m. gruodžio 9 d., Strasbūras, Prancūzija.

- 45 asmenų grupei iš Vokietijos, atvykusiems Europos Parlamento nario Graf Alexander LAMBSDORFF kvietimu; (Gerhard GRILL)
- 14 stažuotojų grupei iš Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto; (Branislav URBANIČ)

Be to, 2005 m. ombudsmeno tarnybos personalas paaikškino ombudsmeno darbo pobūdį 15 grupių Europos Komisijos stažuotojų; kiekvieną grupę sudarė apie 50 asmenų.

6.4 RYŠIAI SU ŽINIASKLAIDA

Ombudsmeno veikla, susijusi su žiniasklaida, apima tiek jo interviu ir spaudos konferencijas, tiek oficialių pranešimų spaudai rašymą. Vykdam šią veiklą atkreipiamas dėmesys į ombudsmeno piliečiams, organizacijoms ir bendrovėms teikiamas paslaugas bei išryškinami ypatingi atvejai. Žiniasklaida gali pabrėžti šių atvejų svarbą, taip paskatindama institucijas arba įstaigas ieškoti piliečiams priimtinių sprendimų. Ši ombudsmeno veikla gali būti susijusi su svarbiais renginiais, pvz., ombudsmeno metinio pranešimo pristatymu Europos Parlamento Peticijų komitetui, arba tiesiogiai su ombudsmeno tyrimais.

2005 m. septyniolika pranešimų buvo paskelbti ir išplatinti žurnalistams bei suinteresuotoms šalims visoje Europoje. Be kitų, tarp jų buvo ir susijusių su bylomis dėl Komisijos stažuotojų amžiaus apribojimo panaikinimo, neįgalųjų integracijos, klaidingų Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) pareiškimų ombudsmenui atliekant tyrimą ir per mažo Tarybos darbo atvirumo.

Ombudsmenas 2005 m. Strasbūre, Briuselyje ir kitur davė daugiau kaip 50 interviu spaudos, transliuotojų ir elektroninės žiniasklaidos atstovams. Šiame poskyryje pateikiama interviu, kuriuos 2005 m. davė ombudsmenas ir jo personalas, taip pat žiniasklaidos renginių per metus apžvalga.

- Sausio 11 d., pakartotinai išrinkus N. DIAMANDOUROS Europos ombudsmenu, jis dalyvavo Europos Parlamento Peticijų komiteto pirmininko Marcin LIBICKI surengtoje spaudos konferencijoje. Spaudos konferencija suteikė ombudsmenui progą įvardyti naujos kadencijos prioritetus ir atsakyti į žurnalistų klausimus

© Europos Parlamentas

Europos Parlamento Peticijų komiteto pirmininkas, Europos Parlamento narys Marcin Libicki ir N. Diamandouros kalba spaudos konferencijoje po Europos ombudsmeno rinkimų. 2005 m. sausio 11 d., Strasbūras, Prancūzija.

- Po spaudos konferencijos ombudsmenas davė interviu Italijos regioninės radijo stoties žurnalistei Nicoletta SPINA, Italijos „Radio 24“ žurnalistui Sergio NAVA ir radijo stoties „Deutsche Welle“ Graikijos skyriaus žurnalistui Ioannis PAPADIMITRIOU.
- Sausio 12 d. ombudsmenas kalbėjosi su Ispanijos televizijos „Telemadrid“ programos „From Madrid to Europe“ žurnaliste Verónica ALCÁZAR. Žurnalistė paprašė ombudsmeno paaiškinti jo institucijos veiklos pobūdį Ispanijos piliečiams ir apžvelgti savo ryšius su Ispanijos nacionaliniais ir regioniniais ombudsmenais.
- Tą pačią dieną jis davė spaudos interviu Graikijos televizijos „ERT 3“ žurnalistui Fouli DIMITRAKOPOULOU ir Graikijos laikraščio „To VIMA“ žurnalistui Manolis SPINTHOURAKIS.
- Sausio 12 d. Vokietijos radijo stoties „Deutsche Welle“ Briuselio studijos žurnalistė Christina GERHAUSSER ėmė interviu iš vyriausiojo patarėjo teisės klausimais Olivier VERHEECKE trumpai radijo programai, kurioje buvo pasakojama apie Europos ombudsmeno nagrinėjamų skundų rūšis.
- Sausio 12 d. spaudos ir ryšių specialistė Rosita AGNEW davė interviu Prancūzijos Strasbūro Žurnalistikos studijų centro atstovei Claire DENIS. Claire DENIS domėjosi Europos ombudsmeno darbu ir ypač jo ryšiais su kitomis ES institucijomis ir piliečiais.

- Sausio 13 d. ombudsmenas kalbėjosi su Ispanijos televizijos „Televisión Española“ programos „European Affairs“ žurnalistė Teresa CARRERAS. Žurnalistė prašė ombudsmeno paaiškinti, kodėl tokią didelę skundų dalį sudaro Ispanijos piliečių skundai ir kokio pobūdžio klausimai jų skunduose vyrauja.
- Sausio 13 d. N. DIAMANDOUROS davė interviu Graikijos radijo stoties NET žurnalistui Giorgos KAPOPOULOS.
- Sausio 18 d. Graikijos dienraščio „Makedonia“ savaitinio priedo „Epiloges“ vyriausioji redaktorė Olga TSANTILA kalbėjosi su Europos ombudsmenu apie jo antrosios kadencijos prioritetus.
- Sausio 24 d. ombudsmenas telefonu kalbėjosi su Graikijos anglų kalba leidžiamo laikraščio žurnalistu „Athens News“ Kathy TZILIVAKIS. Žurnalistas klausinėjo N. DIAMANDOUROS apie jo darbą piliečių labui ir ateities planus, išrinkus jį Europos ombudsmenu antrą kartą.
- Sausio 27 d. teisininkė Marjorie FUCHS kalbėjosi su Briuselyje įsikūrusios radijo stoties BFM žurnalistė TUETUY. Žurnalistė domėjosi Europos ombudsmeno nagrinėtu atveju, kuris baigėsi pačia didžiausia per visą ombudsmeno darbo laiką skundo pareiškėjui sumokėta kompensacija.
- Vasario 2 d. Ispanijos spaudos agentūros „Faxpress“ atstovė Maria VERZA kalbėjosi su ombudsmenu apie jo požiūrį į Konstituciją Europai. Žurnalistė klausinėjo N. DIAMANDOUROS apie Konstitucijos įtaką ombudsmeno darbui ir apskritai apie Konstitucijos naudą piliečiams. Interviu įvyko rengiantis Ispanijos referendumui dėl Konstitucijos.
- Kovo 2 d. Slovėnijos nacionalinės radijo stoties VAL202 žurnalistė Barbara KUŽNIK kalbėjosi su Europos ombudsmenu telefonu. Interviu buvo programos, kurioje kalbėta apie ombudsmeno institucijos vaidmenį Europoje, dalis. Barbara KUŽNIK klausinėjo N. DIAMANDOUROS apie skundų, kuriuos tenka nagrinėti ombudsmenams, rūšis, darbą mažumų labui ir ombudsmenų bendradarbiavimą visos Europos mastu.
- Kovo 7 d. ombudsmenas telefonu kalbėjosi su Danijos žurnalistikos mokyklos studente Merise FREDERIKSEN. Merise FREDERIKSEN klausinėjo N. DIAMANDOUROS apie Europos ombudsmeno vaidmenį priartinant Europos Sąjungą prie jos piliečių. Ji ypač domėjosi ombudsmeno požiūriu į Konstituciją Europai.
- Kovo 8 d. (ir po to birželio 9 d., rugsėjo 26 d. bei lapkričio 15 d.) radijo stoties „Radio France“ Europos reikalų vadovo Quentin DICKINSON surengto mokomojo seminaro metu ombudsmenas kreipėsi į „Radio France“ žurnalistus. Iš visos Prancūzijos atvykę žurnalistai ketino praleisti savaitę Strasbūre, kad susipažintų su Europos institucijų veikla. Ombudsmenas paaiškino savo vaidmenį ir pateikė skundų, kuriuos gavo iš Prancūzijos piliečių ir organizacijų, pavyzdžių.
- Kovo 9 d. N. DIAMANDOUROS telefonu davė interviu „Radio France: France Inter“ žurnalistui Roland DHORDAIN. Roland DHORDAIN rengė radijo programą, kurios tikslas buvo supažindinti piliečius su Europos Sąjunga, todėl žurnalistas paprašė ombudsmeną paaiškinti savo veiklos pobūdį ir teikiamas paslaugas.
- Tą pačią dieną vėliau ombudsmenas davė interviu televizijos programoje, kurioje buvo kalbama apie Konstituciją Europai ir kurią turėjo transliuoti Nyderlandų valstybinė televizija „VPRO Television“. Programos, kuri vadinosi „The Bliss of Holland“ („Nyderlandų palaima“), tikslas buvo paaiškinti apie Konstituciją Nyderlandų piliečiams. Interviu ėmė Hannah DOGGER.
- Tą pačią dieną ombudsmenas kalbėjosi su Švedijos naujienų agentūros „Tidningarnas Telegrambyrå“ žurnalistu Lars LARSSON. Lars LARSSON domėjosi ombudsmeno požiūriu į savo vaidmenį piliečių atžvilgiu ir konkrečiau skundų, kuriuos jam pateikia Švedijos piliečiai, pobūdžiu.
- Galiausiai kovo 9 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi su Graikijos televizijos „Canali Voulis“ (Parlamento kanalas) žurnalistu Nikos ROUSSIS.

- Kovo 11 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi su Kipre, Nikosijoje, leidžiamo laikraščio „*Phileleftheros*“ žurnalistu Giorgos FRANGOS.
- Kovo 12 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi su Kipro Nikosijos nacionalinio radijo CYBC žurnalistu Yiannis KAREKLAS.
- Gegužės 11 d. Strasbūre surengtoje spaudos konferencijoje ombudsmenas pristatė žurnalistams savo 2004 m. metinį pranešimą. Pristatyme dalyvavo daugiau kaip 25 žurnalistai, kurie klausinėjo apie Europos tinkamo administravimo kodeksą, skundų, kuriuos ombudsmenas gauna iš dešimties 2004 m. prie ES prisijungusių valstybių, rūšis ir apie tai, koku mastu ES institucijos priima ombudsmeno rekomendacijas.
- Po spaudos konferencijos ombudsmenas kalbėjosi su Jungtinės Karalystės televizijos „BBC Parliament“ programos „The Record: Europe“ žurnaliste Shirin WHEELER. Žurnalistė klausinėjo ombudsmeno apie iš Jungtinės Karalystės gaunamus skundus ir piliečių labai pasiektus rezultatus.
- Po to buvo duotas interviu „Radio France: France Bleu“, kurio metu žurnalistas klausinėjo Europos ombudsmeną apie jo požiūrį į Konstituciją Europai ir į tai, ką ji gali duoti piliečiams.
- Tą pačią dieną vėliau ombudsmenas kalbėjosi su radijo stoties „Deutsche Welle“ Graikijos skyriaus žurnalistu Ioannis PAPADIMITRIOU. Ioannis PAPADIMITRIOU klausinėjo N. DIAMANDOUROS apie jo darbą 2004 m. ir konkrečiau apie Graikijos piliečių pateiktus skundus.
- Galiausiai su N. DIAMANDOUROS kalbėjosi Prancūzijos laikraščio „Le Monde“ žurnalistas Alain BEUVE-MÉRY, rengiantis apybraižą apie ombudsmeną laikraščio ekonominiam priedui „Le Monde: Économie“. Žurnalistas daugiausia klausinėjo apie ombudsmeno institucijos Europoje raidą, Europos ombudsmeno institucijoje įvykusius ES plėtros sukeltus pokyčius ir apie tai, kokią vietą užima Europos ombudsmenas ES institucinėje struktūroje.
- Gegužės 12 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi su žurnaliste Nicoletta SPINA, ėmusia interviu programai, kurią turėjo transliuoti Italijos nacionalinis radijas. Žurnalistė klausinėjo ombudsmeną apie jo darbą Italijos piliečių labai ir 2004 m. pasiektus rezultatus.
- Gegužės 17 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi telefonu su „BBC World Service“ Graikijos skyriaus žurnaliste Eleni HOURMOUZI. Interviu, kuris buvo transliuojamas rengiantis Prancūzijos referendumui dėl Konstitucijos Europai, daugiausia buvo kalbama apie ombudsmeno požiūrį į Konstituciją ir tai, ką ji gali duoti piliečiams.
- Gegužės 25 d. iš ombudsmeno interviu ėmė žurnalistė Katharina STROBEL, rengianti apybraižą, kuri turėjo būti paskelbta Vokietijos televizijos ZDF internetinėje versijoje. Žurnalistė klausinėjo N. DIAMANDOUROS apie jo veiklą prieš tampant Europos ombudsmenu, jo patirtį einant ombudsmeno pareigas ir institucijos ateities planus.
- Po to ombudsmenas davė interviu Niels WENSING programoje „AVRO 1opdeMiddag“, kuri turėjo būti transliuojama per Nyderlandų radijo stotį „Radio 1“. Niels WENSING klausinėjo ombudsmeno apie skundų, kuriuos jis gauna iš Nyderlandų piliečių, pobūdį ir jo požiūrį į Konstituciją Europai atsižvelgiant į Nyderlandų referendumą šiuo klausimu.
- Tą pačią dieną vėliau ombudsmenas kalbėjosi su Slovakijos televizijos žurnalistu Martin THUMA. Martin THUMA klausinėjo ombudsmeno apie skundus, kuriuos jis gauna iš visų naujų valstybių narių ir konkrečiai iš Slovakijos. Jis taip pat klausinėjo apie Europos ombudsmeno ir tokias pat pareigas Slovakijoje einančio Slovakijos valstybinio teisių gynėjo bendradarbiavimą.
- Diena baigėsi žurnalistės Ingrid HVASS interviu Europos Komisijos savaitiniam informaciniam biuleteniui „Commission en Direct“. Ingrid HVASS daugiausia dėmesio skyrė tą dieną kiek anksčiau vykusiam ombudsmeno susitikimui su Komisijos narių kolegija ir klausinėjo ombudsmeno, kaip, jo nuomone, Komisija galėtų pagerinti administravimą piliečių atžvilgiu.

- Liepos 13 d. prasidėjo ombudsmeno pokalbiu su Nyderlandų žurnalistu Joke LIGTERINK, rengiančiu skyrių knygai apie Nyderlandų ombudsmeną Roel FERNHOUT, kuri turėjo būti jam pristatyta pasibaigus jo kaip ombudsmeno veiklos kadencijai. Žurnalistas klausinėjo N. DIAMANDOUROS apie jo ryšius su Nyderlandų ombudsmenu, bendradarbiavimą nagrinėjant skundus ir 2005 m. Hagoje vykusį penktąjį valstybių narių ombudsmenų seminarą.
- Tą pačią dieną N. DIAMANDOUROS dalyvavo darbo priešpiečiuose su „Financial Times“ Briuselio biuro vadovu George PARKER. N. DIAMANDOUROS papasakojo apie paslaugas, kurias jis teikia verslo bendruomenei tokiose srityse, kaip pavėluotas mokėjimas, ginčai dėl sutarčių ir galimybė susipažinti su informacija. George PARKER klausinėjo ombudsmeno apie jo darbo ryšius su kitomis ES institucijomis, visų pirma su Komisija ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF).
- Diena baigėsi pranešimu 20 Jungtinės Karalystės žurnalistų, atvykusių į Briuselį surinkti duomenų; susitikimą surengė privilegijuoto žurnalistų instituto atstovas Briuselyje John SZEMEREY. N. DIAMANDOUROS paaiškino savo veiklos pobūdį, pateikė nagrinėtų skundų pavyzdžių ir atsakė į įvairiausių klausimus, tarp kurių buvo klausimų, susijusių ir su kompensacijomis, ir su diskriminacija.
- Rugsėjo 15 d. ombudsmenas telefonu kalbėjosi su Danijos leidinio „Politiken“ žurnalistu Martin JENSEN. Martin JENSEN klausinėjo N. DIAMANDOUROS apie jo įgaliojimus ir konkrečiai apie jo vykdomą Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) priežiūrą.
- Rugsėjo 26 d. ombudsmenas Strasbūre kalbėjosi su Italijos savaitraščio „SIR-Europa“ (*Servizio Informazione Religiosa-Europa*) žurnalistu Gianni BORSA. Gianni BORSA domėjosi ombudsmeno pastangomis skatinant ir ginant piliečių teises visoje Europoje.
- Spalio 18 d. Ryšių skyriaus vadovė Rosita AGNEW kalbėjosi su Vokietijos valstybinio radijo „Bayerischer Rundfunk“ žurnaliste Irmtraud RICHARDSON. Irmtraud RICHARDSON rengė seriją interviu, kurių tikslas buvo supažindinti su Europos Sąjunga Vokietijos piliečius.
- Spalio 18 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi Graikijos laikraščio „To VIMA tis KYRIAKIS“ žurnalistu Angelos ATHANASOPOULOS.
- Spalio 20 d. N. DIAMANDOUROS supažindino su Europos ombudsmeno veikla Strasbūre besilankančią Šiaurės šalių žurnalistikos centro delegaciją. Vizitą surengė Geo STENIUS.
- Spalio 26 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi su „Deutsche Welle“ Graikijos skyriaus žurnalistu Ioannis PAPADIMITRIOU.
- Lapkričio 3 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi su Briuselyje įsikūrusio Europos laikraščio „New Europe“ žurnalistu Andy DABILIS.
- Lapkričio 17 d. ombudsmenas Briuselyje kalbėjosi su Vokietijos spaudos agentūros *dpa* naujienų anglų kalba tarnybos žurnaliste Daniela SCHRÖDER. Jos apybraižoje buvo aprašomas ombudsmeno darbas, jo laimėjimai, skundų nagrinėjimas ir kaip pateikti skundą ombudsmenui. Apybraižą visame pasaulyje paskelbė *dpa* naujienų anglų kalba tarnyba ir keliuose regioniniuose laikraščiuose pasirodė jos vertimas į vokiečių kalbą.
- Po lapkričio 30 d. skaitytos paskaitos Londono ekonomikos ir politinių mokslų mokykloje (LSE) N. DIAMANDOUROS el. paštu davė interviu LSE teisės apžvalgos leidinio „The Obiter“ redaktoriui Stephen GUMMER.
- Gruodžio 5 d. ombudsmenas kalbėjosi su Vokietijos spaudos agentūros *dpa* korespondentu Briuselyje Roland SIEGLOFF. Jo straipsnis „Germans should complain more“ („Vokiečiai turėtų skųstis daugiau“) pasirodė daugiau kaip 50 šalies ir regionų laikraščiu, TV ir radijo stotyse bei jų interneto svetainėse.
- Gruodžio 16 d. N. DIAMANDOUROS kalbėjosi su Graikijos „Athens Radio 9.84“ žurnaliste Despina TSANTE.

6.5 LEIDINIAI

Ombudsmenas, siekdamas geriau supažindinti piliečius su jų teisėmis ir ypač teise pateikti skundą, stengiasi pasiekti kuo platesnę auditoriją. Informuodama suinteresuotas šalis ir visuomenę apskritai, institucija naudoja spausdintais leidiniais. 2005 m. buvo išleisti ir išplatinti suinteresuotoms šalims šie leidiniai:

2004 m. metinis pranešimas; fotokopija (anglų kalba)

Ombudsmeno 2004 m. metinio pranešimo fotokopija, gegužės mėn. pateikta Europos Parlamento Peticijų komitetui, leido komitetui apsvarstyti ombudsmeno veiklą prieš plenarines sesijas.

2004 m. metinis pranešimas – santrauka ir darbo statistika; fotokopija (20 kalbų)

Gegužės mėn. Peticijų komiteto nariams taip pat buvo pateikta naujo leidinio „2004 m. metinis pranešimas – santrauka ir darbo statistika“ fotokopija visomis 20 oficialių ES kalbų.

Europos ombudsmenas – informacinis biuletenis; 4 ir 5 numeriai (5 kalbomis)

Europos ombudsmenų tinklo ir Tarptautinio ombudsmenų instituto du kartus per metus leidžiamo leidinio laidos Nr. 4 ir Nr. 5 balandžio ir spalio mėn. buvo išplatintos Europos šalių nacionaliniams, regioniniams ir vietos ombudsmenams, taip pat Europos Parlamento Peticijų komiteto nariams.

Europos tinkamo administravimo kodeksas (24 kalbomis)

2005 m. 24 kalbomis buvo išleistas naujas Europos tinkamo administravimo kodekso leidimas. Šis leidimas yra atnaujinta originali versija, kurią ombudsmenas buvo išleides 2002 m. tuometinėmis 11 oficialių ES kalbų ir yra skirtas informuoti piliečius bei pareigūnus apie jų teises ir pareigas. Per 100 000 naujo kodekso leidimo kopijų buvo išdalyta ombudsmenams, Europos Parlamento nariams, ES institucijų ir įstaigų vadovams, Komisijos delegacijoms ir Parlamento biurams valstybėse narėse, ES transliacijos stotims ir tinklams, valstybių narių viešojo administravimo institucijoms šalies ir regiono lygiu bei piliečiams ir organizacijoms, ypač besidomintiems ES institucijų darbu. Šis leidinys sukėlė didžiulį susidomėjimą ir prireikė daugelio tūkstančių papildomų jo kopijų, kurios bus pateiktos iki šių metų galo.

Dešimtųjų metinių proginis atvirukas (24 kalbomis)

Siekiant, kad daugiau piliečių sužinotų apie dešimtąsias Europos ombudsmeno institucijos veiklos metines, 20 oficialių ES kalbų ir valstybių kandidačių kalbomis buvo išleistas atvirukas. Atviruke, kuris vadinosi „Europos ombudsmenas: kovos už piliečių teises Europoje dešimtmetis“ (*The European Ombudsman: 10 years championing citizens' rights in Europe*), buvo trumpai paaiškintas ombudsmeno vaidmuo ir pateikta jo nagrinėjamų skundų pavyzdžių. Atvirukas buvo išplatintas per ombudsmenų tarnybas, Europos Parlamento narius, Komisijos delegacijas ir Parlamento biurus valstybėse narėse. Jis buvo pristatytas Europos Parlamento atvirų durų dieną Briuselyje ir Strasbūre metu ir vėliau naudojamas vykstant visuomenės informavimo renginiams.

Knyga dešimtųjų metinių progai atminti; minkštais ir kietais viršeliais (anglų kalba)

Dešimtųjų Europos ombudsmeno institucijos įsteigimo metinių proga vyko daug renginių. 2004 m. birželio mėn. buvo surengtas steigėjų seminaras, kuriame buvo užrašyti Europos ombudsmeno institucijos kūrimosi etapai ir apibrėžti laimėjimai bei tendencijos, kurias gali būti verta plėtoti toliau. Pasibaigus seminarui buvo nuspręsta išleisti proginę knygą. Leidinys „Europos ombudsmenas:

ištakos, įsteigimas, raida“ (*The European Ombudsman: Origins, Establishment, Evolution*) buvo išleistas anglų kalba minkštais ir kietais viršeliais. 2006 m. ši knyga bus išleista prancūzų kalba.

2004 m. metinis pranešimas; spausdintinis leidimas (20 kalbų)

Ombudsmeno 2004 m. metinis pranešimas 20 oficialių ES kalbų spalio mėn. buvo išplatintas Europos Parlamento nariams, ES institucijoms ir įstaigoms, ombudsmenams bei Europos Komisijos transliacijos stotims ir tinklams. Siekdamas, kad būtų kuo geriau panaudojamos visuomenės lėšos ir tausojama aplinka, ombudsmenas nusprendė išleisti ribotą visos apimties metinių pranešimų skaičių (10 200 kopijų), tuo tarpu „Veiklos santrauka ir statistiniai duomenys“ buvo pateikta daug didesnei auditorijai (24 000 kopijų). Siekiant Metinį pranešimą padaryti patogesnį jo skaitytojams, pirmą kartą į jį buvo įtrauktos trumpos ombudsmeno sprendimų santraukos (3 skyrius). Visi sprendimų tekstai paskelbti anglų, prancūzų ir vokiečių kalba elektroniniame leidinyje „2004 m. metinis pranešimas – sprendimų sąvadas“ (*Annual Report 2004 – Compilation of Decisions*), kuris 2005 m. spalio mėn. buvo paskelbtas ombudsmeno interneto svetainėje.

2004 m. metinis pranešimas: veiklos santrauka ir statistiniai duomenys; spausdintinis leidimas (20 kalbų)

Spalio mėn. 20 kalbų išleista „Veiklos santrauka ir statistiniai duomenys“ buvo išplatinta viso metinio pranešimo gavėjams, nevyriausybinėms organizacijoms, vartotojų asociacijoms, profesinėms organizacijoms ir universitetams.

2004 m. metinis pranešimas – sprendimų sąvadas (3 kalbomis)

Atsižvelgiant į sprendimą supaprastinti ombudsmeno metinį pranešimą, buvo nuspręsta išleisti aiškesnį elektroninį leidinį, kuriame būtų pateikti visi sprendimų dėl pranešimo 3 skyriuje pateiktų skundų tekstai anglų, prancūzų ir vokiečių kalba. Šis leidinys buvo išleistas 2005 m. spalio mėn. ombudsmeno interneto svetainėje kaip atskiras elektroninis dokumentas, o paprašius ombudsmeno tarnybos buvo galima gauti jo popierinę kopiją arba CD-ROM diską.

Kiti leidiniai

Visus metus ombudsmenas ir toliau platino kitus savo leidinius, daugiausia informacinius lapelius „Apie ombudsmeną glaustai“ 25 kalbomis ir brošiūras bei skundo formuliarius „Europos ombudsmenas: ar jis gali jums padėti?“ 21 kalba.

6.6 ELEKTRONINĖS PRIEMONĖS PATEIKTI PRANEŠIMAI

Ryšiai elektroniniu paštu

2001 m. balandžio mėn. interneto svetainėje buvo pateiktas elektroniniu būdu pateikiamo skundo formuliaras dvylika kalbų. Po Europos Sąjungos plėtros 2004 m. gegužės mėn. 1 d. formuliaras buvo pateiktas dar devyniomis kalbomis. 2005 m. internetu pateiktų skundų skaičius sudarė 59 proc. visų ombudsmenui pateiktų skundų; tokia didelė dalis buvo gauta tik dėl elektroninio skundo formulio.

2005 m. pagrindiniu ombudsmeno el. pašto adresu iš viso buvo gauta 6426 informacijos paklausimų. Į visus elektroninius laiškus buvo atsakyta. Iš jų 3 157 elektroniniai laiškai buvo piliečių, dalyvavusių keliose kampanijose. Šių kampanijų metu buvo keliami klausimai dėl nežmoniško elgesio su gyvūnais

valstybėse narėse arba už ES ribų, nacionalinių įstatymų nuostatų, pedofilijos ir tikėjimo laisvės. Į visus šiuos laiškus buvo atsakyta. Atsakyme buvo paaiškinti ombudsmeno įgaliojimai ir jeigu buvo įmanoma, pranešta, į ką atitinkamu klausimu reikėtų kreiptis.

2005 m. elektroniniu paštu iš viso buvo gauta 3 269 asmeninės paraiškos suteikti informacijos, palyginti su maždaug 3 200 paraiškų, gautų 2004 m., ir maždaug 2 000 paraiškų, gautų 2003 m. Į kiekvieną iš jų atitinkamas ombudsmeno tarnybos darbuotojas pateikė atskirą atsakymą.

Interneto svetainės tobulinimas

Ombudsmeno interneto svetainė buvo sukurta 1998 m. liepos mėn. Ombudsmeno 2005 m. biudžete buvo numatytos lėšos, reikalingos įsteigti institucijoje interneto svetainių kūrimo specialisto pareigybę. Rugšėjo mėn., po griežtos atrankos, ši pareigybė buvo užimta. Atvykęs dirbti interneto svetainių kūrimo specialistas pradėjo bendradarbiauti su ryšių skyriaus ir Europos Parlamento techninių tarnybų vadovais, siekdamas per 2006 m. visiškai pertvarkyti ir modernizuoti interneto svetainę.

2005 m. ombudsmenas ir toliau atnaujino interneto svetainėje skelbiamą informaciją, pateikdamas joje elektronines įvairių pasirodžiusių leidinių versijas. Šie leidiniai buvo *2004 m. metinis pranešimas* ir su juo susijusi veiklos apžvalga bei statistiniai duomenys 20 kalbų, *2004 m. sprendimų sąvadas* anglų, prancūzų ir vokiečių kalba bei *Europos tinkamo administravimo kodeksas* 24 kalbomis.

2005 m. buvo sukurtas naujas interneto svetainės skyrius, skirtas dešimtosioms ombudsmeno tarnybos įsteigimo metinėms. Jame pateikiama dešimtmečio progai atminti skirta knyga „Europos ombudsmenas: ištakos, įsteigimas, raida“ (*The European Ombudsman: Origins, Establishment and Evolution*) bei keli dokumentai, susiję su dešimtųjų metų minėjimo renginiais. Dar viename naujai sukurta interneto svetainės skyriuje pateikiami istoriniai dokumentai, susiję su ombudsmeno institucijos įsteigimu.

Nuo 2005 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Europos ombudsmeno svetainė sulaukė 304 300 lankytojų. Gausiausiai buvo lankoma svetainė anglų kalba (71 166 apsilankymai), po to sekė svetainės prancūziškai, itališkai, ispaniškai, vokiškai ir lenkiškai. Kalbant apie apsilankiusiųjų svetainėje skaičių geografiniu požiūriu, daugiausiai lankytojų buvo iš Belgijos (27 517 apsilankymų), po to sekė Italija, Ispanija, Prancūzija, Vokietija ir Lenkija.

Siekdama užtikrinti, kad Europos ombudsmeno svetainė išliktų viena tobuliausių ES interneto svetainių, ombudsmeno tarnyba 2005 m. bendradarbiavo su Tarpinstituciniu interneto redakciniu komitetu (CEiii).

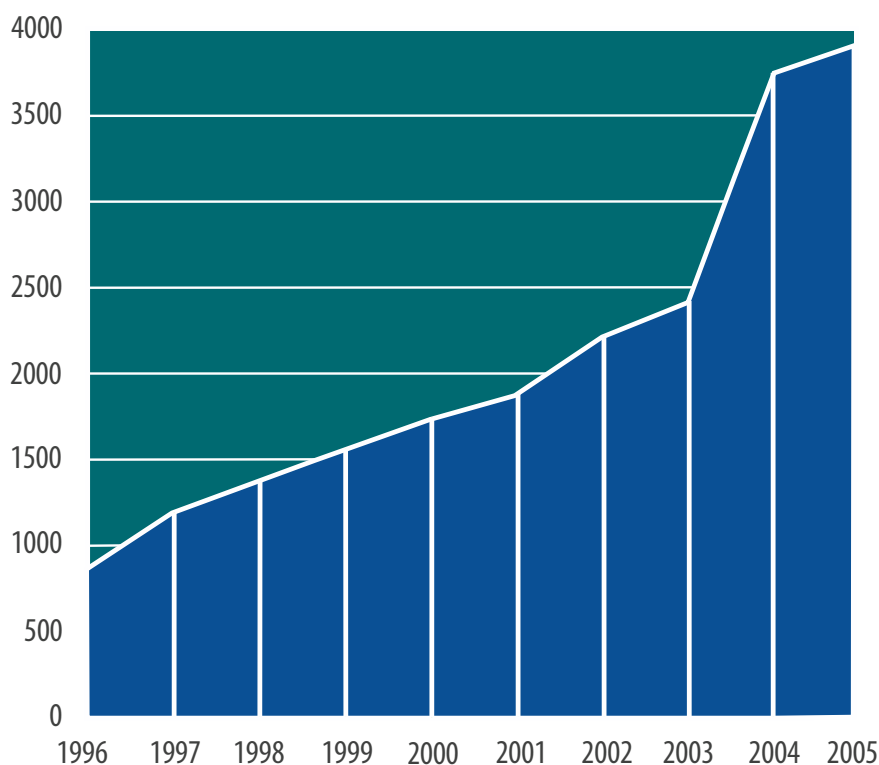

A STATISTIKOS DUOMENYS

1 2005 M. NAGRINĖTI ATVEJAI

1.1	IŠ VISO 2005 M. NAGRINĖTA.....	4 416 ¹
	— Iki 2004 m. gruodžio 31 d. neužbaigti tyrimai.....	284 ²
	— Skundai, kurių priimtinumas nenustatytas iki 2004 m. gruodžio 31 d.	207
	— 2005 m. gauti skundai.....	3 920 ³
	— Europos ombudsmeno iniciatyva pradėti tyrimai.....	5

Skundų padaugėjimas nuo 1996 iki 2005 m.

¹ 389 iš šių skundų yra susiję su tuo pačiu klausimu ir buvo išnagrinėti atlikus bendrą tyrimą (54 perkelti iš 2004 m. ir 335 gauti 2005 m.).

² Aštuoni iš jų pradėti Europos ombudsmeno iniciatyva ir 276 – gavus skundus.

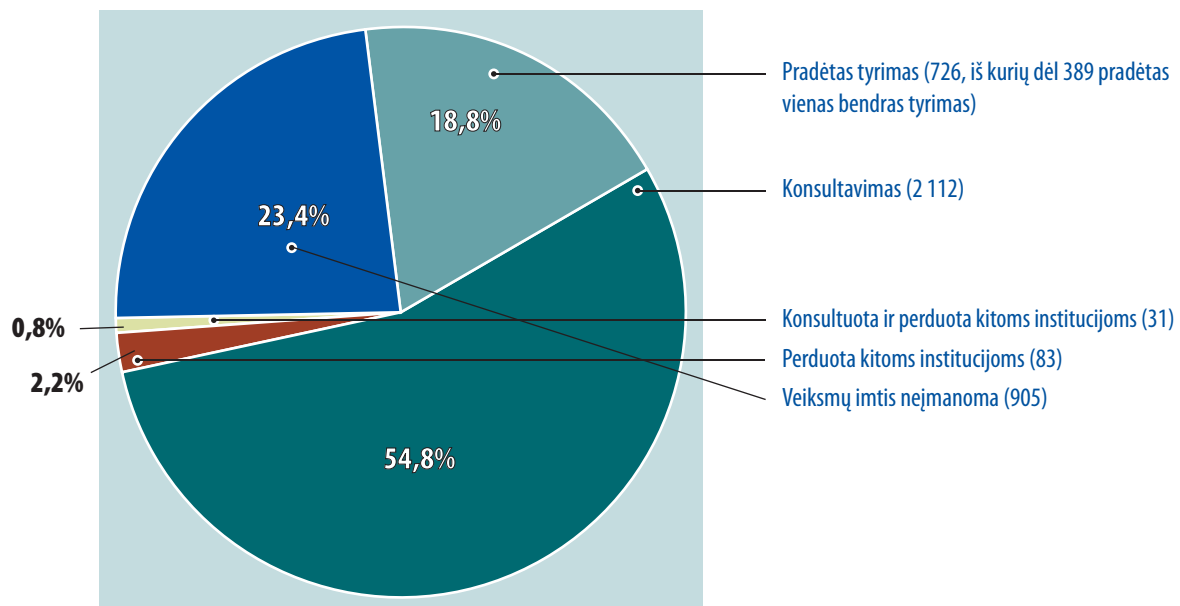
³ 335 iš jų yra susiję su tuo pačiu klausimu, kaip minėta 1 išnašoje.

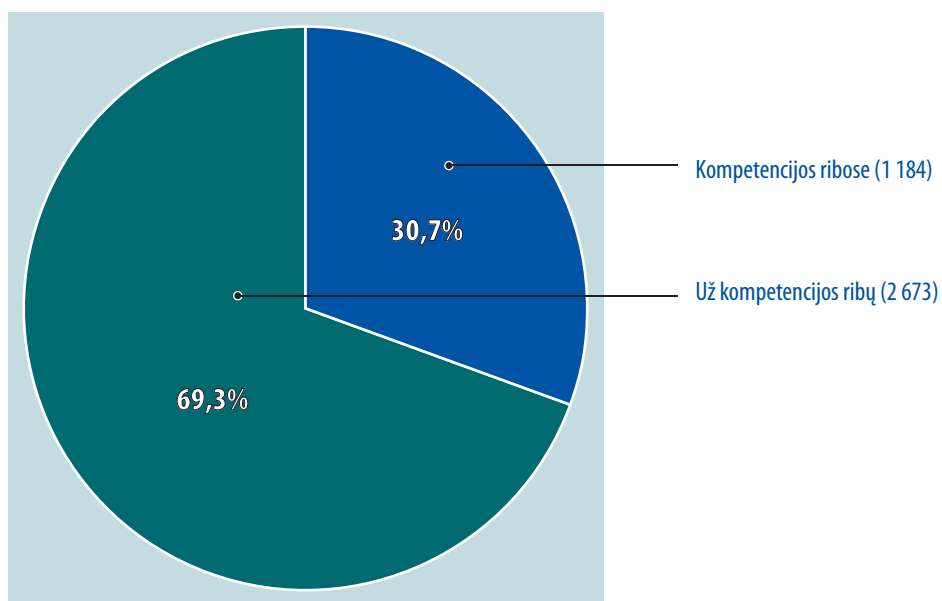
1.2 PRIIMTINUMAS/NEPRIIMTINUMAS NUSTATYTAS 93%

1.3 SKUNDŲ KLASIFIKAVIMAS

1.3.1 Pagal Europos ombudsmeno veiksmus pareiškėjų naudai

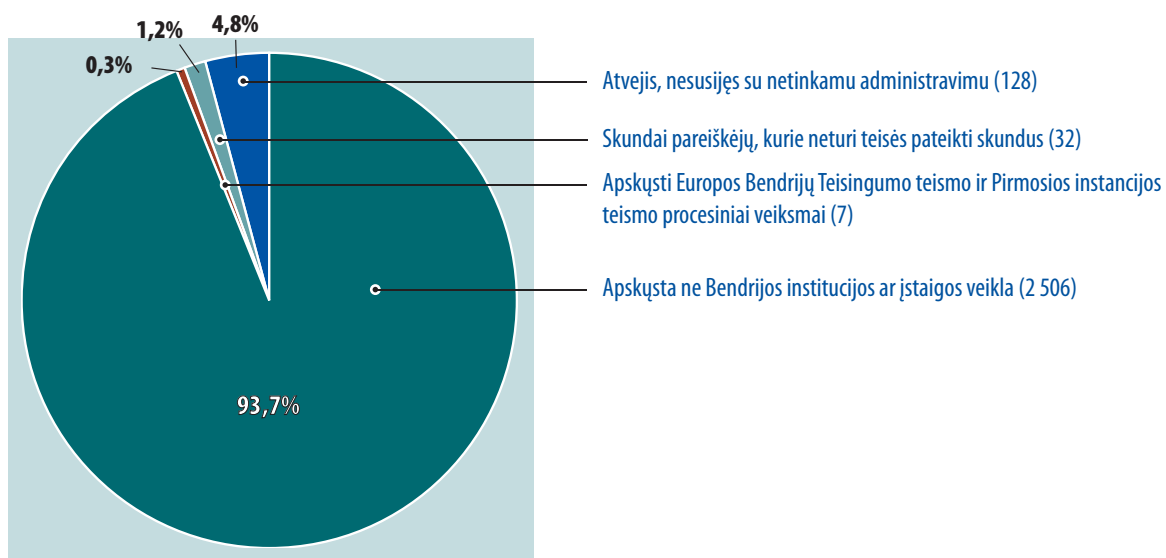

1.3.2 Pagal Europos ombudsmeno kompetenciją

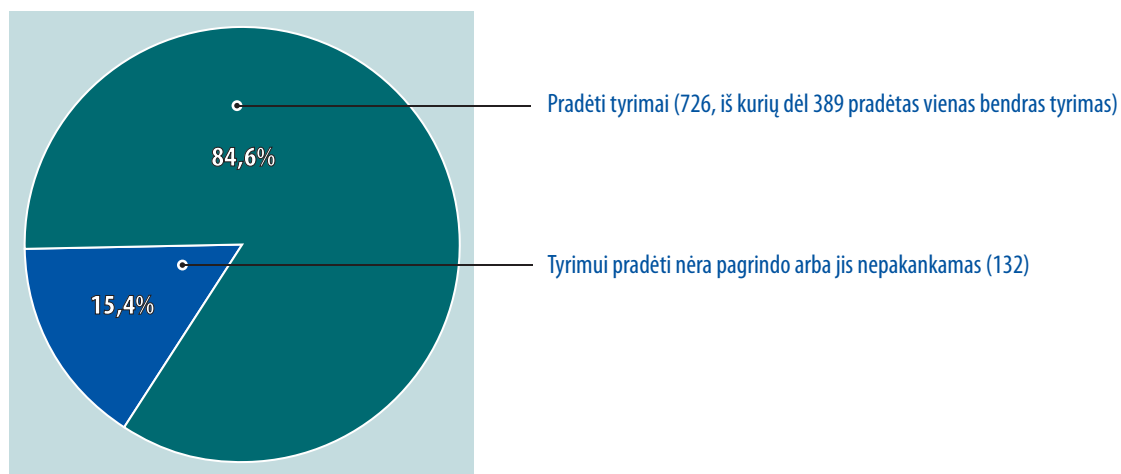

UŽ KOMPETENCIJOS RIBŲ

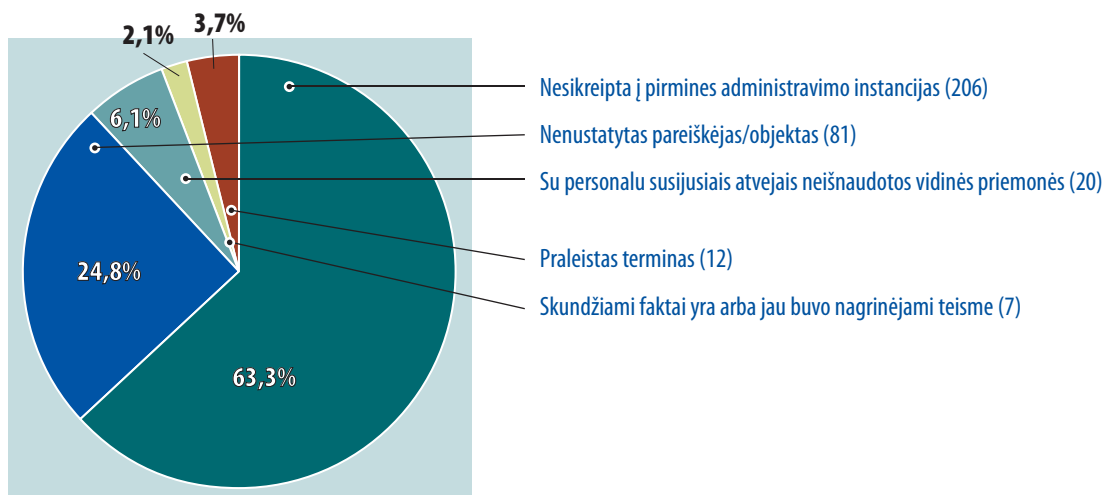

KOMPETENCIJOS RIBOSE

Priimtini skundai

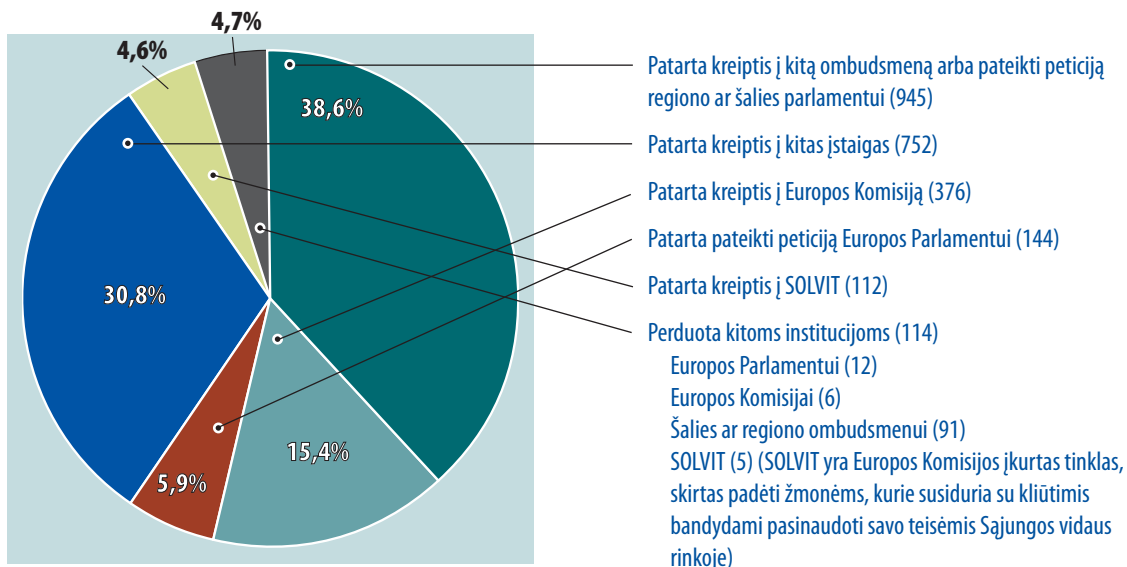
Nepriimtini skundai

2 PERDAVIMAS KITOMS INSTITUCIJOMS IR KONSULTAVIMAS

(Kai kuriais atvejais gali būti duotas daugiau nei vienas patarimas)

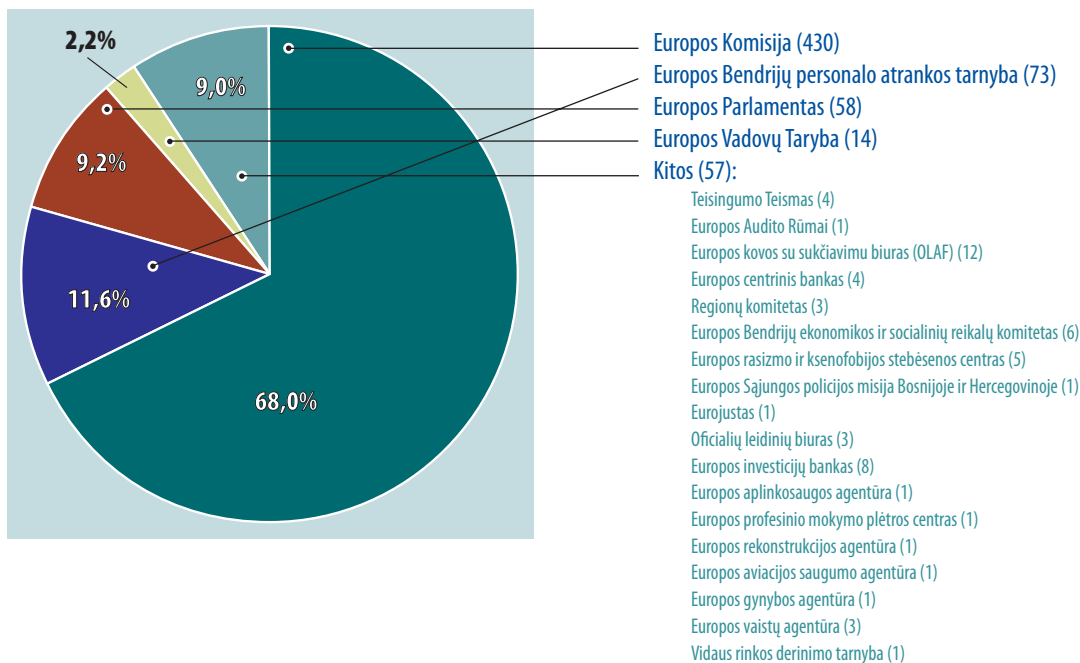

3 2005 M. ATLIKTI TYRIMAI..... 627⁴

2005 m. Europos ombudsmenas atliko 627 tyrimus, iš kurių 343 buvo pradėti 2005 m. (iš kurių penki – ombudsmeno iniciatyva), o 284 – iki 2004 m. gruodžio 31 d. neužbaigti tyrimai.

3.1 INSTITUCIJOS IR ĮSTAIGOS, DĖL KURIŲ VEIKLOS PATEIKIAMSI SKUNDAI

(Kai kuriais atvejais tiriami skundai dėl kelių institucijų ar įstaigų veiklos)

⁴

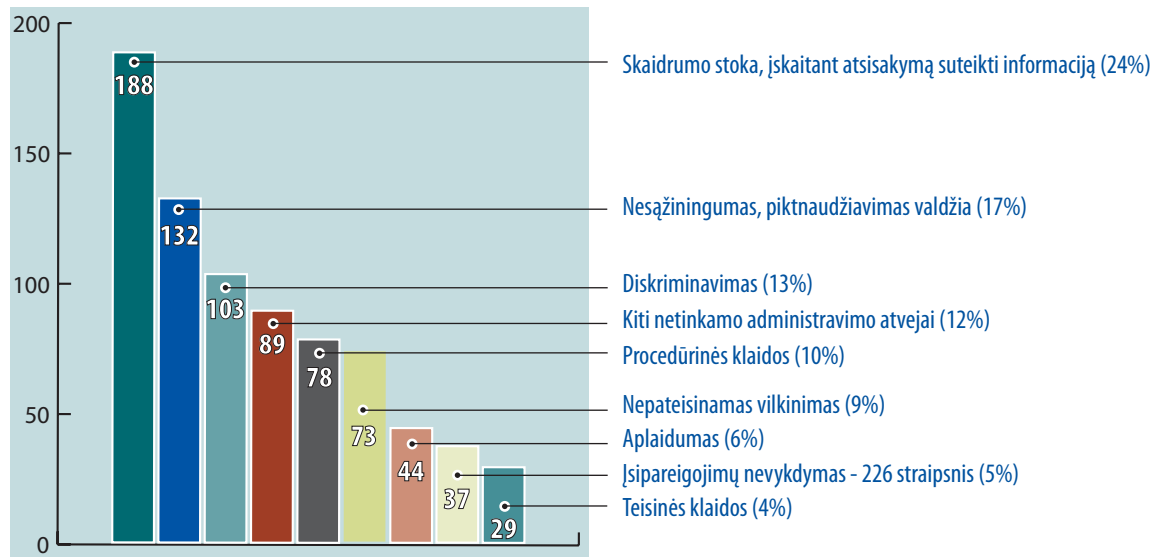
Kaip pirmiau minėta, 1.1 punkto išnašose paminėti 389 atvejai buvo nagrinėjami atliekant vieną bendrą tyrimą.

3.2

APSKUNDŽIAMO NETINKAMO ADMINISTRAVIMO RŪŠYS

(Kai kuriais atvejais apskundžiamos dvi netinkamo administravimo rūšys)

3.3

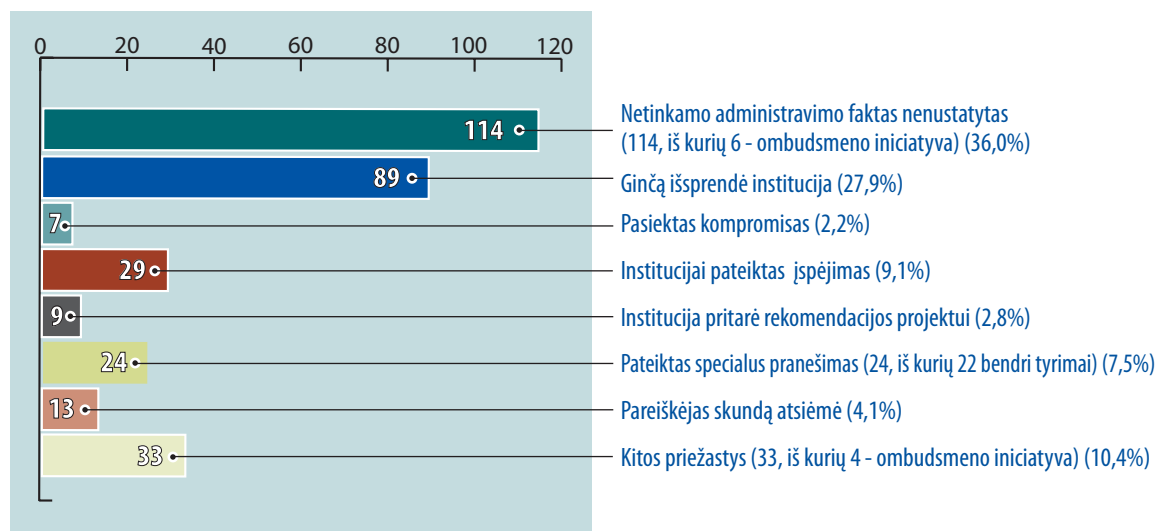
2005 M. PATEIKTI PASIŪLYMAI DRAUGIŠKAI SUSITARTI, REKOMENDACIJŲ PROJEKTAI IR SPECIALŪS PRANEŠIMAI

– Pasiūlymai draugiškai susitarti.....	22
– Rekomendacijų projektai	20
– Specialūs pranešimai	3 ⁵

3.4

TYRIMAI, BAIGTI MOTYVUOTU SPRENDIMU..... 312⁶

(Tyrimas gali būti baigtas dėl vienos ar kelių toliau išvardytų priežasčių)

⁵ Vienas iš specialiųjų pranešimų susijęs su 22 skundais.

⁶ Dešimt iš šių tyrimų – Europos ombudsmeno iniciatyva.

4 2005 M. UŽREGISTRUOTŲ SKUNDŲ KILMĖ

4.1 SKUNDŲ PAREIŠKĖJAI

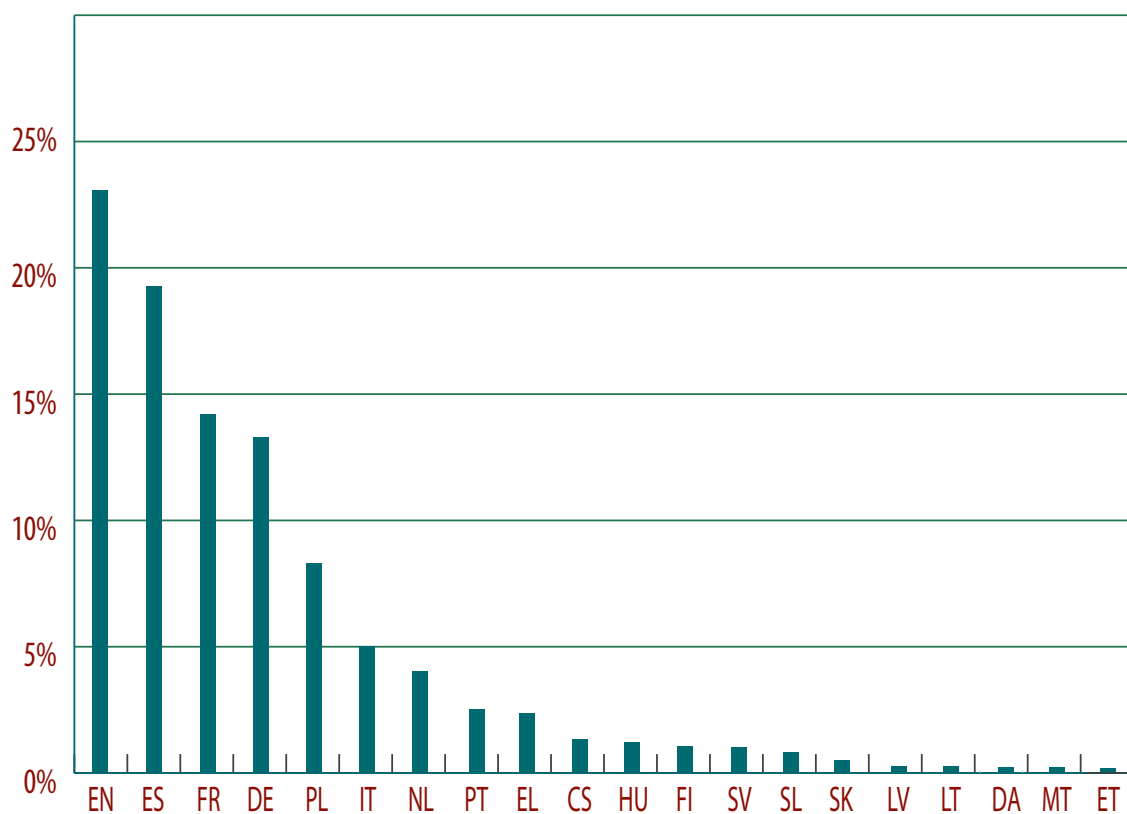

Įmonės ir asociacijos
5,5% (215)

Pavieniai piliečiai
94,5% (3 705)

4.2 SKUNDŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL PATEIKIMO KALBĄ

4.3

GEOGRAFINĖ SKUNDŲ KILMĖ

Šalis	Skundai (vnt.)	Skundai (%)	ES gyventojai (%)	Santykis ¹
Malta	40	1,0	0,1	11,6
Kipras	57	1,5	0,2	8,7
Liuksemburgas	33	0,8	0,1	8,5
Belgija	252	6,4	2,3	2,8
Slovėnija	47	1,2	0,4	2,8
Ispanija	775	19,8	9,5	2,1
Airija	64	1,6	0,9	1,8
Graikija	134	3,4	2,4	1,4
Portugalija	114	2,9	2,3	1,3
Suomija	55	1,4	1,1	1,2
Lenkija	346	8,8	8,3	1,1
Austrija	75	1,9	1,8	1,1
Ćekija	80	2,0	2,2	0,9
Švedija	69	1,8	2,0	0,9
Vengrija	76	1,9	2,2	0,9
Lietuva	24	0,6	0,7	0,8
Nyderlandai	103	2,6	3,5	0,7
Prancūzija	380	9,7	13,2	0,7
Slovakija	32	0,8	1,2	0,7
Latvija	13	0,3	0,5	0,7
Vokietija	410	10,5	17,9	0,6
Italija	215	5,5	12,7	0,4
Jungtinė Karalystė	197	5,0	13,1	0,4
Estija	4	0,1	0,3	0,4
Danija	16	0,4	1,2	0,4
Kitos	309	7,9		

¹ Šis skaičius gautas padalijus skundų skaičių procentais iš gyventojų skaičiaus procentais. Kai šis skaičius yra didesnis nei 1, reiškia, kad iš tos šalies Europos ombudsmenui pateikiama daugiau skundų, nei galima tikėtis pagal jos gyventojų skaičių. Visi lentelėje pateikti procentiniai dydžiai suapvalinti iki dešimtosios dalies.

B OMBUDSMENO BIUDŽETAS

Nepriklausomas biudžetas

Iš pradžių Europos ombudsmeno statutu buvo numatyta ombudsmeno biudžetą įtraukti į Bendro Europos Sąjungos biudžeto skirsnį (Europos Parlamentas).

1999 m. gruodžio mėn. Taryba nusprendė, kad ombudsmeno biudžetas turi būti nepriklausomas. Nuo 2000 m. sausio 1 d.⁷ ombudsmeno biudžetas nustatomas atskirame Europos Sąjungos biudžeto skirsnyje (VIII-A skirsnis).

Biudžeto struktūra

Ombudsmeno 2005 m. biudžetą sudaro trys dalys. 1 biudžeto dalis apima atlyginimus, išmokas ir kitas su personalu susijusias išlaidas, taip pat ombudsmeno ir jo personalo kelionių išlaidas. 2 biudžeto dalis apima išlaidas pastatams, inventoriui ir kitas su veikla susijusias išlaidas. 3 biudžeto dalį sudaro vienas skyrius, numatantis lėšų, skirtų tarptautinių ombudsmenų organizacijų įmokoms mokėti.

Bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Siekiant išvengti, kad be reikalo nebūtų steigiamos tos pačios administracijos personalo ir kitų sričių pareigybės, Europos Parlamentas ombudsmenui teikia įvairių paslaugų arba tarpininkauja jas teikiant. Sritys, kuriose ombudsmenas platesniu ar siauresniu mastu pasikliauja Parlamento tarnybų teikiama pagalba, apima:

- personalo reikalus, įskaitant sutarčių rengimą ir individo teises;
- finansinį auditą ir apskaitą;
- vertimą žodžiu ir raštu bei spausdinimą;
- biuro patalpų nuomą;
- informacinių technologijų, telekomunikacijų ir pašto tvarkymą.

Europos ombudsmenui ir Europos Parlamentui bendradarbiaujant buvo veiksmingai sutaupyta daug Bendrijos biudžeto lėšų. Šis bendradarbiavimas iš tiesų sudarė galimybę palaikyti nežymų ombudsmeno administracijos darbuotojų skaičiaus augimą.

Jeigu Europos Parlamentas teikdamas paslaugas ombudsmenui turi papildomų tiesioginių išlaidų, jos atlyginamos pinigais įmokant į abi institucijas siejančią sąskaitą. Dažniausiai tokių išlaidų patiriama darbuotojus aprūpinant darbo patalpomis ir teikiant vertimo paslaugas.

Į 2005 m. biudžetą buvo įtraukta bendra suma padengti Europos Parlamento išlaidoms, patiriamoms teikiant tokias paslaugas kaip personalo sutarčių, atlyginimų ir išmokų tvarkymas bei įvairios duomenų apdorojimo paslaugos. Šios išlaidos susijusios tik su personalo darbo laiku.

Europos Parlamentas ir Europos ombudsmenas pradėjo bendradarbiauti 1995 m. rugsėjo 22 d. pasirašius Pagrindų susitarimą. 1995 m. spalio 12 d. buvo pasirašyti papildomi susitarimai dėl administracinio bendradarbiavimo ir dėl bendradarbiavimo biudžeto bei finansiniais klausimais.

Vienas iš 2005 m., kuriais ombudsmeno tarnyba šventė savo dešimtąsias metines, prioritetų buvo iš naujo apsvarstyti galiojančias dviejų institucijų bendradarbiavimo sutartis, siekiant pritaikyti jas naujoms realijoms, atsiradusioms per pastarąjį dešimtmetį. Naująją sutartį planuojama pasirašyti 2006 m. pradžioje. Jos tikslas – palaikyti intensyvų bendradarbiavimą su Europos Parlamentu visose srityse, kuriose galima pasiekti daug didesnę ekonomiją ir sutaupyti biudžeto lėšų.

⁷

1999 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas 2673/1999, OL 1999 L 326, p. 1.

2004 m. biudžetas

Ombudsmeno tarnybos personalo plane 2005 m. iš viso numatyta 51 pareigybė, palyginti su 38 pareigybe 2004 m.

Bendra 2005 m. ombudsmeno biudžeto pirminių asignavimų suma buvo 7 312 614 eurų. 1 biudžeto antraštinę dalį (išlaidos, skirtos institucijos personalui) sudarė 6 239 614 eurų. 2 biudžeto antraštinę dalį (išlaidos pastatams, inventoriui ir kitos su veikla susijusios išlaidos) sudarė 1 070 000 eurų. 3 biudžeto antraštinę dalį (išlaidos, susijusios su institucijos atliekamomis specialiomis funkcijomis) sudarė 3 000 eurų.

2005 m. išlaidos, išskirstytos pagal paskirtus asignavimus:

(eurai)

1 dalis	5 375 889
2 dalis	928 276
3 dalis	2 979
Iš viso	6 307 145

2006 m. biudžetas

2006 m. biudžetą ombudsmenas pristatė vadovaudamasis nauja biudžeto struktūra (nomenklatūra). Šios naujos struktūros tikslas padidinti skaidrumą ir palengvinti biudžeto valdymo institucijos atliekamą padidintą kontrolę, sudarant galimybę geriau valdyti panašaus pobūdžio išlaidas, kurios iki šiol buvo išskirstytos į kelias skirtingas dalis arba skyrius.

2005 m. parengtame 2006 m. biudžete yra numatytos 57 pareigybės, palyginti su 2005 m., pareigybių skaičius padidėjo šešiomis. Pareigybių skaičius iš esmės išaugo dėl kito Europos Sąjungos plėtros etapo (Bulgarija ir Rumunija) ir dėl sprendimo pasiekti visišką autonomiją nuo Parlamento teikiamų paslaugų, susijusių su ombudsmeno personalo valdymu, įgyvendinimo.

Bendra 2006 m. asignavimų suma yra 7 682 538 eurai. 1 biudžeto antraštinę dalį (išlaidos, skirtas institucijos personalui) sudaro 5 808 538 eurai. 2 biudžeto antraštinę dalį (išlaidos, skirtos pastatams, inventoriui ir kitos su veikla susijusios išlaidos) sudaro 1 085 000 eurų. 3 biudžeto antraštinę dalį (išlaidos, susijusios su institucijos atliekamomis bendromis funkcijomis) sudaro 789 000 eurų.

2006 m. biudžete numatyta bendra įplaukų suma yra 812 271 euras.

C PERSONALAS

EUROPOS OMBUDSMENAS

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Europos ombudsmenas

P. Nikiforos DIAMANDOUROS gimė 1942 m. birželio 25 d. Atėnuose, Graikijoje. 2003 m. sausio 15 d. buvo išrinktas Europos ombudsmenu. 2003 m. balandžio 1 d. pradėjo eiti šias pareigas, o 2005 m. sausio 11 d. buvo pakartotinai išrinktas penkerių metų kadencijai.

Nuo 1998 m. iki 2003 m. jis buvo pirmasis Graikijos nacionalinis ombudsmenas. Be to, nuo 1993 m. jis yra Atėnų universiteto Politikos mokslų ir viešojo administravimo fakulteto lyginamosios politikos profesorius (šiuo metu atostogauja). Nuo 1995 m. iki 1998 m. ėjo Graikijos nacionalinio tyrimų socialinių tyrimų centro (EKKE) direktoriaus ir pirmininko pareigas.

Indianos universitete jam buvo suteikti bakalauro (1963) ir magistro (1965) laipsnis, o Kolumbijos universitete – filosofijos magistro (1969) ir filosofijos daktaro (1972) laipsnis. Iki 1988 m., prieš pradėdamas dirbti Atėnų universitete, dėstė Niujorko valstijos universitete ir dalyvavo tyrimų programose Kolumbijos universitete (1973–1978 m.). Nuo 1980 m. iki 1983 m. dirbo Socialinių mokslų tyrimų tarnyboje (Niujorke) Vakarų Europos, Artimųjų ir Vidurio Rytų programos direktoriumi. Nuo 1988 m. iki 1991 m. dirbo Graikijos tarptautinių ir strateginių tyrimų instituto (Atėnuose) politikos mokslo tyrimų organizacijos, kurią bendrai įkūrė Fordo ir MacArthuro fondai, direktoriumi. 1997 m. pradėjo dirbti vizituojančiu profesoriumi Juano Marcho socialinių mokslų aukštesniųjų studijų centre (Madride).

1992–1998 m. ėjo Graikijos politikos mokslų asociacijos pirmininko pareigas, o 1985–1988 m. buvo Šiuolaikinių Graikijos studijų asociacijos pirmininku. 1999–2003 m. buvo Graikijos nacionalinės žmogaus teisių komisijos nariu, o 2000–2003 m. – Graikijos nacionalinės administracinių reformų tarybos nariu. 2000 m. dalyvavo Bilderbergo konferencijoje. 1988–1995 m. jis buvo vienas iš Socialinių mokslų tyrimų tarybos (Niujorke) Pietų Europos pakomitečio pirmininkų. Šis darbas finansuojamas „Volkswagen“ fondo lėšomis. Be to, jis yra serijos apie naująją Pietų Europą vienas iš vyriausiųjų redaktorių. Yra gavęs Fulbrighto stipendiją ir nacionalinę apdovanojimą už humanitarinių mokslų tyrimus.

P. Nikiforos Diamandouros yra daug rašęs apie Graikijos, Pietų ir Pietryčių Europos istoriją ir politiką, ypač apie demokratizacijos, valstybės ir tautos kūrimą, taip pat kultūros ir politikos santykį.

EUROPOS OMBUDSMENO SEKRETORIATAS

Europos ombudsmeno sekretoriatas atsako už ombudsmeno asmeninio biuro reikalų tvarkymą. Jis organizuoja ombudsmeno darbotvarkę, tvarko gaunamą ir siunčiamą korespondenciją, teikia patarimų dėl santykių su kitomis ES institucijomis ir įstaigomis, tvarko institucijos reikalus, susijusius su protokolu, ir teikia ombudsmenui bendras sekretorių paslaugas.

Alexandra ANDROULAKAKIS

Europos ombudsmeno sekretorė (nuo 2005-8-22)

Tel. +33 3 88 17 25 28

Nicholas CATEPHORES

Europos ombudsmeno padėjėjas

Tel. +33 3 88 17 23 83

Eleni-Anna GALATIS

Europos ombudsmeno sekretorė (iki 2005-9-15)

TEISĖS SKYRIUS

Dauguma Teisės skyriaus darbuotojų – teisininkai, kurie analizuoja Europos ombudsmeno gautus skundus ir atlieka tyrimus, vadovaujami Teisės skyriaus vadovo ir dviejų vyriausiųjų pareigūnų. Be to, Teisės skyriaus vadovas konsultuoja ombudsmeną dėl institucijos teisinės strategijos bei krypčių ir vadovauja skyriui. Teisės skyriaus vadovo padėjėjas užtikrina vidaus kokybės kontrolės ir informacijos tvarkymo sistemų darbą ir tvarko skyriaus medžiagą, skirtą metinei ataskaitai.

2005 m. ši skyrių sudarė Teisės skyriaus vadovas, šeši vyriausieji patarėjai teisės klausimais, iš kurių du atliko vyriausiųjų pareigūnų funkcijas, vienuolika teisininkų, teisininkas lingvistas, teisininko padėjėjas ir Teisės skyriaus vadovo padėjėjas. 2005 m. Teisės skyrius vadovavo keturiolikai stažuotojų.

Ian HARDEN

Teisės skyriaus vadovas

Tel. +33 3 88 17 23 84

Ian HARDEN gimė 1954 m. kovo 22 d. Norviche, Anglijoje. Jis studijavo teisę Churchillio koledže Kembridže, kur 1975 m. gavo humanitarinių mokslų bakalauro laipsnį su pagyrimu, bei 1976 m. teisės mokslų bakalauro laipsnį. Baigęs studijas, pradėjo dirbti Šefildo universiteto Teisės fakultete, kuriame nuo 1976 m. iki 1990 m. skaitė paskaitas, nuo 1990 m. iki 1993 m. dirbo vyriausiuoju dėstytoju, nuo 1993 m. iki 1995 m. – docentu, o nuo 1995 m. – viešosios teisės profesoriumi. 1996 m. pradėjo dirbti Europos ombudsmeno biure vyriausiuoju patarėju teisės klausimais, nuo 1997 m. iki 1999 m. dirbo sekretoriato vadovu, o nuo 2000 m. – Teisės skyriaus vadovu. Jis yra daugelio straipsnių apie ES teisę ir viešąją teisę autorius ir bendraautoris, pvz., „The Contracting State“ (Buckingham: Open University Press, 1992); „Flexible Integration: towards a more effective and democratic Europe“ (London CEPR, 1995) ir „European Economic and Monetary Union: the Institutional Framework“ (Kluwer Law International, 1997). Ian Harden yra Association Française des Constitutionnalistes narys ir Jungtinės Karalystės „Study of Parliament Group“ organizacijos narys bei Šefildo universiteto garbės profesorius.

Murielle RICHARDSON

Teisės skyriaus vadovo padėjėja

Tel. +33 3 88 17 23 88

TEISININKAI

Teisininkai nagrinėja skundus, kurie gali būti pateikti bet kuria iš 21 Europos Sąjungos kalbos. Be to, jie siūlo ir savo iniciatyva atlieka tyrimus, atsako į piliečių paraiškas dėl informacijos, teikia ombudsmenui teisinę pagalbą, pataria atitinkamų valstybių narių teisinių procedūrų, vystymosi bei tradicijų klausimais ir atstovauja ombudsmenui kai kuriuose viešuose renginiuose.

Sabina BALAŽIČ

Teisininkė (nuo 2005-10-1)
Tel. +33 3 88 17 35 72

Elodie BELFY

Teisininko padėjėja
Tel. +32 2 284 39 01

Peter BONNOR

Teisininkas
Tel. +33 3 88 17 25 41

Benita BROMS

Briuselio biuro vadovė
Vyr. patarėja teisės klausimais
Tel. +32 2 284 25 43

Nelius CAREY

Teisininkas lingvistas (nuo 2005-9-1)
Tel. +33 3 88 17 25 63

Ioannis DIMITRAKOPOULOS

Vyr. patarėjas teisės klausimais
(nuo 2005-7-6)
Vyr. pareigūnas
Tel. +33 3 88 17 37 68

Juliano FRANCO

Teisininkas (nuo 2005-9-1)
Tel. +33 3 88 17 21 51

Marjorie FUCHS

Teisininkė
Tel. +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL

Vyr. patarėjas teisės klausimais
Vyr. pareigūnas
Tel. +33 3 88 17 24 23

Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA

Vyr. patarėja teisės klausimais
Tel. +33 3 88 17 27 46

Georgios KATHARIOS

Teisininkas (nuo 2005-9-1)
Tel. +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ

Teisininkas (nuo 2005-9-1)
Tel. +32 2 284 38 31

José MARTÍNEZ-ARAGÓN

Vyr. patarėjas teisės klausimais
Tel. +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZ ALLER

Teisininkė (nuo 2005-5-1)
Tel. +33 3 88 17 67 63

Tina NILSSON

Teisininkė
Tel. +32 2 284 14 17

Ida PALUMBO

Teisininkė
Tel. +33 3 88 17 23 85

Wiebke PANKAUKE

Teisininkė (nuo 2005-9-1)
Tel. +33 3 88 17 24 02

Branislav URBANIČ

Teisininkas
Tel. +33 3 88 17 27 14

Olivier VERHEECKE

Vyr. patarėjas teisės klausimais
Tel. +32 2 284 20 03

STAŽUOTOJAI**Kadri BRÜGEL**

Stažuotoja (nuo 2005-9-1)
Tel. +32 2 283 23 27

Anne EISENGRÄBER

Stažuotoja (nuo 2005-9-1)
Tel. +33 3 88 17 29 64

Georgios KATHARIOS

Stažuotojas (iki 2005-7-31)

Giedrė KAZLAUSKAITĖ

Stažuotoja (nuo 2005-10-1)
Tel. +33 3 88 17 23 28

Daniel KOBLENCZ

Stažuotojas (iki 2005-7-31)

Jernej LETNAR CERNIC

Stažuotojas (iki 2005-7-31)

Maria Salome LOPEZ RAMOS

Stażuotoja (iki 2005-10-31)

Wiebke PANKAUKE

Stażuotoja (iki 2005-7-31)

Roberto RANDO

Stażuotojas (nuo 2005-1-15)

Andrea SACK

Stażuotoja (iki 2005-7-31)

Izabela SZOSTAK-SMITH

Stażuotoja (nuo 2005-6-1)

Tel. +33 3 88 17 67 84

Sophia TABAU

Stażuotoja (iki 2005-7-31)

Asta UPTAITĖ

Stażuotoja (iki 2005-7-31)

Alexis VAN MAERCCKE

Stażuotojas (nuo 2005-9-1)

Tel. +32 2 284 21 80

Europos ombudsmenas ir darbuotojai.

ADMINISTRAVIMO IR FINANSŲ SKYRIUS

Administracijos ir finansų skyrius atsako už visą ombudsmeno tarnybos veiklą, kuri nėra tiesiogiai susijusi su skundų nagrinėjimu ir tyrimu. Jis suskirstytas į keturis sektorius – administravimo sektorių, finansų sektorių, skundų tvarkymo sektorių ir ryšių sektorių. Administracijos ir finansų skyriaus vadovas koordinuoja visą skyriaus veiklą. Pagal jam suteiktus įgaliojimus jis atsako už bendrus tarnybos organizacinius klausimus ir veiklą, tarnybos personalo politiką; jis teikia pasiūlymus dėl institucijos finansų strategijos ir atsako už jos įgyvendinimą bei atstovauja ombudsmenui daugelyje tarpinstitucinių renginių.

João SANT'ANNA

Administravimo ir finansų skyriaus vadovas

Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA gimė 1957 m. gegužės 3 d. Setúbale, Portugalijoje. Nuo 1957 m. iki 1980 m. studijavo teisę Lisabonos universitete ir 1981 m. pradėjo dirbti advokatu Lisabonoje. Nuo 1980 m. iki 1982 m. dirbo Portugalijos vidaus reikalų ministerijos Lisabonos regiono administracijos padalinio teisininku. Nuo 1982 m. iki 1984 m. tęsė studijas intelektualinės nuosavybės teisės srityje Ludwig-Maximilliano universitete ir Max-Plancko institute Miunchene. Po to, kai 1984 m. grįžo į Portugaliją, buvo paskirtas Portugalijos vidaus reikalų ministerijos Lisabonos regiono teisės ir administravimo padalinio vadovu. 1986 m. tapo Europos Parlamento pareigūnu ir dirbo Informacijos ir viešųjų ryšių generaliniame direktorate, Mokslinių tyrimų generaliniame direktorate, Personalo ir Finansų generaliniame direktorate ir galiausiai Europos Parlamento teisės tarnyboje. Nuo 2000 m. jis eina Europos ombudsmeno tarnybos Administravimo ir finansų skyriaus vadovo pareigas.

ADMINISTRAVIMO SEKTORIUS

Administravimo sektorius atlieka pačias įvairiausias funkcijas, įskaitant darbuotojų įdarbinimą ir personalo valdymą, gaunamos ir siunčiamos korespondencijos tvarkymą, telefonų komutatoriaus darbą, tarnybos infrastruktūros priežiūrą, dokumentų vertimo koordinavimą, teisės nuorodų bibliotekos sudarymą ir tvarkymą bei institucijos dokumentų ir archyvavimo politikos formavimą bei įgyvendinimą. Šis sektorius taip pat atsako už tarnybos informacinių technologijų politiką ir tarnybos IT poreikių patenkinimą – šią užduotį jis atlieka glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos Parlamentu.

Alessandro DEL BON

Sektoriaus vadovas (nuo 2005-5-1)

Tel. +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER

*Administracijos padėjėjas, vairuotojas
(nuo 2005-6-1)*

Tel. +33 3 88 17 67 80

Rachel DOELL

Sekretorė

Tel. +33 3 88 17 23 98

Massimo EZZY

*Informacinių technologijų specialistas
(nuo 2005-9-8)*

Tel. + 33 3 88 17 28 67

Cindy GIANNAKIS

*Administracijos padėjėja
(nuo 2005-6-16)*

Tel. +32 2 284 63 93

Isgouhi KRIKORIAN

Sekretorė

Tel. +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT

Informacinių technologijų specialistas

Tel. +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA

Sekretorius

Tel. +33 3 88 17 23 01

Stéphanie MARAJ

Sekretorė (nuo 2005-5-1)

Tel. +33 3 88 17 23 13

Charles MEBS

Sekretorius

Tel. +33 3 88 17 70 93

Félicia VOLTZENLOGEL

Sekretorė

Tel. +33 3 88 17 23 94

FINANSŲ SEKTORIUS

Finansų sektorius privalo užtikrinti, kad ombudsmeno tarnyba vykdytų galiojančias finansines taisykles, sukurtas siekiant užtikrinti taupų, veiksmingą ir adekvatų biudžeto lėšų panaudojimą. Šios pareigos kyla iš to, kad Europos ombudsmenas turi nepriklausomą biudžetą. Biudžetą rengia ir jį vykdo keturi finansininkai, už kuriuos atsako pagal pavedimą leidimą išduodantis pareigūnas.

Loïc JULIEN*Sektoriaus vadovas (nuo 2005-6-1)*

Tel. +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROU MONT*Finansininkas*

Tel. +32 2 284 38 97

Giovanna FRAGAPANE*Finansininkė*

Tel. +33 3 88 17 29 62

Véronique VANDAELE*Finansininkė*

Tel. +32 2 284 23 00

Christophe WALRAVENS*Finansininkas*

Tel. +33 3 88 17 24 03

SKUNDŲ TVARKYMO SEKTORIUS

Skundų tvarkymo sektorius atsako už Europos ombudsmenui pateiktų skundų registravimą, paskirstymą ir priežiūrą. Sektorius užtikrina, kad visi skundai būtų įtraukti į duomenų bazę patvirtinant jų gavimą ir perduoti Teisės skyriui. Jis atsako už gaunamos ir siunčiamos su skundais susijusios korespondencijos tvarkymą, užtikrina, kad skundo tyrimo metu būtų atnaujinami duomenų bazėje esantys su skundu susiję įrašai, tikrina, ar laikomasi nustatytų terminų, renka su skundais susijusius statistinius duomenis ir pildo su skundais susijusius dokumentus.

Isabelle FOUCAUD*Sektoriaus vadovė*

Tel. +33 3 88 17 23 91

Séverine BEYER*Sekretorė*

Tel. +33 3 88 17 23 93

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA*Sekretorius*

Tel. +33 3 88 17 20 91

Evelyne BOUTTEFROY*Sekretorė*

Tel. +33 3 88 17 24 13

Elaine DRAGO*Sekretorė*

Tel. +33 3 88 17 33 31

Isabelle LECESTRE*Sekretorė*

Tel. +33 3 88 17 24 29

Gabrielle SHERIDAN*Sekretorė (iki 2005-5-31)*

Tel. +33 3 88 17 24 08

Caroline ZINCK*Sekretorė (nuo 2005-9-1)*

Tel. +33 3 88 17 40 51

RYŠIŲ SEKTORIUS

Ryšių sektorius atsako už ombudsmeno institucijos įvaizdžio formavimą bei vertybių propagavimą ir padeda ombudsmenui vykdyti antrąją pagrindinę savo užduotį, išplaukiančią iš jam suteiktų įgaliojimų – palaikyti ryšius su piliečiais ir informuoti juos apie jų teises pagal Bendrijos teisę. Vykdydamas šią savo funkciją sektorius vaidina pagrindinį vaidmenį stiprindamas piliečių, Europos Sąjungos ir jos institucijų tarpusavio ryšius bei pasitikėjimą.

Sektorius atsakingas už ryšių su žiniasklaida palaikymą ir skatinimą, ombudsmeno leidinių rašymą ir leidimą, ombudsmeno interneto svetainių priežiūrą, ombudsmeno informacinių vizitų bei renginių organizavimą ir ryšių su Europos ombudsmenų tinklu koordinavimą.

Rosita AGNEW

Sektoriaus vadovė (nuo 2005-5-1)

Spaudos ir ryšių specialistė (iki 2005-4-30)

Tel. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD

Skyriaus vadovas (nuo 2005-5-1)

Interneto ir ryšių specialistas (iki 2005-4-30)

Tel. +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB

Interneto svetainių kūrimo specialistas

(From 2005-9-1)

Tel. +33 3 88 17 44 10

Alessandro DEL BON

Ryšių specialistas

(iki 2005-4-30)

Tel. +33 3 88 17 23 82

Gundi GADESMANN

Spaudos specialistė (nuo 2005-11-1)

Tel. +32 2 284 26 09

Dace PICOT-STIEBRINA

Ryšių specialistė

Tel. +33 3 88 17 40 80

Gabrielle SHERIDAN

Sekretorė (nuo 2005-6-1)

Tel. +33 3 88 17 24 08

Annika ÖSTERBERG

Leidinių specialistė (nuo 2005-10-1)

Tel. +33 3 88 17 49 36

D SPRENDIMŲ RODYKLĖ

1 PAGAL BYLOS NUMERĮ

2002

1391/2002/JMA	103
2107/2002/PB	97
2111/2002/MF	98

2003

1336/2003/IP	80
1435/2003/MF	98
1687/2003/JMA	59
2097/2003/PB	72
2188/2003/OV	81
2191/2003/TN	60
2229/2003/MHZ	86
2395/2003/GG	103
2411/2003/MHZ	86
2415/2003/JMA	71

2004

0127/2004/OV	74
0140/2004/PB	95
0224/2004/PB	87
0237/2004/JMA	71
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
0338/2004/OV	62
0471/2004/OV	75
0518/2004/MF	81
0530/2004/GG	88
0538/2004/TN	89
0620/2004/PB	90
0628/2004/OV	78
0732/2004/ELB	63
0758/2004/ELB	64
0839/2004/MHZ	73
0933/2004/JMA	66
0948/2004/OV	66

1096/2004/TN	67
1155/2004/TN	67
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1365/2004/TN	65
1368/2004/GG	92
1423/2004/ELB	101
1700/2004/MF	96
1733/2004/OV	79
1737/2004/TN	80
1756/2004/MF	83
1772/2004/GG	82
1798/2004/PB	76
1808/2004/JMA	68
2038/2004/GG	84
2066/2004/TN	69
2485/2004/GG	104
2673/2004/PB	94
2821/2004/OV	69
2862/2004/GG	92
3054/2004/TN	74
3110/2004/GG	70
3254/2004/ID	101
3381/2004/TN	76
3442/2004/PB	96
3446/2004/GG	100
3452/2004/JMA	102
3485/2004/OV	77
3622/2004/GG	93

2005

0116/2005/MHZ	99
0501/2005/IP	77
1266/2005/MF	78
1875/2005/GG	85
OI/3/2005/OV	105

2 PAGAL TEMĄ

Piliečių teisės

1687/2003/JMA	59
2415/2003/JMA	71
0224/2004/PB	87
0237/2004/JMA	71
0948/2004/OV	66
1096/2004/TN	67
1737/2004/TN	80
2038/2004/GG	84
0116/2005/MHZ	99
1875/2005/GG	85

Komisija kaip „Sutarties sergėtoja“

1687/2003/JMA	59
2229/2003/MHZ	86
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1423/2004/ELB	101
3254/2004/ID	101
3452/2004/JMA	102
3622/2004/GG	93

Vartotojų politika

0295/2004/JMA	61
---------------------	----

Sutartys

2111/2002/MF	98
0338/2004/OV	62
0530/2004/GG	88
0538/2004/TN	89
1266/2005/MF	78
1772/2004/GG	82
1808/2004/JMA	68
2673/2004/PB	94
2862/2004/GG	92
3110/2004/GG	70
OI/3/2005/OV	105

Kultūra

3452/2004/JMA	102
---------------------	-----

Duomenų apsauga

0224/2004/PB	87
--------------------	----

Bendradarbiavimas vystymosi srityje

0933/2004/JMA	66
---------------------	----

Ekonominė ir pinigų politika

3054/2004/TN	74
0116/2005/MHZ	99

Švietimas, profesinis mokymas ir jaunimas

0518/2004/MF	81
--------------------	----

Aplinkos apsauga

2229/2003/MHZ	86
---------------------	----

Žuvininkystė

1273/2004/GG	90
--------------------	----

Laisvas asmenų ir paslaugų judėjimas

1298/2004/PB	64
3254/2004/ID	101

Institucijos

2395/2003/GG	103
0140/2004/PB	95
0628/2004/OV	78
1155/2004/TN	67
2485/2004/GG	104
3254/2004/ID	101
3446/2004/GG	100
0501/2005/IP	77

Kiti klausimai

1435/2003/MF	98
0338/2004/OV	62
0732/2004/ELB	63
3622/2004/GG	93
OI/3/2005/OV	105

Policijos ir teismų bendradarbiavimas

2411/2003/MHZ.....	86
--------------------	----

Visuomenės galimybė susipažinti

0948/2004/OV	66
1368/2004/GG	92
1756/2004/MF	83
1798/2004/PB	76
2066/2004/TN.....	69
2821/2004/OV	69
3381/2004/TN.....	76
3442/2004/PB	96

Mokslo tyrimai ir technologijos

0758/2004/ELB	64
1365/2004/TN.....	65

Socialinė politika

0274/2004/JMA	61
---------------------	----

Personalas***– Įdarbinimas***

1336/2003/IP.....	80
2097/2003/PB	72
0518/2004/MF	81
0839/2004/MHZ.....	73
1700/2004/MF	96
3485/2004/OV	77

– Kiti klausimai

1391/2002/JMA	103
2107/2002/PB	97
2188/2003/OV	81
2191/2003/TN.....	60
0140/2004/PB	95
0471/2004/OV	75
0620/2004/PB	90
0628/2004/OV	78
1423/2004/ELB	101
1733/2004/OV	79
0127/2004/OV	74

3 PAGAL NETINKAMO ADMINISTRAVIMO TIPĄ

Netinkamas įgaliojimų panaudojimas

1700/2004/MF	96
--------------------	----

Nepateisinamas vilkinimas

0530/2004/GG	88
1733/2004/OV	79
1756/2004/MF	83
1772/2004/GG	82
3485/2004/OV	77
1266/2005/MF	78
OI/3/2005/OV	105

Diskriminavimas

1391/2002/JMA	103
2107/2002/PB	97
1687/2003/JMA	59
2415/2003/JMA	71
0237/2004/JMA	71
0338/2004/OV	62
0518/2004/MF	81
0628/2004/OV	78
1808/2004/JMA	68
2673/2004/PB	94

Gynyba

0471/2004/OV	75
--------------------	----

226 straipsniu numatytos procedūros klaidos

1687/2003/JMA	59
2229/2003/MHZ	86
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1423/2004/ELB	101
3254/2004/ID	101
3452/2004/JMA	102
3622/2004/GG	93

Sprendimo motyvų nepateikimas

2411/2003/MHZ	86
---------------------	----

Informacijos stoka arba atsisakymas ją suteikti

2097/2003/PB	72
2191/2003/TN	60
2229/2003/MHZ	86
0140/2004/PB	95
0274/2004/JMA	61
0538/2004/TN	89
0758/2004/ELB	64
1368/2004/GG	92
1737/2004/TN	80
1798/2004/PB	76
2038/2004/GG	84
2066/2004/TN	69
3054/2004/TN	74
3381/2004/TN	76
3442/2004/PB	96
1875/2005/GG	85

Skaidrumo stoka

1435/2003/MF	98
2395/2003/GG	103
0948/2004/OV	66
2821/2004/OV	69
0116/2005/MHZ	99

Teisinės klaidos

0127/2004/OV	74
1273/2004/GG	90
3254/2004/ID	101

Aplaidumas

2188/2003/OV	81
0224/2004/PB	87
0933/2004/JMA	66
1096/2004/TN	67
1155/2004/TN	67
1365/2004/TN	65
3622/2004/GG	93

Procedūros klaidos

2107/2002/PB	97
2411/2003/MHZ.....	86
0140/2004/PB	95
0620/2004/PB	90

Nesąžiningumas

2111/2002/MF	98
1336/2003/IP.....	80
3110/2004/GG	70
0839/2004/MHZ.....	73
0127/2004/OV	74
0471/2004/OV	75
0501/2005/IP.....	77
1733/2004/OV	79
OI/3/2005/OV	105

Kiti netinkamo administravimo atvejai

0471/2004/OV	75
0538/2004/TN.....	89
0732/2004/ELB	63
0758/2004/ELB	64
1733/2004/OV	79
2485/2004/GG	104
2862/2004/GG	92
3446/2004/GG	100
OI/3/2005/OV	105

E EUROPOS OMBUDSMENO RINKIMAI

Teisinės nuostatos

EB steigimo sutarties 195 straipsnio 2 punktą nustato, kad „Ombudsmenas skiriamas po kiekvienų Europos Parlamento rinkimų visai Parlamento kadencijai. Ombudsmenas gali būti skiriamas kitai kadencijai“.

Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklėse nustatyta išsami paskyrimo procedūra:

194 straipsnis

- „1. Kiekvienos Parlamento kadencijos pradžioje Pirmininkas, iškart po jo išrinkimo arba šio straipsnio 8 dalyje numatytais atvejais, kviečia pateikti kandidatūras ombudsmeno pareigybei ir nustato jų pateikimo terminus. Pranešimas dėl kvietimo teikti kandidatūras skelbiamas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.
2. Kandidatūras turi remti mažiausiai trisdešimt septyni Parlamento nariai, kurie yra mažiausiai dviejų valstybių narių piliečiai.

Vienas Parlamento narys gali remti tik vieną kandidatūrą.

Kartu su kandidatūromis pateikiami visi patvirtinantys dokumentai, aiškiai parodantys, kad kandidatas atitinka Ombudsmeno statute išdėstytus reikalavimus.

3. Siūlomos kandidatūros perduodamos atsakingam komitetui, kuris gali paprašyti išklaudyti kandidatus.

Klausymuose gali dalyvauti visi Parlamento nariai.

4. Abėcėlės tvarka sudarytas priimtinių kandidatūrų sąrašas pateikiamas Parlamentui balsuoti.
5. Balsuojama slapta ir pagal balsavusiųjų daugumos principą.

Jei joks kandidatas neišrenkamas per pirmus du balsavimus, toliau kandidatuoti gali tik du per antrąjį balsavimą daugiausiai balsų surinkę kandidatai.

Balsams pasidalijus po lygiai, laimi pagal amžių vyresnis kandidatas.

6. Prieš pradedant balsavimą, Pirmininkas įsitikina, kad dalyvauja bent pusė visų Parlamento narių.
7. Paskirtasis asmuo nedelsiant kviečiamas prisiekti Teisingumo Teisme.
8. Ombudsmenas eina savo pareigas tol, kol jas perima naujai paskirtas ombudsmenas, išskyrus mirties ir atleidimo iš pareigų atvejus.“

2005 m. paskyrimas

2004 m. rugpjūčio 25 d. Europos Parlamentas Oficialiajame leidinyje paskelbė pranešimą dėl kvietimo teikti kandidatūras⁸, nustatydamas kandidatūrų pateikimo terminą 2004 m. rugsėjo 30 d.

2004 m. spalio 22 d. Europos Parlamento Pirmininkas raštu pranešė Peticijų komiteto pirmininkui, kad gautos 4 paraiškos.

2004 m. lapkričio 29 d. Peticijų komitetas surengė viešus dviejų kandidatų, kurių kandidatūros buvo pripažintos priimtinomis – P. Nikiforos DIAMANDOUROS ir Giuseppe FORTUNATO, – klausymus.

⁸

OL C 213, 2004 8 25, p. 9.

2005 m. sausio 11 d. Strasbūre vykusio plenarinio posėdžio metu surengus pirmąjį balsavimą Europos Parlamento nariai 564 balsais iš 609 Europos ombudsmenu išrinko P. Nikiforos DIAMANDOUROS.

Europos Parlamento sprendimas paskirti Nikiforos DIAMANDOUROS Europos ombudsmenu 2004–2009 m. Parlamento kadencijai buvo paskelbtas 2005 m. sausio 25 d. Oficialiajame leidinyje⁹.

Išsamią informaciją apie Europos ombudsmeno rinkimus galima rasti Parlamento interneto svetainėje adresu:

http://www.europarl.europa.eu/comparl/peti/election2004/default_en.htm

---

⁹

OL L 21, 2005 1 25, p. 8.

KAIP SUSISIEKTI SU EUROPOS OMBUDSMENU

PAŠTU

Europos ombudsmenas
1 Avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
FR - 67001 Strasbourg Cedex
Prancūzija

TELEFONU

+33 3 88 17 23 13

FAKSU

+33 3 88 17 90 62

ELEKTRONINIŲ PAŠTŲ

eo@ombudsman.europa.eu

INTERNETU

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EUROPOS OMBUDSMENAS TIRIA SKUNDUS DĖL NETINKAMO ADMINISTRAVIMO ATVEJŲ EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJOSE IR ĮSTAIGOSE

www.ombudsman.europa.eu

Leidinių biuras
Publications.europa.eu

